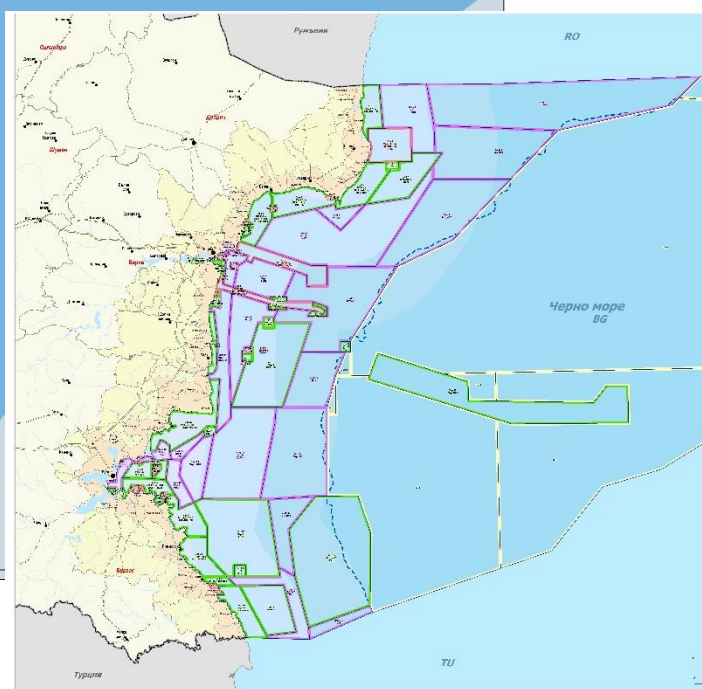
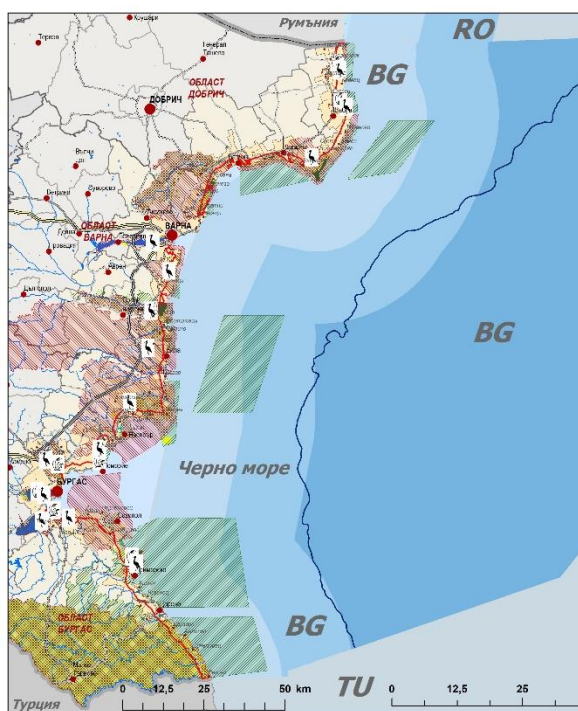

ДОКЛАД

Оценка на степента на въздействие на проект „Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.“ върху защитените зони в обхвата на МППРБ

ТОМ 1

Януари 2021 година

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Анотация на проект “Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.” (МППРБ).....	4
2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.....	16
3. Описание на елементите от плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.....	27
4. Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на опазването им и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на МППРБ.....	34
4.1. Защитени зони по Директива 92/43/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.....	34
4.2. Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на дивите птици.....	48
5. Описание и анализ на степента на въздействие на МППРБ 2021-2035 г. Върху предмета и целите на опазване на защитените зони.....	62
5.а. Описание и анализ на въздействието на МППРБ 2021-2035 г. върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитените зони.....	62
5.б. Описание и анализ на въздействието на МППРБ 2021-2035 г. върху целостта на защитените зони с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) при прилагане на плана.....	327
6. Предложения за смекчаващи мерки предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на МППРБ върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващите мерки.....	515
7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително нулева алтернатива.....	518
7.1. Природни местообитания.....	526
7.2. Морски местообитания.....	530
7.3. Животински свят.....	533
8. Картен материал с местоположението на всички елементи на МППРБ спрямо защитените зони и техните елементи.....	552
9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл.22.....	553
9.1. Типове местообитания и растителни видове.....	553
9.2. Морски местообитания.....	554
9.3. Животински свят (без птици).....	555
9.4. Птици.....	559
10. Наличие на обстоятелства по чл.33 ЗБР, включително доказателства за това, и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл.34 ЗБР – когато заключението по т.9 е, че предметът на опазване на съответните защитени зони ще бъде значително увреден от прилагането на МППРБ.....	560
11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.....	560
12. Документи по чл.9, ал.1 И 2, т.1, 2 и 3.....	569
Приложения	

СЪКРАЩЕНИЯ

Съкращение	Наименование
ДЕО	Доклад за екологична оценка
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие
ЕО	Екологична оценка
ОС	Оценка за съвместимост
МППРБ	Морски пространствен план на Република България
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗВ	Закон за водите
ЗМПВВПРБ	Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на Република България
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗТ	Защитена територия
ЗЗ	Защитена зона
ЗУЧК	Закон за устройството на Черноморското крайбрежие
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
Наредба за ОС	Наредба за условията и реда за извършване на Оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
БДЧР	Басейнова дирекция “Черноморски район”
Наредба за ООСМВ	Наредба за опазване на околната среда в морските води
ЕС	Европейски съюз
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РДВ	Рамкова директива за водите
ДСМОС	Добро състояние на морската околна среда
РДМС	Рамкова директива за морска стратегия
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИО – БАН	Институт по океанология на БАН
ИБЕИ	Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания
ИАРА	Изпълнителна агенция “Рибарство и аквакултури”
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
ООН	Организация на обединените нации
БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
ДППИ	Държавно предприятие “Пристанищна инфраструктура”
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ОЧЦМ	Отпадъци от черни и цветни метали
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ИУГ	Излезли от употреба гуми
СКОС	Стандарт за качество на околната среда
ГИС	Географска информационна система

СПИСЪК

на колектива, изготвил Доклад Оценка на степента на въздействие
на проект „Морски пространствен план на Република България
2021-2035 г.“ върху защитените зони в обхвата на МППРБ

№	Ръководител на колектива и експерти	Раздели	Подпис
1.	Доц. д-р Росица Николаева Годорова- Дафовска	ръководител на колектива	.....
	Експерти		
2.	Проф. д-р Румяна Панайотова Мечева	бозайници	.....
3.	Доц. д-р Лъчезар Златев Пехливанов	ихтиофауна	.....
4.	Доц. д-р Венцислав Костадинов Карамфилов	морски местообитания	.....
5.	Д-р Маргарита Трифонова Войчева	растителен свят местообитания	.....
6.	Д-р Невена Трифонова Иванова	птици	.....
7.	Маг.ек. инж. Йордан Радков Янков	Описание на защитените зони (местообитания, видове цели на опазването им и отразяването им в плана	.....
8.	Инж. Димитър Георгиев Стоев	защитени територии, които попадат в зоните	.....

Оценка на степента на въздействие на проект “Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.” върху защитените зони в обхвата на МППРБ

1. Анотация на проект “Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.” (МППРБ)

Морският пространствен план на Република България 2021-2035 г. (МППРБ) е разработен въз основа на Договор № РД-02-29.198/25.07.2019 г. между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Националния център за териториално развитие ЕАД.

Мотивите за разработването на МППРБ са повишеният натиск върху морските пространства, влошаването на състоянието на морската околна среда и загубата на биоразнообразие, налагащи прилагането на интегрирана морска политика и задължението за прилагане на рамковите директиви на ЕС - за водите (2000/60/ЕО), за морска стратегия (2008/56/ЕО) и за морско пространствено планиране (2014/89/ЕС). Държавите-членки на ЕС трябва да представят в ЕК одобрени морски пространствени планове до 31 март 2021 г.

Директива 2014/89/ЕС определя „морското пространствено планиране като процес, чрез който органите в държавите-членки анализират и организират човешките дейности в морските райони за постигане на екологични, икономически и социални цели“. Съгласно Интегрираната морска политика на ЕС то е „трансверсален политически инструмент, позволяващ на публичните органи и заинтересованите страни да прилагат координиран, интегриран и трансграничен подход“. Прилагането на екосистемен подход ще допринесе „за насърчаване на устойчивото развитие и растеж на морските и крайбрежните икономики и за устойчивото използване на морските и крайбрежни ресурси“.

МППРБ разглежда: вътрешните морски води, териториалните води (зона 12 морски мили), прилежащите води (зона 24 морски мили), изключителната икономическа зона, континенталния шелф.

Териториалният обхват на плана е определен в Закон за морското пространство, вътрешни водни пътища и пристанища на Република България (ЗМПВВПРБ) и включва морските пространства съгласно член 5 ал.1 и крайбрежните морски води съгл. § 1, т.54 от ДР на Закона за водите. В Директивата, в програмните документи и в методически указания се посочва, че морските пространствени планове трябва да обхващат само акваторията, тъй като не предвиждат дейности по устройство на територията. Изискванията да се интегрира морското пространствено планиране с интегрираното управление на крайбрежните зони, да се изследват взаимодействията между морето и сушата, налагат да се проследят дейностите на брега, които въздействат върху прилежащите морски пространства. Именно поради това, при определяне обхвата на плана съгласно Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) се включва крайбрежната територия от зона А (100 m) и зона Б 2 km).

Тази своеобразна „сухоземна“ граница на разработката се променя при специфични изисквания и обхват на изходните данни. За проследяване на демографската динамика са използвани данни за населението на 14-те Черноморски общини, за градовете Варна и Бургас, за важни курортни населени места и големи черноморски курорти. Анализът на биоразнообразието и състоянието на защитените територии и защитените зони, освен обявените в морето, обхваща защитени зони на Националната екологична мрежа (НЕМ) на брега, които имат акваториална част. Очакваните въздействия от климатичните промени, хазарда и риска от зачестилите природни бедствия са проследени в обхвата на рисковите зони, чиито граници са определени в действащи национални стратегически документи.

Пристанищната дейност и морският транспорт, като важни сектори от морската икономика са анализирани заедно с пристанищата и с връзките им с националната инфраструктура и с важните центрове и коридори на TEN-T мрежата. Сектор Рибарство има обекти на брега – рибарски пристанища и стоянки, обекти на преработвателната промишленост. Туризмът, освен бурното развитие на морските курорти, има ясно определени съпътстващи дейности в морските пространства. Черноморските курорти се разглеждат и във връзка с натиска, който тяхното презастрояване поражда в морските пространства и по морския бряг.

МППРБ не предвижда ново строителство или промяна в начините на трайно ползване на крайбрежната територия, която е обект на Общите устройствени планове на черноморските общини. Той дава основни стратегически насоки за подобряване на взаимодействията между акваторията и прилежащата територия и за координиране на дейностите в морските сектори. МППРБ се съобразява с приоритетите на общностни, регионални, национални и локални документи, свързани с устойчивото развитие на морските пространства.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Зониране на крайбрежната зона съгласно ЗУЧК и акваторията
съгласно ЗППВВППРБ

Главна цел на Морския пространствен план на Р. България, е създаването на условия за устойчив растеж на морската икономика, за постигане на стабилно развитие на българския черноморски регион, чрез ефективно използване на природните ресурси, съобразено с изискванията за интегрирано опазване на морската среда. МППРБ трябва да съвмести безконфликтно съществуващи и бъдещи дейности по използване на морските пространства, отчитайки мерките за постигане на добро състояние на морската околна среда на Програмата от мерки към Морската стратегия на Р. България.

При изготвянето на МППРБ са приложени задължителните подходи за морско планиране (екосистемен, интегриран и трансграничен), за прогнозиране и стратегическо планиране, за групово експертно вземане на решения и за обществени консултации. Основен инструмент при разработването на МППРБ е ГИС.

МППРБ се разработва за периода 2021-2035 г. Актуализация се извършва след 10 години през 2030 г. и съпада с края на сроковете на редица важни национални планове и стратегии в отделните сектори.

МППРБ покрива всички тематични области от Директива 2014/89/ЕС – транспортни системи за движение, зони и полигони за военни учения; проучвания за разработване и

използване/добив на ресурси; рибарство и аквакултури; туризъм, рекреационни и спортни дейности в морето; научни изследвания; защитени територии и защитени зони от НЕМ; културно наследство и подводна археология; подводни линейни обекти на техническата инфраструктура; инсталации и съоръжения, свързани с корабоплаването и с разработването и използването на минералните и енергийните ресурси; пристанища и пристанищна дейност с прилежащите им площи; дейности в морската икономика, с техния разширяващ се обхват през последните десетилетия и необходимите пространства и ресурси.

В МППРБ е анализирано **състоянието** на националните морски пространства в съответствие с наличните ресурси, дейности и ползвания и влиянието и последиците от тях като се обвързва със специфичните особености на Черно море.

То е елипсоиден полузатворен басейн. Единствената връзка със световния океан е през Средиземно море чрез Босфора, а чрез протока Керч Черно море се свързва с Азовско море. В северозападният шелф се вливат трите най-големи европейски реки – Дунав, Днепър и Днестър. Големият сладководен речен вток на повърхността и притокът на солени средиземноморски води в дълбоководната част на морето през Босфора създават уникална двуслойна термохалинна водна стратификация. На дълбочина по-голяма от 150–200 m е установена постоянна сероводородна зона, в която кислородът е изчерпан. Черно море е най-големият безкислороден басейн в света. Богатите на кислород повърхностни води, от които зависи живота в морето са около 13% от обема на водната маса. Тази особеност влияе върху екологичното състояние на морската среда и разнообразието на организмите, които зависят от нея. Поради затворения характер и положителния сладководен баланс, водното ниво на Черно море е с 30 до 50 cm по-високо от това на Мраморно море, което създава две течения. Повърхностното течение пренася от Черно в Мраморно море води със соленост 17–18‰, а придънното течение увлича в Черно море вода от Мраморно море със соленост 38‰. В крайбрежните териториални води липсват големи острови. Отвореността на Черноморския регион на север и североизток и липсата на орографска преграда е предпоставка за нахлуване на студени въздушни маси през зимата и екстремни отрицателни температури по крайбрежието. През топлото полугодие бризовата циркулация ограничава високите температури на въздуха. Типични са малките колебания на морската вода при приливите и отливите, като максималният прилив в Бургас е 11,2 cm.

Черно море е характерно с ограниченото си биоразнообразие. Фауната му е около три пъти по-бедна от тази на Средиземно море, поради сероводорода в дълбоководната зона, ниската соленост на водите и ограничената връзка със Световния океан. Пространствата в прилежащото крайбрежие обаче са известни с богато биоразнообразие. По българското крайбрежие и над прилежаща акватория преминава един от европейските пътища на мигриращите птици – *Via Pontica*. Тук са обявени десетки защитени територии и защитени зони. Общата защитена площ на българското морско пространство е 247 724 ha. Над 80% от извънселищните територии по бреговата линия също са под защита.

Черно море е едно от най-засегнатите морета от прекомерно съдържание на хранителни вещества и органична пренатовареност, поради използването на торове в земеделието, непречистени отпадни води от животновъдни обекти и населени места и замърсяване от

индустриални центрове. Най-силно засегната от еутрофикация е северозападната част на Черно море, където се вливат Дунав, Днепър и Днестър. Пренасянните големи количества фосфати и нитрати са причина за масирано развитие на фитопланктона и измиране на дънни организми. Допълнително натоварват морската среда инвазията на неместни видове, дънното тралиране и преуловът. Установява се значително намаляване на рибните запаси.

Сред **силните страни** на морските пространства в Черно море са разнообразният и живописен морски бряг, полегатото пясъчно дъно и достатъчно големите заливи, в които се осъществяват разнообразни дейности и имат достъп различни по големина съвременни плавателни съдове. В крайбрежната зона има многообразие от термоминерални води с различни физични и химични характеристики, минерализация и лечебни свойства, с неусвоен потенциал. Благоприятният климат с подходящи температури на въздуха през всички сезони, късата и прохладна пролет, продължителната топла есен и меката зима, температурите на морската вода, което предразполага към по-дълго използване на крайбрежието за морски туризъм.

Прилагат се стратегическите документи в различните сектори, извършва се мониторинг и се изпълнява Програмата от мерки към Морската стратегия.

Демографската картина е малко по-добра от тази за страната, по-висок е дялът на градското население с висше образование. Съществува добре развита образователна система и традиции за обучение на морски кадри, която е основа за създаване на професионални направления, отговарящи на нуждите на МППРБ.

Сравнително благоприятното географско местоположение на страната осигурява възможности за превози на товари при сравнително ниски разходи и висока ефективност. Извършва се непрекъснато наблюдение на кораби над 12 метра и мониторинг на риболовни кораби, извършващи улов на квотиран вид риба (калкан). Съществуват разнообразни туристически услуги (с проблемите, които се появиха през 2020 г. с пандемията от COVID-19).

За развитието на морските транспортни услуги и инфраструктура от значение са разположението на страната в Черноморския регион, добрата обвързаност с транспортната инфраструктура на брега и с различните видове транспорт – въздушен, пътен и ж.п. Геоложкото пространство на земните недра на континенталния шелф е перспективен източник на нетрадиционни природни ресурси – сероводород и газохидрати. Широк спектър от морски дейности определя важната функция на Черно море като източник на икономически растеж и заетост с потенциал за развитие на всички основни морски дейности и важен фактор за поддържане на жизнени крайбрежни райони.

България притежава уникално и многообразно недвижимо културно наследство, което обхваща периоди от праисторията до XX век, за разкриването на което допринася и Черно море с находките под вода. Голяма част от тези обекти е непосредствено на бреговата ивица.

Слабите страни на морското пространство са завишеното антропогенно натоварване и свръхурбанизацията в критични зони от крайбрежието с повишен риск от свлачища, които застрашават изградената инфраструктура и качеството на морската околна среда в прилежащата акватория. Интензивната абразия в обширни области с клифов бряг се усложнява от свлачищните процеси. Липсват достатъчно знания за акваториалната част и за

най-активната, интензивно експлоатирана и най-богата на биоразнообразие зона в нея. Липсват данни, необходими за отчитане на промените в климата. Не са достатъчни времевата честота и пространственото покритие на мониторинга на някои основни характеристики, не достига капацитет за моделиране и прогнозиране на хидродинамичните процеси в морската среда, в т.ч. с оглед на климатичните промени. Не са изучени достатъчно процесите на взаимодействие между вълните и теченията и морското дъно в крайбрежните зони на страната, както и влиянието на хидротехническите съоръжения върху бреговата динамика. Съществуват условия за воден стрес. Сред недостатъците в климатичните характеристики е и наличието на дни с бурен вятър и щормова вълна, с разрушително въздействие върху брега, ограничаваща корабоплаването в района.

Засилването на засушаванията променя статуса на влажните зони и води до намаляване на рибните запаси. Рибните ресурси не се използват устойчиво, включително и на най-ценния вид с висока пазарна цена – калкана, поради ниска селективност на риболовните уреди, неподходящи методи за риболов с негативно въздействие върху морската среда, незаконен, недеклариран и нерегулиран риболов.

В урбанизационните процеси, които се отразяват върху морската околна среда, съществува дисбаланс, преди всичко в териториалното разпределение на градското население – в градовете Варна и Бургас е съсредоточено над 84.0% от населението на Черноморските общини. Това претоварва средата със застрояване, трафик, отпадъци и унищожаване част от природната среда.

В развиващите се дейности в акваторията и в прилежащата крайбрежна зона има редица слаби страни и проблеми, които настоящата криза ще засили. Липсват стимулиращи мерки, включително финансови, за отделни сектори, за закупуване на нови кораби, за научно-изследователската и развойна дейност. Районът на плаване на българския риболовен флот е ограничен, той оперира само в Черно море. По-голямата част от него има разрешение за плаване в рамките на зоната до 2 морски мили от брега. Недостатъчно е оборудването му, производствените инсталации са остарели, недостатъчно се използват научните достижения и новите технологии. Липсва диверсификация на морските аквакултури, отглежда се само черна мида. Контролът върху тази дейност е недостатъчен.

В Актуализираната Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Р.България 2014-2030 г. се посочват нискоефективното функциониране на сектора с подчертана сезонност, екстензивното използване на туристическите ресурси, база, ниския среден приход от турист, намаляването на престоя, сивия сектор. Съществува силен натиск върху околната среда поради неустойчивото управление и претоварването на крайбрежието и инфраструктурата с пренаселени курорти.

Пристанищната дейност се ограничава от морално и физически остарялата пристанищна инфраструктура и претоварна техника и липсата на достатъчно специализирани пристанищни терминали, които да осигуряват висоефективна и конкурентна обработка на товарите и да задоволят потребностите от пристанищни съоръжения. Недостатъците в добивната дейност са свързани с малките находища с локално значение и слабите перспективи за откриване на нови

находища на нефт и природен газ. За повечето сектори в синята икономика са характерни зависимостта от малки и средни предприятия, слабите възможности за иновации и растеж и небалансираният пазар на труда (сезонност, липса на квалифицирани кадри и др.).

Голяма част от слабите страни в дейността по проучването и опазването на културното наследство са свързани с недостатъчния финансов ресурс, а за подводното наследство и с липсата на достатъчно и добре мотивирани и подготвени кадри за изследване на морето.

Систематизираните най-важни **възможности за развитие** в отделните сектори са в основата на прогнозните сценарии за развитие. Част от тях се разкриват в усъвършенстването на законодателната и нормативна уредба. Друга част от възможностите се крият в потенциала на научните изследвания.

За подобряване на дейностите по опазване на биоразнообразието и намаляване на натиска върху екосистемите основните възможности са в увеличаване на контрола върху човешките дейности в морето и в крайбрежните територии (изхвърляне на баластни води от корабите, приток на хранителни вещества в морската среда от земеделие, промишленост, урбанизирани територии). Заедно с устойчивото използване на рибните ресурси, което е условие за увеличаване на приходите и заетостта в сектор рибарство, се търсят нови пазари за риба и рибни специалитети. Въвеждането на инженерно-биологичен метод за брегозащита ще намали загубата на дънни местообитания поради затрупване, запечатване и влошена циркулация; използването на нови методи за риболов, няма да увреждат дънните местообитания и ще намалят случайния улов на не-целеви видове риби. Въвеждането на нови мерки и методи в различните сектори трябва да се предхожда от анализ и оценка на ефективността на съществуващите мерки по чл.11 от РДВ и чл.13 от РДМС. За реализиране на част от тези възможности се препоръчва повишаване на институционалния, административния и експертния капацитет в различните сектори, чрез привличане и задържане на български квалифицирани кадри в централните за растеж – Варна и Бургас.

В сферата на морския транспорт съществуват възможности за привличане на български и чуждестранни инвеститори за модернизация на сектора чрез инвестиции и нови технологии, привличане на международен транзитен трафик за увеличаване обема на морските превози и внедряване на модерни системи за повишаване безопасността и надеждността на морските транспортни услуги. Свързани с това са и предложенията за модернизация на пристанищата. Освен възможностите за подобряване на селективността на риболовните уреди за постигане на устойчив и отговорен риболов и намаляване на отрицателното му въздействие върху околната среда, следва да се прецени капацитета на риболовния флот. Необходимо е да се разнообрази асортимента на аквакултурите и да се засили контрола върху тази дейност.

Най-много възможности се разкриват в неоползотворените туристически ресурси и недоразвитите устойчиви алтернативни форми на туризма със съчетаването на опазването на околната среда и биоразнообразието със социализирането на културното наследство и туризма.

В областта на добивната дейност не съществуват много опции. Повече потенциал ще се разкрие след по-добро проучване на геоложкото пространство на земните недра на българския

континентален шелф. Важен стимул за икономическо развитие се приема и културното наследство, чийто пълен потенциал на черноморското крайбрежие и под вода и интегриране в различни туристически продукти предстои да се разкрие.

В МППРБ са систематизирани последователно изследваните компоненти и фактори на морската околна среда и морските икономически сектори, обобщените изводи за използване на морските пространства, които са в основата на стратегическата част на МППРБ. Представен е SWOT анализ с посочени силни и слаби страни и възможности и заплахи.

Освен идентифицираните силни и слаби страни, възможности и заплахи при разработването на прогнозните сценарии за използване, опазване и устойчиво развитие на националното морско пространство са отчетени въздействията на основните политически, икономически, социални, екологични, урбанистични и технологични фактори.

Стартирайки от нулевия сценарий, са разработени **четири прогнозни сценария** за бъдещото устойчиво развитие на морските пространства, ефективното и балансирано използване на морските ресурси и съвместяване на дейностите в тях. „Нулев сценарий“ е възможен при допускането във времеви хоризонт на плана нито една секторна политика или фактор да не оказват съществено въздействие върху сегашните ползвания на морското пространство.

Първият сценарий „Икономически/Син растеж“ се развива на основата на пълна експлоатация на морските ресурси. Насочен е към икономически пробив, конкурентоспособност и висока добавена стойност на морските индустрии. Включени са развитие на пристанищата, товарен и пътнически морски транспорт, круизен и рекреационен туризъм. Насърчаван приоритет е развитието на технологиите и иновациите във всички морски икономически сектори. Развитието на рибарството е в рамките на наличните рибни ресурси и международно установените квоти. Концесиите за проучване и добив на нефт и газ преминават към фаза „добив“ с налагане на интересите на мощни международни и национални компании. Рисковете при този сценарий са изчерпване на ресурсите, натоварване на морската околна среда, прокарване на вредни за морето решения, поради недостатъчен опит и знания за екоинновации и биотехнологии в синята икономика.

Вторият сценарий „Екология“ е фокусиран върху опазването на уникалната и крехка екосистема на Черно море, която е приоритет и ограничител в развитието на всички морски ползвания. Морската политика подкрепя дейностите, гарантиращи безопасен и чист морски транспорт, устойчиво рибарство и аквакултури, ефективен и устойчив туризъм. За да се осигури интегритет, жизненост и биоразнообразие на морската екосистема, се разширяват и прецизират защитени зони в морското пространство и режимите за опазването им. Предприемачеството се съсредоточава в двата областни центъра Варна и Бургас. Ще се повиши ефективността на инвестициите в мерки за опазване на околната среда, особено в пристанищата и пристанищните зони. Чистата околна среда, адекватната инфраструктура, плажовете със сертификат „Син флаг“ и съхраненото природно и културно наследство ще създадат качествени възможности за рекреация. Доброто екологично състояние на морето осигурява достатъчно рибни ресурси и възможност за стабилен улов в оптимално допустимите граници. Съхранената екосистема създава дългосрочна и икономически обоснована среда за

значими инвестиции в „зелени“ технологии, към които са насочени изследвания и иновации. Увеличените разходи за опазване на околната среда за сметка на реалната икономика ще породят социални напрежения.

Третият сценарий „Социално равновесие“ поставя човека в центъра на прогнозите и е изграден върху политиката за социално сближаване и балансирано развитие на черноморските общини, диверсифицирани местни икономики, осигуряващи целогодишна заетост и приоритетна подкрепа за морските дейности с атрактивни доходи. Този сценарий залага на качествена инфраструктура, включително пътища, ВК системи, електроснабдяване, широколентов достъп до скоростен интернет, равнопоставен достъп до качествени услуги. Хипотетичната промяна в основния критерий за възходящо развитие – от сегашния стремеж към бърз икономически растеж към по-бавен, ще бъде за сметка на повишено качество на живот в по-чиста околна среда, с повече свободно време, при повишена култура на потребление. Равномерното пространствено разпределение на държавната подкрепа, ще подкрепи макар и с по-бавни темпове, развитието на предприемачеството по цялото крайбрежие, осигурявайки широка заетост, висока икономическа активност и в резултат, намалени диспропорции в доходите и повишено благосъстояние на всички местни общности. С подкрепата за риболова и аквакултурите ще се развива рибопереработвателната индустрия за местния пазар и за износ. Културният и селският туризъм ще обогатят туристическото предлагане. Рисковете от силна социална сегрегация са намалени. В резултат на този сценарий природните ресурси на морето и крайбрежието се оползотворяват в рамките на устойчиво възпроизводство. Екологичните стандарти се обогатяват с по-стриктни изисквания за качество на околната среда. Сценарият поражда напрежение между отделни групи.

Четвъртият сценарий интегрира най-добрите прогнозни предложения от трите сценария и избягва крайностите, които намаляват натиска в една сфера за сметка на други. Избраният сценарий има три различни обхвата за развитие – 1) балансиране на трите аспекта на устойчивото развитие (икономически, екологичен и социален) в обхвата на националното морско пространство; 2) интегрирана морска политика за устойчиво развитие в Черноморския регион, обхващаща шестте държави с излаз на Черно море – България, Румъния, Украйна, Русия, Грузия и Турция и 3) съчетаване на морското пространствено планиране с интегрираното управление на крайбрежни зони. Той интерпретира най-добрите идеи от икономическия, екологичния и социалния сценарии. Икономическите аспекти се разгръщат на основата на повишени конкурентоспособност и добавена стойност, приложени съвременни технологии и иновации във водещите морски сектори. Най-голям потенциал за развитие имат пристанищната дейност и морския транспорт, ако се реализират обновяването на пристанищата и съвременното технологично оборудване. Развитието на рибарството не може да надхвърли рамките на наличните рибни запаси и установените квоти, но може да бъде подпомогнато за своевременно модернизиране на риболовния флот, подобряване на риболовните техники и завишаването на контрола върху тази дейност. Така ще се запази добро състояние на морската околна среда, от което зависи опазването на видовете и рибните ресурси. Разнообразяването на асортимента на аквакултурите, решаване на конфликтите с туристическия сектор и рекреационните морски дейности в близост до брега, повишаването

на контрола върху съоръженията и обектите по време и след приключване на експлоатацията, ще увеличи значимостта и приноса на този сектор. Добивът на луга и лечебна кал, производството на козметични и лечебни продукти от морската вода и от солта ще привлекат интерес към съпътстващи лечебни и козметични процедури в системата на СПА туризма. Ще се развият биотехнологии, свързани с морето, ще се търси по-добро и ефективно обвързване на бизнеса, научните изследвания и образованието.

Ще продължават проучванията за добив на нефт и газ при засилен контрол и екологични норми, ще се развият технологиите за извличане на енергия от сероводород и добив на газохидрати от морското дъно. Ще се съхрани добивът на морска сол по традиционни методи. Ще се подкрепи изследователската дейност в подводните морски пространства за по-пълно разкриване на културните ценности. Военните учения и обучения в морето ще увеличат своята значимост за подготовката на кадри както за морски изследвания, така и за спасяване в морето и поддържане на висока степен на сигурност при критични вълнения и бури, ограничаване на трафика на хора, наркотици и оръжие.

Съхраняването на морската околна среда, възстановяването на нейното добро състояние и опазване на биоразнообразието съпътства всички предвидени дейности по този сценарий, защото само това ще гарантира успешното развитие на всички морски сектори. Устойчивото опазване и използване на ресурсите, намаляването на натиска от отпадъчни води, баластни води, подводен шум, инвазивни видове, замърсяване от аварии, отлагане на драгажни маси, и завишения контрол върху нелегален, незаконен и нерегламентиран улов на рибни ресурси ще създаде условия за възстановяване на доброто екологично състояние на морската околна среда в съответствие с РДМС.

В този сценарий са заложили и необходимите предпоставки за намаляване на диспропорциите, на негативните демографски процеси, за равнопоставеност, за подпомагане на местните рибарски общности, за създаване на условия за активно и отговорно участие в разработването и прилагането на МППРБ. Факторите, стимулиращи развитието по този сценарий са основните движещи сили с политически, икономически, екологичен, технологичен и социален характер.

Четвъртият сценарий, който интегрира най-добрите страни на трите сценария – икономически, екологичен и социален, се предлага в МППРБ и се потвърждава в ДЕО за развитие и прилагане към набелязаните хоризонти 2024-2035 г.

Представена е **визия** за развитие, опазване и използване на националното морско пространство, която е с мото **„Черно море – отворена врата към света, българското черноморско крайбрежие наша отговорност и общо наследство!“**. Разглеждана е в три мащаба – глобален, европейски и национален с три варианта за постигане на желания резултат.

Основното послание на Визията е „През 2035 г. в морските пространства на Република България е постигнато и се поддържа добро състояние на морската среда и богато биологично разнообразие. Най-значимите морски екосистемни услуги и културни ценности са възстановени и опазени. Морските пространства се използват от иновативна, конкурентна и устойчива Синя икономика. Морският пространствен план осигурява предвидимост и сигурност в морските пространства, координация и синергия между ползванията и намалява

вредните въздействия от човешката дейност. Сътрудничеството между управлението, науката и икономиката създава нови знания и култура, услуги и биотехнологии в подкрепа на Синия растеж и подобреното благосъстояние на местните общности.“

Постигането на целите на визията се осъществява с формулирани **четири стратегически цели**, последователно развити със специфични подцели.

Зонирането на морските пространства и интегрирането на функциите и дейностите е извършено в МППРБ въз основа на концепцията за мултифункционалните зони в териториалното и градското планиране. Зонирането има за цел повишаване ефективността на използването на пространствата и постигане на разнообразна и по-качествена среда, интегриране на дейностите и ползванията в морските пространства.

Определени са конфликти и синергия във функционалното зониране на морските пространства (съвместими и несъвместими функции) за безконфликтно съчетаване на взаимно допълващи се дейности.

Идентифицирани са взаимодействията земя-море, море-земя и конфликтните точки и зони на крайбрежието.

Съгласно чл.51, ал.4 на ЗМПВВППРБ са определени 9 зони, а с оглед суверенитета и сигурността на Р. България в акваторията на Черно море – още 21 вида зони. От проекта BALANCE се предлагат 4 вида зони.

В резултат на посоченото по-горе са определени следните четири зони:

- Зони със забрана за ползване (Ззп);
- Зони със специфичен режим на ползване (Зср);
- Мултифункционални зони (Змф);
- Зони за бъдещо ползване (Збп).

В зоните със забрана за ползване (Ззп) попадат онези зони, при които е възможна само една единствена функция. В тази група се включват зоните за военни учения и обучения с постоянна забрана, зоните със забрани за корабоплаване и заставане на котва, а също така и зоните с подводни линейни обекти на техническата инфраструктура, които има опасност да бъдат засегнати от други дейности на морското дъно. Зоните могат да бъдат с постоянно действаща забрана или с временна забрана за ползване.

Зоните със специфичен режим на ползване (Зср) обхващат морски защитени зони и защитени територии от Националната екологична мрежа и зоните за опазване на културното наследство, зоните за опазване на водите по чл. 119а от Закона за водите. Към тях се включват и зони, предложени от ИО и ИБЕИ на БАН, които приоритетно се използват за проучване и мониторинг на състоянието на морската околна среда. Режимите за достъп и ползване на защитени зони и защитени територии от НЕМ се определят в съответствие с техния статут, заповедите за обявяване и плановете за управлението им. Те се съобразяват с международните конвенции, ратифицирани от Р. България, Директивите на Европейския съюз за местообитанията и за птиците, националните законови и подзаконови актове. В тази категория

се включат и охранителните зони на Несебър и Созопол с широчина от 1 km. Предложено е разширяване на обхвата на защитена местност „Кокетрайс“ и определяне на 500 метрови охранителни зони около резерват „Калиакра“, островите „Св. Св. Иван и Петър“ и Змийски остров. Определени са два ареала с концентрация на потънали кораби, в които да се планират бъдещите изследвания и интерактивна интерпретация.

Мултифункционалните зони (Змф) подобно на използваните в други страни „зони за общо ползване“, съчетават безконфликтно няколко различни съвместими функции в определеното морско пространство. Ограниченията, с които се съобразява интегрирането на функциите в тези зони са общи, произтичащи от международното и европейско морско право и от националната правна уредба, и специфични, които са свързани с развитие на отделни сектори на морската икономика.

Зоните за бъдещо ползване (Збп) са определени поради идентифицираните пропуски в познанието за отдалечените части от акваторията и морските пространства. Основните цели на този тип зони са разкриване на потенциала на морските пространства извън обхвата на териториалното море и прилежащата зона за допълване на знанието и пълноценното използване на ресурсите. Достъпът до тези зони и режимите за ползване се осъществяват в съответствие с международните конвенции и протоколи, Европейските регламенти и Директиви свързани с опазване на морската среда, на водите, на биоразнообразието и на рамката за морско пространствено планиране, със Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България и относимите законови и подзаконови актове.

За всяка зона са систематизирани режимите, които трябва да се спазват и правилата за взаимодействие с други функции и дейности.

Разгледано е прилагането на МППРБ и е направена оценка на резултатите с: отговорността на компетентните органи по прилагането на МППРБ, поддържането на МППРБ от оторизирано звено и препоръки към институциите по прилагане на МППРБ със система от индикатори за оценка на резултатите от прилагането му.

По време на разработване на МППРБ са проведени с различни форми публични консултации и обществени обсъждания. От особено значение за прилагането на МППРБ е Информационната платформа на националния морски пространствен план, с която се осигурява всеобхватна оценка на съществуващото положение и особено на базата на нея изготвяне на национални и регионални политики.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Зониране на морски пространства

Законодателната рамка на МППРБ се определя от законодателни, програмни и стратегически документи – международни (конвенции, протоколи, харти), Европейски (регламенти, директиви, решения, програми, стратегии и инициативи); регионални конвенции и протоколи за Черноморския регион; национални (закони, наредби, указания, концепции, стратегии, планове и програми от мерки); примери от добрите практики на други държави.

В МППРБ са анализирани Програмата на ООН Дневен ред 2030, както и Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване. Използвани са и редица нормативни документи, които са свързани с Морското пространствено планиране и опазване на Черноморското пространство.

В Морския пространствен план на Р. България са изведени и подробно анализирани отговорностите на компетентните органи по прилагането на Плана. По този начин са изяснени ангажиментите и видовете дейности, за които в съответствие с компетенциите, които са им вменени от нормативната уредба, те отговарят. За прилагането на МППРБ законово задължени са МС и 16 министерства с поделенията в системата им.

Оторизираното звено към МРРБ осигурява поддържането на Морския пространствен план до 2035 г. Към него се предоставя от всички компетентни органи и заинтересовани страни информация, която се предава към Европейските институции, и тази, която е необходима за целите на морското пространствено планиране.

На всеки две години Министърът на регионалното развитие и благоустройството изготвя със съдействието на всички заинтересовани страни доклад, в който се отразява напредъкът по прилагане на МППРБ и постигане на целите, заложиени в него.

Оторизираното звено има изключителната отговорност по поддържане на информационната платформа и ГИС база данни.

В МППРБ не са включени мерки по прилагане на плана, а с оглед на разработените насоки за ползване и дейности в морското пространство се предлагат препоръки към институциите, които имат отговорности по прилагането му, като към всяка препоръка има мотиви и срок на изпълнение. Привеждането на препоръките в действие реално изпълнява ролята на мерки.

Заложени са препоръки за: морски транспорт, рибарство, аквакултури, крайбрежен и морски туризъм, информационни и комуникационни технологии и подводна инфраструктура, кораборемонт и корабостроене, пристанищна дейност, проучване на добив на неживи ресурси, морски биотехнологии, драгиране и драгажни маси, научно-изследователска дейност, културно наследство и опазване на околната среда.

За управлението на прилагането, наблюдението и оценката на напредъка във времето на МППРБ са разработени индикатори: индикатори за управление, социално-икономически индикатори и екологични индикатори.

С посочените препоръки и свързаните с тях индикатори в МППРБ е поставена ясна основа и посока за реалното и практическо прилагане на МППРБ.

2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони

В МППРБ се разглежда освен морското пространство и двукилометровата зона в крайбрежната територия. Планът не предвижда дейности в тази зона. Те са обект на Общите устройствени планове, но съществуващите или планирани дейности и ползвания на брега могат да окажат влияние върху морското пространство, както и ползвания и дейности предвидени в МППРБ в морето могат в съчетание с тези на бреговата зона да имат отрицателни последици за морското пространство и особено за защитените зони.

Бреговата линия очертава прехода от сушата към водна повърхност – от устието на р.Резовска на юг (границата с Р. Турция) до нос Сиврибурун на север (границата с Р. Румъния). Не е налична официална унифицирана цифрова версия на бреговата линия.

До 2009 г. дължината на бреговата линия се приема за 378 km, а към м.януари 2020 г. на специализираните карти на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (АГКК) е 503,75 km.

Бреговата зона се определя като район на границата между сушата и морето. В българското законодателство няма такава дефиниция, но в Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) е дефинирано понятието „морски бряг“, като в него се определя „зона А“ за териториално-устройствена защита, която съвпада с определението за брегова зона.

При 503,75 km дължина на бреговата зона и ширина от два километра, точното извеждане само в двукилометровата зона на всички планове, програми, проекти/инвестиционни предложения и особено тези, които са в проект и предстои одобряването им е практически невъзможно (като се има предвид, че общо в зоните този списък наброява над 4000). Поради това те са определени, когато е възможно с необходимата конкретика и в останалите случаи по вид дейности и ползвания, които имат отношение към ЗЗ и ОС и са оценени във всяка зона.

Крайбрежна територия

Транспорт

➤ *Автомобилен транспорт*

Автомобилната пътна инфраструктура в разглежданата крайбрежна територия (зона „А“ и зона „Б“ съгласно ЗУЧК) е представена от основните пътища от РПМ: I-9 (E-87) Граница Румъния – Каварна – Балчик – Варна – Бургас – Малко Търново – граница Турция, II-99 (Бургас – Маринка) – Созопол – Царево – Малко Търново, III-9901 Царево – Ахтопол – Резово. Път I-9 (E-87) минава през или покрай редица населени места в разглежданата крайбрежна

зона, в това число и през жилищните територии на гр. Варна (включително през централната зона) и гр.Бургас, както и покрай големи и по- малки курортни комплекси и зони.

През териториите на двата града минават главни пътища: гр. Варна - I-9 (E-87) и I-2 (E-70); гр.Бургас - I-9 (E-87) и I-6 (E-773), включващи и транзитен транспорт към северните и южните черноморски курорти. Товаропотоците към пристанищните комплекси обвързват комуникационно-транспортните схеми с входно-изходните магистрали.

➤ Железопътен транспорт

Железопътната инфраструктура в разглежданата зона е представена от участъци от основните ж.п. трасета: ж.п. линията София – Варна, VIII ж.п. линия Пловдив – Бургас, III главна ж.п. линия Карнобат – Синдел, свързваща Североизточна с Южна България (елемент от ж.п. инфраструктурата на Общоевропейски транспортен коридор VIII).

В разглежданата зона ж.п. транспортът е в рамките на градските територии на Варна и Бургас. Основното ж.п. трасе и в двата града минава покрай жилищни територии, достигайки до пристанищния комплекс в гр.Варна и е свързано с изключително важната товаропреносна дейност от Русе към Пристанище Варна и до Бургаската ж.п. гара, с голям брой индустриални коловози, обслужващи промишлените зони и пристанище Бургас.

➤ Въздушен транспорт

Въздушният транспорт в зоната е свързан с дейността на двете международни летища Варна и Бургас, с огромен принос в развитието на транспортната мрежа, търговията и туризма в района. Съчетанието на въздушен, морски, автомобилен и железопътен транспорт позволява извършване на голям брой чартърни полети през летния сезон и редовни полети през цялата година, със силно нарастване на броя на обслужените пътници през последните години (с изключение на 2020 г. поради COVID-19).

➤ Промислени обекти

Промислените обекти са съсредоточени основно в обособените промишлени зони на общини Варна и Бургас, в частност – в областните центрове. Бургас е на второ място по промишлен потенциал сред административните области в Р. България. Функциите на всеки от градовете като логистичен и опорен пункт по евроазиатските транспортни коридори и особено в морския транспорт, определят специфичния елемент за икономиката – синя икономика. Важни в разглежданата зона са обектите на границата „суша – море“ – пристанищните комплекси, корабостроителни и кораборемонтни предприятия: гр.Варна - „Булярд Корабостроителна индустрия“ ЕАД, Кораборемонтен завод „Одесос“ АД, Пристанищен терминал „Леспорт“, Пристанище Варна – Изток“ ЕАД, гр.Бургас – пристанища за обществен транспорт, пристанища със специално предназначение, „КРЗ ПОРТ БУРГАС“ АД, „Бургаски корабостроителници“ ЕАД. Бургаското пристанище е най- голямото в страната, с добре развита ж.п. и шосейна мрежа и единствения нефтен терминал на юг от Балкана.

Специфични промишлени обекти на черноморския бряг са ветроенергийните паркове (ВЕП). Едни от най-големите ВЕП в България (с над 60% от всички вятърни мощности в страната), са разположени предимно по северното крайбрежие – на територията на област Добрич (над 10

ВЕП), в районите на Каварна, Калиакра, с.Българево, гр.Генерал Тошево и един в област Варна (ВЕП „Суворово“). Значително по-малки мощности за производство на вятърна енергия са разположени по крайбрежието на юг от Стара планина.

Предстои развитие на ТЕН-Т мрежата, ново строителство на транспортни коридори, реконструкция и подобряване на съществуващата пътна и железопътна мрежа, изграждането на магистрала „Черно море“. Неспазване на изискванията заложи в ОВОС на посочените обекти може да доведе до проблеми с депониране изкопни маси, запечатване на почви, замърсяване на крайбрежната ивица, а това да окаже влияние върху ЗЗ особено при съчетание с предвиденото в МППРБ модернизиране на пристанищата и пристанищните съоръжения, строителство на нови и подобряване на съществуващи рибарски и яхтени пристанища.

➤ *Обекти източник на вредни лъчения*

В бреговата част има изградени и в експлоатация 14 базови станции за мобилна комуникация, 21 броя цифрови телевизионни излъчватели технология DVB-T, 20 броя антени на ДА „Пристанищна инфраструктура“ излъчватели на ЕМП, 30 броя цифрови радиостанции в УКВ-диапазона, военни радары и излъчватели, радары за оповестяване при миграция на птици. Независимо че една част от посочените излъчватели на ЕМП са насочени навътре в морето, поради това, че не навлизат под повърхността на водата, не влияят на морските обитатели, разгледани в МППРБ и в ДЕО.

➤ *ПСОВ*

На територията на управление от БД „Черноморски район“ Варна има 65 градски и местни пречиствателни станции и канализационни системи, които заустват отпадъчни води в реките, вливащи се в Черно море. Заустването на отпадъчни води от пречиствателни станции и канализация на населени места и агломерации по българското Черноморие могат да се считат за специфични водни потоци.

Има 16 точки на изхвърляне на третираны и непречистены битовы отпадъчны воды в българските териториалны воды на Черно море. Все още има непречистены или недостатъчно пречистены битовы отпадъчны воды, които са заустваны в крайбрежна морска вода. Има 6 канализационны системы, определены като „горещы точки“ със значително отрицателно въздействие – градовете Созопол, Ахтопол и Черноморец; комплекс Сарафово – Бургас; село Варвара и село Синеморец.

Предстои модернизация, разширение и реконструкция на съществуващите ПСОВ, като съгласно МППРБ към 2035 г. (крайният срок на плана) Черноморското крайбрежие не трябва да е източник на вливане на недопречистены и непречистены отпадъчны воды и да се прекрати дълбоководното заустване, с което да се покрие Черноморското крайбрежие с необходимия брой и качество ПСОВ.

Община Варна планира реализация на проект „Включване на воды от воден обект Шокаръв канал във воден обект Черно море“ с оглед дългосрочното и ефективно решение на влошеното състояние на водыте за къпане в района на Офицерския плаж. Шокаръв канал е част от отводнителната система на гр.Варна. Проектът е на етап техническа фаза и е в процес на

съгласуване съгласно законовите изисквания.

Управлението на отпадъците от корабите се извършва от Дружество "Поддържане чистотата на морските води" АД (ПЧВМ). Развива се в гр.Варна и филиал в гр.Бургас. Извършваните дейности са с екологична насоченост, а именно: поддържане чистотата на морските води, акваторията на пристанищата и подходните канали; почистване на петна от нефт и нефтопродукти в териториалното море и вътрешните морски води при аварийни разливи; техническо обезпечаване и мерки за ограничаване на опасността от замърсяване при товаро-разтоварните операции и ремонт; приемане и преработване на твърди и нефтени отпадъци, получени при експлоатацията на морските плавателни съдове, пристанищата и свързаните с тях дейности.

За изпълнение на дейностите си дружеството използва двете Брегови пречиствателни станции за отпадъчни води : Комплексната ПСОВ е разположена в район „Аспарухово”на гр.Варна. В Южна пречиствателна станция на територията на пристанище Варна постъпват за пречистване събраните отпадъци от нефтопродукти – санини води, отработени масла и др., от пристанищни терминали Варна-Изток, Варна-Запад, Петрол, Леспорт, Фериботен комплекс – Варна и от Балчик, както и от пристанище Бургас. Технологиите на работа и резервоарния парк определят възможността на станцията да приема и обезврежда нефтоводни смеси от всички плавателни средства, кораборемонтни заводи, промишлени предприятия и фирми, действащи на разглежданите територии от МППРБ. През 2006 г. Бреговата пречиствателна станция е основно модернизирана. Въведени са в експлоатация нови пречиствателни съоръжения. Филиалът на Бреговата пречиствателна станция – Варна е на територията на Пристанище Бургас.

Дружество "Поддържане чистотата на морските води" АД (ПЧВМ) транспортира събраните нефтените отпадъци от корабите в района на пристанищата Варна и Бургас по тръбопровод и чрез специализираните плавателни средства на "ПЧМВ" АД се транспортират от пристанище Бургас до площадката на комплексната ПСОВ, разположена в район „Аспарухово“ – Южна промишлена зона. Част от събраните нефтени отпадъци се транспортират чрез автоцистерни на дружеството и на четири фирми, лицензирани да извършват тази дейност до приемна шахта, разположена на самата площадка на комплексната ПСОВ.

Транспортирането се извършва в съответствие с изискванията на Наредбата за отработени масла и нефтопродукти, както и всички български нормативни актове, касаещи транспортирането на опасни товари.

След пречистване в комплексната ПСОВ водите се заустват в Нов канал – Варненско езеро.

➤ Пристанища и пристанищни съоръжения

РИОСВ Бургас контролира дейностите на съществуващите 14 пристанища като съгласува представените Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност на пристанищата по ЗМПВВРБ, корабостроителници, яхтени и рибарски пристанища.

По данни от Интегрираната транспортна стратегия в периода до 2030 г. националната

пристанищна система разполага с 14 628 m обща дължина на кейовия фронт в морските пристанища за обществен транспорт, от които 13 081 m с национално значение и 1 748 m с регионално значение.

Пристанищният комплекс с национално значение Варна включва терминали Варна-Изток, Варна-Запад, „Леспорт“, Фериботен комплекс, Балчик, Петрол Варна, „ТЕЦ Езерово“.

Предвижда се значителна инвестиция за пристанище Варна, но основно за удълбочаване на Канал 1 и Канал 2, свързващи терминал Варна-Запад.

В процес на изграждане са два нови терминала в Пристанище Варна, които се намират в близост до Фериботния комплекс.

Пристанището за обществен транспорт с национално значение Бургас е разположено в едноименния Бургаски залив на брега на Черно море. То включва Пристанищни терминали: Бургас Изток-1, Бургас Изток-2, Бургас Запад, Пристанищен терминал „Росенец“ и Пристанищен терминал „Несебър“.

В края на 2019 г. е обявена обществена поръчка за „БМФ Порт Бургас“, с която се цели да бъде разширено пристанището. Инвестицията е предвидена за удължаване на кейовите стени, както и доизграждане на жп инфраструктура. Доизграждането на съществуващата кейова стена ще удължи корабното място.

Терминал за базови масла в източната част на Южна промишлена зона „Острова” (Варна-Аспарухово)

Терминалът е част от пристанище за обществен транспорт с регионално значение и е сред най-модерните в Европа и същевременно един от най-големите специализирани терминали в Черно море. Терминалът е с възможности за 24-часово обслужване на корабите, в т.ч. подаване на ел. енергия и прясна вода, а също така и битово сметосъбиране.

Пристанище със специално предназначение (Варна-Аспарухово)

На пристанището със специално предназначение се събират и транспортират нефтоводни смеси от всички кораби, застояващи на пристанището с обществено значение, в съответствие с българското и европейско екологично законодателство. Пристанището разполага с помпена станция за прехвърляне на нефтоводни смеси до Бреговата пречиствателна станция.

Във Варненската акватория в началото на м.май 2019 г. е поставено началото на изграждане и разширяване на двете рибарски пристанища.

Рибарско пристанище „Карантината“

До момента са изпълнени дейности по изграждане на тилната територия, на източния и западния оградни молове, на източния и западен слип. Строителството се е извършвало изцяло в акваторията на Черно море, със специализирана техника и работа на водолазни екипи.

През м.януари 2020 г. започна строителството на триетажната сграда, в която са предвидени помещения за разтоварване, съхранение, продажба и спедиция на уловената риба.

Рибарско пристанище „Варна“

През 2020 г. е планирано разширяване на дейността, като ще се осигури възможност за достъп и на малки кораби.

През 2016 г. ДП “Пристанищна инфраструктура“ обявява обществена поръчка с предмет „Рехабилитация за постигане на проектни дълбочини на пристанищните терминали в района на действие Териториално поделение – клон Бургас“.

Пристанищните терминали Бургас Изток-1, Бургас Изток-2 и Бургас Запад като част от пристанището за обществен транспорт с национално значение Бургас, пристанищата за обществен транспорт с регионално значение „Фиш Порт“, „Трансстрой“, КРЗ и „Бургаски корабостроителници“ са разположени в т.н. Малък Бургаски залив.

Пристанищният терминал „Росенец“, част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Бургас, функционира като най-голямото българско пристанище за обработка на нефт и нефтопродукти.

Пристанищен терминал „Несебър“ е част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Бургас.

На територията на община Созопол съществуват и са в експлоатация:

Военно пристанище Созопол;

Яхтено пристанище „Марина Созопол“;

Рибарско пристанище „Созопол“;

Рибарско пристанище „Черноморец“.

Предвижда се съгласно ОУП на община Созопол Рибарско пристанище Созопол – Терминал 2.

На територията на община Шабла се предвижда лодкостоянка/яхтено пристанище СО Кария южно от Крапец.

В почти всички селища както по Северното, така и по Южното Черноморие съществуват лодкостоянки/рибарски пристанища, като от общините се обявяват предложения за тяхното развитие и модернизирание, както и за строителство на нови (Созопол, Шабла).

По актуални данни към 2019 г. българският черноморски бряг предлага услугите на 28 яхтени пристанища, марини и стоянки. През 2018 г. от РИОСВ Бургас са изготвени 4 бр. съгласувателни писма до Морска администрация за пристанища: Яхтено пристанище „Марина Несебър“, Рибарско пристанище Созопол, с оператор Община Созопол, Пристанище „Трансстрой“, Яхтено пристанище „Китен“, както и съгласувани 14 бр. Планове за приемане и обработване на отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност на пристанищата по ЗМПВВПРБ - Рибарско пристанище „Порт България Уест“, Пристанище за обществен транспорт с национално значение Бургас, Пристанище Бургаски корабостроителници „Южен кей Л“, Яхтено пристанище „Марина Созопол“, Яхтено пристанище „Несебър“, Пристанище „КРЗ Порт Бургас“, Яхтено пристанище „Марина Несебър“, Яхтено пристанище „Китен“, Яхтено пристанище Несебър „НВБ-Несебър“, Рибарско пристанище „Мичурин“, Пристанище

за обществен транспорт с регионално значение „Царево“, Пристанище „Трансстрой Бургас“, Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Ахтопол“ с обособена зона за рибарски кораби.

Корабостроене и кораборемонт

Корабостроенето е съсредоточено във Варна, Белослав и Бургас като е: строителство на плавателни съдове без тези за отход и строителство на плавателни съдове за отход.

Кораборемонтната дейност и производството на елементи за корабооборудване е развито в по-широк мащаб, като е съсредоточено във Варна, Бургас, Белослав и Созопол, а в Несебър, Царево и Аксаково са регистрирани микрофирми за тази дейност.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Разположение на основни урбанистични, транспортни и туристически центрове на територията на Черноморското крайбрежие

Наводнения

При актуализиране на Плана за риска от наводнения „ПУРН“ за третия план (вторият ПУРН е със срок до 2021 г.) се предвижда моделиране на морско с речно и дъждовно наводнение, прецизиране границите на заливане при конкретизиране на рисковите обекти, при което е възможно да се предвидят мерки за защита и предотвратяване на наводнения за всички посочени в ПУРН рискови зони (съответно генерирани карти за 1000, 100 и 20-годишна вълна). В обхвата на МПП попадат 10 от обявените морски райони, уязвимите населени места, материални ценности и др. В списъка за изследване попадат и част от реките със заплахата от морски наводнения (общо 8 реки), езера с пряка хидравлична връзка с морето и без пряка хидравлична връзка. Тези проблеми могат да се проявят в 33, които попадат или са в близост до зоните определени с потенциална опасност от наводнение (замърсяване, затлачване, унищожаване на видове и местообитания, места за гнездене и почивки на птиците).

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Заплаха от наводнения (100-годишна вълна)

Отпадъци

Отпадъците от генерирането до тяхното трайно депониране са свързани както с крайбрежната зона, така и с морското пространство.

Около 70% от общото количество замърсители, постъпващи в Черно море, са от черноморските страни. Част от тях и останалите 30% (от другите 11 страни във водосбора) се вливат в Черно море чрез р. Дунав. Това е едно от най-засегнатите морета от прекомерно съдържание на хранителни вещества и органична пренатовареност поради използването на торове в земеделието, непречистени отпадни води от животновъдни обекти и населени места и замърсяване от индустриални центрове.

Основните крайбрежни източници са:

а) Крайбрежната част на сушата. Особено чувствителни са плажовете, където има активни развлекателни дейности. Основните наземни източници включват туризъм, почивка,

незаконно изхвърляне на отпадъци, депа за отпадъци, замърсяване от реки, канали и прекомерно количество органични вещества от поройни дъждове.

В изпълнение на мерките от ПоМ към МС 2016-2021 г. от компетентност на БДЧР, в рамките на осигуреното финансиране от ПУДООС през 2017 г. е подготвено техническо задание, възложена поръчка и е изпълнен договор за външна услуга с предмет „Провеждане на мониторинг на макроотпадъци по плажните/бреговите ивици на Северното и Южното Черноморие за 2017 г.“.

б) Шелфова зона – северен и южен шелфов район. Морето и вятърът са основната движеща сила, от която част от замърсителите попадат на бреговата ивица от морето. Част от плаващите отпадъци се пренасят и изхвърлят на брега поради въздействието на вятъра и морето - това са така наречените външни замърсители за бреговата ивица. Заедно с отпадъците, които се произвеждат директно от хората в определения район (вътрешен замърсители), те могат да влязат отново в морето при промяна на хидрометеорологичните условия.

Крайбрежната част на сушата е източник на разпространение отпадъци. Като се има предвид, че е и замърсена, тя е потенциален източник на замърсители за морската среда, плажната ивица и ЗЗ.

Депа за ТБО, разположени по крайбрежието

Общините, които имат пряко отношение към морските отпадъци са в териториите на три области:

- Област Добрич – общини Шабла, Каварна, Балчик;
- Област Варна – общини Аксаково, Варна, Белослав, Аврен, Долни чифлик, Бяла;
- Област Бургас – общини Несебър, Поморие, Созопол, Приморско и Царево.

На територията на РИОСВ Варна има 3 региона, включващи общините, които ползват общо регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци, а именно:

- ✓ Регион Варна, включващ общините Варна, Аксаково и Белослав -Регионалното депо е в землището на с.Въглен, община Аксаково и отстои на повече от 10 km от брега на Черно море.;
- ✓ Регион Добрич, включващ общините Добрич, Добричка, Тервел, Никола Козлево, Крушари, Каварна, Шабла, Генерал Тошево и Балчик -Регионалното депо е в землището на с.Стожер, община Добрич;
- ✓ Регион Провадия, включващ общините Аврен, Бяла, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия, Ветрино и Суворово, с изграждане на Регионално депо в землището на с.Войводино, община Вълчи дол.

Действащите регионални депа са далеч от бреговата ивица и не се очаква да бъдат източник за замърсяване на разглеждания район, включително ЗЗ.

През 2018 г. в експлоатация са 3 регионални депа и 4 претоварни станции, които се контролират от РИОСВ Бургас:

- ✓ Регионална система за управление на отпадъците Бургас, включваща девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър.
- ✓ Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен.

Като положителен акцент следва да се отбележат въведените в регионален план системи за управление на специфичните отпадъчни потоци посредством функциониращи площадки, разположени на територии, за които са допустими дейности по третиране на ИУМПС, ИУЕЕО, ОЧЦМ, отпадъци от метални опаковки, НУБА, ИУГ, хартия и картон, пластмаси, стъкло. Изградените функционални площадки за специфични отпадъци са разположени далеч от бреговата ивица и не се очакват отрицателни въздействия върху обектите от МППРБ.

На територията, контролирана от РИОСВ Бургас, работят 8 броя фирми обработващи риба и рибни продукти, при което се генерират като отпадък черупки от рапани. Предписано е фирмите да преустановят изхвърлянето на черупките на депа и представят за съгласуване на варианти за екологосъобразно оползотворяване/обезвреждане на отпадъка.

По информация от РИОСВ Варна и РИОСВ Бургас, както и от общините на територията, контролирана от тях, няма нерегламентирани депа за отпадъци, сметищата своевременно се ликвидират, а за складовете за пестициди са предписани мерки, които са под контрола на двете РИОСВ (за последните след инцидента в Бургас контролът е засилен).

Драгиране

В зависимост от района на драгиране и съответно замърсеността на седиментите, съставлящи драгажните маси, ресуспендирането на част от седимента при драгажните дейности и транспортирането на материала би могло да доведе до замърсяване на водите и съответно влияние върху ЗЗ.

Управлението на драгажните маси се осъществява от Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура”, което периодично извършва драгажни работи за поддържане на акваториите и подходните канали.

По предварителни разчети на ДППИ обемът драгажни маси, подлежащи на почистване в района на Варна, са 800 000 m³ с ограничени възможности за депониране в депо "Налбанка". Площта на депото е със следните координати на граничните точки в система WGS 84/BL/:

- т. 1. N 43°12'19.983"; E 27°52'00.970";
- т. 2. N 43°12'24.093"; E 27°51'41.613";
- т. 3. N 43°12'23.569"; E 27°51'34.011";
- т. 4. N 43°12'24.000"; E 27°51'29.691";
- т. 5. N 43°12'19.455"; E 27°51'23.086";
- т. 6. N 43°12'17.714"; E 27°51'19.323";
- т. 7. N 43°12'06.709"; E 27°52'14.434";

т. 8. N 43°12'09.204"; E 27°52'17.241";

т. 9. N 43°12'19.778"; E 27°52'09.898".

Депото, разположено източно от нос Галата в 12-милната зона, е кръг с радиус 500 m, център с географски координати N 43°08,020', E 28°12,727'.

След 2018 година са подготвени проекти за разширение на пристанищата- изграждане нови корабни места и прилежащи към тях площи за обработка и съхранение на товари. Общото за тях е, че всички проекти са за територията на Варненското езеро, именно:

„Трансстрой Варна“ АД планира изграждане на напълно ново пристанище в зоната на сега съществуващата тяхна база на брега на Варненското езеро.

Проектът за пристанище "ТЕЦ Варна" включва удължаване с още 330 m на кейовата стена.

Проучват се възможностите за депониране на драгажните маси в някой от старите утайници около Девня, или над 12 мили навътре в морето (22 km).

Пристанище „ОДЕСОС ПБМ – Варна“ е действащ обект за обществен транспорт с регионално значение в землището на гр.Варна, където се обработват генерални и насипни товари и контейнери. Предвижда се да се изградят нова кейова стена, складова база и нови пристанищни мощности за обработка на товарите по конвенционални и специализирани технологии.

Отпадъците в повърхностните води са концентрирани в шелфовите райони на Калиакра-Дуранкулак и Бургас и в крайбрежните райони Галата, Камчия и Созопол-Алепу.

➤ *Морско пространство*

Рибарство и аквакултури

Българският риболовен флот притежава 1857 кораба, като те извършват дейност в трикилометровата зона на териториалните води и в рамките на квотите за риболов. Това са остарели плавателни съдове без съвременен оборудване за екологично извършване на риболов. Предстои тяхната модернизация и обезпечаване на съвременен оборудване, което ще бъде извършвано на брега. Отнася се както за стопански риболов, така и за решаване на проблеми с любителския риболов.

Във вътрешните води на морското пространство активно се развива експлоатацията на ферми за аквакултури. Към края на 2019 г. е имало 32 стопанства за морски култури – Бургас, Несебър, Царево, Поморие, Созопол, Приморско, Каварна, Варна. Част от тях са в близост до брега и създават проблеми за развитие на туристическия отрасъл като плажуване и съпътстващите го развлекателни дейности. Особен проблем обаче представлява изоставянето им след приключване на експлоатацията.

Основно фермите са за черна мида, като в МПП се предвижда развитие и на други морски аквакултури „само 16% от общото производство на аквакултури е от Черно море“. Предвижда се проучване на възможност и изследване на хранителните качества и създаване на ферми за морски водорасли.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Зони за риболов и отглеждане на аквакултури

➤ *Отпадъци*

От физическите фактори, влияещи върху динамиката на плаващите замърсители, морските течения са от първостепенно значение: след като влязат в морето, замърсителите с положителна или неутрална плаваемост се поемат от тях. Наличието на плаващи отпадъци е силно променливо и зависи от силата и посоката на преобладаващите ветрове и течения. Отлагат се големи количества пластмасови отпадъци по плажовете на южното Черноморие (плаж Алепу).

Типичните есенни бурни ветрове с посока на вятъра ESE, тежки морски и повърхностни течения с посока WSW имат способността да „почистват” крайбрежните води от плаващи отпадъци и да ги депонират на плажа и скалистите брегове на българското черноморско крайбрежие. Най-много плаващи пластмасови отпадъци се наблюдават в Созополския залив.

Отпадъци по морското дъно > 2.5 cm

Южният шелфов район ясно се откроява от северния като район с по-високо замърсяване.

При изпълнението на **Мярка № 20** „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси и изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови“ през 2018 г. от страна на ДППИ е възложена обществена поръчка с предмет: "Обследване на територии за депа за драгажни маси". Подадени са предложения за подводно депо Налбанка и подводно депо Малка Чайка.

Добиване на нефт и газ

Блок „1-21 Хан Аспарух“. Проучването на блок “1-21 Хан Аспарух“ , който е с площ от над 14 хил. кв. километра, е започнало през 2012 година. Блокът е разположен в изключителната икономическа зона на Република България в дълбоко Черно море.

Блок „1-14 Силистар“. Компанията "Шел Експлорейшън енд Прадакшън (LIX) Б.В.", е избрана за титуляр на разрешение за търсене и проучване на нефт и природен газ в блок "1-14 Силистар", разположен в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море.

Блок „Хан Кубрат“. Започва проучвателен сондаж за добив на нефт и газ в блок "Хан Кубрат" в Черно море. В момента проучванията се извършват от консорциум между три фирми. Сондажите ще са на 80 метра от брега и на дълбочина до 1300 m под морското дъно.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Разположение и зони за експлоатация на морски ресурси

➤ *Морска инфраструктура, комуникационни технологии и комуникации*

При сега съществуващите подводни връзки с Европа, Азия и САЩ не се очаква развитие на

инфраструктурата, но при добри перспективи за развитие на икономиката може да се наложи увеличаване на капацитета им.

В приложение „Източници на информация“ към ДЕО са цитирани съществуващите към 2020 г. планове, програми, проекти, доклади (включително ДОВОС), отчети и оценки. В тях съществуват или конкретни предложения за ползвания и дейности, или насоки и перспективи за развитие на бъдещи инвестиционни предложения и проекти. Тематиката на посочените документи е с цел подобряване състоянието на околната среда и те са заложи и отчетени както в МППРБ, така и в ДЕО и не са в противоречие с ограниченията и препоръките в МППРБ и мерките в ДЕО. Необходимо е след съгласуване и приемане на МППРБ и ДЕО към него, в Общинските планове да се извършат необходимите промени в съответствие с двата документа.

3. Описание на елементите от плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи

МППРБ разглежда ползвания и дейности във: вътрешни морски води, териториални води (зона 12 морски мили), прилежащи води (зона 24 морски мили), изключителна икономическа зона, континентален шелф. В МППРБ е включена съгласно Закона за устройство на територията на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) крайбрежната територия от зона А (100 m) и зона Б (2 km) – за териториално-устройствена защита.

МППРБ разглежда следните ползвания и дейности в морското пространство, които в различна степен могат да окажат въздействие върху защитените зони и техните елементи.

Морски транспорт

Морският транспорт е от най-значимите сектори за морската икономика на Р. България. Той е пряко свързан със състоянието на пристанищата и пристанищните съоръжения. България има добри предпоставки за развитие на морския транспорт с оглед местоположението ѝ и членството си в ЕС, наличие на сухопътни и железопътни връзки с Европа от пристанищата с национално значение – Варна и Бургас.

В момента страната разполага с незначителни възможности за морски транспорт със собствени кораби, което на сегашния етап се смята за задоволително. Разчита се на международния превоз.

Причините за спада в морския транспорт са както вътрешни, така и външни.

Вътрешните фактори са свързани основно с поведението на участниците, които работят в този сектор. Необходими са стимули, законодателни промени и други мерки, които да подпомогнат развитието на тази дейност.

Външните фактори са свързани с повишените изисквания за опазване на околната среда, които

определят и много по-строги изисквания към морския транспорт. Остарялата и в много случаи изостанала с години в развитието си база на морските ни пристанища; голяма част от тяхната инфраструктура е строена преди 100 години и не отговаря на тези изисквания, както и оборудването на корабите, корабните горива и баластните води също създават и ще създават затруднения в развитието на морския транспорт. От изключително значение са и: промяната на трафика от страните от Далечния изток, особено Китай, към ж.п. транспорта, насочване към превоз на стоки с голям обем, което изисква наличие на контейнерни терминали, изпреварващо развитие, което са постигнали в тази насока останалите черноморски държави (Турция, Русия, Румъния, Украйна и Грузия). В МППРБ се отчита значимостта на сектора за синята икономика, но се изхожда от „необходимост“ и „възможности“, с което се определят и по-бавните темпове за постигане на значими резултати към 2035 г.

Планът отчита промените в екологичните изисквания към морския транспорт и морските транспортни коридори с интензивен трафик и те са съобразени оптимално с морските защитени зони, за да се избегнат рисковете от замърсяване и намаляване на подводния шум. Работи се по новата система за разделно движение, която ще се отчита при прегледа на Плана.

В този сектор насоките са както по отношение на транспорта, така и по пристанищата (за обществен транспорт, яхтени, рибарски, със специално предназначение и военни) за модернизирание, осъвременяване, привеждане към законодателните изисквания на ЕС, опазване на морската околна среда.

Рибарство и аквакултури

Рибарство

Любителският риболов се извършва в границите на 3 морски мили от брега, но на ниско техническо ниво. Не се знае точно броят на участниците в тази дейност. Стопанският риболов се извършва и извън границите определени за любителския риболов, но в границите на териториалното море. Състоянието на риболовния флот също е на много ниско ниво – остаряла техника, използване на методи, които застрашават рибните ресурси с опасност за изчезване на някои от видовете (това се регистрира и в настоящия момент). От особено значение е и продажбата и възможностите за преработка на риба, които са ограничени.

Зоните на опазване на рибните ресурси се припокриват със защитените зони Natura 2000 за опазване на онези местообитания, които са важни за видовете риби, които имат стопанско значение.

Тези зони се съобразяват с определените съгласно чл.119а зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми по данни на БДЧР. Предвид намалелия брой риболовни кораби, малките им габарити а оттам и ограничената зона за риболов, в плана се препоръчват стимули за развитие на дейността, технологично обновяване на корабите, модернизирание на рибарските пристанища и на обслужващата ги инфраструктура.

Спазва се уловът на квотираните видове риби (цаца и калкан).

Аквакултури

16% от общото производство на аквакултури в България е от Черно море. Основно фермите са

за черна морска мида.

Районите и полигоните за монтаж на съоръжения за отглеждане на аквакултури се съобразяват със схемата на БДЧР, която е изготвена в съответствие с изискванията, на които трябва да отговаря морската среда за отглеждане на аквакултури и отчита издадените разрешения за водоползване.

Разполагането на стационарните уреди (даляните) се извършва при съгласуване с ИАМА и със съответните ръководители на военноморските бази на Българската армия. МППРБ предвижда ревизия на действащите съоръжения, разположени в акваторията и премахване на изоставените и неизползвани даляни. Забрана за тралене е предложена в защитените зони с цел опазване на дънните местообитания и екосистеми и в зоните с културно наследство под вода, около трасетата на подводните кабели и проводи по морското дъно и в районите, определени като забранени за риболов с придънни средства (Зз).

На този етап не се предвиждат нови съоръжения за отглеждане на морски аквакултури, освен съществуващите, макар че е заложено разнообразяване на отглежданите видове. Нови съоръжения могат да бъдат инсталирани само в посочени от БДЧР места в съответствие с актуализираната схема, която се подготвя.

Отглеждането на риба като аквакултура се препоръчва да става само в прилежащите крайбрежни зони, за да се избегне рискът от замърсяване на морските води и промяна на условията на средата. Планът препоръчва премахване на изоставените инсталации за отглеждане на аквакултури, за да се преустанови замърсяването на околната среда предимно с пластмасови остатъци от съоръженията.

В мерките по прилагане на МППРБ в ДЕО се поставят и ограничения относно отдалеченост от плажа и от активни дейности за отдих, които се извършват от общините.

Туризм – крайбрежен и морски

Най-значимото водно-туристическо богатство на страната е Черно море, което предлага благоприятни условия за развитие на туристически услуги. На българския бряг има повече от 200 плажа, като 14 от тях имат сертификат „Син флаг“. Морският бряг предлага съчетание и с възможност за луга- и калолечение, термоминерални води. Българският бряг има уникално съчетание на море и планина. Крайбрежните езера са с огромно разнообразие на животински видове и са орнитологично важни места. Туристическата дейност се обогатява и с възможност за развитие на познавателен туризъм – защитени територии и защитени зони, недвижимо културно наследство – крайбрежно и подводно. Тук е Via Pontica – път на мигриращите птици. След 1956 г. са развити морски туристически локации – курортни комплекси, самостоятелни селища, вилни зони и ваканционни селища. Към 2012 г. българското Черноморско крайбрежие предлага над 230 хил. легла. Наличието на туристически и яхтени пристанища, възможността за селски и кулинарен туризъм допълнително разширяват възможностите за обогатяване на туристическите услуги. Едновременно с това ефективността на този сектор не отговаря на очакванията поради: претовареност – българският морски бряг е превърнат практически в линейен град почти от Дуранкулак до Резово (особено Южното Черноморие), сезонност на туристическата дейност, недостатъчно ниво на туристическите услуги (липса на кадри,

особено на обучени и работещи с години в сектора).

В МППРБ не се предвижда разширяване на курортно-туристическата база и се посочват начините за повишаване на нейната ефективност чрез повишаване на нивото на обслужване, обучение на кадрите, развитие на услуги в по-висок ценови диапазон, покриване на крайбрежието с ПСОВ и спиране на дълбоководното заустване.

За морския туризъм (Тм) се предвижда оптимално съгласуване с останалите дейности, които се осъществяват в крайбрежните води за къпане с цел опазване от замърсяване и безконфликтно и безопасно съвместяване на водни спортове (плуване, гребане, ветроходство, водни ски, уиндсърфинг и кайтсърфинг, гмуркане и др.), атракции и забавления във водата. Някои от тези дейности попадат в акваториалните части на крайбрежни защитени зони, но се предвижда това да бъдат само онези дейности, които не нанасят щети върху природни и културни ценности – плуване, гмуркане и подводни наблюдения

Полигони за водни спортове и атракции

Полигоните за водни спортове и атракции са разположени пред големите курортни комплекси и плажове по българското Черноморско крайбрежие, където БДЧР е определила зоните за опазване на морските води за къпане.

Информационни и комуникационни технологии и подводна инфраструктура

Съществуващите линейни обекти, положени на дъното на Черно море, удовлетворяват изискванията на информационните и комуникационните технологии, изградени са и се поддържат съгласно предписанията за различните видове инфраструктура. Съобразени са с изискванията на Конвенцията на ООН по морско право, ЗМПВВПРБ и Закона за устройство на територията.

На този етап на разработване на МППРБ страната ни няма планове за изграждане на нови линейни обекти на дъното на Черно море. В случай на поява на интерес за подобна инициатива от регионален мащаб се спазват изискванията на действащите международни споразумения и нормативната уредба за 500 m сервитут около подводните проводни. По трасето на кабелите не се допуска дънно тралене, драгиране или депониране на драгажна маса.

Кораборемонт и корабостроене

През последните 20 години секторът се реструктурира, което се отразява на прогнозите до 2035 г. в МППРБ.

Ще се запазят тенденциите за развитие на онези сегменти, които са свързани предимно с рекреационната индустрия и водните спортове и строителство на плавателни съдове за отдих. Паралелно с това се очаква да се развият онези сектори, които изискват високо квалифицирана работна ръка като производство на модерни енергоефективни двигатели, на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация. Това развитие е свързано предимно с ефективно използване на терените, в които извършват дейността си действащите фирми.

Пристанища и пристанищна дейност

Предвижданията за българските пристанища са свързани с необходимостта от тяхната

модернизация и технологично обновяване на съпътстващата инфраструктура, за да могат да поемат основните си функции като важни портали на източната граница на ЕС и в Черноморския регион. Предвижда се и ограничаване на разширяването на терминалите във Варненското езеро и изпълнение на заложените проекти за двете най-големи пристанища – Варна и Бургас, свързано и с драгиране.

Котвени стоянки

Съществуващите котвени стоянки са определени в съответствие с изискванията на международното морско право, ЗМПВВПРБ и Наредбата за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, както и извършване на водноатракционни услуги. Около тях са предвидени охранителни зони от 500 m за предотвратяване на инциденти.

Проучване и добив на неживи ресурси

Около платформите за проучване и добив на неживи ресурси се предвиждат 500 m охранителни зони. В тези райони/полигони се забранява корабоплаването, риболова, научните изследвания.

Последни проучвания и примери от добри практики показват възможностите за използването на тези съоръжения за отглеждане на аквакултури. МППРБ предлага координиране на тези дейности с научните изследвания, с които ще се подпомогне процеса на наблюдение на качеството на морската околна среда в близост до местата, в риск от производствени аварии и замърсявания.

Перспективите за развитие на този сектор не са обнадеждаващи (нефт и газ).

Научно-изследователска дейност

Тази дейност е в основата на реализация на голяма част от препоръките и мерките за прилагане на МППРБ.

Полигоните за подобна дейност са свързани предимно с дейността на Института по океанология, Института по биоразнообразие и екосистемни услуги и на Националния институт по метеорология и хидрология на БАН. Тези райони и полигони се съчетават безконфликтно със защитените зони и със зоните за опазване на подводното културно наследство.

Дейностите в тях са за определено време и продължителност и даже при отрицателни въздействия след спиране на проучванията те се възстановяват.

Културно наследство над и под вода

Уникални са обектите на културно наследство над и под вода. Голямата част от тях е с категория „световно“ и „национално“ значение. Това е богатство, което малко страни в света притежават, а за част от обектите на културно-историческото наследство (КИН) са определени като „най-ранни“ и „единствени“.

Предвид уникалната стойност на обектите, както и потенциала, който носят за развитие на

културен туризъм с високо качество, МППРБ предлага изграждане на пет обекта, които да обслужват КИН като адекватна на изискванията на XXI век туристическа инфраструктура. Обектите са: 1) Интерпретационен комплекс с интерактивен музей в ареала на Археологически комплекс „Дуранкулашко езеро“; 2) Интерпретационен комплекс с интерактивен музей в ареала обхващащ Бегликташ – Маслен нос, извън границите на защитените територии в района; 3) Реконструкция и адаптация на сградата на Рибарското училище в Созопол за нуждите на музей и с експониране *in situ* на националните културни ценности (НКЦ), попадащи в неговия ареал; 4) Създаване на археологическа рекреационна зона в източната част на Старинен град Несебър, на база диалог за споделено ползване; и 5) Създаване на археологически парк с посетителски център в зоната на раннохристиянски манастир в м. Джанавара, Варна.

Наред с изграждане на новите обекти е предвидено провеждане на консервационни дейности за опазване на съответните НКЦ, както и такива по тяхната социализация, експониране, управление и популяризиране.

Около Старинен град Несебър и около Созопол са предвидени охранителни зони с широчина от 1 km, а около другите обекти на НКЦ, включително и на тези под вода – охранителни зони от 500 m. В тях се забранява драгирането и депонирането на драгажна маса, траленето и риболова с придънни средства.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Недвижими и подводни културни ценности

Национална екологична мрежа

В зоните на опазване на природните ценности – местообитания на ценни видове и екосистеми се прилагат онези режими, които са предвидени за съответната защитена територия или защитена зона съгласно Директивата за местообитанията, Директивата за опазване на биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за биологичното разнообразие, заповедите за обявяване, стандартните формуляри Натура 2000, съответните Планове за управление, когато има изготвени такива. При всички се забранява драгирането и дънното тралене, прокаране на линейни обекти на подводната инфраструктура през защитената територия или защитена зона, увреждане на морското дъно. Специално внимание се отделя на акваториалните части на резерватите Калиакра, остров Св.Иван и защитена местност Кокетрайс, за които са предвидени 500 m охранителни зони. За последната е предвидено разширение в източна посока до пълното покритие с границите на защитената зона Натура 2000.

Приложение: Морски пространствен план на Република България 2021-2035 г.
Биоразнообразие и НЕМ, включително в крайбрежната зона

Райони забранени за корабоплаване

Районите забранени за корабоплаване са два вида – с постоянна забрана и с временна забрана. Първите са онези райони, в които налаганите ограничения са в постоянни граници, докато

вторите се определят за всеки конкретен случай и съответните забрани се оповестяват в Известията за мореплавателите. Този ограничителен режим се налага поради необходимостта от намаляване на риска за здравето и живота на хората при провеждане на обучения и учения.

Райони забранени за заставане на котва, риболов с придънни средства, за подводни и драгажни работи, за тралене и взривове

Тези райони са разположени във вътрешните води или териториалното море на Република България. В тях е забранено заставането на котва, риболов с придънни средства, подводни и драгажни работи, придънно тралене и подводни взривове, поради някоя от следните причини: i) наличие на инфраструктура, съоръжения и оборудване, които могат да бъдат увредени; ii) наличие на потънали военни кораби; iii) наличие на исторически и археологически обекти; iv) необходимост от защита на природното богатство от посочените дейности; v) наличие на рискови фактори (например стари минни заграждения или изхвърлени в морето боеприпаси), които представляват заплаха за провеждащите изброените по-горе дейности и водят до неприемливо ниво на риска.

Постоянни действащи полигони за подготовка на водолази

В МППРБ като постоянни са определени само границите на полигоните за подготовка на водолази от Военноморските сили, а границите на другите райони за такива дейности се определят за времето на използването им, като се ограничава режимът на корабоплаване в тях.

Временно забранени за корабоплаване райони

Тези райони са свързани с провеждането на военни учения на въоръжени формирования, както и с международно участие и за подготовка на ВМС. В тях временно се забраняват дейности, които застрашават човешкия живот.

Временно опасни за корабоплаване райони

Тези райони се определят в зависимост от конкретните обстоятелства.

Зониране на морското пространство

Определените четири зони – Ззп, Зср, Змф, Збп в морското пространство са елемент от МППРБ, който е насочен към опазване на ЗЗ.

Препоръките към отговорните институции и компетентните органи в част „Екология“ са реално мерки за опазване на защитените зони и биоресурсите на Черно море и постигане на добро състояние на морските екосистеми.

Морският пространствен план на Р. България ясно подчертава необходимостта и предлага съответните ограничения и забрани за защита на защитените зони на видовете и местообитанията в тях.

4. Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на опазването им и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на МППРБ

4.1. Защитени зони по Директива 92/43/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

В обхвата на МППРБ (акватория, зона А и зона Б) изцяло или частично попадат 23 защитени зони обявени за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна по Директива 92/43/ЕО и по смисъла на ЗБР представени в таблицата.

Защитени зони по Директива 92/43/ЕО и по смисъла на ЗБР, площ, заповеди за обявяване и публикувани в Държавен вестник.

№	Код на ЗЗ	ИМЕ	Обща площ на ЗЗ (ha)	Площ на морските пространства в ЗЗ (ha)	Решение на МС / Заповед за обявяване	Държавен вестник, Брой/ г.
1.	BG0001007	Странджа	153 541,2	37 612,52 (24,5%)	№ 122/2007, изменена с РМС №660/2013	бр. 21/2007 бр. 97/2013
2.	BG0000143	Караагач	64,16	-	№ 122/2007	бр. 21/2007
3.	BG0000208	Босна	16 227,01	-	№ 661/2007	бр. 85/2007
4.	BG0001001	Ропотамо	98 099,76	88 238,69 (89,95 %)	№ 122/2007 изменена с РМС №660/2013	бр. 21/2007 бр. 97/2013
5.	BG0000146	Плаж Градина - Златна рибка	1 245,85	1 033,48 (82,95 %)	№ 122/2007 изменена с РМС №660/2013	бр.107/2007 бр. 97/2013
6.	BG0001502	Отманли	8,83	8,83 (100 %)	№ 660/2013	бр. 97/2013
7.	BG0000242	Залив Ченгене скеле	191,19	97,51 (51,00 %)	№ 122/2007	бр. 21/2007
8.	BG0000271	Мандра-Пода	6 144,30	207,90 (3,38 %)	№ 802/2007	бр.107/2007
9.	BG0000270	Атанасовско езеро	7 210,02	-	№ 122/2007	бр. 21/2007
10.	BG0000273	Бургаско езеро	3 066,90	-	№ 122/2007	бр. 21/2007
11.	BG0000620	Поморие	2 085,15	1 128,60 (54,13 %)	№ 122/2007	бр. 21/2007
12.	BG0000574	Ахелой - Равда – Несебър	3 926,78	3 166 (80,63 %)	№ 122/2007, Зап. № РД 400/12.06.2016	бр. 21/2007 бр. 58/2016
13.	BG0001004	Емине – Иракли	16 794,59	7 678,34 (45,72 %)	№ 802/2007 изменена с РМС №660/2013	бр.107/2007 бр. 97/2013
14.	BG0001501	Емона	55 345,28	55 345,28 (100 %)	№ 660/2013	бр. 97/2013

№	Код на ЗЗ	ИМЕ	Обща площ на ЗЗ (ha)	Площ на морските пространства в ЗЗ (ha)	Решение на МС / Заповед за обявяване	Държавен вестник, Брой/ г.
15.	BG0000116	Камчия	12 919,94	746,80 (5,78 %)	№ 802/2007 Зап. № РД 615/23.08.2011	бр.107/2007 бр. 67/2011
16.	BG0000100	Плаж Шкорпиловци	5 125,65	1 119,31 (21,84 %)	№ 802/2007	бр.107/2007
17.	BG0000103	Галата	1 842,97	1 457,3 (79,07 %)	№ 802/2007 изменена с РМС №660/2013	бр.107/2007
18.	BG0001500	Аладжа банка	669,64	669,64 (100 %)	№ 660/2013	бр. 97/2013
19.	BG0000118	Златни пясъци	1 373,44	-	№ 122/2007	бр. 21/2007
20.	BG0000102	Долината на река Батова	18 459,24	-	№ 802/2007	бр.107/2007
21.	BG0000573	Комплекс Калиакра	48 336,28	43 727,20 (90,5 %)	№ 802/2007 Зап. № РД 815/12.12.2017	бр.107/2007 бр.100/2017
22.	BG0000621	Езеро Шабла – Езерец	2 623,59	1 705,30 (65,0 %)	№ 122/2007	бр. 21/2007
23.	BG0000154	Езеро Дуранкулак	5 050,79	3 764,03 (74,52 %)	№ 802/2007	бр.107/2007

Основните цели на опазване на защитените зони по Директива за местообитанията са:

- Опазване на типовете природни местообитания, и местообитанията на видовете, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние;
- Подобряване при необходимост на състоянието на типовете природни местообитания и на местообитанията на видовете;
- Възстановяване при необходимост на типовете природни местообитания, местообитанията на видовете и техните популации.

4.1.1 Защитена зона BG0001007 “Странджа”

Защитената зона е с обща площ 153 541.2 ha, от която 37 612.52 ha (24.5%) са морски пространства. Характерни са съобщества от средиземноморски и субсредиземноморски тип растителност: термофилни дъбови гори с подлес от вечнозелени склерофилни храсти. Ксеротермните тревни съобщества заемат обширни площи по крайбрежието и в западната част. Откритите пространства са представени с мезотермни ливади, пасища, горски поляни, смесени със степни растителни съобщества. Поречията са обрасли с крайбрежни храсталаци и горска растителност, главно бяла върба (*Salix alba*), тритичинкова върба (*S. triandra*) и елша (*Alnus glutinosa*) и периодично заливани участъци с хигрофитна и хидрофитна растителност. За приустийните части на реките Велека и Резовска са характерни лонгозните гори с преобладаване на полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*). Зоната включва значителни територии гори

– местообитания 91M0, 91F0, 91E0 и най-важното за опазване местообитание 91S0. Зоната е важна и по отношение на географската кохерентност за устията (1130), белите дюни (2120) и сивите дюни (2130), които оформят тясна ивица край плажовете и в близост до речните устия. По-голямата част от крайбрежната ивица е заета от 1240 Стърмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*. Тук е най-важното място, на което се среща южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) в Черноморския район и размножаващи се популации на шипобедрената и шипоопашатата костенурки на брегови местообитания. От съществено значение за опазване са морските местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1130 Естуари; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода; 1160 Обширни плитки заливи; 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна; 8330 Подводни или частично подводни морски пещери; китоподобните видове: Афала (*Tursiops truncatus*) и Муткур (*Phocoena phocoena*); карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica*; от бозайниците - видра (*Lutra lutra*), множество безгръбначни животни и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 42 природни местообитания; 20 вида бозайници, от които 12 вида прилепи; 7 вида земноводни и влечуги; 13 вида безгръбначни и 6 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.2 Защитена зона BG0000143 “Караагач”

Защитената зона е с обща площ от **64,16** ha и не включва морски пространства. Основната част – 92% от нея са обхванати от влажни ливади в поречието на р.Караагач. Храстовите съобщества заемат около 6%, а горските 1% от територията. Зоната е от голямо значение за опазването на лицена (*Lucaena dispar*) и друга безгръбначна фауна, както и на горчивката (*Rhodeus sericeus amarus*). ЗЗ е застрашена от силно туристическо влияние и разрастване на рекреационни дейности.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 6 природни местообитания; 8 вида бозайници, от които 6 вида прилепи; 6 вида земноводни и влечуги; 1 вид безгръбначни и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.3 Защитена зона BG0000208 “Босна”

Защитената зона е с обща площ от **16 227.01** ha и не включва морски пространства. Обхваща северната част на Странджа планина извън границите на Природен парк „Странджа“. Над 85% от територията е заета от гори, като 60% от тях са балкано-панонски церово-горунови гори.

11% са храсталаци, орни земи и пасища и 2% водни площи. От съществено значение за опазване са западнопанонските букови гори, европейските сухи ерикоидни съобщества и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 13 природни местообитания; 16 вида бозайници, от които 11 вида прилепи; 5 вида земноводни и влечуги; 9 вида безгръбначни и 3 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.4 Защитена зона BG 0001001 „Ропотамо“

Защитената зона е с обща площ от 98 099.76 ha, от която 88 238.69 ha (89.95%) са морска територия. Зоната включва обширни пространства, покрити с дюни и малки облесени дюни между тях. Река Ропотамо образува красиво запазен естуар. Вътрешността основно е облесена. Крайбрежието в централните части на неголемите заливи е два типа: лиманен - плаж Ропотамо и лагунен – плаж Дюни и плаж Аркутино. От съществено значение за опазване са морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1130 Естуари; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода; 1160 Обширни плитки заливи; 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна; 8330 Подводни или частично подводни морски пещери; китоподобните: Афала (*Tursiops truncatus*), Муткур (*Phocoena phocoena*); карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica* и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 34 природни местообитания; 17 вида бозайници, от които 11 вида прилепи; 8 вида земноводни и влечуги; 13 вида безгръбначни и 6 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл. 17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.5 Защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина - Златна рибка“

Защитената зона е с обща площ от 1 245.85 ha и 1 033.48 ha (82,95%) морски пространства. Сухоземната територия на зоната е комбинация от дълъг плаж с малки дюни и заливни гори. В морската част са включени островите Св. Иван и Св. Петър. Последният е покрит с трънливи храсти, където се намират колонии на заек-подземник. Островите са е изцяло рудерализирани, като само върху крайбрежни скали (с наклон 30-90%) откъм морето има крайбрежна скална растителност. Островът не се посещава. Зоната е под силен туристически натиск. За зоната са предложени забрани за: добив на чакъли камъни; за увреждане на скални блокове и скали; за изхвърляне на драги; за запечатване на местообитания, включително изграждане на изкуствени подводни рифове и острови; за намеса в хидрологични процеси, което води до значителни промени в температурния режим, соленост, течения и вълнови ефекти; за

изхвърляне на твърди отпадъци и непречистени битови и производствени води; за изпускане на отпадъчни води на дълбочина по-малка от 20 m; за риболов на защитени видове в период на размножаване; за използване на експлозивни, отровни и упойващи вещества, електрически ток, дънното тралиране и драгиране; за търговски риболов на пясъчни миди - *Donacilla cornea*, *Donax trunculus*, *Chamelea gallina* и декаподи *Upogebia pusilla* и *Callianassa candida*. Въведени са ограничения в любителския риболов. Ограничено е рязането и ползване на определен вид макроводорасли с цел опазването им.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 11 природни местообитания; 3 вида бозайници; 6 вида земноводни и влечуги и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.6 Защитена зона BG0001502 „Отманли”

Зоната е изцяло морска, с площ 8.83 ha и се намира в непосредствена близост до Защитена зона BG0000242 „Залив Ченгене скеле”. Открояват се смесени съобщества на морски тревни от родовете *Zostera* и *Zannichellia* върху пясъчно-черупчест субстрат. Обрастванията се простират в дълбочинния диапазон 1-5.5 (6) m, като на места разпространението им е петнисто. Районът се характеризира с еутрофни условия на водната среда, поради близостта на град Бургас. Подводните ливади са структуроопределящо местообитание за морската част на зоната и все още се намират в сравнително добро състояние. Защитената акватория обхваща приблизително 30% от подводните ливади на морски тревни по Южното черноморско крайбрежие. Съществуването им е застрашено поради близостта на силно антропогенно повлиян район. В защитената зона са забранени: добив на пясък и чакъл; увреждане на средата и изграждане на изкуствени подводни рифове и острови; намеса в хидроложките процеси, водещи до значителни промени в температурен режим - соленост, течения и вълнови ефекти; тралиране и драгиране на дъното; изхвърлянето на необработени отпадъчни води; лов на риба и мекотели и др. водни организми с взривни вещества, отровни и опияняващи вещества и електрически ток; търговски риболов на пясъчни миди; бране, събиране, рязане, изкореняване или унищожаване по друг начин на екземпляри от морска трева и разпространение на чужди видове в морската среда.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 1 природно местообитание; 2 вида бозайници и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.7 Защитена зона BG0000242 „Залив Ченгене скеле”

Защитена зона по двете Директиви с обща площ от 191.19 ha, от която 97.51 ha (51.00%)

морски пространства. Обхваща малък морски залив и устието на р.Маринка. Устието е покрито с големи и гъсти тръстикови масиви, доминирани от *Phragmites australis*, *Typha angustifolia* и *Shoenoplectus lacustris*. Дъното на залива е покрито с кална утайка, която образува обширни плитчини с дълбочина около 5-10 cm (единствената брегова кална равнина в България). Брегът е пясъчна ивица с части, покрити с камъни. Склоновете са обрасли с гори и храсталаци от *Carpinus orientalis*, с някои средиземноморски елементи като *Colutea arborescens* и др. Заливът е свързан с езерата Вая и Мандра и в съчетание с полузатворен характер на циркулацията е налице затруднен водообмен с открити води и малка възможност за самопречистване. Въпреки намаляването на антропогенния натиск и въздействие в района, все още са налице множество наземно базирани източници на замърсяване: зауствания на непечистени отпадъчни води от канализационните системи на населени места и ваканционни селища; нерегламентирани зауствания от незаконни колектори; незаконни включвания в отводнителни колектори, дерета, вливания на множество реки в морето, наличие на пристанищни терминали, рибарски пристанища/пристани и рибарски селища; яхтени пристанища/пристани. В защитената зона се забранява: строителството на нови пристанища; терминали и промишлени предприятия; депонирането на отпадъци; отводняване, пресушаване или промяна на водния режим на мочурища и естествени водни обекти; премахването на характеристики на ландшафта (единични и групи дървета); залесяването на ливадите и пасищата и превръщането им в обработваеми земи; паленето на тръстикови масиви и крайбрежна водна растителност; косенето на тръстика в периода от 1 март до 30 септември.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 9 природни местообитания; 5 вида бозайници, от които 3 вида прилепи; 6 вида земноводни и влечуги и 5 вида безгръбначни представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.8 Защитена зона BG 0000271 „Мандра-Пода“

Защитена зона по двете Директиви с обща площ от 6 144.30 ha, от която 207.90 ha (3.38%) морски пространства. Включва езеро Мандра заедно със заобикалящите го влажни зони. Езерото е било бракично, но постепенно е превърнато в сладководно със запазена лагуна включваща местностите Пода и Узунгерен. ЗЗ включва рибарници разположени в северозападната част. Близостта до индустриалната зона на Бургас е съществен фактор на влияние. Основният хабитат в комплекса е самото езеро, с водно огледало от около 1300 ha. Бреговете са покрити с влаголюбива растителност. Южният бряг е зает от дъбови гори (*Quercus pedunculiflora*, *Quercus robur* и *Acer campestre*). Езерото е заобиколено от мезофилни поляни, с преобладаване на *Festuca pratensis* и *Poa sylvicola*, халофитни тревисти места, доминирани от *Puccinellia convoluta*, храсталаци от *Paliurus spina-christi* и обработваема земя. Лагуната Пода е обрасла с блатна влаголюбива растителност. По-голямата част е покрита с *Phragmites australis* и *Typha sp.*, на места смесени с *Artemisia santonicum*, *Juncus maritimus* и *Bolboschoenus maritimus*. Плитките солени басейни са обрасли със *Salicornia europea*, а

пясъчната ивица при морето – с *Leymus racemosus subsp. sabulosus*, *Gypsophilla trichotoma* и др. Зоната при Узунгерен е залив, който влиза навътре в сушата и бреговете му са покрити основно с тръстики и малка част с дъбови гори.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са: 14 природни местообитания; 6 вида бозайници, от които 4 вида прилепи; 7 вида земноводни и влечуги; 11 вида безгръбначни и 4 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.9 Защитена зона BG 0000270 „Атанасовско езеро“

Защитена зона по двете Директиви с обща площ 7 210.02 ha, без морски пространства. Атанасовско езеро е свръхсолено езеро с лиманен характер в северната си част и белези на лагуна в южната, непосредствено до морския бряг. Водните площи заемат 16% от територията на защитената зона, 5% са солени блата, солени пасища, солени степи и 3% – тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища. Значителна част от площта му се използва като солници. Характерни са плитките соленоводни басейни, разделени със земно-насипни диги. Около езерото има малки сладководни блата, мочурливи ливади, система от канали и сухи терени (обработваема земеделска земя). В близост са установени повече от 250 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка (*Salicornia europaea*), орска суеда (*Sueda maritima*), гърлица (*Limonium sinuatum*), тръстика (*Phragmites australis*), тънколистен папур (*Typha angustifolia*), морски пелин (*Artemisia maritima*) и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са: 8 природни местообитания; 3 вида бозайници, от които 1 вид прилеп; 6 вида земноводни и влечуги и 1 вид безгръбначни представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.10 Защитена зона BG 0000273 „Бургаско езеро“

Защитена зона по двете Директиви с обща площ 3 066.90 ha, без морски пространства. Бургаско езеро е плитководно бракично крайбрежно езеро - открит лиман със слаба връзка с морето чрез канал. Бреговете са обрасли с водолюбива растителност. На места дълбочината на езерото достига до 1.3 m. Бреговете са обрасли с ивица водолюбива растителност, главно тръстика (*Phragmites australis*), теснолистен и широколистен папур (*Typha angustifolia*, *T. latifolia*) и др., които в западната и северозападната част образуват обширни масиви. Около североизточната част са разположени влажни мочурливи ливади, халофитни тревни съобщества с доминиране на свит изворник (*Puccinella convoluta*), мезоксеротермна тревна

растителност предимно луковична ливадина (*Poa bulbosa*) и пасищен райграс (*Lolium perenne*), обработваеми земи и пасища. Над езерото преминава една от големите въздушни магистрали на мигриращи птици от Европа - Via Pontica. В защитената зона е забранено залесяването и разораването, използването на пестициди и минерални торове, паленето и косенето на тръстиките масиви.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 2 природни местообитания; 3 вида бозайници; 6 вида земноводни и влечуги; 2 вида риби и 1 вид безгръбначни представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.11 Защитена зона BG 0000620 „Поморие“

Защитената зона е с обща площ от 2 085.15 ha, от която 1 128.6 ha (54.13%) морски пространства. Обхваща по-голямата част от свръхсоленото Поморийско езеро, което е лагуна и част от него е превърната в солници. От морето го отделя пясъчна коса и единствената му връзка с него е канал с шлюз. Основната част на езерото е открита водна площ без растителност по бреговете. Солниците представляват множество хиперхалинни басейни (50 ‰средна соленост), отделени с дървено-насипни диги, на места слабо обрасли с европейска солянка (*Salicornia europaea*). В отделни участъци се среща халофитна тревна растителност от свит изворник (*Puccinellia convolute*), европейска солянка и др. В плитководията има водолубива растителност с преобладаване на теснолистен папур (*Typha angustifolia*) и обикновена тръстика (*Phragmites australis*). В югозападната част има малки блата, изцяло обрасли с водолубива растителност, където се срещат и широколистен папур (*Typha latifolia*) и езерен камъш (*Shoenoplectus lacustris*). От съществено значение за опазване са типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода; 1160 Обширни плитки заливи; 1170 - Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна; 8330 - Подводни или частично подводни морски пещери; морски бозайници - Афала (*Tursiops truncatus*) и Муткур (*Phocoena phocoena*); карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica* и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 12 природни местообитания; 2 вида бозайници; 5 вида земноводни и влечуги и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.12 Защитена зона BG 0000574 „Ахелой - Равда - Несебър“

Защитената зона е с обща площ от 3 926.78 ha, от която 3 166 ha (80.63%) са морски

пространства. По-голямата част от защитената зона опазва основно обширни плитски заливи (1160), други морски местообитания и няколко различни типа дюни. Малка част от зоната обхваща крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* (91F0). По бреговете на р. Ахелой все още има запазени стари тополи и тръстикови полета. Малки участъци около устието на реката е заета от селскостопански земи. Крайбрежната ивица е обрасла с псамофилна растителност. По-голяма част от дюните са залесени с тополи (*Populus*), акация (*Robinia pseudoacacia*) и черен бор (*Pinus nigra*). В ЗЗ е забранено: изкореняване на високотревна крайречна растителност и заменянето и с дървесно-хростова; увреждане и унищожаване на естествената растителност в крайбрежната плажна ивица и в дюни, извън активната плажна площ; увреждане или унищожаване на дюни чрез разораване, разкопаване, засипване, подравняване, утъпкване, паркиране; въвеждане на неместни видове в пасища, мери, естествени водни обекти, дюни, дерета и горските територии, както и умишлено внасяне на чужди видове в морската среда. Забранява се промяна на начините на трайно ползване, използването на минерални торове и препарати за растителна защита, строителството, унищожаване на дюнни образувания, търсене и добиването на полезни изкопаеми, драгиране, улов на пясъчна мида, движение на МПС извън пътната система, промяна в хидроложките режими.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 16 природни местообитания, 5 вида бозайници, 7 вида земноводни и влечуги, 4 вида риби и 1 вид безгръбначни представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г

Съгласно Заповед № РД – 400/12.06.2016 г., предмет на опазване в ЗЗ са и местообитания **2180 и 91F0** и 3 вида безгръбначни – Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) и Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*).

4.1.13 Защитена зона BG 0001004 „Емине - Иракли“

Защитената зона е с обща площ 16 794.59 ha, от която 7 678.34 ha (45.72%) са морски пространства. Обхваща естествени и полу-естествени местообитания, които покриват почти цялата територия. Това са широколистни термофилни дъбови гори (91M0), като по-малка територия е обхваната от местообитания 91AA. Местата с по-голяма надморска височина са заети от мезофилни гори, (91S0 и 91G0). През централната част тече малка рекичка и образува единствения малък естуар (1130) при плажа Иракли. По реката се срещат лонгозни гори със смесени характеристики (91A0 и 91F0). Крайбрежните местообитания са стръмни скали с ендемични видове от *Limonium spp.* (1240). Повсеместно се срещат участъци с едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси (1210). На плаж Иракли се срещат бели дюни (2120) и ембрионални дюни (2110). Пясъчното дъно (1110) се простира до 1300 m от брега, а пред н. Емине до 2500 m към морето. За ЗЗ са предвидени забрани за: добивна дейност; увреждане на скални образувания; изхвърляне на драгажна маса; запечатване на

местообитания, включително изграждане на изкуствени подводни рифове и острови; намеса в хидрологични процеси, изменящи температурния режим, солеността, теченията и вълновите ефекти; изхвърляне на твърди отпадъци, непречистени битови и производствени води, изпускане на отпадъчни води на дълбочина по-малка от 20 m и др. Въведени са редица ограничения за лова и събирането на миди, използването на водорасли, въвеждането на чужди видове в морската среда.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 21 природни местообитания; 10 вида бозайници, от които 4 вида прилепи; 8 вида земноводни и влечуги; 10 вида безгръбначни и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.14 Защитена зона BG 0001501 „Емона“

Защитената зона е с обща площ 55 345.28 ha изцяло морски пространства с дълбочина на дъното 30-75 m. Районът е един от най-представителните за природно местообитание 1170 („Сублиторални мидени банки върху седимент“, който в качеството си на биогенен риф, се явява подтип на местообитание 1170) Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна, които заемат територията на цялата зона. Зоната обхваща 13% от националното покритие на мидените банки върху седимент. Акваторията е постоянно местообитание и миграционен коридор на китоподобните Афала (*Tursiops truncatus*) и Муткур, (*Phocoena phocoena*) и карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica*. В ЗЗ са въведени забрани за дейности, водещи до увреждане на местообитанията, включително изкуствени подводни рифове и острови; намеса в хидрологичните процеси, водещи до значителни промени в температурен режим, соленост, течения и вълнови ефекти; използване на дънни тралове и драги; въвеждане на твърди отпадъци; заустване на необработени отпадъчни води; въвеждане на опасни вещества; използване на взривни вещества, отровни и опияняващи вещества, електрически ток. Постановени са ограничения за промишлен и любителски риболов, въвеждане на чужди видове и други подобни, с които да се гарантира чистотата на водите, опазване на видовете и местообитанията.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 1 природно местообитание; 2 вида бозайници и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.15 Защитена зона BG 0000116 „Камчия“

Защитената зона е с обща площ 12 919.94 ha, от която 746.80 ha (5.78%) са морски пространства. Обхваща 4 типа горски местообитания, вкл. лонгозни гори в долното течение

на р.Камчия и блата в комбинация с крайбрежни дюни (5 типа), естуар и 3 типа морски местообитания. Гората се обитава от множество бозайници. Река Камчия е най-голямата българска река, директно вливаща се в Черно море. От съществено значение за опазване е стабилна популация на видрата (*Lutra lutra*), целеви видове риби, безгръбначни, застрашени от изчезване и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 14 природни местообитания; 10 вида бозайници, от които 3 вида прилепи; 6 вида земноводни и влечуги; 12 вида безгръбначни; 11 вида риби и 1 растителен вид представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.16 Защитена зона BG 0000100 „Плаж Шкорпиловци“

Защитената зона е с обща площ 5 125.65 ha, от които 1 119.31 ha (21.84% от площта ѝ) морски пространства. Включва най-дългия бряг на Черноморското крайбрежие с добре запазени дюни и дъбови гори. От съществено значение за опазване са редки видове растения, безгръбначни животни и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 19 природни местообитания; 6 вида бозайници, от които 2 вида прилепи; 5 вида земноводни и влечуги; 7 вида безгръбначни и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.17 Защитена зона BG 0000103 „Галата“

Защитената зона е с обща площ 1 842.97 ha, от които 1 457.3 ha (79.07%) са морски пространства. Основно местообитание в района на Галата са широколистните гори от цер (*Quercus cerris*) и благун (*Quercus frainetto*), които заемат половината от общата му площ. Другата половина е заета от крайбрежни морски води (25%), обработваеми площи, тревни пространства с доминиране на ливадна власатка (*Festuca pratensis*), броеничеста ливадина (*Poa sylvicola*) и др., на места с храсти и ниски дървета. В отделни райони се срещат естествени широколистни гори от дъб, габър, на места участъци заети изцяло с липа (*Tilia argentea*). Стари залесявания с акация (*Robinia pseudoacacia*), морски бор (*Pinus maritima*), черен бор (*Pinus nigra*), а също и някои местни видове топола и липа. В посока изток-запад се намират дефилета, покрити с бяла топола (*Populus alba*), с участие на лиани (*Smilax exelsa*, *Periploca graeca*, *Clematis vitalba*). В южната част се намира Паша дере – лиман покрит с тръстика, папур. От съществено значение за опазване са: подтипове на местообитание 1110 - „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*”, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, „Чисти пясъци с *Callianassa candida* и *Arenicola marina*”, „Пясъци и тинести

пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*” и подтип на местообитание 1170 - „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са: 11 природни местообитания; 14 вида бозайници, от които 11 вида прилепи; 5 вида земноводни и влечуги; 2 вида безгръбначни и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.18 Защитена зона BG 0001500 „Аладжа банка“

Зоната е изцяло морска територия с площ от 669.64 ha. Банката е разположена по протежението на брега срещу плаж „Златни пясъци” и плаж „Ривиера”, на разстояние от 400 m до 2100 m от бреговата линия. От съществено значение за опазване са 2 природни местообитания – 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини и 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна, китоподобните Афала (*Tursiops truncatus*) и Муткур, (*Phocoena phocoena*), карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica*. „Аладжа банка” е важна за постигане на свързаност между рифовете от южното и северното Черноморие. Банката е важна в екологично отношение като естествен биофилтър на крайбрежните морски води в акваторията пред КК „Златни пясъци“ и като донор на ларви за възстановяване на мидените обраствания по други скални рифове, засегнати от инвазията на *Rapana venosa*. Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, повишени количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси. В зоната са забранени: добив на чакъл и камък; увреждане на скалните образувания; изхвърляне на драгажна маса; запечатване на местообитания; изграждане на изкуствени подводни рифове и острови; намеси в хидрологичните процеси, водещи до промени в температурния режим, соленост, течения и вълнови ефекти; изхвърляне на твърди отпадъци, на непречистени битови и производствени води и на отпадъчни води на дълбочина по-малка от 20 m; използване на експлозиви, отровни и упойващи вещества. Предвиждат се ограничения и за риболова по отношение на размера, запасите, начините и количествата улов на риба, миди и раци.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са: 2 природни местообитания; 2 вида бозайници и 2 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.19 Защитена зона BG0000118 „Златни пясъци”

Общата площ на зоната е 1 373.44 ha и не включва морски пространства. Обхваща част от

склоновете на Франгенкото плато. Релефът е хълмист с изразен свлачищен, стъпаловиден характер. Горските масиви следват крайбрежната линия, обграждат едноименния курортен комплекс и в южната си част се свързват с венец от курортни гори на град Варна. ЗЗ опазва около 500 вида висши растения, лонгозни гори, горски екосистеми с доминиране на дъбове и производни екосистеми от келяв габър. Територията е заета от естествени широколистни гори, съставени от дъбовете цер (*Quercus cerris*), благун (*Q. frainetto*), космат дъб (*Q. pubescens*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*), както и моноплантации от черен бор (*Pinus nigra*).

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>), предмет на опазване са 11 природни местообитания, 4 вида бозайници (от които 3 вида прилепи), 6 вида земноводни и влечуги, 8 вида безгръбначни и 1 растителен вид представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.20 Защитена зона BG0000102 „Долината на река Батова”

Общата площ на зоната е 18 459.24 ha и не включва морски пространства. Река Батова е най-северната от всички морски крайбрежни реки в България, а ЗЗ опазва най-добре съхранения горски масив в южна крайморска Добруджа. Мястото е важно за опазване на степни бозайници, прилепи и безгръбначна фауна. Уязвимостта на зоната е свързана с антропогенното въздействие от туризъм, и горско-стопански дейности.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 13 природни местообитания; 15 вида бозайници, от които 10 вида прилепи; 6 вида земноводни и влечуги; 6 вида безгръбначни; 2 вида риби и 1 растителен вид представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г..

4.1.21 Защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра”

Общата площ на зоната е 48 336.28 ha, от които 43 727.2 ha (90.5%) морски пространства. Зоната включва езерата Тузлата (лечение с кал и лечебна тиня) и Наневска тузла. Последното е заобиколено с широколистни гори и континентални степи и скали. Със съществена значимост от гледна точка на опазване е природно местообитание 62С0* „Понто-Сарматски степи“, както и морските местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода; 1160 Обширни плитки заливи; 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна; 8330 Подводни или частично подводни морски пещери; степни хабитати и крайбрежни клифови хабитати; крайбрежни пещери и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 19

природни местообитания; 17 вида бозайници, от които 10 вида прилепи; 6 вида земноводни и влечуги; 10 вида безгръбначни; 2 вида риби и 3 растителни вида представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.1.22 Защитена зона BG0000621 „Езеро Шабла - Езерец”

Общата площ на зоната е 2 623.59 ha, от които 1 705.3 ha (65.0%) морски пространства. В обхвата на защитената зона влизат Шабленско езеро, Шабленска тузла и прилежащите им територии и акватория. Езерата Шабла - Езерец са бракични басейни, свързани помежду си с изкуствен канал. Те са с богатата хирономидна фауна, ловна територия на много видове прилепи. Около езерото са разпространени ограничени степни райони, подходящи за някои редки степни бозайници. От съществено значение за опазване са морски местообитания 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини, 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода и 8330 Подводни или частично подводни морски пещери. От животинските видове обект на опазване са китоподобните: Афала (*Tursiops truncatus*) и Муткур (*Phocoena phocoena*), карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica* и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 11 природни местообитания; 11 вида бозайници, от които 4 вида прилепи; 4 вида земноводни и влечуги; 1 вид безгръбначни и 4 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г..

4.1.23 Защитена зона BG0000154 „Езеро Дуранкулак”

Общата площ на зоната е 5 050.79 ha, от които 3 764.03 ha (74.52%) са морски пространства. Обхваща Дуранкулашкото езеро и прилежащите му територии и акватория. Включва плажна ивица по протежение на цялата зона, дюни в централната част, храстови съобщества по стръмните склонове над крайбрежната ивица и тревни съобщества локализирани в южната част на високия бряг. Езерото Дуранкулак е най-северното езеро в страната, захранва се от карстови и дъждовни води и е отделено от Черно море с пясъчна коса. От съществено значение е опазване на морските местообитания 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини, 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода и 8330 Подводни или частично подводни морски пещери. От животинските видове: китоподобните Афала (*Tursiops truncatus*) и Муткур (*Phocoena phocoena*) и карагъзовите риби *Alosa immaculata* и *Alosa tanaica* и др.

Съгласно данните от Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са: 13 природни местообитания; 9 вида бозайници, от които 2 вида прилепи; 5 вида земноводни и

влечуги; 2 вида безгръбначни и 3 вида риби представени в **Приложение 4.1**, заедно с цялостната оценка за Природозащитното състояние на видовете според Докладването по чл.17 от Директива 92/43/ЕО през 2018 г.

4.2. Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на дивите птици

В обхвата на МПП на Република България влизат **19 защитени зони** обявени за опазване на дивите птици по Директива 2009/147/ЕО, представени в таблицата.

Защитени територии по Директива 2009/147/ЕО за птиците

№	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ
1	BG0002040	Странджа
2	BG0002041	Комплекс Ропотамо
3	BG0000242	Залив Ченгене скеле
4	BG0000271	Мандра-Пода
5	BG0000270	Атанасовско езеро
6	BG0002077	Бакърлъка
7	BG0000273	Бургаско езеро
8	BG0000152	Поморийско езеро
9	BG0002043	Емине
10	BG0002044	Камчийска планина
11	BG0002045	Комплекс Камчия
12	BG0002060	Галата
13	BG0000191	Варненско-Белославско езеро
14	BG0002082	Батова
15	BG0002061	Балчик
16	BG0002097	Белите скали
17	BG0002051	Калиакра
18	BG0000156	Шабленски езерен комплекс
19	BG0002050	Дуранкулашко езеро

Тези защитени зони имат следните три **цели на опазване**:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

4.2.1 Защитена зона BG0002040 „Странджа”

Зоната е с площ 116389.4312 ha.

Защитена зона „Странджа“ обхваща части от едноименната планина, разположена в най-югоизточната част на България. Странджа се характеризира с голямо разнообразие на местообитанията, като доминиращи са широколистните листопадни гори с подлес от лавровидни храсти и средиземноморски видове. Високите части са обрасли с дъбови гори от източен горун /*Quercus polycarpa*/, благун /*Quercus frainetto*/, цер /*Quercus cerris*/, смесени с източен бук /*Fagus orientalis*/ и други дървесни видове. В подлеса на буковите и горуновите гори се срещат някои терциерни реликти-странджанска зеленика /*Rhododendron ponticum*/, странджанска боровинка /*Vaccinium arctostaphylos* и др. Откритите пространства са представени с мезотермни ливади, пасища, горски поляни, смесени със степни растителни съобщества и със значително участие на едногодишни бобови и житни треви от средиземноморски и субсредиземноморски тип. За приустийните части на реките Велека и Резовска са много характерни крайречните (лонгозни) гори с преобладаване на полски ясен /*Fraxinus oxycarpa*/ . Странджа е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за следните застрашени видове птици - черен щъркел (*Ciconia nigra*), египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), орел змияр (*Circaetus gallicus*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), скален орел (*Aquila chrysaetos*), малък орел (*Hieraaetus pennatus*), голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средиземноморски буревестник (*Puffinus yelkouan*) и др. По време на миграция в района могат да се наблюдават малкия корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), белооката потапница (*Aythya nyroca*), ливадния дърдавец (*Crex crex*) и водното шаварче (*Acrocephalus paludicola*). Долното течение на р.Велека е „място с тесен фронт на миграция“ за рещите се птици. Почти целите популации на щъркелите и грабливите птици, прелитащи по черноморския прелетен път Via Pontica, преминават над Странджа планина.

Предмет на опазване в зоната са 143 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.2 Защитена зона BG0002041 „Комплекс Ропотамо”

Зоната е с площ 3857.7485 ha, от които 17.2% морска акватория.

Комплекс Ропотамо се намира на 50 km южно от Бургас и обхваща лиманната част и заливната тераса на р.Ропотамо, естествени заливни гори, пясъчни дюни, пясъчна ивица и дълбоко разчленено крайбрежие със скалисти носове, издадени в морето, тесни дълбоки заливи, остров Св.Тома, блатата Алепу, Аркутино и Стамополу. Комплексът разполага с голямо разнообразие

от местообитания. Значителен елемент са крайбрежните блата с водолюбива растителност с преобладаване на *Phragmites australis*, *Typha angustifolia*, *Typha latifolia*, *Shoenoplectus litoralis* и т.н., както и такива с хидрофитна растителност - *Nymphaea alba*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Lemna gibba* и т.н. Доста характерна за комплекса е лимана на р. Ропотамо с нейната водолюбива растителност и хидрофити, включително посочените по-горе видове, крайречните заливни гори с *Fraxinus oxycarpa*, *Ulmus minor*, *Alnus glutinosa*, *Crataegus monogyna*, със значително участие на видове лиани. Широколистните гори са представени главно от дъбови гори от *Quercus frainetto* със средиземноморски елементи или смесени с *Q.pubescens*, *Q.virgiliana* и др. Крайбрежната част е заета от дюни с псамофитна тревна растителност и др., вторични храстови и тревни съобщества. Комплекс Ропотамо е едно от най-важните места в страната като гнездовище на група от видове, силно привързани към разнообразните типове местообитания на територията му – средиземноморския буревестник, голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средната пъструшка (*Porzana parva*), червената чапла, гривестата чапла (*Ardeola ralloides*) и полубеловратата мухоловка. Комплекс Ропотамо е едно от трите гнездови находища на морския орел по българското Черноморие. През размножителния период, по време на миграция или зимуване са установени застрашени видове като малкият корморан, къдроглавият пеликан, мраморната патица (*Marmaronetta angustirostris*), белооката потапница, морският орел, степният блатар (*Circus macrourus*), големият креслив орел (*Aquila clanga*), царският орел (*Aquila heliaca*), белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) и ливадният дърдавец. Комплекс Ропотамо поддържа значителни зимуващи популации на черногушия гмуркач, кафявоглавата потапница (*Aythya farina*), червеноклюнатата потапница (*Netta rufina*) и сивата патица (*Anas strepera*).

Предмет на опазване в зоната са 138 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие .

4.2.3 Защитена зона BG0000242 „Залив Ченгене скеле”

Зоната е с площ 190 ha, от тях 52.2% морска акватория.

Малък морски залив при устието на р.Маринка, разположен южно от с.Крайморие, в непосредствена близост до шосето от Бургас за Созопол. Приустийната част на реката е с обширни и плътни тръстикови масиви с преобладаване на обикновена тръстика, теснолистен папур и езерен камъш. Дъното на залива пред самото устие е покрито с тинести наноси, образуващи обширни плитчини с дълбочина 5-10 cm (единственото в България крайморско тинно поле). Брегът представлява пясъчна ивица, на места с каменисти участъци. Склоновете на речната долина и залива са обрасли с гори и храсти от келяв габър (*Carpinus orientalis*) със средиземноморски елементи, като плюскач (*Colutea arborescens*) и др. Ченгене скеле е от международно значение за гнездящите тук малък корморан и блестящ ибис. Тук няколко пъти е бил наблюдаван световно застрашеният и изключително рядък тънноклюн свирец (*Numenius tenuirostris*). Този вид е наблюдаван в природата само 415 пъти от началото на миналия век до 1993 г. Мястото е от голямо значение и за мигриращите птици, особено за

дъждосвиркоподобните (Charadriiformes).

Предмет на опазване в зоната са 91 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.4 Защитена зона BG0000271 „Мандра - Пода”

Зоната е с площ 6139.1738 ha, от тях 3.4% морска акватория.

Комплексът Мандра-Пода обхваща Мандренското езеро с околните му влажни зони. Мандренското езеро е разположено на Черноморския бряг и е най-южното от Бургаските езера. В рамките на комплекса се намира запазена лагуна, обхващаща местностите Пода и Узунгерен. Основно местообитание в комплекса е езерото със значителна открита водна площ (около 1300 ha), стояща вода и участъци с водолюбива растителност по бреговете. По южния бряг са разположени гори, главно от дръжоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), летен дъб (*Quercus robur*) и клен (*Acer campestre*). Около езерото са разположени мезофилни ливади, халофитни тревни съобщества и храсталаци, главно от драка и обработваеми земи. Лагуната в местността Пода е обрасла с блатна и мочурна хигрофитна растителност. Най-голяма площ заема обикновената тръстика и папурът. Плитките соленоводни участъци са обрасли с европейска солянка. Местността Узунгерен представлява дълбоко вдаден в сушата залив, по-голямата част от бреговете на който са обрасли с тръстика и папур, а незначителна част - с дъбова гора. Мандра-Пода е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбиви птици по българското черноморско крайбрежие. Комплексът е от международно значение за гнезденето на лопатарката (*Platalea leucorodia*) и саблеклюна (*Recurvirostra avosetta*), като за бялата лопатарка местността Пода е единственото гнездовище по Черноморското ни крайбрежие. Комплексът е едно от трите места по българското Черноморие, където гнезди морския орел (*Haliaeetus albicilla*). Езерото е част от миграционния път Via Pontica, по който преминават големи числености от къдроглавия и розовия пеликан, белия и черния щъркел (*Ciconia nigra*), както и грабливи птици. По време на прелет е установяван и изключително редкият световно застрашен вид тънноклюн свирец (*Numenius tenuirostris*). Малкият корморан, къдроглавият пеликан и белооката потапница редовно използват езерото като място за почивка както по време на миграция, така и по време на зимуване, като се струпват в международно значими количества. Особено значими са струпванията на големия корморан, голямата бяла чапла, пойния лебед (*Cygnus cygnus*), голямата белочела гъска, кафявоглавата потапница, качулатата потапница, както и на 2 световно застрашени вида - червеногушата гъска и тръноопашата потапница.

Предмет на опазване в зоната са 152 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.5 Защитена зона BG0000270 „Атанасовско езеро”

Зоната е с площ 7210.0163 ha.

Атанасовското езеро е свръхсолено езеро с лиманен характер в северната си част и белези на лагуна в южната. Значителна част от площта му се използва като солници, но със запазен примитивен начин на солдобив. Атанасовско езеро включва значително разнообразие от местообитания. Най-характерни за него са плитките соленоводни басейни без висша растителност, разделени с диги и други участъци свободни от растителност или обрасли в различна степен с европейска солянка *Salicornia europaea*. На места сред тях има характерна за сладководните водоеми водолюбива растителност с преобладаване на теснолистен папур *Typha angustifolia*, широколистен папур *Typha latifolia* и др., тръстикови масиви *Phragmites australis*. Атанасовското езеро е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбиви птици по българското черноморско крайбрежие. В езерото гнезди преобладаващата част от българска популация на саблеклюна *Recurvirostra avosetta*, гривестата рибарка *Sterna sandvicensis* и на морския дъждосвирец *Charadrius alexandrinus*, поради което е най-важно място за тези видове. Атанасовско езеро се намира на прелетния път Via Pontica и е типично “място с тесен фронт на миграция” за мигриращите реещи се птици от значителна част на Северна, Източна и Централна Европа. До 240 000 щъркела и до 60 000 грабливи птици прелитат ежегодно от тук по време на есенната миграция. Това е мястото с най-голяма концентрация в Европа по време на прелет за розовия пеликан и къдроглавия пеликан, тръстиковия блатар *Circus aeruginosus*, вечерната ветрушка *Falco vespertinus* и на второ място (след Босфора) по концентрация на малкия креслив орел *Aquila pomarina*. По време на прелет е установяван и изключително редкият световно застрашен вид - тънкоклюнийт свирец *Numenius tenuirostris*. Тъй като не замръзва през зимата, езерото е място с международно значение за концентриране на зимуващи водолюбиви птици, сред които къдроглавият пеликан, голямата белочела гъска *Anser albifrons*, червеногушата гъска *Branta ruficollis*, белият ангъч *Tadorna tadorna*, саблеклюнът и др.

Предмет на опазване в зоната са 159 вида птици (Приложение 4.2), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.6 Защитена зона BG0002077 „Бакърлъка”

Зоната е с площ 33507.8919 ha, от тях 62.6% морска акватория.

Бакърлъка е разположен на южното Черноморско крайбрежие и обхваща най-вдадената в морето част на Бургаския залив. По-голямата част от площта му представлява морска акватория, обхващаща южната част на Бургаския залив, Созополски залив и залив Каваците, включително няколко острова, както и част от териториалните води на България на няколко километра от брега от Поморие до Аркутино. Срещат се няколко типа местообитания, като най-голяма площ заемат широколистните гори от благун (*Quercus frainetto*) със

средиземноморски елементи, откритите пространства с ксеромезотермна тревна растителност с преобладаване на белизма, луковична ливадина, пасищен райграс и др., както и земеделските земи. Бреговата ивица се характеризира с поредица от дълбоко врязани в сушата заливи, плажове, крайбрежни скали и дюни обрасли с псамофитна растителност. Бакърлъка е своеобразно място с тесен фронт на миграция, където потоците от мигриращи щъркели и пеликани излизат на сушата, след като са пресекли Бургаския залив директно от нос Емине и най-източните части на Стара планина. През пролетта щъркеловите ята използват пасищата и нивите източно от рида Бакърлъка за нощуване. Значителни количества грабливи птици също се концентрират по време на миграция в района, като се придържат по-навътре в сушата и летят над рида, като го използват и за нощуване. Бакърлъка е едно от най-важните места в страната за гнездящите тук среден пъстър кълвач, голям маслинов присмехульник и голяма пъструшка (*Porzana porzana*). Мястото е типично и за срещания се тук средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*). През зимата морските заливи предоставят убежище и храна на значителни количества водолюбиви птици, включително черновратия (*Gavia arctica*) и червенвратия (*Gavia stellata*) гмуркач и голямата бяла чапла.

Предмет на опазване в зоната са 87 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.7 Защитена зона BG0000273 „Бургаско езеро”

Зоната е с площ 3066.8992 ha.

Бургаското езеро е плитководно бракично крайбрежно езеро – открит лиман със слаба връзка с морето и с водолюбива растителност по бреговете. Свързано е с морето чрез канал с шлюз. В езерото преобладава откритата водна площ, която на дълбочина достига до 1,3 m. Бреговете са обрасли с ивица водолюбива растителност, главно тръстика, теснолистен папур, широколистен папур и др., които в западната и северозападната част образуват обширни масиви. Около езерото са разположени влажни мочурливи ливади, халофитни тревни съобщества, мезоксеротермна тревна растителност. Бургаското езеро е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбиви птици по българското черноморско крайбрежие. Тъй като езерото се намира на миграционния път Via Pontica, то е една от най-важните станции при прелета на птиците по българското Черноморие. Особено многобройни са пеликаноподобните /*Pelecaniformes*/, гъскоподобните /*Anseriformes*/, дъждосвирцоподобните /*Charadriiformes*/ и чапловите /*Ardeidae*/ птици. Езерото е особено важно като място за почивка по време на прелет за къдроглавия и розовия пеликан, малкия корморан. Като мигриращ вид в района е установен и ливадния дърдавец. Бургаското езеро е от международно значение за зимуването на значителен брой водолюбиви птици, главно на малкия корморан, големия корморан, пойния лебед /*Cygnus cygnus*/, голямата белочела гъска, кафявоглавата потапница и качулатата потапница /*Aythya fuligula*/. Бургаското езеро е единственото място в България където се концентрира до 7% от Черноморската популация на тръноопашатата потапница /*Oxyura*

leucocephala/.

Предмет на опазване в зоната са 123 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие , както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие .

4.2.8 Защитена зона BG0000152 „Поморийско езеро”

Зоната е с площ 921.528 ha, от тях 13.4% морска акватория.

Поморийското езеро е свръхсолено езеро с естествен произход - лагуна на морския бряг, част от територията на което е превърната в солници. От морето е отделено с пясъчна коса, като единствената му връзка с него е канал с шлюз. Устието на р.Ахелой, разположено северно от езерото, също е включено към мястото тъй като редовно се ползва от водолюбивите птици. Основната част на Поморийското езеро е открита водна площ без растителност по бреговете. Солниците представляват множество хиперхалинни басейни със средна соленост на водата около 50%. Басейните са отделени едни от други с дървено-насипни диги, на места слабо обрасли с европейска солянка (*Salicornia europaea*). В отделни участъци около тях се среща халофитна тревна растителност, както и плитководия с водолюбива растителност по бреговете, където преобладават теснолистен папур и обикновена тръстика. Поморийското езеро е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбиви птици по българското черноморско крайбрежие. Езерото е едно от най-важните места в страната за гнезденето на саблеклюна, кокилобегача, белочелата рибарка (*Sterna albifrons*), речната рибарка (*Sterna hirundo*), гривестата рибарка (*Sterna sandvicensis*) и на морския дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*). Разположено е на миграционния път *Via Pontica* и е ключово място за почивка по време на прелет на значителни количества дъждосвирици, гмуркачи, гмурци и др. През зимата тук редовно се концентрира 1% от черноморската популация на немия лебед. По време на миграция и през зимата в Поморийското езеро се срещат още малкият корморан, къдроглавият пеликан, белооката потапница, тръноопашатата потапница (*Oxyura leucocephala*) и ливадният дърдавец.

Предмет на опазване в зоната са 153 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие , както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие .

4.2.9 Защитена зона BG0002043 „Емине”

Зоната е с площ 66750.515 ha, от тях 26.4% морска акватория.

Зоната обхваща най-източните части на Стара планина от с.Паницово на запад до нос Емине на изток. При нос Емине брегът е стръмен скалист. Самият бряг представлява тясна чакълеста ивица, над която се издига стръмна до отвесна скала, на места обрасла с храсталаци. В района преобладават ксеротермни тревни съобщества от белизма, луковична ливадина и др. На места по склоновете и овразите са разпръснати храсталаци предимно от драка, както и вторични гори

от дъб (*Quercus* spp.). Планинската част е покрита предимно с широколистни гори. 26% от площта на мястото е заета от плитките води на северната част на Бургаския залив. Нос Емине е разположен на прелетния път Via Pontica и има международно значение за прелитащите над него пеликани, щъркели и грабливи птици. Мигриращите птици преминават Стара планина именно в тази част, поради факта, че е сравнително най-ниската и лесна за преминаване преграда. Щъркелите и пеликаните често летят направо през Бургаския залив. Гористата част се използва от мигрантите – главно грабливите птици за хранене и нощуване. Равнинните части южно от планинските склонове се използват от нощувалите и прелитащите мигранти за набиране на височина. Крайбрежните скали и акваторията на Емине са едни от малкото в България, където постоянно се среща средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*). Емине е едно от най-важните места в страната от значение за този вид, както и за големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), горската чучулига (*Lullula arborea*), полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), средния пъстър кълвач, малкия креслив орел, късопръстия ястреб, черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*), речната рибарка и белочелата рибарка. През зимата в крайбрежните морски води се концентрират значими количества черногуши гмуркачи, кафявоглави потапници и други водолюбивы птици.

Предмет на опазване в зоната са 129 вида птици (Приложение 4.2), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.10 Защитена зона BG0002044 „Камчийска планина”

Зоната е с площ 88897.231 ha, от тях 3.1% морска акватория.

Камчийска планина формира северната част на крайморския дял на Стара планина. Надморската ѝ височина е от 0 m при Черно море, до 627 m в западната част (връх Каменяк). Основните местообитания са горските, представени от чисти дъбови и букови гори и смесени широколистни гори с преобладаване на цер, благуи, горун, източен бук, мизийски бук (*Fagus sylvatica*), сребролистна липа (*Tilia tomentosa*). Около 40% от горите са издънкови. Сред горските масиви, главно около селищата, са разпръснати обработваеми земи и ливади с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма, луковична ливадина и др. Разпръснато разположени скални масиви се намират главно в западната част на планината. Камчийска планина е разположена на прелетния път Via Pontica и има международно значение за прелитащите над нея рещи се птици: щъркели, пеликани и грабливи птици. Мигриращите птици се концентрират да преминават Стара планина именно в тази част, поради това, че е най-ниската и лесна за преминаване преграда. Гористата част се използва главно от мигриращите грабливи птици, за хранене и нощуване. Районът на язовир Цонево е един от малкото в страната където гнезди орелът рибар (*Pandion haliaetus*). Камчийска планина е едно от най-значимите места в страната за осояда (*Pernis apivorus*), малкия креслив орел, малкия орел, ловния сокол, горската чучулига, козодоя (*Caprimulgus europaeus*), полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), както и за четири вида кълвачи. По време на миграция и зимуване в язовирите на Камчийска планина се струпват значителни количества водолюбивы

птици, които спират там по пътя си към влажните зони на юг от Стара планина. Там е установен да зимува също и къдроглавия пеликан.

Предмет на опазване в зоната са 91 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.11 Защитена зона BG0002045 „Комплекс Камчия”

Зоната е с площ 10300.5608 ha, от тях 7.7% морска акватория.

Природният комплекс “Камчия” е разположен на около 25 km южно от град Варна. Той обхваща крайречни заливни гори, известни под наименованието “Български лонгоз” около устието и долното течение на река Камчия, обширни пясъчни дюни и плажна ивица, храстови и тревни съобщества, сладководни блата и морска акватория, както и прилежащи рибарници. Много характерни са разположените в гората заблатени територии, които са останки от стари речни ръкави, естествено свързани с реката. През зимата и пролетта тук се образуват обширни разливи, привличащи големи количества водолюбивы птици. Основното местообитание в комплекса е лонгозната гора от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), полски бряст (*Ulmus minor*), полски клен (*Acer campestre*) и черна елша (*Alnus glutinosa*), с подлес главно от обикновен глог, обикновен дрян и кучи дрян, често в съчетание с мезофилна и хигрофитна тревна растителност. Характерни тук са псевдолианите, представени от повет, скрипка, гърбач и др. Заблатените територии сред гората са обрасли главно с тръстика и теснолистен папур. Пясъчните дюни са покрити с псамофитни (сухоустъйчиви) тревни съобщества. Лонгозните заливни гори на Камчия са представителни за Европа. В комплекса гнездят в значителна численост сивия кълвач (*Picus canus*), черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*) и полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), поради което мястото е едно от най-важните за тези видове в Европа. Полубеловратата мухоловка е представена тук с най-плътната си популация в България. Комплексът е едно от трите места по българското черноморско крайбрежие, където гнезди морския орел. Камчия се намира на миграционния път Via Pontica и разнообразието от птици по време на прелет тук е много голямо - ята бели щъркели, къдроглави пеликани и розови пеликани. Разливите югозападно от резервата имат особена стойност като зимовище на пойния лебед, голямата бяла чапла и червеногушата гъска.

Предмет на опазване в зоната са 131 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.12 Защитена зона BG0002060 „Галата”

Зоната е с площ 8043.6122 ha, от тях 25.6% морска акватория.

Галата се намира в Североизточна България, южно от град Варна. Мястото е разположено на

варовиково плато, прорязано от дълбоките дерета на няколко реки. Северната му част е по-висока. Крайбрежието там е със стръмни земни и скални брегове и свлачища. В южната по-ниска част има пясъчни ивици и крайморски гори. Основно местообитание в района на Галата са широколистните гори от цер и благуи, които заемат половината от общата му площ. Другата половина е заета от крайбрежни морски води (25%), обработваеми площи, тревни пространства с доминиране на ливадна власатка, бреничестата ливадина и др., на места с храсти и ниски дървета. Галата обхваща най-дългата неповлияна от човека крайбрежна ивица по българското Черноморие, поради което е едно от най-важните места в страната за средиземноморския буревестник, за който се счита, че гнезди тук. През гнездовия период и по време на миграция крайбрежните морски води осигуряват значителен хранителен ресурс за рибарките и чайките, включително тънкоклюната чайка (*Larus genei*), гривестата рибарка (*Sterna sandvicensis*) и речната рибарка. Галата е разположена на миграционния път Via Pontica и над крайбрежните и част редовно прелитат значими количества реещи се мигриращи птици, основно щъркели. Крайбрежните гори представляват подходящи местообитания за гнездене на представителни популации на полубеловратата мухоловка, сивия кълвач, средния пъстър кълвач и горската чучулига. Крайбрежните скални и подобни на степ местообитания поддържат представителна гнездова популация на черногърбото каменарче.

Предмет на опазване в зоната са 95 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.13 Защитена зона BG0000191 „Варненско-Белославско езеро”

Зоната е с площ 4686.9976 ха.

Варненско-Белославският езерен комплекс обхваща две езера – Варненското и Белославското, свързани с изкуствено прокопан канал и разположени на запад от град Варна. Широката връзка с Черно море е довела до повишаване солеността на водите в двете езера, с което екологичните условия се доближават до тези на морската акватория. В северната част на Варненското езеро (ЗМ “Казашко”) и западната част на Белославското езеро са разположени тръстикови масиви с преобладаване на обикновената тръстика, теснолистния папур и крайбрежния камъш. Масивите в западната част на Белославското езеро са значителни по площ и преминават във влажни и мочурливи ливади. Северно от тях се намира соленоводен басейн, обрасъл по бреговете със солянка и друга халофитна растителност. Варненско-белославския езерен комплекс е влажна зона с международно значение за зимуващите водолубиви птици. В Белославското езеро се намира четвъртата по големина у нас гнездова популация на саблеклюна, след тези в Атанасовското и Поморийското езера и ЗМ “Пода”, като тук гнезди и кокилобегачът. Той е от изключително значение за птиците по време на миграция, като за белия щъркел се явява “място с тесен фронт на миграция”. Поради факта, че не замръзват през зимата, езерата са удобно място за зимуване на различни видове патици, потапници, корморани и други водолубиви птици. Освен малкия корморан, се наблюдават международно значими струпвания на кафявоглавата потапница. Главно по време на миграция тук се срещат

също къдроглавият пеликан и белооката потапница, а през зимата и тръноопашатата потапница.

Предмет на опазване в зоната са 114 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.14 Защитена зона BG0002082 „Батова”

Зоната е с площ 38149.5163 ha, от тях 0.8% морска акватория.

Батова се разполага в Североизточна България, северно от Варна, и обхваща поречието на река Батова и по-голямата част от Франгенското плато, включително бреговата ивица от Албена до Златни пясъци и прилежащата и плитка морска акватория. В границите на мястото се срещат няколко типа местообитания, от които с най-голяма площ са горските – широколистни гори от цер, благуни и обикновен габър (*Carpinus betulus*), и обработваемите площи. В района на устието на р. Батова е разположен резерват Балтата, съхраняващ естествена лонгозна гора и блатни и мочурни хигрофитни формации. Лонгозната гора е основно от полски ясен, полски бряст, дръжкоцветен дъб, полски клен (*Acer campestre*) и черна елша с подлес от глог, обикновен дрян и кучешки дрян, в комбинация с мезофилна и хигрофитна тревна растителност. Типични за гората са лианите и увивните растения като повет, скрипка, гърбач и др. Батова представлява комплекс с различни по характер местообитания, в която са характерни както типични горски видове, така и водолюбиви птици и птици, обитаващи земеделски площи. През Батова преминава най-концентрирания поток от мигриращи щъркели и пеликани в Североизточна България. Тук са отчетени най-големи количества на мигриращи розови пеликани и жерави (*Grus grus*) по Северното Черноморие. По време на миграция грабливите птици редовно нощуват в горите на Батова. Крайбрежните части на мястото са от значение за миграциите на значителни количества чайки буревестници (*Larus canus*). Значителни количества водолюбиви птици презимуват в района на Батова, основно гъски, които се задържат от декември до март. В значителни количества в района гнездят още черногърбото каменарче, късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla*), големият маслинов присмехулник и др.

Предмет на опазване в зоната са 92 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.15 Защитена зона BG0002061 „Балчик”

Зоната е с площ 1560.0282 ha и няма морска акватория.

Мястото се намира в Североизточна България на Черноморското крайбрежие югозападно от град Балчик, непосредствено до града. Обхваща част от Добруджанското плато и клифа на юг до вилната зона и курорта Албена. От срещащите се тук местообитания преобладават

откритите тревни пространства – ненапооявани земеделски земи и пасища с прообладаване на степни съобщества с катраника */Artemisia alba/* и брегова овсига */Bromus riparius/*. Второстепенно местообитание са широколистните дъбови гори от космат */Quercus pubescens/* и виргилиев дъб */Q.virgiliana/* и храсталачните съобщества. Територията е определена като типично място с тесен фронт на миграция от световно значение за реещи се щъркели, пеликани и грабливи птици, като е мястото с най-интензивна миграция на грабливи птици в Североизточна България. Тук са отчетени най-големите числености по Северното Черноморие на червената каня */Milvus milvus/*, белоглавия лешояд */Gyps fulvus/*, тръстиковия блатар, ливадния блатар, степния блатар, късопръстия ястреб, обикновения мишелов, орела рибар */Pandion haliaetus/*, керкенеца, вечерната ветрушка, ловния сокол и сокола скитник */Falco peregrinus/*. Балчик е една от най-ценните територии в страната от значение за Европейския съюз за опазването на черногърбото каменарче, чиято гнездова популация е концентрирана по северното черноморско крайбрежие. Бухалът */Bubo bubo/* също гнезди в района.

Предмет на опазване в зоната са 54 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие , както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие .

4.2.16 Защитена зона BG0002097 „Белите скали”

Зоната е с площ 4163.06 ha, от тях 41% морска акватория.

Зоната се намира в Североизточна България на Черноморското крайбрежие между Балчик и Каварна. Най-южната част от Добруджанското плато южно от пътя за Каварна е покрита със сухолюбива степна тревна растителност. Брегът е отвесен с няколко тераси. Прорязан е от дълбоки дерета и долове с храсти и широколистни гори. По-ниските части са обрасли с ксерофилни и степни съобщества от тънкожилест пелин (*Artemisia lerchiana*), житняк (*Agropyron pectiniforme*). Бреговата ивица е тясна. Има множество сипеи, свлачища и обрушвания, причинени от ерозионните сили на морето. Близко до Балчик има лиманно езеро – Балчишката тузла. Тузлата е частично обрасла с крайбрежна растителност с преобладаване на тръстика. Белите скали са важно място за миграцията на реещите се птици като щъркели, пеликани и грабливи птици, особено за белия щъркел и обикновения мишелов. Грабливите птици често пренощуват в района. Белите скали са едно от най-важните места в страната за опазването на гнездящите тук полска бъбрица (*Anthus campestris*), късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), ястребогушо коприварче и черногърбото каменарче. Района поддържа представителни гнездови популации на дебелоклюнатата чучулига (*Melanocorypha calandra*), черночелата сврачка (*Lanius minor*) и ястребогушото коприварче.

Предмет на опазване в зоната са 65 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие , както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие .

4.2.17 Защитена зона BG0002051 „Калиакра”

Зоната е с площ 16171.7788 ha, от тях 34.28% морска акватория.

Зоната е разположено в Североизточна България и носи името на едноименния нос, който се намира в границите ѝ. Обхваща най-източната част от Добруджанското плато и е с надморска височина от 0 до 150 m. Бреговата ивица се характеризира с отвесни скални масиви на височина до 100 m с пещери и скални ниши. Растителността се характеризира главно с преобладаване на тревните фитоценози и оскъдно участие на дървесни и храстови видове. В района между с.Българево, нос Калиакра и местността Ени кулак се намират последните и най-добре запазени степни местообитания в България. Повечето от растенията принадлежат към ксеротермния тип формации. Тук обитават характерни степни видове: сивоок дъждосвирец (*Burhinus oedicnemus*), късопръста (*Calandrella brachidactyla*) и дебелоклюна чучулиги, 4 вида каменарчета, розов скорец (*Sturnus roseus*), като първите три вида са с най-високи числености в страната. Почти цялата гнездова популация на черногърбото каменарче е концентрирана на територията на Калиакра. Скалистите морски брегове се обитават от средния корморан (*Phalacrocorax aristotelis*). С откритите биотопи са свързани и редица хищни птици, като белоопашатия мишелов (*Buteo rufinus*), сокола орко (*Falco subbuteo*), късопръстия ястреб, бухала и др. Над Калиакра всяка есен преминават значителни количества реещи се и грабливи птици. В района на Калиакра зимуват значителни количества водолюбиви птици, основно гъски, които се задържат от декември до март.

Предмет на опазване в зоната са 132 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.18 Защитена зона BG0000156 „Шабленски езерен комплекс”

Зоната е с площ 3174.93 ha, от тях 20.3% морска акватория.

Комплексът включва Шабленското езеро и Шабленската тузла, разположени върху сарматски варовици в Североизточна България. На изток езерото е отделено от морето с 30-50 m пясъчна ивица. Шабленската тузла е полусолена лагуна, разположена на 1.5 km югоизточно от езерото и отделена от морето с високи дюни. Бреговете на езерото са обрасли с обширни масиви главно от тръстика с участие на теснолистен и широколистен папур, брегова острица (*Carex riparia*) и др. Тръстиковите масиви представляват основното местообитание в комплекса. Значителни по размери са и откритите водни площи. Важно местообитание са и обраслите с псамофитна растителност дюни и пясъчен плаж. Комплексът има значение за световно застрашената червеногуша гъска през зимата, като заедно с Дуранкулашкото езеро приемат почти цялата ѝ световна популация. През този сезон тук се наблюдават също големи концентрации на голямата белочела гъска и единични екземпляри световно застрашената малка белочела гъска (*A. erythropus*). Този факт определя мястото като едно от най-важните зимовища на тези видове гъски в света. Езерото е едно от местата в страната със значителни струпвания на поен лебед (*Cygnus cygnus*) и зеленоглава патица през зимата. Езерният комплекс е важна миграционна

станция за щъркелоподобните, гъскоподобните и дъждосвирцоподобните птици. Езерото е едно от най-важните места в страната за опазването на гнездящите тук морски дъждосвирец, кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), кокилобегач, белочела рибарка и вечерна ветрушка.

Предмет на опазване в зоната са 156 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

4.2.19 Защитена зона BG0002050 „Дуранкулашко езеро”

Зоната е с площ 3355.98 ha, от тях 28.9% морска акватория.

Крайморско лиманно сладководно до бракично езеро с естествен произход и значителни обраствания от водолюбива растителност. Пясъчни дюни и плажна ивица го отделят от морето на изток. Основни местообитания са откритите водни площи и обширните масиви от висша водолюбива растителност покриващи предимно северната и югозападната част на езерото, както и блатото от югоизточната му страна. Сред тях доминират обикновената тръстика, теснолистният, широколистният папур и триръбестият камъш (*Shoenoplectus triqueter*). Около югозападната част на езерото са обособени храстови асоциации от драка, обикновен глог, шипка и изкуствено създадени насаждения от топола (*Populus sp.*), полски ясен, мъждрян (*Fraxinus ornus*), махалебка (*Prunus mahaleb*). Дуранкулашкото езеро е място от световно значение за водолюбивите птици през зимата, главно поради големите струпвания на гъски. Заедно с голямата белочела гъска, тук в значителни количества зимува световно застрашената червоногуша гъска. По време на миграция е установено и водното шаварче, което е застрашено от изчезване в света. Средиземноморският буревестник ползва крайбрежните морски води пред езерото като място за хранене. Езерото е едно от най-важните в страната места за гнезденето на червената чапла (*Ardea purpurea*), морския дъждосвирец, тръстиковия блатар, кафявокрилия огърличник, средната пъструшка (*Porzana parva*), белочелата рибарка и вечерната ветрушка.

Предмет на опазване в зоната са 158 вида птици (**Приложение 4.2**), включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие.

5. Описание и анализ на степента на въздействие на МППРБ 2021-2035 г. Върху предмета и целите на опазване на защитените зони

5.а. Описание и анализ на въздействието на МППРБ 2021-2035 г. върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитените зони

В ДОСВ се разглеждат 23 защитени зони по Директива 92/43/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и 19 защитени зони по Директива 2009/147/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на дивите птици. Посочените зони в различна степен са в обхвата на МППРБ.

В Приложение 4.3 към т.4 са разгледани 53 защитени територии по ЗЗТ, които попадат в ЗЗ Натура и с които са съобразени оценките в т.5а и т.5б (цел и предмет на опазване, режими на опазване в ЗТ и ограниченията заложи в МППРБ 2021-2035 г. – зонирани и буферни зони от 500 m към ЗТ).

Структурата на ДОСВ е определена съгласно чл.23, ал.2 от *Наредба за ОС* и с указанията в писмо, изх. № ЕО-6/05.11.2020 г. на МОСВ.

Оценката на въздействие (ДОСВ) е изготвена въз основа на подробно проучване на видовете натиск върху **местообитанията и животинските видове**, включени в стандартните формуляри на Натура 2000, като информацията е допълнена и с данни от проведеното „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - Фаза I“.

За оценка на степента на въздействие върху целевите видове се използва бална оценка от 0 до 10.

*Скала за оценка спрямо стандартните показатели
за оценка на степента на въздействие*

Оценка	Критерии
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или

Оценка	Критерии
	дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

Възприети са следните четири степени на въздействие в зависимост от балните оценки:

- 0 – няма въздействие;
- от 1 до 3 – слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;
- от 4 до 6 – средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване;
- от 7 до 10 – значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки.

В т.5.а.1 са разгледани 20 защитени зони по Директива 92/43/ЕО и по смисъла на ЗБР за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, които са в обхвата на Морския пространствен план. Три защитени зони – ЗЗ „Отманли“, ЗЗ „Емона“ и ЗЗ „Аладжа банка“, са изцяло морски и са оценени в т.5.а.2.

5.а.1 Природни местообитания и растителни видове

По отношение на типовете природни местообитания са оценени само тези, които са в териториалния обхват на МППРБ с включена крайбрежна територия от зона А (100 m) и зона Б (2 km) на Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК), където са съсредоточени важни обекти и съоръжения на транспортната, техническата, туристическата и екологичната инфраструктура.

В текущото състояние на типовете природни местообитания (т.5.а.1.) са анализирани само тези параметри от критериите за БПС, при които има антропогенна намеса, отговаряща на дейностите предвидени в МППРБ и които биха допринесли за допълнително влошаване качеството на съответния параметър на местообитанието.

МППРБ 2021-2035 г. не предвижда дейности в крайбрежната зона. Те са обект на ОУП.

Състоянието на местообитанията и видовете е основа за оценка на бъдещи въздействия върху зоната.

1 Защитена зона BG 0001007 „Странджа“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в

защитената зона (33) са 42 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
Код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опаз- ване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	2835.81	В	А	А
1130	Естуари	5.64	В	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	7.56	В	А	А
1160	Обширни плитки заливи	10.25	С	В	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	35009.0	В	А	А
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	12.47	А	В	А
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	53.31	А	В	А
1410	Средиземноморски солени ливади	0.56	-	-	-
2110	Зараждащи се подвижни дюни	11.23	В	С	А
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	7.9	В	С	А
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	1.69	-	-	-
2180	Облесени дюни	0.34	С	С	С
2190	Влажни понижения между дюните	1.58	В	В	С
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	18.28	С	В	В
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitans</i> и <i>Callitriche-Batrachion</i>	7.93	С	В	В
3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Vidention</i> р.р.	1.89	С	В	В
4030	Европейски сухи ерикоидни съобщества	87.65	А	А	А
5130	Съобщества на с <i>Juniperus communis</i> върху варовик	0.01	-	-	-
5210	Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp.	2.72	-	-	-
6110	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyssonetum albi</i>	60.26	В	А	В
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни места на орхидеи)	3574.77	В	В	А
6220	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас – <i>Thero- Brdchypodietea</i>	2684.65	В	В	В
62АО	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	22.78	С	А	А

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
Код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опаз- ване	Обща оценка
6430	Богати на видове картълони съобщества върху силикатен терен в планините	80.74	С	В	В
6510	Низинни сенокосни ливади	29.34	С	В	В
7220	Извори с твърда вода с тувести формации (Gratoneurion)	0.01	С	В	В
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	90.15	С	А	А
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	106.96	С	А	В
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите SedoScleranthion или Sedo albi- Veronicion dillenii	98.5	В	А	В
8310	Неблагоустроени пещери	-	С	В	В
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	6.62	В	В	А
9170	Дъбово-габърони гори от типа Galio- Carpinetum	13.96	С	В	С
9180	* Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху скали и стръмни склонове	127.81	С	С	В
91AA	Източни гори от космат дъб	0.97	С	С	С
91EO	* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)	145.33	С	С	В
91FO	Крайречни смесени гори от Quercus rubur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmerion minoris)	198.46	В	С	А
91GO	* Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus	28.37	С	А	В
91MO	Балкано панонски церово-горунови гори	57472.2	В	С	А
91SO	* Западнопонтиски букови гори	15645.04	А	В	А
91ZO	Мизийски гори от сребролистна липа	1.51	С	В	С
92AO	Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries	48.27	В	С	С
92DO	Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae)	0.07	-	-	-

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси**

Местообитания, образувани на места с абразионен бряг, където морето особено през зимата разрушава намиращите се в непосредствена близост до прибой скални или льосови откоси и

стени. Така се натрупва наносен материал – мидени черупки, дребен чакъл, изхвърлени от вълните водорасли – богат на азот, върху който се развиват формации от едногодишни или от едногодишни и многогодишни растителни видове (клас *Cakiletea maritimae*).

Това е най-южното находище на този тип местообитание. Само тук и в съседната зона „Шабленско езеро-Езерец“ се наблюдава формирането на основата на лъсови наноси.

Растения: *Argusia sibirica*, *Crambe maritima*, *Cakile maritima ssp. euxina*, *Eryngium maritimum*, *Salsola ruthenica*.

Местообитанието е често на територията на Странджа, поради наличието на абразивен клифов бряг от вулканични скали. В зоната на прибоя се натрупва наносен материал (дрифт) – различни по големина на фракциите чакъли, мидени черупки, изхвърлени от вълните водорасли.

Полигоните на разпространение на местообитанието са фрагментирани в единични, точкови участъци, в близост до рибарски селища, военни бази, селищни образувания (Ахтопол, Резово, Синеморец), подходящи за плажуване и др., като общата площ на фрагментация е под 1% от общото разпространение.

Точкови замърсявания от нефтопродукти (мазут). Битовото замърсяване се свежда основно до изхвърлените от морето отпадъци, но те не са в значителни количества

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ 1240 Стръмни морски скали, обрали с ендемични видове *Limonium*

Местообитанието представлява скалите с различен наклон непосредствено на брега на Черно море. Скалите са предимно варовикови по Северното Черноморие и силикатни (вулканични) по Южното Черноморие. Особеностите на растителността зависят от наличието на скални цепнатини, от географското положение и химическите особености на скалите. Хазмофитни, халофитни ценози формирани под влиянието на солените пръски на прибоя. За самата зона на прибоя са характерни ценозите на лишейт (*Lithoicea maura*). На върха на по-високите скали флористичният състав се обогатява със степни или горски видове в зависимост от доминиращата растителност в района. Флористичният състав включва както редки и ендемични видове, така и обикновени рудерални растения. Той зависи също така и от вида на скалата.

За Южното Черноморие, главно на юг от Созопол и по Странджанското крайбрежие са характерни: *Crithmum maritimum*, *Atriplex hastata*, *Sagina maritima*, *Limonium gmelinii*, *Covolvulus lineatus*, *Silene compacta*. На места, предимно по южното Черноморие се формират неголеми по площ храстови ценози на смокинята (*Ficus carica*) с участието на *Colutea arborescens*, *Ulmus minor* и др

Полигоните на разпространение на местообитанието са фрагментирани в единични, точкови участъци, в близост до рибарски селища, военни бази, селищни образувания (Ахтопол, Резово, Синеморец), подходящи за плажуване и др., като общата площ на фрагментация е под 1% от общото разпространение.

За плажуване върху скали, които могат да се причислят като част от екотона на местообитанието, се използват крайно ограничени площи, обикновено край естествените пясъчни и чакълести плажни ивици.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ - *Благоприятно състояние.*

➤ **1410 *Средиземноморски солени ливади***

Крайморски скали и скални брегове с растителност от Черноморското крайбрежие, заети от халофитни скални съобщества, формирани под влиянието на солените пръски на прибоя.

Местообитанието представлява високи дзукови, житни и острицови треви в периферията на Черноморските езера, най-често в солени и свръх солени водоеми. Не се срещат във вътрешността на страната. Най-често са потопени в плитка (до 0.5 м) вода, като заемат неголеми площи и често се редуват със съобщества на типични халофити – солянка, суеда и др.

Това е най-южното находище на този тип местообитание в България и едно от няколко находища в България.

Местообитанието е установено в хомогенни полигони, които са фрагментирани от антропогенна дейност – най-вече пътеки и нерегламентирани пътища за достъп на МПС до плажната ивица.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – *Неблагоприятно-незадоволително състояние.*

➤ **2110 *Зараждащи се подвижни дюни***

В защитената зона са обособени два подтипа на местообитание 2110:

Подтип: Тетиски съобщества на плажния дрифт

В Странджа това местообитание е рядко и се среща в няколко по-големи заливи, където има пясъчен седимент. Такива са плажовете на Ахтопол, устието на р.Велека, Бутамята, Силистар и по-малко – Липите и Листи.

Поради постоянното утъпкване и почистване, тези плажни ивици обикновено са лишени от растителност и представляват подвижен пясъчен субстрат. В защитена зона „Странджа“ заради високото антропогенно натоварване на плажната ивица и практическата липса на непосещавани или слабо посещавани пясъчни плажове, антропогенното негативно влияние е сред определящите фактори за неблагоприятното им състояние (състоянието на местообитанието налага спешни мерки за преоценка на настоящото ползване, свързани със значително редуциране на негативното антропогенно въздействие). Друг фактор с природен произход е особеността на бреговата ивица и нейното изложение, предполагащо честата динамика на местообитанието в зависимост от зимните бури и височината на прибоя.

Подтип: Понтийски ембрионални дюни

Ембрионалните дюни се намират в преходната зона между типичните пясъчни плажове от една

страна, а от друга – на подвижните (бели) дюни. В Странджа са разпространени в заливите в които има бели дюни. Такива са около Ахтопол, Синеморец, устието на р.Велека, Липите. При ембрионалните дюни се наблюдава начален процес на стабилизиране и уплътняване на пясъка от корените и коренищата на многогодишни треви.

Към природно местообитание 2110 в ЗЗ „Странджа“ е отнесена и картирана частта от плажната ивица, която е лишена или почти лишена от растителност. Поради наличието на големи морски туристически центрове и съответното антропогенно натоварване растителната покривка е представена от единични или групи на различни псамофитни видове.

Към местообитание 2110 се отнася онази част от плажната ивица в защитена зона „Странджа“, която активно се използва от туристите за плажуване. Установено е фрагментиране на местообитанието от изградени плажни заведения, особено в районите на плажовете Бутамята, Силистар, Косата при устие на р.Велека, Северен на Ахтопол, Варвара.

Слаба до умерена степен на замърсяване с битови отпадъци, като на местата с отдадени концесии има условия за тяхното почистване.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни)**

Това местообитание представлява относително нестабилните бели дюни, което по Южното е по-ограничено. Това са нестабилни дюни, които формират повече или по-слабо изразен издигнат над плажната ивица дюнен комплекс. Някои са заравнени, други са изпъкнали и с ниски дюнни редици. С трайното стабилизиране на пясъчния субстрат, белите дюни постепенно преминават в сиви дюни. В зависимост от това, видовият им състав се различава съществено. Подвижни (бели) дюни с растителни съобщества от съюза *Elymion gigantei*, формиращи дюнни редове с височина до 2-3 m, най-често ориентирани успоредно на морето.

Зоната има първостепенна роля за опазването на този тип местообитание в страната, поради това, че тук се намира най-голямото му находище в страната.

Растителността е предимно от облигатни псамофити. Може да има и малки групи от мъхове и лишеи. Диагностичен белег за наличието на бели дюни по южното Черноморие е *Otanthus maritimus*. По Южното Черноморие характерно е участието на: *Maresia nana*, *Otanthus maritimus*, *Papaver rumelicum*. По северното Черноморие типични видове са: *Ammophila arenaria* subsp. *arundinacea*, *Astrodaucus littoralis*, *Calystegia soldanella*, *Centaurea arenaria*, *Convolvulus persicus*, *Corispermum nitidum*, *Euphorbia paralias*, *E. seguierana*, *Festuca vaginata*, *Hypocoum ponticum*, *Linaria genistifolia* subsp. *genistifolia*, *Medicago falcata* subsp. *tenderiensis*, *M. marina*, *Peucedanum arenarium*, *Secale sylvestre*, *Silene conica* subsp. *conomaritima*, *S. thymifolia*, *Stachys maritima*.

Природното местообитание 2120 в защитена зона “Странджа” е повлияно главно от изграждането на временни заведения на хранене по плажната ивица и от туристическа дегресия, свързана с утъпкване на пясъчните комплекси най-вече в м. Силистар, Бутамята, Косата на Велека, Липите, плажовете край Ахтопол.

Концесията на плажовете обхваща над 30% от площта на природно местообитание 2120. Друга немалка част се ползва за свободно плажуване, а при Косата на р. Велека - и за паркиране на автомобилите. Установявани са и случаи на навлизане с високопроходима техника както по дюните в Косата на Велека, така и на Липите и Силистар.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2130*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)**

Това местообитание представлява най-високите и стабилизирани дюнни системи по Черноморието. Разпространени са по цялото Черноморие, но предимно на юг от устието на р.Камчия – Шкорпиловци, к.к. Слънчев бряг, Несебър, Созопол, Ропотамо и Приморско.

Неподвижни крайбрежни дюни, които са стабилизирани и колонизирани от много разнообразни ценози, с преобладаването на многогодишни тревисти растения и на места с масово участие на лишей и мъхове. Разпространени са по цялото Черноморско крайбрежие, но предимно на юг от устието на Камчия.

Зоната има уникална роля да опазва специфичен подтип (южен) на това местообитание и зоната попада в най-южната част на ареала му.

Териториите на потенциалното разпространение на местообитание 2130* в района на плаж Бутамята, са фрагментирани и унищожени до степен, в която местообитанието не може да бъде точно локализирано. В един от трите понастоящем установени полигона на местообитание 2130* - а именно на Липите, се наблюдава и замърсяване с битови отпадъци и увреждане от непозволено палаткуване. При Наково кладенче, екотонът и самото местообитание са увредени от път за достъп до плажната ивица.

Дюните отнесени към това местообитание се използват за плажуване сравнително по-рядко от незаселените или почистени от растителност участъци на плажната ивица. В плажовете Липите, Наково кладенче и Делфин участъците за активно плажуване са в непосредствена близост до полигоните на местообитанието, и се използват нерядко за палаткуване, опъване на сенници, като през някои участъци са прокарани пешеходни пътеки и дори „пътища” по които е преминавано и с моторни средства.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2130* в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2180 Облесени дюни**

Природното местообитание 2180 в защитена зона “Странджа” е повлияно от туристическата активност, но и практически – унищожено от изкопни дейности в м.Бутамята. В м.Липите, частична фрагментация е причинена от нерегламентиран път в подножието на дюните.

Концесионните територии на плажната ивица са разположени в непосредствена близост до полигоните на местообитание 2180. В близост до облесените дюни в м.Бутамята се паркират автомобилите на свободно плажуващите туристи. Част от местообитанията в м.Липите се използват понякога за палаткуване.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2180 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2190 Влажни понижения между дюните**

Обикновено малки или средни по площ (под 1 ha), олиго- или миксохалинни, холо- и полимиктични водни тела с глинесто-тинести или песъккливи дъна и брегове. По произход са речни мъртвици. Характерни са с малки дълбочини от 0,5 до 2,5 m. Отделени са от морето с по-високи или ниски пясъчни коси или дюни през които периодично се прехвърлят морски вълни, главно през есенния и зимен период на годината. Тогава се наблюдава и променена соленост. При втичане на дъждовни или речни води през пролетта се наблюдава снижаване на солеността. Често бреговете им са обрасли с *Phragmites australis*, *Typha spp.* и др.

Висши растения – *Phragmites australis*, *Typha latifolia*, *Scirpus maritimus*, *Ruppia maritima*, *Zostera marina*.

В ЗЗ „Странджа“ е установено наличие на антропогенни структури в и непосредствено до полигоните на разпространение на местообитание 2190. Такива са например – пътища, плажни обекти. Наблюдава се фрагментация на потенциални площи на разпространение на местообитанието.

Навсякъде в защитената зона дюнните комплекси, част от които са унищожени или значително увредени, се използват за рекреация или свързани с нея дейности. Налични са, въпреки регулярните кампании за почистване, локални участъци със струпване на битови отпадъци. В рамките на полигоните са установени наличието на пешеходни пътеки и движение на превозни средства. Уврежданията от туристическа дейност, все пак се оценяват като косвени, спрямо основното натоварване върху дюнните или плажните участъци.

Битовото замърсяване е по-скоро с локални изяви. Евтрофикацията е с междинни стойности.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2190 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **3150 Естествени евтрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition***

Евтрофни до мезотрофни крайречни езера, старици и лимани, с мътни и богати на органика води. В тях се срещат разнообразни хидрофитни съобщества на свободно плаващи растения по повърхността на водата, на вкоренени на дъното растения с плаващи листа или на подводни макрофити.

По произход биват лагунен или лиманен тип за крайморските или тектонски произход за тези във вътрешността на страната. Характерни са с малки дълбочини от 0,5 до 9-10 m. Прозрачността на водата е ниска от няколко сантиметра до около 1 m. Обикновено крайморските са отделени от морето с по-високи или ниски пясъчни коси, през които периодично се прехвърлят морски вълни, главно през есенния и зимен период на годината, когато се наблюдава и промяна в солеността.

В ЗЗ “Странджа“ е наблюдавано наличие на антропогенни структури в и непосредствено до

полигоните на разпространение на местообитание 3150. Има фрагментации на местообитанието. Констатирано е наличие на пътища, далекопроводни енергопреносни мрежи, баражиране, туристически обекти и др.

Следи от туристическа дейност има в рамките на местообитанието.

Битовото замърсяване се свежда до изхвърлените в местообитанието битови отпадъци. Те са в значителни количества.

В близост до местообитанието се наблюдава строителство на туристически обекти и хотели които в бъдеще могат да го застрашат.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion***

Речни участъци в средните и долни течения, с прикрепена водна растителност, най-често от съюзите *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. Дъното е глинесто, тинесто-глинесто или тинесто-песъчливо, по-рядко с участие на чакъл заселени с типични хидрофити, а в крайбрежната зона и заливите, при липса или много слабо течение, се срещат и ценозите на хигрофити.

Растения: Хидрофити: *Potamogeton fluitans*, *P. crispus*, *P. perfoliatus*, *Zannichellia palustris*, *Ranunculus trichophyllus*, *R. aquatilis*, *Myriophyllum spicatum*, *Ceratophyllum demersum*. Хигрофити: *Callitriche* spp, *Spirodela polyrrhiza*, *Elodea canadensis*, *Berula erecta*, *Mentha aquatica*, *Sagittaria sagittifolia*, *Sparganium erectum*, *Butomus umbellatus*, *Typha latifolia*. Понякога към това местообитание се включват и крайбрежните съобщества на *Butomus umbellatus*.

Наличие на антропогенни структури в близост до полигоните на разпространение на местообитанието – сгради, пътища, мостове и туристически обекти. Има фрагментации на местообитанието.

Следи от туристическа дейност има в зоната, особено в източната и част. Въздействието е значимо за типа местообитание.

Битовото замърсяване е във вид на изхвърлени в реките отпадъци и битово-отпадъчни води. Те са в значителни количества.

Строителство има основно в източната и южната части на зоната. Такива са: сгради, пътища, мостове, каптажи и др.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно – незадоволително състояние.

➤ **3270 Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 4030 *Европейски сухи ерикоидни съобщества*

Северните склонове на Странджа планина – ограничени площи в източната част, в районите между селата Кости, Бродилово, Резово, Сливарово и на запад и североизток от гр. Малко Търново; северно от с. Звездец.

Местообитанието представлява мезофилни до ксерофилни храстови съобщества от вечнозелени микрофилни (теснолистни) представители на сем. *Ericaceae* – пирен (*Erica arborea*) и калуна (*Calluna vulgaris*), върху силикатни терени, в условията на влажен крайморски климат.

Съобществата са най-често монодоминантни и по-рядко смесени, обикновено с преобладаване на един от двата вида в зависимост от микрорелефните, почвените и микроклиматичните условия. Заемат най-често припечни изложения на стръмни и сухи места. Почвите са средно дълбоки до плитки, често каменливи, от типа канелени горски или жълтоземи. Съобществата с доминиране на *Calluna vulgaris* растат предимно на силно ерозирани почви, в периферията на разредени горски – букови или дъбови съобщества или вторично навлизат в изоставени обработваеми земи или пасища. Монодоминантните храсталаци от *E. arborea* се срещат сравнително по-рядко, заемат най-припечните изложения, на плитки, наклонени, стръмни и сухи места върху пясъчници. Характеризиращи таксони са: *Calluna vulgaris*, *Erica arborea*, *Genista carinalis*, *Dorycnium graecum*, *Lotus angustissimus*, *Ornithopus compressus*, *Briza maxima*, *Chrysopogon gryllus*, *Gastridium ventricosum*, *Poa bulbosa*, *Aira elegans*, *Psilurus incurvus*, *Cistus incanus*, *Cistus salvifolius*, *Xolanthes guttatus*, *Hypericum cerastoides*, *Hypericum montbretii*, *Cytinus clusii*, *Teesdalia coronopifolia*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 4030 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ 5130 *Съобщества на с Juniperus communis върху варовик*

Вторични храстови съобщества, върху варовити терени в предпланините и в планините, заемат територии с плитки, сухи, по-рядко умерено влажни почви. Съобществата са предимно с вторичен произход – пасища или изсечени разредени гори.

Отличават се с неравномерна хоризонтална структура. Обикновената хвойна формира отворени съобщества в комбинация с ксерофилни тревни компоненти, представени с богат видов състав. Често срещани съпътстващи видове са *Dichantium ischaetum*, *Chrysopogon gryllus*, *Bromus inermis*, *Festuca valesiaca*, *Carlina vulgaris*, *Euphorbia cyparissias*, *Rosa spp.*, *Salvia nemorosa*, *Eryngium campestre* и др.

В Защитена зона „Странджа“ не се отчита фрагментиране на местообитание 5130 в референтния период от обявяването на зоната. Като фактор със сходно на фрагментацията въздействие би могло да се възприеме обаче залесяването на съобществата на хвойната с иглолистни видове (*Pinus nigra*, *P. silvestris* и *Pseudotsuga menziansii*). Повече от 99% от площта е в **неблагоприятно състояние**.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 5130 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **5210 Храсталаци с *Juniperus* spp.**

Средиземноморски и субсредиземноморски склерофилни (твърдолистни) вечнозелени храсталаци с преобладаване на червена хвойна (*Juniperus oxycedrus*). Представяват краен етап от деградацията на ксеротермните дъбови гори в Южна България. Развиват се върху силно ерозиранни канелени горски почви, по-рядко на рендзини в ектопи със силна изразена ксеротермичност. В съобществата на червената хвойна се срещат отделни дървета или групи от дървета от *Quercus pubescens*, *Q. virgiliana*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Pistacia terebinthus*, *Pyrus amygdaliformis* и др, представляващи остатъци от бившите гори. Характеризиращи таксони за местообитанието са: *Juniperus oxycedrus*, *Paliurus spina-christi*, *Jasminum fruticans*, *Asparagus acutifolius*, *Ligustrum vulgare*, *Cistus incanus*, *Phyllirea latifolia*, *Cotinus coggygia*, *Colutea arborescens*, *Cleistogenes serotina* subsp. *serotina*, *Lotus aegeus*, *Medicago rigidula*, *Salvia viridis*, *Trifolium purpureum*, *Trifolium angustifolium*, *Anemone pavonina*, *Fritillaria graeca*, *Anemone blanda*, *Coronilla emerus* ssp. *Emeroides* и др.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 5210 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)**

Ксеротермни и ксеромезотермни тревни съобщества от разряда *Festucetalia valesiaca*. Имат вторичен произход и се формират на мястото на изсечени в миналото широколистни листопадни гори. Формират пасищни територии по хълмистите терени. Най-често доминантни видове са *Dichanthium ischaetum*, *Chrysopogon gryllus*, *Stipa* spp., *Festuca valesiaca*, *Poa angustifolia* и др.

Съпътстващи видове в съобществата са *Brachypodium pinnatum*, *Bromus erectus*, *Bromus inermis*, *Carex caryophylla*, *Koeleria macrantha*, *Carlina vulgaris*, *Dianthus moesiacus*, *Eryngium campestre*, *Convolvulus canthabrica*, *Leontodon crispus*, *Medicago falcata*, *Origanum vulgare*, *Polygala major*, *Sanguisorba minor* и др.

Важните места за орхидеи се определят, ако в конкретно местообитание се срещат голям брой орхидеи, ако е установена популация поне на един вид от тях, но той е нетипичен за тази територия, и ако са установени един или няколко вида орхидеи, редки за тази територия. Примерни представители на тази група са *Anacamptis pyramidalis*, *Gymnadenia conopsea*, *Ophrys mammosa*, *Ophrys cornuta*, *Orchis* spp. и др.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6210 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **6220 Псевдостени с житни и едногодишни растения от клас *TheroBrachypodietea***

Ксеротермни и ксеромезотермни тревни съобщества с преобладаване на едногодишни житни растения като *Brachypodium distachyon*, *Aegilops neglecta*, *Cynosurus echinatus*, *Lagurus ovatus*,

Bromus intermedius, *Bromus fasciculatus* и др. Съпътстващи видове от групата на многогодишните са *Cynodon dactylon*, *Poa bulbosa*, *Dactylis glomerata* ssp. *hispanica* и др. Тези съобщества са богати на едногодишни видове и на видове от групата на геофитите (*Allium*, *Muscari*, *Ophrys*, *Romulea*). Не са плътно зачимени, заемат главно сухи ерозирани терени или терени с плитки почви. Активният вегетационен период за тях е през ранните пролетни месеци, докато почвите са все още относително влажни.

Растения: *Juniperus oxycedrus*, *Paliurus spina-christi*, *Jasminum fruticans*, *Asparagus acutifolius*, *Ligustrum vulgare*, *Cistus incanus*, *Phyllirea latifolia*, *Cotinus coggygria*, *Colutea arborescens*, *Cleistogenes serotina* ssp. *serotina*, *Lotus aegaeus*, *Medicago rigidula*, *Salvia viridis*, *Trifolium purpureum*, *T. angustifolium*, *Anemone pavonina*, *A. blanda*, *Fritillaria graeca*, *Coronilla emerus* ssp. *emeroides*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6220 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **62A0 Източни субсредиземноморски сухи тревни**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс**

Съобщества формирани по бреговете на реките и потоците от равнините до към 2500 m надморска височина в планините. Обикновено заемат тесни ивици (до 2–3 m) край течащите води и по влажните брегове най-често върху чакълест или глинест грунд. Съобщества на еутрофни високи треви.

Растения: *Euphorbia lucida*, *Veronica longifolia*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum virgatum*, *L. salicaria*, *Glychyrriza echinata*, *Tanacetum vulgare*, *Urtica dioica*, *Calamagrostis epigejos*, *Agrostis verticillata*, *Senecio paludosus*, *Glechoma hederacea*, *Epilobium hirsutum*, *Filipendula ulmaria*, *Petasites hybridus*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Geranium robertianum*, *Silene dioica*, *Lamium album*, *Lysimachia punctata*, *Lythrum salicaria*, *Crepis paludosa*, *Angelica sylvestris*, *Scrophulaha nodosa*, *Aconitum lamarckii*, *Aconitum variegatum*, *Geranium sylvaticum*, *Trol-lius europaeus*, *Adenostyles alliariae*, *Cicerbita alpina*, *Digitalis grandiflora*, *Calamagrostis arundinacea*, *Cirsium appendiculatum*, *Angelica panacii*, *Hera-cleum verticillatum*.

Наличие на антропогенни структури в рамките на площи, заети от местообитанието. Ефектът на фрагментацията съществува, както и поради изграждането на диги, отводнителни канали и други линейни обекти.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6430 в защитена зона BG 000107 „Странджа“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **6510 Низинни сенокосни ливади**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **7220 Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8210 Растителност по варовикови скални склонове**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi- Veronicion dillenii**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8310 Неблагоустроени пещери**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **9170 Дъбово-габъррови гори от тупа Galio-Carpinetum**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **9180* Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91AA Източни гори от космат дъб**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91E0* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91FO Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmion minoris)**

Характерният облик на тези гори е свързан с участието на редица растения с дълги увивни стъбла (лиани). Лонгозните гори са млади по произход и са се формирали върху кватернерни наслаги и богати, влажни и дълбоки наносни (Fluvisols) и блатни почви (Gleysols). Разпространени са основно в близост до Черно море, в долините на реките Велека, Ропотамо, Камчия, където най-силно се чувства неговото смекчаващо климатично влияние. В дървесния етаж влизат *Acer campestre*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus oxycarpa*, *F. pallisiae*, *Populus alba*, *P. nigra*, *Quercus robur*, *Salix alba*, *Ulmus laevis*, *U. minor*. Обликът на храстовия етаж се дава от *Acer tataricum*, *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna*, *Euonymus europaeus*, *Ligustrum vulgare* и *Prunus padus*. Характерно за тези гори е участието на увивни растения с вдървенели и тревисти стъбла - *Calystegia sepium*, *Clematis vitalba*, *Hedera helix*, *Humulus lupulus*, *Periploca greaca*, *Smilax excelsa*, *Tamus communis* и *Vitis sylvestris*. Доминанти най-често са *Brachypodium sylvaticum*, *Galium aparine*, *Geum urbanum*, *Poa sylvicola* и др. Специфични видове в пролетния ефемероиден синузид са *Dactylis glomerata* subsp. *lobata*, *Fritillaria pontica*, *Leucojum*

aestivum, *Primula vulgaris* subsp. *sibthorpii*, *Scilla bithynica*.

Част от местообитанията са разположени в атрактивни за масов туризъм места – лонгозите при устието на р.Велека, Бутамята, Наково дере, Силистар. Лесната достъпност от околните ваканционни селища и пътни артерии обуславят честите следи от рекреационно натоварване, свързани с утъпкване, почистване на храстова и дървесна растителност за освобождаване на пространство за паркинги и къмпинг. В другите участъци, отдалечени от селищата с масов тип туризъм, най-честото увреждане е свързано с утъпкване от риболовци. Степента и начина на рекреация не водят до значително ограничаване на площите, до нарушаване на структурата и функционирането, като застрашават единствено в избрани участъци с „точкова” площна изява състоянието на природното местообитание.

Местообитанието на места се пресича от електропроводни просеки, пътна инфраструктура и съответно – мостове. Заплаха от строителство, поради характерното разположение на местообитанието в и в близост до първата речна тераса, са свързани с изграждането на диги – типични за близките до галерийни участъци по средното и долно течение – на ограничени участъци по долното течение на Резовска и средното на Велека. Лонгозът в устието на р.Велека е фрагментиран от насип и автомобилен път. В горното и средно течение на поречието в зоната има изградени стари баражи и бентове.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91F0 в защитена зона BG 0001007 „Странджа“ – Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91GO* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91MO Балкано-панонски церово-горунови гори**

Към този тип се отнасят ксеромезофитни дъбови гори с преобладаване на източен горун (*Quercus polycarpa*), разпространени в условия на планинските масиви по западното крайбрежие на Черно море (Странджа и Източна Стара планина). Като едификатор, източният горун формира монодоминантни или смесени дървостои, най-често с благун (*Quercus frainetto*), цер (*Quercus cerris*), лъжник (*Quercus hartwissiana*), обикновен габър (*Carpinus betulus*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*). От смесените съобщества, които *Q. polycarpa* формира, най-широко разпространение имат източнорунново-блугуновите дъбрави. Освен доминантите, в изграждането на съобществата единично участват и *Fraxinus ornus*, *Quercus cerris*, *Q. hartwissiana*, *Sorbus domestica*, *S. torminalis* и др. Подлесът на тези гори е съставен най-често от *Crataegus monogyna*, *Cornus mas*, *C. sanguinea*, *Daphne pontica*, *Mespilus germanica*, *Pyracantha coccinea* и др. В тревната покривка участват *Brachypodium sylvaticum*, *B. pinnatum*, *Dactylis glomerata*, *Euphorbia amygdaloides*, *Lathyrus niger*, *Melica uniflora*, *Poa nemoralis*, *Primula vulgaris* subsp. *sibthorpii*, *Stellaria holostea*, *Viola* spp. и др.

Съществуващите туристически маршрути не оказват значимо въздействие върху състоянието на местообитанието. Случаите на палаткуване – основно по Черноморското крайбрежие на ЗЗ „Странджа“ (около Варвара, в м.Липите, Ахтото, Кастрич), но и около Петрова нива, както и нерегламентираните биваци - са по скоро с локално въздействие.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91M0 в защитена зона BG0001007 «Странджа» - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91SO Западнопанонски букови гори**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91ZO Мизийски гори от сребролистна липа**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba***

Крайречни гори, срещащи се в равнините и низините с преходно-континентален климат в Южна България. Заемат тесни ивици от поречията на по-големите реки. Развиват се върху богати алувиални (наносни) почви (*Fluvisols*). Характерни са периодични пролетни заливания с различна продължителност. Основни едификатори са бялата (*Populus alba*), черната топола (*P. nigra*), бялата (*Salix alba*) и трошливата върба (*S. fragilis*). Срещат се също черна елша (*Alnus glutinosa*), по-рядко полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), източен чинар (*Platanus orientalis*) и летен дъб (*Quercus robur*). Характерно е и присъствието на увивни растения - хмел (*Humulus lupulus*), повети (*Clematis vitalba*, *C. viticella*), бръшлян (*Hedera helix*), къпини (*Rubus* spp.), гръцки гърбач (*Periploca graeca*), обикновено чадърче (*Calystegia sepium*), горска лоза (*Vitis sylvestris*). Върбово-тополовите галерии в Южна България се отличават от крайречните върбово-тополови гори в Северна България по наличието на повече видове с южен произход като *Bryonia alba*, *Clematis flammula*, *C. viticella*, *Parietaria erecta*, *Periploca graeca*, *Platanus orientalis*, *Salix xanthicola*, *Tamarix tetrandra* и др.

Местообитанията са разположени в не твърде атрактивни за масов туризъм места. Лесната достъпност от околните селища и пътни артерии обуславят честите следи от рекреационно натоварване, свързани с утъпкването от риболовци. Степента и начина на рекреация не водят до значително ограничаване на площите, до нарушаване на структурата и функционирането и не застрашават на големи площи състоянието на природното местообитание.

Местообитанието не се пресича от електропроводни просеки и пътна инфраструктура. Заплаха от строителство, поради характерното разположение на местообитанието в първата речна тераса и непосредствено до речното легло, са потенциално свързани с изграждането на диги – по преобладаващите линейни участъци по средното и долно течение, на бентове, мостове. Заплаха за местообитанията по р. Велека в околност на с. Кости е свързана с добиването на инертни материали в и в близост до речното течение, които освен до пряко унищожаване фрагменти от крайречните галерии, водят и до промяна на естествения воден режим.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92A0 в защитена зона BG 0001007 «Странджа» - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **92DO Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*)**

Крайречни съобщества на *Tamarix ramosissima* и *Tamarix tetrandra* под формата на галерии и храсталаци край постоянни или временни течения и влажни места. Обитават предимно най-

широките части на речните долини, с чакълести, пясъчни и глинести наноси. Срещат се на отделни петна между крайречната дървесна растителност и имат произведен характер – възникнали са на мястото на унищожени гори от *Saliceta albae*, *Saliceta fragilis*, *Populeta nigrae*, *Populeta albae*. Характерни видове са: *Salix purpurea*, *Salix fragilis*, *Tamarix ramosissima*, *Tamarix tetrandra*.

Природното местообитание 92D0 в защитена зона “Странджа” е сравнително силно повлияно от туристическата активност. Участъкът с негово разпространение в на пясъчната коса на р. Силистар е интензивно използван за плажуване, през местообитанието преминава една от двете основни пътеки за достъп, които през последните години са свързани и с полагането на дървени скари. Не са установени нови или други антропогенни структури, влияещи върху местообитанието. Над 30% от общото разпространение заемат фрагментите на местообитанието, които са пресечени от пътеки за пешеходен достъп на туристите до плажната ивица, и са подложени на свързаната с тях туристическа дегресия, най-вече изразяваща се с утъпкване на пясъчните комплекси.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92D0 в защитена зона BG0001007 «Странджа» - Неблагоприятно-лошо състояние.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната.

2. Защитена зона BG 0000143 „Караагач“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 6 типа природни местообитания.

Тип местообитание – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1130	Естуари	1.74	С	С	В
1410	Средиземноморски солени ливади	0.56	С	В	В
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition	54.25	С	С	В
3260	Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion	1.99	С	С	В
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-scleranthion, Sedo-albiveronicion dillenii.	0.44	С	В	С
91E0*	Алувиални гори с Alnus glutinosa, Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnionincane, Salicion albae)	3.38	С	В	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1410 Средиземноморски солени ливади

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **3150** *Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **3260** *Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8230** *Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-scleranthion, Sedo-albiveronicion dillenii.*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91ЕО*** *Алувиални гори с Alnus glutinosa, Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnionincane, Salicion albae)*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- *Растителни видове* – не се опазват в зоната

3. Защитена зона BG 0000208 „Босна“ -

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 12 типа природни местообитания.

Тип местообитание – Прил. I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
4030	Европейски сухи ерикоидни съобщества	4.91	А	В	А
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (FestucoBrometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	35.51	С	А	В
6220*	Псевдостепа с житни и едногодишни	19.61	С	В	С
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	1.06	С	В	С
6510	Низинни сенокосни ливади	1.52	С	В	С
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.321	В	С	А
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthionили Sedo albi-Veronicion dillenii	5.21	С	А	А
9180*	Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове	1.71	С	С	С
91ЕО	* Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	37.84	С	С	В
91ЕО*	Алувиални гори с Alnus glutinosa, Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnionincane, Salicion albae)	13.96	С	С	С
91МО	Балкано-панонски церово-горунови гори	9597.97	С	С	А
91SO*	Западно понтийски букови гори	2909.3	В	С	С

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **4030 Европейски сухи ерикоидни съобщества**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*FestucoBrometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6220* Псевдостени с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6510 Низинни сенокосни ливади**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi- Veronicion dillenii***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia*, покрай големи реки (*Ulmion minoris*)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91S0* Западно понтийски букови гори**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната

4. Защитена зона BG 0001001 „Ропотамо”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 34 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	4749.1	В	А	В
1130	Естуари	24.71	В	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	7.17	В	А	А
1150	* Крайбрежни лагуни	355.06	В	С	В
1160	Обширни плитки заливи	1851.88	А	В	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	61360.4	В	А	А
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	7.39	В	В	А
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	37.29	В	А	А
1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни, колонизиращи тинести и пясъчни терени	2.51	А	А	В
1410	Средиземноморски солени ливади	19.19	А	А	В
1530	* Панонски солени степи и солени блата	29.39	С	С	С
2110	Зараждащи се подвижни дюни	23.03	В	В	А
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	22.03	В	С	В
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	99.39	А	В	А
2180	Облесени дюни	28.34	А	В	А
2190	Влажни понижения между дюните	3.17	А	С	С
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	0.41	С	А	А
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitans</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	25.29	С	В	В
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни места на орхидеи)	56.61	С	А	В
6220	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас – <i>Thero- Brdchypodieta</i>	375.98	С	В	С
62АО	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	31.16	С	В	С
6430	Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините	11.3	С	В	В
6510	Низинни сенокосни ливади	81.04	С	В	В
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	4.32	С	А	А
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>SedoScleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	22.21	С	С	В

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	0.73	С	С	А
91AA	Източни гори от космат дъб	49.91	С	С	В
91EO	* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	22.96	С	С	В
91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmerion minoris</i>)	220.56	В	С	А
91GO	* Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	0.17	С	В	С
91MO	Балкано панонски церово-горунови гори	4944.16	С	С	В
91ZO	Мизийски гори от сребролистна липа	6.62	С	С	В
92AO	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> <i>Salix alba and Populus alba galleries</i>	2.97	С	С	С
92DO	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)	21.37	В	А	А

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1210 *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси*

Полигоните на разпространение на местообитанието са фрагментирани в единични, точкови участъци, в близост до туристически комплекси, подходи за плажуване и др., като общата площ на фрагментация е под 1% от общото разпространение.

Отчетена е незначителна степен на замърсяване на плажната ивица и крайбрежните скали, предимно с битови отпадъци. Не е установено промишлено замърсяване на полигоните на природното местообитание. Към замърсяването се отнасят и изхвърлените от морските прибойни вълни отпадъци, но те не са в значителни количества, които видимо да водят до деградация на местообитанието

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ 1240 *Стръмни морски скали, обрали с ендемични видове *Limonium**

Полигоните на разпространение на местообитанието са фрагментирани в единични, точкови участъци, в близост до рибарски селища, военни бази и др., като общата площ на фрагментация е под 1% от общото разпространение.

Наблюдаваните пътеки заемат не повече от 0,5% от местообитанието. За плажуване върху скали, които могат да се причислят като част от екотонна на местообитанието, се използват крайно ограничени площи, обикновено край естествените пясъчни и чакълести ивици.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Благоприятно състояние.

➤ **1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени**

Местообитанието представлява съобщества на халофити по дъната на свръх солените езера. В зависимост от хидрологичния режим и добивът на сол, местоположението и размерите на съобществата се променят година за година. Развиват се през лятото и есента, когато водата в езерата намалява, като следват като пояси оттеглящата се вода. Съобщества, предимно на едногодишни видове от *Chenopodiaceae* (най-често род *Salicornia*) или житни, които се заселват на периодично наводнените, тинести и пясъчливи терени в периферията на хипер халинните и по-рядко бракичните Черноморски езера. Това местообитание представлява изсъхващите, преовлажнени дъна на хипер халинните Черноморски езера и солници. Върху пресушеното дъно се развиват, мозаечно разположени и различни по размер, ценози на *Salicornia europaea* agg. (*Salicornia ramosissima* и *S. europaea* видов комплекс), в които участват като съдоминанти или единично (по-рядко формират самостоятелни ценози) *Suaeda maritima*, *Suaeda altissima*, *Bassia hirsuta*, *Salsola soda*, *Limonium vulgare*, *Aster tripolium*. Участват и житни треви, които на места доминират в ценозите. Такива са *Puccinellia convoluta*, *Puccinellia limosa*, *Aeluropus litoralis*. Видът *Aeluropus litoralis* формира почти чисти ценози на по-издигнати и по-рядко заливани места. В периферията на ценозите на типичните пионерни халофити, на по-издигнатите места, по дигите на солниците, се срещат ценозите на едногодишни и многогодишни халофити-нитрофили. Те се развиват на по-сухи, по-богати и често азотно замърсени почви. Много типични са съобществата на *Petrosimonia brachiata*, образуващи концентрични кръгове в периферията на басейните. Те спадат към групата на терофитите хало-нитрофили.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1310 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Благоприятно състояние.

➤ **1410 Средиземноморски солени ливади**

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Благоприятно състояние.

➤ **1530* Панонски солени степи и солени блатата**

Това местообитание се представлява от типичните халофитни фитоценози, които са разпространени в поречията на реките, където се наблюдават процеси на засоляване на почвата, вследствие на високи подпочвени води, пролетни заливания, лятно изпарение и др. В някои от тях засоляването е по-слабо, но почвата изсъхва значително през лятото и се наблюдават процеси на ксерофитизация, които се задълбочават от активната паша. Други се развиват при добро пролетно овлажнение, защото са залети от плитък воден слой, но през лятото високите подпочвени води изнасят нагоре много разтворени соли, които „изцъфтяват“ на повърхността.

Основните халофитни видове образуват неголеми петна, в които доминират един или два вида. На типичните „солища“ това са *Camphorosma monspeliaca*, *C. annua*, *Artemisia santonicum*, *Suaeda maritima*, *Puccinellia distans*, *P. convoluta*, *Cynodon dactylon*, а на изсъхващите солени дъна на временните мочури и разливи, пионерни съобщества образуват *Crypsis aculeata*, *C. alopecuroides*,

Mentha pulegium, Juncus gerardii.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1530* в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2110 Зараждащи се подвижни дюни**

В ЗЗ „Ропотамо” ембрионалните дюни са разпространени най-вече в заливите Стамополу (Перла), Св. Параскева, Мириус, устие на р. Ропотамо, Аркутино, Алепу, както и на всички останали пясъчни плажове.

Към местообитание 2110 се отнася онази част от плажната ивица в защитена зона Ропотамо, която активно се използва от туристите за плажуване. Установено е фрагментиране на местообитанието от изградени плажни заведения, особено в районите на плажовете Стамополу, Аркутино, Дюни – Алепу. Фрагментацията е в диапазона 1-10%, поради което природозащитното състояние на местообитание 2110 по този критерий се оценява като неблагоприятно-незадоволително.

Наблюдавана е слаба до умерена степен на замърсяване с битови отпадъци, като на местата с отдадени концесии има условия за тяхното почистване.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни)**

Природното местообитание 2120 в защитена зона “Ропотамо” е повлияно главно от изграждането на временни заведения на хранене по плажната ивица и от туристическа дегресия, свързана с утъпкване на пясъчните комплекси, най-вече в м.Перла, Аркутино, Дюни.

Концесията на плажовете обхваща над 30% от площта на природно местообитание 2120. Друга немалка част се ползва за свободно плажуване.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)**

В района на плаж Перла и Дюни са фрагментирани и унищожени в обсега на новопостроени асфалтови пътища. В един от трите понастоящем установени полигона на местообитание 2130*, а именно - на Аркутино, се наблюдава замърсяване с битови отпадъци и увреждане от неправомерно палаткуване. През референтния период се наблюдава увеличаване на туристическата активност, и свързаната с нея – фрагментация от пътеките и подстъпите към плажната ивица, които макар и (повечето) съществуващи до референтния период са използвани много по интензивно и характерът на въздействие може да се определи вече като фрагментиране. Като доказателство за тази повишена интензивност на натоварването могат да се посочат увеличените леглови бази в Приморско, непосредствено над Северния плаж – Перла, новото строителство в м. Хумата и Аркутино, както и във ваканционното селище Дюни. Като обща оценка - процентът на фрагментация, независимо от референтния период, не надвишава 10%

В плажовете Перла, Аркутино и Дюни участъците за активно плажуване са в непосредствена близост до полигоните на местообитанието, и се използват нерядко за палаткуване, опъване на сенници, като през някои участъци прокарани пешеходни пътеки и дори „пътища“ по които е преминавано и с моторни средства. Тези нарушения надвишават 1% от площта на местообитанието, но са под 10%, следователно състоянието на местообитанието по този параметър се оценява като неблагоприятно-незадоволително.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2130 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2180 Облесени дюни**

Природното местообитание 2180 в защитена зона “Ропотамо” е по-слабо повлияно от туристическата активност, в сравнение със съседните дюнни комплекси. В района на пясъчния комплекс Перла, фрагментите на местообитанието са пресечени от пътеки за пешеходен достъп на туристите до плажната ивица.

Концесионните територии на плажната ивица са разположени в непосредствена близост до полигоните на местообитание 2180. В близост до дюните в м., „Аркутино“ и „Перла“ се паркират автомобилите на свободно плажуващите туристи. Част от местообитанията в м., „Кая“ се използват понякога за палаткуване.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2180 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2190 Влажни понижения между дюните**

Местообитанието е фрагментирано – пресича се от дървена алея към плажа и плажните заведения, пешеходни пътеки между полигоните.

Рекреация – интензивно по границите на полигона.

Канал с мръсни битови води се зауства в поточето от лонгозната гора към местообитанието. Каналът се вижда непосредствено до пътното платно. Това увеличава нивото на биогени във водата и води до еутрофикация. Наличие на малко битови отпадъци по периферията на местообитанието.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2190 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition***

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Благоприятно състояние.

➤ **3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion***

Рекреация – най-вече през летния сезон в долното течение на двете реки.

Видимо замърсяване с битови отпадъчни води в долната част на Дяволска река – плаващи

твърди отпадъци, много голяма мътност, нехарактерен цвят, силна неприятна миризма. Замърсяване на коритото на р. Ропотамо (нерегламентирани сметища) в с. Ново Паничарево.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **6210** *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)*

Най-типичните изяви на местообитанието обхващат билните и близките до билните засушливи участъци на гористи склонове.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6210 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Благоприятно състояние.

➤ **6220** *Псевдостени с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea*

Много малък дял от полигоните на местообитанието граничат с пътища от републиканската и общинската пътна мрежа. Изявата на местообитанието е с малки полигони, всеки под 0,1 ha, в които някои от ефектите на фрагментацията съществуват.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6220 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **62A0** *Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6430** *Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алтйския пояс*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ

➤ **6510** *Низинни сенокосни ливади*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8220** *Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове*

Местообитанието представлява отвесни (над 70°) силикатни скални склонове и стени. Характерни са със своята бедност на растителност (от мъхове, лишей до многогодишни треви и единични храсти и дори дървета). Особеностите на растителността зависят от наличието на скални цепнатини, от географското положение на скалния масив и от надморската височина на която се намира.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 8220 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ е Благоприятно състояние.

➤ **8230** *Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите SedoScleranthion или Sedo albi- Veronicion dillenii*

Местообитанието заема много малки площи на открити силикатни субстрати на по-малка надморска височина. Това основно са голи скални повърхнини. Характерно е, че участват терофити и ниски сукулетни в съчетание с богатство на мъхове и лишей. Развитието му е

предимно през зимата и пролетта, когато на скалите влагата е още достатъчна. През лятото мъховете и лишейте изпадат в анабиоза.

Пионерни съобщества от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*, колонизиращи повърхността на сухи силикатни, голи, вътрешни (извън крайбрежието) скали в равнинните, хълмистите и планинските райони (до 1000 m н.в.). Съобществата са отворени и се доминират от лишей, мъхове и представители на сем. *Crassulaceae*. Най-често преобладават следните родове и видове: *Rhizocarpon* spp., *Umbilicaria* spp. *Ramalina* spp., *Cornicularia normoerica*, *Rhizoplaca*.spp.; *Polytrichum piliferum*, *Ceratodon purpureus*, *Grimmia* spp., *Riccia ciliifera*; *Sedum annuum*, *Sedum acre*, *Veronica verna*, *Veronica dillenii*, *Gagea bohemica*, *Gagea saxatilis*, *Sedum album*, *Sedum sexangulare*, *Scleranthus perennis*, *Rumex acetosella*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 8230 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ е Благоприятно състояние.

➤ **91AA Източни гори от космат дъб**

В това местообитание се включват ксеротермните гори доминирани от космат дъб (*Quercus pubescens*), които се срещат на места с преходно-средиземноморски, преходно-континентален и евксински климат. Почвите са бедни и ерозиранни. Във видовия им състав участват много дървесни, тревни и храстови видове, които проникват от околните гори, храсталаци, поляни и открити скалисти терени. Сред тях има както широко разпространени в състава на ксеротермните съобщества в България видове. Освен *Quercus pubescens*, в този етаж често се срещат *Acer campestre*, *A. hyrcanum*, *A. monspessulanum*, *Fraxinus ornus*, *Pistacia terebinthus*, *Quercus cerris*, *Q. dalechampii*, *Q. frainetto*, *Q. virgilliana*. Келявият габър (*Carpinus orientalis*) има по-голяма фитоценотична роля, отколкото в континенталните гори на космат дъб. Горите от космат дъб се срещат в комплекси с другите ксеротермни дъбови гори, основно на благоуна (*Quercus frainetto*), на келявия габър (*Carpinus orientalis*). Обикновено на ерозираните и припечни терени, където са разпространени тези съобщества, горите се редуват с храсталаци на *Juniperus oxycedrus*, *Paliurus spina-christi*, *Syringa vulgaris*, със затворени тревни ценози на *Bothriochloa ischaemum* (= *Dichanthium ischaemum*), *Chrysopogon gryllus*, *Festuca rupicola* и с открити скални (варовикови и силикатни) повърхнини, ценози на терофити и сукуленти.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91AA в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)**

В по-голямата си част полигоните на местообитанието са разположени в не твърде атрактивни за масов туризъм места, въпреки, че има и такива, разположени в масово посещаване туристически места. Лесната достъпност от околните селища и пътни артерии обуславят честите следи от рекреационно натоварване, свързани с утъпкването от риболовци. Степента и начина на рекреация не водят до значително ограничаване на площите, до нарушаване на структурата и функционирането и не застрашават на големи площи състоянието на природното местообитание.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91EO в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91FO Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)**

Част от местообитанията са разположени в атрактивни за масов туризъм места - лонгозите при Устието на р.Ропотамо. Лесната достъпност от околните ваканционни селища и пътни артерии обуславят честите следи от рекреационно натоварване, свързани с утъпкване, почистване на храстова и дървесна растителност за освобождаване на пространство за паркинги и къмпирване. В другите участъци, отдалечени от селищата с масов тип туризъм, най-честото увреждане е свързано с утъпкване от риболовци. Степента и начина на рекреация не водят до значително ограничаване на площите, до нарушаване на структурата и функционирането, като застрашават единствено в избрани участъци с „точкова” площна изява състоянието на природното местообитание.

Наличие на нови строителни обекти и нови инфраструктурни съоръжения. Местообитанието на места се пресича от електропроводни просеки, пътна инфраструктура и съответно - мостове. Лонгозът в близост до устието на р.Ропотамо е фрагментиран от заведения за хранене, пристан за туристически лодки и паркинг. В горното и средно течение на поречията в зоната се наблюдават стари баражи и бентове.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91FO в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91GO* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus***

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **91MO Балкано-панонски церово-горунови гори**

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91MO в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91ZO Мизийски гори от сребролистна липа**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **92AO Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba***

Местообитанията са разположени в не твърде атрактивни за масов туризъм места. Лесната достъпност от околните селища и пътни артерии обуславят рекреационно натоварване, свързано с утъпкване и замърсяване от риболовци. Степента и начина на рекреация не водят до значително ограничаване на площите, до нарушаване на структурата и функционирането и не застрашават на големи площи състоянието на природното местообитание.

Наличие на строителни обекти и нови инфраструктурни съоръжения. Заплаха от ново строителство, са свързани с изграждането на диги – по преобладаващите линейни участъци по долното течение на р. Дяволска, на шлюзове, мостове.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92AO в защитена зона BG

000101 „Ропотамо“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*)**

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92D0 в защитена зона BG 000101 „Ропотамо“ - Благоприятно състояние.

• **Растителни видове** – не се опазват в зоната

5 Защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина - Златна рибка”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 11 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	933.65	В	В	С
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	4.49	В	В	В
1160	Обширни плитчици заливи	229.45	С	С	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	95.92	С	В	В
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	8.01	В	В	В
1410	Средиземноморски солени ливади	0.7	В	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	10.4	В	С	С
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	6.02	В	С	С
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	18.14	В	С	С
2190	Влажни понижения между дюните	0.36	С	С	С
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	4.00	В	А	А

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium***

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина –Златна рибка“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **1410 Средиземноморски солени ливади**

Местообитанието е локализирано в края на зоната и представлява една относително хомогенна площ.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина –Златна рибка“ - Благоприятно състояние.

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни*

Местообитанието е развито по цялата дължина на плажната ивица. Разположено в най-голяма близост до морската вода.

Активно човешко присъствие през туристическия сезон. Подложено на фрагментиране от постоянното унищожаване на растителността от преминаващи хора, поставени шезлонги и чадъри.

Основно битово замърсяване от изоставени временни постройките, както и изоставени чадъри и друго плажно оборудване.

Плажът е отдаден на концесия и активно се ползва за рекреационни нужди. Поставени са чадъри, шезлонги и територията се утъпква много интензивно от почиващите.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина-Златна рибка“ – Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2120** *Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица*

Местообитанието се намира в зоната на най-голяма степен на активно човешко присъствие през туристическия сезон. Силно фрагментирано е от пътеки и пътища, по които преминават моторни превозни средства. В чертите му се намират временни постройките. Всичко това е довело до силна фрагментация на местообитанието.

Дюнните са силно натоварени от туристическата дейност през лятото. Изобилстват и битовите отпадъци. Наличие на множество пешеходни пътеки и движение на превозни средства, Повече от 90% от площта не е нарушена.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина –Златна рибка“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2130*** *Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)*

Във всички участъци местообитанието е силно фрагментирано от пътища, по които преминават моторни превозни средства и от временни постройките. Същевременно то е нарушено и от изкуствени залесявания с черен бор. Повече от 90% от неговата площ се намира в неблагоприятно състояние

Дюнните са силно натоварени от туристическия поток. В местообитанието има постройките, пътища и в летния сезон се разполагат палатки. Всичко това нарушава естествения характер на местообитанието.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2130 в защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина –Златна рибка“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2190** *Влажни понижения между дюните*

Местообитанието е фрагментирано – пресечено е от алеи и пътища към плажа, плажните заведения, новопостроени хотели и такива в процес на строителство, незаконни вили и бараки сред дюните. Багери и друга тежка механизация проправят пътища сред дюните, за достъп на автомобили и каравани до плажа. Повече от 90% от площта на местообитанието е в

неблагоприятно състояние.

Интензивен туризъм, къмпингуване и бивакуване, преминаване с автомобили, заради което се разрушават дюните с багери. Новопостроени хотели върху и в съседство на местообитанието. Всичко това нарушава естествения характер на местообитанието.

Множество малки и големи незаконни сметища със строителни и битови отпадъци от къмпингите и биваците. Част от пониженията (полигоните на местообитанието) са запълнени с отпадъци и зарити. Увеличаване нивото на биогени в пониженията между дюните, поради използването им за тоалетни.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2190 в защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина –Златна рибка“ – *Неблагоприятно-лошо състояние.*

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната

6 Защитена зона BG 0000242 „Залив Ченгене скеле”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в ЗЗ са 9 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1130	Естуари	0.06	-	-	-
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	5.72	A	C	B
1160	Обширни плиткни заливи	94.01	C	B	B
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	0.1	C	B	B
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	0.08	C	C	C
1410	Средиземноморски солени ливади	0.68	B	B	B
2110	Зараждащи се подвижни дюни	0.27	C	B	C
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	0.73	C	C	C
91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmerion minoris</i>)	3.34	C	B	B

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси**

Природното местообитание 1210 „Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси“ в защитена зона „Залив Ченгене скеле” (BG0000242) обхваща тясна ивица в прибойната зона на черноморския бряг.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в защитена зона BG

0000154 „Залив Ченгене скеле“ - Благоприятно състояние.

➤ **1240 Стръмни морски скали, обрали с ендемични видове *Limonium***

Природното местообитание 1240 в защитена зона „Залив Ченгене скеле“ (BG0000242) обхваща крайморските скали в прибойната зона на черноморския бряг.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в защитена зона BG 0000154 „Залив Ченгене скеле“ - Благоприятно състояние.

➤ **1410 Средиземноморски солени ливади**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **2110 Зараждащи се подвижни дюни**

Природното местообитание 2110 „Зараждащи се подвижни дюни“ в защитена зона „Залив Ченгене скеле“ (BG0000242) заема много тясна крайбрежна пясъчна ивица

Налице е битово замърсяване в резултат на изхвърлените от морето и туристите отпадъци, които обхващат значителна част от територията на разпространение на местообитанието.

Върху площта на полигона зает от природно местообитание 2110 има следи от активно използване на пясъчната ивица за рекреация, но теренните изследвания и данните, с които разполага настоящия проект за картиране, не посочват концесия на плажа.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000154 „Залив Ченгене скеле“ - Неблагоприятно – незадоволително състояние.

➤ **3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition***

Замърсяване с твърди битови отпадъци поради наличие на интензивен автомобилен трафик в съседство и незаконни сметища.

Магистрален път и старо шосе прекъсват в значителна степен връзката с морето на местообитанието.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в защитена зона BG 0000154 „Залив Ченгене скеле“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustigolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)**

Установени елементи на инфраструктура – непосредствена близост до асфалтов път и просека, преминаваща през полигоните.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91F0 в защитена зона BG 0000154 „Залив Ченгене скеле“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната

7 Защитена зона BG 0000271 „Мандра-Пода“ -

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 14 природни местообитания.

Типове местообитания – Прил. I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	166.0	С	С	В
1130	Естуари	249.2	А	С	С
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	3.11	А	С	С
1150	* Крайбрежни лагуни	33.82	С	С	С
1160	Обширни плитки заливи	202.09	С	С	С
1310	Salicornia и други едногодишни, колонизиращи тинести и пясъчни терени	0.72	С	А	В
1410	Средиземноморски солени ливади	0.44	С	А	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	2.3	С	В	В
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition	3569.63	А	С	С
3260	Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitans и Callitricho-Batrachion	7.7	С	А	А
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни веста на орхидеи)	97.75	С	В	В
6220	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас – Thero- Brdchypodietea	32.58	С	В	В
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion Sedo-albi-Veronicion dellenii	4.12	С	В	В
91МО	Балкано панонски церово-горунови гори	427.32	С	В	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1310** *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1310 в защитена зона BG 0000154 „Мандра Пода“ - Благоприятно състояние

➤ **1410** *Средиземноморски солени ливади*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в защитена зона BG 0000154 „Мандра Пода“ - Благоприятно състояние

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG

0000154 „Мандра Пода“ - Благоприятно състояние

- **3150** *Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition*

Замърсяване с твърди битови отпадъци локално край населените места.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в защитена зона BG 0000154 „Мандра Пода“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

- **3260** *Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **6210** *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia) важни местообитания на орхидеи*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **6220** *Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас – Thero- Brdchypodietea*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **8230** *Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion Sedo-albi-Veronicion dellenii*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **91М0** *Балканопанонски церово-горунови гори*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- *Растителни видове* – не се опазват в зоната

8 Защитена зона BG 0000270 „Атанасовско езеро“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 8 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1150	Крайбрежни лагуни	1458.82	А	А	В
1310	Salicornia и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени	110.57	А	А	А
1410	Средиземноморски солени ливади	0.56	С	А	А
1530	Панонски солени степи и солени блата	250.87	В	В	А
2110	Зараждащи се подвижни дюни	4.44	С	В	В
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	760.3	С	В	С

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опаз- ване	Обща оценка
6220	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас TheroBrachypodietea	10.6	С	В	С
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите SedoScleranthion или Sedo albi-Veronicion dilleni	9.42	С	В	С

Атанасовското езеро е свръхсолено езеро с лиманен характер в северната си част и белези на лагуна в южната. Значителна част от площта му се използва като солници, но със запазен примитивен начин на солодобив. Разположено е северно от град Бургас, непосредствено до морския бряг. През езерото преминава шосето от Бургас за Варна.

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1310** *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1310 в защитена зона BG 0000154 „Атанасовско езеро“ - Благоприятно състояние

➤ **1410** *Средиземноморски солени ливади*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **1530** *Панонски солени степи и солени блата*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни*

В цялата площ на полигоните заети от природно местообитание 2110 имат следи от активно използване на пясъчната ивица за плажуване.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG0000270 „Атанасовско езеро“ - Неблагоприятно-лошо състояние

➤ **6210** *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6220** *Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас TheroBrachypodietea*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **8230** *Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите SedoScleranthion или Sedo albi-Veronicion dilleni*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 8230 в защитена зона BG0000270 „Атанасовско езеро“ - Благоприятно състояние

- Растителни видове – не се опазват в зоната.

9 Защитена зона BG 0000273 „Бургаско езеро“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 2 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1410	Средиземноморски солени ливади	0.79	В	В	В
91E0 *	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	10.51	С	В	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1410 Средиземноморски солени ливади

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ

- Растителни видове – не се опазват.

10. Защитена зона BG 0000620 „Поморие“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 12 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	851.78	В	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	8.89	В	В	В
1150	* Крайбрежни лагуни	665.77	А	В	А
1160	Обширни плитчи заливни	1122.59	В	В	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	8.96	С	В	С
1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни, колонизиращи тинести и пясъчни терени	0.01	С	В	В
1410	Средиземноморски солени ливади	9.48	В	В	В
1530	* Панонски солени степи и солени блата	46.1	С	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	18.06	В	В	В

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опаз- ване	Обща оценка
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	2.35	С	В	В
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	1.0	С	С	В
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)	0.83	С	С	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1310** *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **1410** *Средиземноморски солени ливади*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в защитена зона BG 0000154 „Поморие“ - *Благоприятно състояние*

➤ **1530*** *Панонски солени степи и солени блата*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1530 в защитена зона BG 0000154 „Поморие“ - *Благоприятно*

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000154 „Поморие“ - *Благоприятно*

➤ **2120** *Подвижни дюни с Ammophila arenaria по крайбрежната ивица (бели дюни)*

Централната дига, разделяща езерото от брега, пресича и разделя местообитание 2120, като то заема площи и от двете и страни.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 0000154 „Поморие“ - *Неблагоприятно-незадоволително състояние*

➤ **92D0** *Южни крайречни галерии и храсталаци (Nerio-Tamaricetea и Securinegion tinctoriae)*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92D0 в защитена зона BG 0000154 „Поморие“ - *Благоприятно състояние*

- *Растителни видове* – не се опазват в зоната.

11. Защитена зона BG 0000574 „Ахелой - Равда – Несебър”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа

на Natura 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 16 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	1884.44	В	С	В
1130	Естуари	4.37	С	С	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	7.669	В	В	В
1160	Обширни плитчици заливи	1447.73	В	В	В
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	0.55	С	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	39.71	В	В	В
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila araria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	4.73	В	В	В
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	75.52	А	А	А
2180	Облесени дюни	0.21	В	В	С
2190	Влажни понижения между дюните	0.44	В	В	С
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	9.24	В	В	С
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни места на орхидеи)	19.66	С	В	В
6420	Средиземноморски влажни съобщества на високи тревни о съюза <i>Molinio-Holoschoerion</i>	1.57	В	С	С
6430	Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините	8.19	С	В	В
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	0.982	С	В	АВ
91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmerion minoris</i>)	0.19	С	В	В
92АО	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> <i>Salix alba</i> and <i>Populus alba</i> galleries	6.17	С	В	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1210 *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси*

Обща оценка на местообитание 1210 в защитена зона BG 0000574“ Ахелой-Равда-Несебър” - *Благоприятно състояние.*

➤ 2110 *Зараждащи се подвижни дюни*

Местообитанието заема голяма част от сухоземната територия на зоната. На цялата площ на местообитанието са запазени отделни малки петна, в които то проявява типичната си

структура и видов състав.

Установено е фрагментиране на местообитанието от изградени плажни заведения, особено в района комплекс Слънчев бряг.

Замърсяването с битови отпадъци е временно. Предприети мерки за почистване.

Само районите до Ахелой и между Ахелой и Равда са без концесия на плажа. По-голямата част от местообитанието е разположена в района на Несебър и Слънчев бряг, които са изцяло под концесия и интензивно използване. Тези територии надвишават 90% от площта на местообитанието в зоната. Обширните територии с активна плажна ивица и концесионно стопанисване съвпадат с голяма площ на природното местообитание. В резултат на активното плажуване и почистване на плажа се възпрепятстват естествените процеси на динамика на дюните и развитието на растителните видове, характерни за зараждащите се дюни.

Обща оценка на местообитание 2110 в защитена зона BG 0000574 “Ахелой-Равда-Несебър” - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица**

Това местообитание е разпространено в природна забележителност (ПЗ) „Пясъчни дюни в местността Бабата”, но по-големи територии на ПЗ са извън границите на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър”.

Дюните не се използват за плажуване от туристи, но са в непосредствена близост до плажната ивица на курортния комплекс „Слънчев бряг”.

Обща оценка на местообитание 2120 в защитена зона BG 0000574 “Ахелой-Равда-Несебър” - Благоприятно състояние.

➤ **2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)**

Местообитанието е разпространено в границите на две защитени територии (ПЗ „Пясъчни дюни-5бр. в Несебър” и ПЗ „Пясъчни дюни в местността Бабата”), като само част от площите му са включени в настоящите граници на ЗЗ BG0000574 Ахелой-Равда-Несебър.

Териториите на местообитание 2130* в района на ПЗ „Пясъчни дюни-5бр. в Несебър” са фрагментирани от асфалтовия път Равда-Несебър. В близост до северния край на тази ПЗ и района на пътя Бургас-Несебър (главния път за Несебър) има строителство на жилищни сгради.

Дюните отнесени към това местообитание не се използват за плажуване от туристи, но са в непосредствена близост до плажната ивица на град Несебър и курортния комплекс „Слънчев бряг”. В района на ПЗ „Пясъчни дюни-5бр. в Несебър” има прокарани множество пешеходни пътеки и пътища по които е преминавано и с моторни средства. В района на ПЗ „Пясъчни дюни в местността Бабата” има поставени дървени скари за преминаване на туристите, но има и пешеходни пътеки.

Обща оценка на местообитание 2130 в защитена зона BG 0000574 “Ахелой-Равда-Несебър” - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤2180 *Облесени дюни*

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ 2190 *Влажни понижения между дюните*

Наличие на антропогенни структури в и непосредствено да полигоните на разпространение на местообитание 2190 – пътища, сгради, ресторанти и плажни обекти. Има фрагментация на местообитанието.

Навсякъде в зоната дюните които не са унищожени се използват за рекреация. Следи от туристическа дейност има навсякъде в рамките на местообитанието, те са значителни за него.

Битовото замърсяване е значително, както изхвърляне в местообитанието на битови отпадъци. Има и големи количества изхвърлени строителни отпадъци

Обща оценка на местообитание 2190 в защитена зона BG 0000574 “Ахелой-Равда-Несебър” - Неблагоприятно-лошо състояние

➤3150 *Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion и Hydrocharition*

Наличие на антропогенни структури в и непосредствено да полигоните на разпространение на местообитанието – пътища, сгради, ресторанти и плажни обекти.

Интензивно строителство непосредствено до хабитата както в източната така и в северната му части.

Следи от туристическа дейност има навсякъде в рамките на местообитанието, те са значителни за него.

Битовото замърсяване е значително, както изхвърляне в местообитанието на битови отпадъци. Има и големи количества изхвърлени строителни отпадъци

Обща оценка на местообитание 3150 в защитена зона BG 0000574 “Ахелой-Равда-Несебър” - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ 6210* *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia) важни местообитания на орхидеи*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 6420 *Средиземноморски влажни съобщества на високи треви о съюза Molinio-Holoschoerion*

Влаголюбиви съобщества доминирани от високи житни и острицови треви в пониженията на дюни и крайречни пясъчни тераси. Обитават пясъчни субстрати, но по екологични характеристики се отнасят към съобщества, характерни за умерено влажни субстрати с по-стабилизирана тревна покривка. Отличават се с голямо разнообразие на видовия състав, като обща характеристика е тяхната отвореност и преобладаването на различни туфести треви, полухрастчета, ефемери и ефемероиди.

Доминират *Erianthus ravennae*, *Holoschoenus vulgaris*, *Juncus littoralis*, *Calamagrostis epigeios*.

Растения: *Erianthus ravennae*, *Holoschoenus vulgaris*, *Juncus littoralis*, *Calamagrostis epigeios*, *Blackstonia perfoliata*, *Eupatorium cannabinum*, *Agrostis stolonifera*, *Artemisia 15 campestris*, *Lythrum virgatum*, *Elymus repens*, *Odontites vulgaris*, *Chondrilla juncea*, *Lycopus europaeus*, *Pulicaria dysenterica*.

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в 33.

➤ **6430** *Богати на видове картълкови съобщества върху силикатен терен в планините*

Обща оценка на местообитание 6430 в защитена зона BG 0000574 “Ахелой-Равда-Несебър” - Благоприятно състояние

➤ **91FO** - *Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis u Fraxinus excelsior или Fraxinus angustigolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)*

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в 33.

➤ **92AO** *Крайбрежни галерии от Salix alba u Populus alba*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната

12. Защитена зона BG 0001004 „Емине - Иракли” –

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 21 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	4846.01	В	В	А
1130	Естуари	1.13	С	С	А
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	9.80	В	А	А
1160	Обширни плитчи заливи	139.0	С	С	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	745.39	В	А	А
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	6.18	В	А	А
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	7.01	В	А	А
2110	Зараждащи се подвижни дюни	15.21	В	А	А
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	3.82	С	А	В

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitans</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	1.38	C	C	C
5210	Храсталаци с <i>Juniperus</i> spp.	0.22	C	A	A
6210	Полуестествени сухе тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни веста на орхидеи)	389.37	C	A	A
6220	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас – <i>Thero- Brdchypodietea</i>	51.03	C	B	B
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	0.63	C	A	A
9180	* Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху скали и стръмни склонове	38.32	C	B	B
91AA	Източни гори от космат дъб	1326.27	C	B	B
91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmerion minoris</i>)	23.9	C	B	B
91GO	* Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	26.91	C	B	B
91MO	Балкано панонски церово-горунови гори	3551.59	C	B	A
91SO	* Западнопонтийски букови гори	140.61	C	B	B
92AO	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> <i>Salix alba</i> and <i>Populus alba</i> galleries	12.32	C	C	B

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1210** *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ по критериите: *Благоприятно състояние*

➤ **1240** *Стръмни морски скали, обрали с ендемични видове *Limonium**

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - *Неблагоприятно-незадоволително състояние*

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ по критериите: *Благоприятно състояние*

➤ **2120** *Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - *Благоприятно състояние*

➤ **3260** *Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion**

Местообитанието е представено от долното течение на река Вая, преди вливането и в морето.

Установена е силна фрагментация на реката поради андигиране на бреговете с бетонни основи и стени.

Замърсяване със строителни и битови отпадъци

Строителството е съсредоточено в непосредствена близост до устието, в северната част на плажната ивица. Представлява комплекс с бунгала, почивни бази и заведения. Бреговете са укрепени (андигирани) с бетонни основи и стени, които се рушат и падат в реката.

През летния сезон се наблюдава интензивен туризъм и бивакуване в непосредствена близост до местообитанието.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **5210** *Храсталаци с Juniperus spp.*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6210*** *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia) (*важни веста на орхидеи)*

Фрагментираност на някои от полигоните на местообитанието от черни пътища.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6210 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **6220** *Псевдостени с житни и едногодишни растения от клас – Thero- Brdchypodietea*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **9180*** *Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху скали и стръмни склонове*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91AA** *Източни гори от космат дъб*

Районът е с традиции в ловния туризъм – национален и международен. Туристическото присъствие е засилено, особено в района на с. Влас.

Районът е с изключителен инвеститорски интерес за построяването на вилни селища, съчетаващи условията за морски и планински туризъм. В западния край преминава пърокласният атомобилен път Бургас-Варна. В зоната има множество стари асфалтови пътища, свързващи курортните селища. В южната част на зоната, над вилно селище „Елените“, в непосредствена близост до местообитание 91AA*, е направено незаконно сметище и са изхвърлени големи количества със строителни отпадъци.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91AA в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **91F0** *Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraximus excelsior или Fraximus angustigolia покрай големи реки (Ulmion minoris)*

В горите от местообитанието в близост до крайбрежната ивица има строителни отпадъци от

бивши бунгала и битови отпадъци, носени от реката и хвърляни от туристите в района.

Районът е с изключителен инвеститорски интерес за построяването на вилни селища, съчетаващи условията за морски и планински туризъм. В близост в рамките на зоната под с. Баня има построено вилно селище. Има и направен асфалтов път към него. Около река Вая има прекарани успоредно на коритото земни пътища, които се използват интензивно. Под моста на р.Вая има строителна площадка, където са унищожени гори от местообитание 91F0.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91F0 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - Неблагоприятно-лошо състояние

➤ **91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91M0 Балканопанонски церово-горунови гори**

В горите от местообитанието в близост до крайбрежната ивица има бунгала и замърсяване с битови отпадъци.

Районът е с изключителен инвеститорски интерес за построяването на вилни селища, съчетаващи условията за морски и планински туризъм. Подобно селище вече е изградено в границата на зоната югоизточно от село Баня. Съществуват няколко стари курортни места и военно поделение в рамките на зоната. В западния край преминава пърокласният автомобилен път Бургас-Варна. В зоната има множество стари асфалтови пътища, свързващи курортните селища.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91M0 в защитена зона BG 0000116 „Емине-Иракли“ - Неблагоприятно-лошо състояние

➤ **91S0* Западнопонтийски букови гори**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba***

Районът е с традиции в ловния туризъм – национален и международен.

Туристическото присъствие и сега е засилено, особено в района на с. Влас

Районът е с изключителен инвеститорски интерес за построяването на вилни селища, съчетаващи условията за морски и планински туризъм. Подобно селище вече е изградено в границата на зоната югоизточно от село Баня. В западния край преминава първокласният автомобилен път „Бургас-Варна“. В зоната има множество стари асфалтови пътища, свързващи курортните селища. В южната част на зоната, над вилно селище „Елените“, в непосредствена близост до местообитание 91AA*, е направено незаконно сметище и са изхвърлени големи количества със строителни отпадъци.

Обща оценка на местообитание 92A0 в защитена зона BG 0000116 “Емине-Иракли” - Неблагоприятно лошо-състояние.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната.

13. Защитена зона „Камчия”BG 0000116

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 14 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	220.93	С	С	С
1130	Естуари	1.39	С	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	4.9	В	В	А
1160	Обширни плитчици заливи	2.46	С	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	15.33	В	В	С
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	2.45	С	В	В
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	129.7	А	В	В
2180	Облесени дюни	43.06	А	В	С
2190	Влажни понижения между дюните	12.44	А	В	С
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	1.03	С	С	В
91ЕО	* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)	181.29	С	А	А
91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (Ulmerion minoris)	826.84	А	А	В
91GO	* Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	35.55	С	С	В
91МО	Балкано панонски церово-горунови гори	2249.84	С	С	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **2110 Зараждащи се подвижни дюни**

Установено е замърсяване с битови отпадъци в резултат на плажуването,

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в зона BG 0000116 „Камчия“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица**

Наблюдава се утъпкване на дюните от преминаващите коли и туристи.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в зона BG 0000116 „Камчия“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2130*** *Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)*

Наблюдава се утъпкване на дюните от преминаващите коли и туристи.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2130* в защитена зона BG 0000116 „Камчия“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **2180** *Облесени дюни*

Територията на местообитание 2180 е фрагментирана. Това се дължи на прокараните пътища и пътеки до плажа от туристите.

По цялата площ на местообитание 2180 се наблюдава прокарването на множество пътеки от туристите до плажа.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2180 в защитена зона BG 0000116 „Камчия“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **2190** *Влажни понижения между дюните*

Наблюдава се утъпкване на местообитанието от прокарването на множество пътеки от туристите до плажа.

Установено е замърсяване с битови отпадъци в резултат на плажуването.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2190 в защитена зона BG 0000116 „Камчия“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **91EO*** *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91FO** *Крайречни смесени гори от *Quercus rubur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmerion minoris*)*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91FO в защитена зона BG 0000116 „Камчия“ - Благоприятно състояние

➤ **91GO*** *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91MO** *Балкано-панонски церово-горунови гори*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91MO в защитена зона BG0000116 „Камчия“ - Благоприятно състояние

- *Растителни видове* – Об. пърчовка (*Himantoglossum carpium*)

14. Защитена зона BG 0000100 „Плаж Шкорпиловци”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 19 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	900.06	В	В	В
1130	Естуари	1.31	С	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	6.09	В	А	А
1160	Обширни плитки заливи	38.8	С	В	В
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	0.32	С	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	26.4	В	В	А
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	16.66	В	В	В
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	46.02	В	В	А
2180	Облесени дюни	0.33	С	В	В
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnoptamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	0.14	С	С	С
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни веста на орхидеи)	12.22	С	С	С
6240	* Субпанонски степни тревни съобщества	2.32	С	С	С
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	0.99	С	С	С
91EO	* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	8.84	С	С	С
91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmerion minoris</i>)	0.97	С	В	В
91GO	* Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	826.97	С	В	В
91HO	* Панонски гори с <i>Quercus pubescens</i>	9.17	С	В	С
91MO	Балкано панонски церово-горунови гори	2072.05	С	В	В
91SO	* Западнопонтийски букови гори	111.17	С	В	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1240 *Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове Limonium*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в защитена зона BG 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - *Неблагоприятно-незадоволително състояние*

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни*

Замърсяване с битови отпадъци в резултат на плажуването

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона ВГ 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **2120** *Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица*

Територията на местообитание 2120 е силно фрагментирана. Това се дължи на прокараните пътища и пътеки до плажа от туристите, също така на заведенията, разположени на плажната ивица.

По цялата площ на местообитание 2120 се наблюдава прокарването на множество пътеки от туристите, които свързват плажа с отделните хотели, бунгала, заведения и т.н.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона ВГ 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **2130*** *Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)*

Наблюдава се утъпкването от преминаващите коли и туристи.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2130 в защитена зона ВГ 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **2180** *Облесени дюни*

Територията на местообитание 2180 е фрагментирана. Това се дължи на прокараните пътища и пътеки до плажа от туристите.

По цялата площ на местообитание 2180 се наблюдава прокарването на множество пътеки от туристите до плажа.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2180 в защитена зона ВГ 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **3150** *Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition-type vegetation**

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **6210** *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни веста на орхидеи)*

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **6240*** *Субпанонски степни тревни съобщества*

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **91E0*** *Алувиални гори с (*Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*) (*Alno- Pondion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)*

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)**

В близост до местообитанието се извършва засилена антропогенна дейност – рекреация и туризъм. Местообитанието е подложено на силно въздействие.

Установени са черни пътища и асфалтов път, които заемат по-малко от 1% от площта на местообитанието в зоната.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91FO в защитена зона BG 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus***

Мезофилни и ксеромезофилни гори с доминиране на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и/или обикновен горун (*Quercus dalechampii*). Срещат се на сенчести, влажни места в падини, разлати долове и в долната част на склонове. Често формират ивици с широчина 30-50 m около реките, суходолията и каньоните. Характеризират се с висока степен на фрагментация и развитие на малка надморска височина (150-600 m надм. вис.). В състава на равнинните мезофилни дъбови и габъррови гори участват както типични мезофилни видове от съюза *Carpinion*, така и по-ксерофитни южноевропейски, субсредиземноморски и понто-панонски елементи от околните дъбови гори от съюза *Quercion confertae*. Като субедификатори и поединично в етажа на дърветата участват *Acer campestre*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus oxycarpa*, *Quercus cerris*, *Q. frainetto*, *Q. robur*, *Sorbus torminalis*, *Tilia cordata*, *Ulmus minor*. В някои съобщества е формиран и втори етаж от *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *T. tomentosa* и с участие на *Crataegus monogyna*, *Euonymus verrucosus*, *Viburnum lantana* и др. Тревният етаж има мозаична структура и сравнително ниско проективно покритие. Най-често се срещат *Buglossoides purpureoaeerulea*, *Dactylis glomerata*, *Dentaria bulbifera*, *Euphorbia amygdaloides*, *Festuca heterophylla*, *Galium odoratum*, *Glechoma hirsuta*, *Knautia drymeia*, *Mercurialis perennis*, *Symphytum tuberosum*, *Vinca minor* и др. През пролетта се развиват ефемероидите - *Galanthus elwesii*, *Corydalis* spp., *Ficaria verna* (= *Ranunculus ficaria*), *Isopyrum thalictroides*, *Anemone ranunculoides* и др.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91GO в защитена зона BG 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens***

Това местообитание се свързва с разредените, ксеротермни дъбови гори, доминирани от космат дъб (*Quercus pubescens*) и е разпространено по варовиковите възвишения на местата с континентален климат. Тези гори са част от смесените дъбови гори, като обикновено заемат най-сухите и топли места по склонове предимно с южно или западно изложение. Такива гори се срещат предимно в карстовите райони и често при основната скала се разкрива като различни по големина скални блокове. Заради континенталните условия, бедните почви и антропогенното влияние, горите са предимно фрагментарни и имат на места храсталачен облик. Видовият състав на съобществата на косматия дъб е твърде динамичен и разнообразен. В тях има много открити терени - поляни, каменливи площи, и те често формират комплекси с

ксеротермните пасища и храсталаци, като от тези места в горите на космат дъб проникват много ксеротермни тревни видове, типични за флората на дадения географски регион и височинен пояс. Дървесният етаж, в който косматият дъб доминира или съдоминира, достига височина най-често 4-8 m. Дърветата са разклонени и често кривостъблени. Освен *Quercus pubescens*, в този етаж обикновено се срещат *Acer campestre*, *Fraxinus ornus*, *Quercus cerris*, *Q. frainetto*, *Q. virgiliana*. Често, особено на места с плитка варовикова основа, масово расте и *Carpinus orientalis*, който може да образува и втори дървесен подетаж. В тревния етаж се срещат предимно видове, характерни за ксеротермните дъбови гори. Такива са: *Asparagus officinalis*, *A. tenuifolius*, *Brachypodium sylvaticum*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Dactylis glomerata*, *Festuca heterophylla*, *Helleborus odorus*, *Lactuca quercina*, *Lathyrus niger*, *Orchis simia*, *Potentilla micrantha*, *Pulmonaria mollis*, *Scorzonera hispanica*, *Tanacetum corymbosum*, *Teucrium chamaedrys*, *Trifolium alpestre*. В изолираните гори на космат дъб (*Quercus pubescens*) на Добруджанското плато, например в района на р. Болата (Каварненско), се появяват, поради смекчаващото влияние на морето, и някои средиземноморски видове: *Asparagus acutifolius*, *Colutea arborescens*, *Jasminum fruticans* и др.

В близост до местообитанието има засилени рекреация и туризъм, които оказват отрицателно въздействие върху територията му.

Установени са черни пътища.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91НО в защитена зона BG 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **91M0 Балканопанонски церово-горунови гори**

В близост до местообитанието има засилени рекреация и туризъм, които оказват отрицателно въздействие върху територията му.

Установени са черни пътища.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91МО в защитена зона BG 0000116 „Плаж Шкорпиловци“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **91S0* Западнопонтийски букови гори**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната

15. Защитена зона BG0000103 „Галата”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 11 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	1014.11	В	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	5.60	С	В	В
1160	Обширни плитчи заливи	11.13	С	В	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	201.61	С	В	В
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	0.97	С	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	9.45	В	В	В
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition	1.52	С	А	А
3260	Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitans и Callitricho-Batrachion	2.47	С	В	В
91MO	Балкано панонски церово-горунови гори	94.53	С	В	В
91ZO	Мизийски гори от сребролистна липа	0.99			
92AO	Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries	33.35	С	В	В

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **1210** *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси Annual vegetation of drift lines*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в зона BG 0000103 „Галата“ - Благоприятно състояние.

➤ **2110** *Зараждащи се подвижни дюни Embryonic shifting dunes*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в зона BG 0000103 „Галата“ - Благоприятно състояние.

➤ **3150** *Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition-type vegetation*

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в зона BG 0000103 „Галата“ - Благоприятно състояние.

➤ **3260** *Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitans и Callitricho-Batrachion*

В ЗЗ "Галата" е наблюдавано наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитанието. Има фрагментации на местообитанието.

Наличие на антропогенни структури.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG 0000103 „Галата“ - Неблагоприятно-незадоволително.

➤ **91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори**

Полигоните на местообитанието са разположени в близост до вилни и ваканционни селища, в някои участъци е наблюдавано и бивакуване на туристи.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91M0 в зона BG 0000103 „Галата“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **91ZO Мизийски гори от сребролистна липа**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries**

В защитената зона местообитание 92A0 е представено от добре развити галерии, предимно от бяла топола, със стари (65 годишни дървета) по ръкавите в долното течение на реки и потоци и от галерии от бяла върба. Въпреки относително малката площ, която заемат полигоните му, това местообитание успява да се прояви с типичните си видов състав и структура. В повечето случаи то граничи с други естествени и консервационно значими типове природни местообитания (например 91M0).

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92A0 в защитена зона BG 0000103 „Галата“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

- **Растителни видове:** не се опазват в зоната.

16. Защитена зона BG 0000118 „Златни пясъци“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 11 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
3140	Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara	0.39	C	C	C
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition	0.52	C	C	C
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	2.51	C	C	C
62C0	Понто-Сарматски степи	1.31	C	C	C
8310	Неблагоустроени пещери		C	C	C
91F0	Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus	4.68	C	A	A

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС			Цялостна оценка		
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
	angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)				
91G0 *	Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus	5.8	C	A	A
91H0 *	Панонски гори с Quercus pubescens	9.89	C	C	C
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	317.94	C	A	A
91S0 *	Западнопонтийски букови гори	4.31	C	C	C
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	7.9	C	B	C

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 62C0 Понто-Сарматски стени

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 8310 Неблагоустроени пещери

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 91G0 Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 91H0 *Панонски гори с Quercus pubescens

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 91S0* Западнопонтийски букови гори

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **Растителни видове:** Обикновена пърчовка (*H. caprinum*).

17. Защитена зона BG 0000102 „Долината на река Батова“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 13 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
2110	Зараждащи се подвижни дюни	7.67	С	В	В
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица – бели дюни	4.23	В	В	В
2180	Облесени дюни	0.59	С	С	С
6110	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyssosedion albi</i>	12.6	С	В	В
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	635.87	С	В	В
62С0	* Понто-Сарматски степи	407.39	В	А	А
9150	Термофилни букови гори (<i>Cephalanthero Fagus</i>)	48.5	С	С	С
91Е0	* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	71.61	С	А	А
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus rubur, Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmerion minoris</i>)	223.82	В	В	В
91G0	* Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	585.79	С	В	В
91H0	Панонски гори с <i>Quercus pubeacens</i>	157.72	С	В	В
91I0	* Евро сибирски степни гори с <i>Quercus spp.</i>	3668.9	С	В	В
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	159.39	С	С	С

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ **2110 Зараждащи се подвижни дюни (*Embryonic shifting dunes*)**

В защитена зона “Долината на река Батова” местообитание 2110 се среща в най-западната част на зоната. Ембрионалните (зараждащите се) дюни заемат тясна променлива ивица между морето и подвижните дюни на местообитанието 2120.

Природното местообитание 2110 в защитена зона “Долината на река Батова” е повлияно

главно от изграждането на временни заведения на хранене по плажната ивица на курорта “Албена”, които водят до незначителна фрагментация. Повече от 1% от местообитанието е в неблагоприятно състояние.

В защитена зона “Долината на река Батова” местообитанието 2110 е значително повлияно от битово замърсяване, свързано най-вече с активното туристическо присъствие. Източник на битови отпадъци са също и разположените по плажната ивица заведения за хранене. По-малко от 90% от площта на местообитанието се намира в благоприятно състояние.

Концесията на плажа обхваща повече от 50% от площта на местообитанието 2110. Друга немалка част се ползва за свободно плажуване. Почти 75% от площта се намира в неблагоприятно състояние.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000102 “Долината на река Батова” - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни) – (*Shifting dunes along the shoreline with *Ammophila arenaria* (white dunes)*)**

Подвижните дюни заемат ограничена площ между ембрионалните дюни на изток и лонгозните гори на резерват “Балтата”. Сред тях се намират малки петна на местообитанието 2180 (Облесени дюни). Част от плажните ивица на курорта „Албена“ и на село Кранево попадат в обхвата на полигоните на 2120.

Природното местообитание 2120 в защитена зона “Долината на река Батова” е повлияно главно от изграждането на временни заведения на хранене по плажната ивица на курорта “Албена”, които водят до незначителна фрагментация. Допълнително полигоните на 2120 са разпокъсани от утъпкана пясъчна ивица, образувана от навлизащи откъм село Кранево автомобили, и от отводнителния канал на село Кранево.

Концесията на плажа обхваща около 30% от площта на природно местообитание 2120. Друга немалка част се ползва за свободно плажуване и за паркиране на автомобилите, навлизащи откъм село Кранево. Над 75% от площта на местообитанието 2120 се намира в неблагоприятно състояние.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 0000102 “Долината на река Батова” - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2180 Облесени дюни (*Wooded dunes of the Atlantic, Continental and Boreal region*)**

В защитена зона “Долината на река Батова” местообитание 2180 се среща в най-западната част на зоната. Облесените дюни са петнисто разположени сред подвижните дюни или непосредствено граничат с лонгозните гори на резерват “Балтата”.

Природното местообитание 2180 в защитена зона “Долината на река Батова” е повлияно от навлизането на автомобили откъм село Кранево и използването на дюните за паркинг.

Концесионните територии на плажната ивица са разположени в непосредствена близост до полигоните на местообитание 2180. Сред дърветата на облесените дюни се паркират автомобилите на свободно плажуващите туристи. Под 99% от площта на местообитанието се

намира в неблагоприятно състояние.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2180 в защитена зона BG 0000102 “Долината на река Батова” - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **6110*** Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi* (**Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alyso-Sedion albi**)

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **6210** *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia)* (***важни местообитания на орхидеи**)

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **62C0*** *Понто-Сарматски степи (Ponto-Sarmatic steppes)*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **9150** *Термофилни букови гори (Cephalanthero Fagus)*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ

➤ **91E0*** *Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)* **Alluvial forests with Alnus glutinosa and Fraxinus excelsior (AlnoPadion, Alnion incanae, Salicion albae)**

В защитена зона “Долината на река Батова” е представен Подтип 3 “Крайречни, заливни гори или галерии, доминирани основно от *Salix alba*, *Populus alba* и *Populus nigra* и по-малко от *Salix fragilis*, които принадлежат към съюза *Salicion albae*” на природното местообитание 91E0*. Местообитанието се среща главно в средното течение на река Батова.

Подтип 3. Крайречни върбово-тополови гори. В това местообитание се включват крайречни, най-често смесени върбово-тополови, или чисти върбови или тополови гори в низините и равнините. Развиват се на глинесто-песъчливи, богати най-често карбонатни алувиални (наносни) почви (*Calcaric Fluvisols*). Основни едификатори в най-дълго заливаната част са *Salix alba* и *Salix x rubens* - хибрид на *Salix alba* и *Salix fragilis*. Заедно с тях често се срещат *Populus alba* и *P. nigra*, и по-рядко типичната *Salix fragilis*. Върбите формират пионерни съобщества на освободените песъчливо-глинести коси и алувиални наноси, които постоянно се променят в зависимост от динамиката на наносите на р. Дунав. Заливането на тези гори продължава от 60 до 120 дни и в зависимост от неговата продължителност се развиват върбови гори без храстов и тревен етаж (в най-продължително заливаната зона например в „затоните” между островите) и такива с богат подлес (на по-издигнатите и отцедливи места). Върбите формират и смесени фитоценози с други дървесни видове, които понасят преовлажнението и заливанията. Това са най-често черната (*Populus nigra*) и бялата (*Populus alba*). Те са сравнително по-сухолюбиви от върбите и се развиват при заливане до около 60 дни. На места образуват и монодоминантни, но неголеми по площ гори, които имат флористична структура много близка до тази на върбовите гори

Местообитанието заема сравнително големи участъци по средното течение на река Батова и малки участъци в горното и долното ѝ течение. Изолирани малки участъци се срещат покрай

някои от притоците, северно от основното течение на реката.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91E0* в защитена зона BG 0000102 “Долината на река Батова” - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) – (Riparian mixed forest of *Quercus robur*, *Ulmus laevis* and *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* or *Fraxinus angustifolia* along the great rivers (*Ulmion minoris*))**

В защитена зона “Долината на река Батова” е представен подтип 1 “Лонгозни гори” на природното местообитание 91F0. Това са едни от най-представителните и добре запазени лонгозни гори в България. По-голямата част от тях се опазват в резерватни територии.

Подтип 1. Лонгозни гори (асоциация *Smilaco excelsae-Fraxinetum oxycarpaе*). Характерният облик на тези гори е свързан с участието на редица растения с дълги увивни стъбла (лиани). Лонгозните гори са млади по произход и са се формирали върху кватернерни наслаги и богати, влажни и дълбоки наносни (*Fluvisols*) и блатни почви (*Gleysols*). Разпространени са основно в близост до Черно море, в долините на реките Велека, Ропотамо, Камчия, Батова, където най-силно се чувства неговото смекчаващо климатично влияние. В дървесния етаж влизат *Acer campestre*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus oxycarpa*, *F. pallisiae*, *Populus alba*, *P. nigra*, *Quercus robur*, *Salix alba*, *Ulmus laevis*, *U. minor*. Обликът на храстовия етаж се дава от *Acer tataricum*, *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna*, *Euonymus europaeus*, *Ligustrum vulgare* и *Prunus padus*. Характерно за тези гори е участието на увивни растения с вдървенели и тревисти стъбла - *Calystegia sepium*, *Clematis vitalba*, *Hedera helix*, *Humulus lupulus*, *Periploca greaca*, *Smilax excelsa*, *Tamus communis* и *Vitis sylvestris*. Доминанти най-често са *Brachypodium sylvaticum*, *Galium aparine*, *Geum urbanum*, *Poa sylvicola* и др. Специфични видове в пролетния ефемероиден синузид са *Dactylis glomerata* subsp. *lobata*, *Fritillaria pontica*, *Leucojum aestivum*, *Primula vulgaris* subsp. *sibthorpii*, *Scilla bithynica*.

В лонгозната гора, граничеща с курортен комплекс „Албена” навлизат специално изградени туристически маршрути. Въздействието върху площта на местообитанието е под 1% годишно.

В полигоните на разпространение на местообитанието 91F0 не са установени строителни дейности, както и изграждането на нова инфраструктура. Макар и минимален, съществува риск за въздействие върху местообитанието при поддръжка или разширяване на съществуващата туристическата инфраструктура, която е в границите на местообитанието.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91F0 в защитена зона BG 0000102 “Долината на река Батова” - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus* (Pannonic woods with *Quercus petraea* and *Carpinus betulus*)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens* (Pannonian woods with *Quercus pubescens*)**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ 9110* *Евро-сибирски степни гори с Quercus spp. (Euro-Siberian steppic woods with Quercus spp.)*

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в 33.

➤ 9120 *Мизийски гори от сребролистна липа*

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **Растителни видове** – не се опазват.

18. Защитена зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра”

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 19 природни местообитания.

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	3205.89	В	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	0.198	-	-	-
1150	* Крайбрежни лагуни	13.17	С	В	В
1160	Обширни плитчици заливи	56.97	С	В	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна - Рифове	12067.1	В	В	В
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	3.53	А	А	А
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	5.41	В	В	В
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	54.52	А	А	А
1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни, колонизиращи тинести и пясъчни терени	0.01	С	В	В
1410	Средиземноморски солени ливади	0.14	С	В	С
2110	Зараждащи се подвижни дюни	1.11	С	В	С
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	6.9	С	В	В
6110	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyssonetum albi</i>	0.8	А	В	С
62С0	* Понто-Сарматски степи	2300.15	А	В	В
7220	Извори с твърда вода с тувести формации (<i>Gratoneurion</i>)	0.26	С	В	В
8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове	2.74	С	В	В
8310	Неблагоустроени пещери	-	С	В	В

Типове местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
91НО	Панонски гори с <i>Quercus pubescens</i>	73.93	С	С	С
91Ю	* Евро сибирски степни гори с <i>Quercus spp.</i>	6.94	С	С	С

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1210 *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси*

Местообитанието е развито предимно южно от Каварненския дол (пристанище Каварна) до края на зоната в съседство с гр.Балчик. Формира тясна ивица (2-4 m), като на доста места типичните видове се настаняват и в началото на прилежащия мергелен склон.

Съвременна антропогенна фрагментация се наблюдава в голяма част от крайбрежната ивица прилежаща (и изцяло или частично концесионирана) от голф клуб „Тракийски скали“. Укрепването на брега с подпорна стена е разрушило местообитанието в този участък. Има малки по площ нарушения в района на комплекса Бялата лагуна, както и при рибарско селище до Балчишката тузла.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - *Неблагоприятно-незадоволително*

➤ 1240 *Стръмни морски скали, обрали с ендемични видове *Limonium**

Местообитанието е развито в северната част на зоната - започва между местн. „Зеленка нос Калиакра“ и продължава до северния край на зоната, с малки прекъсвания, предимно от естествен характер.

Нарушения от антропогенен характер има по нос Калиакра, в заливчето Болата, в района на курорта Русалка и при с.Тюленово.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1240 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - *Неблагоприятно- незадоволително състояние*

➤ 1310 *Salicornia и други едногодишни, колонизиращи тинести и пясъчни терени*

В ЗЗ „Комплекс Калиакра“ местообитанието е картирано в един съвсем малък полигон между морския бряг и Балчишката тузла. Условия за срещане на местообитанието има и в района на излаза на Тауклиман (Наневската тузла) към морето.

В рамките на самия полигон няма фрагментация, но непосредствено до него има пътека, която създава нарушения.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1310 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“- *Неблагоприятно-лошо състояние*

➤ 1410 *Средиземноморски солени ливади*

Местообитанието е в съседство с излаза на Балчишката тузла към морето.

Местообитанието е с фрагментация от изградена бетонна стена и широки пътеки.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2110 Ембрионални подвижни дюни**

В защитена зона „Комплекс Калиакра“ местообитание 2110 се среща локално на места, където сред преобладаващия клифов или абразионно-свлачищен бряг има акумулация на пясък. Такива има в района на Балчишката тузла и малко по-на север от нея, Болата дере след нос Калиакра и др.

Природното местообитание 2110 в защитена зона „Комплекс Калиакра“ е повлияно от поставянето на плажно оборудване, малки заведения за хранене в мест. Болата и Св. Георги, спасителни постове и сходни, което води до фрагментация.

Местообитанието е локално повлияно от битово замърсяване, свързано най-вече с активното туристическо присъствие. Източник на битови отпадъци са също и разположените по плажната ивица заведения за хранене.

Концесията на плажа обхваща повече от половината от площта на местообитанието 2110. Друга немалка част се ползва за свободно плажуване. Повече от 75% от площта се намира в неблагоприятно състояние.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition**

Местообитание 3150 в ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е представено в няколко локалитета по крайбрежието и е с относително малка площ.

Наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитание 3150. Има фрагментации на местообитанието - наличие на сгради, заведения за хранене, пътища.

Изхвърляне на битови отпадъци. Те са в по-значителни количества в източната и южната части на местообитанието.

Наличие на построени сгради - ресторант и път до тях.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Неблагоприятно-лошо незадоволително.

➤ **6110* Отворени калцифилни или базифилни съобщества от Alysso-Sedion albi - приоритетно местообитание**

Местообитанието заема много малки площи на открити варовикови субстрати на по-малка надморска височина. Отворени, ксерофилни пионерни съобщества върху повърхностни варовикови или богати на варовик почви, с преобладаване на пролетни едногодишни (терофити) и сукулентни (най-често *Sedum album*, *S. acre*, *S. hispanicum*) растения от *Alysso-sedion albi*. Особено са характерни за ръбовете на скални венци и стени, където

почвената покривка е най-тънка и почти липсваща. Има характерна динамика на развитието. През есенно-зимния период овлажнението е сравнително високо и се развиват типичните аспекти на петрофитни мъхове и лишеи, през пролетта се развиват терофити, а през лятото сукуленти и многогодишни видове.

Растения: *Alyssum alyssoides*, *Acinos arvensis*, *Arabis recta*, *Arenaria serpillifolia*, *Cerastium spp.*, *Erophila verna*, *Jovibarba heuffelii*, *Holosteum umbellatum*, *Medicago minima*, *Minuartia setacea*, *Poa bulbosa*, *Paronychia cephalotes*, *Saxifraga tridactylites*, *Scleranthus annuus*, *Sedum spp.*, *Sempervivum spp.*, *Teucrium montanum*, *Syntrichia ruralis*, *Grimmia pulvinata*.

В защитена зона „Комплекс Калиакра“ природното местообитание 6110 е на много малка площ и се среща върху крайбрежната тераса между селата Камен бряг и Тюленово, сред преобладаващото местообитание 62C0.

Местообитанието е засегнато от изземване на каменлив субстрат в миналото.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 6110 в защитена зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ 62C0* *Понто-Сарматски стени*

Местообитанието е разпространено само в района на Приморска Добруджа – на север от град Балчик и в района на гр. Каварна. На заравнени (платовидни) карстови терени с плитка варовикова основа и на стръмни мергелни склонове по терасите на Черно море.

Разнообразни, петрофитни, калцифилни тревни и храстово-тревни съобщества, които синтаксономично принадлежат към съюза *Pimpinello-Thymion zigoidii*, разред *Festucetalia valesiaceae* на клас *Festuco-Brometea*.

На местата с по-висока влажност и по северните склонове на повишенията, се развиват полурудерални ценози и храсталаци на *Paliurus spina-chrsiti*, *Jasminum fruticans*, *Ulmus minor* и др. В степните съобщества доминират *Festuca valesiaca*, *Artemisia lerchiana*, *Agropyron cristatum* subsp. *brandzae*, *Kochia prostrata*, *Aster oleifolius*, *Thymus zygoides*, *Pimpinella tragium* subsp. *titanophila*, *Echinops ritro*, *Teucrium polium* и *Jurinea stoechadifolia*. Участват и множество специфични таксони – редки и застрашени, с ограничено разпространение в България, ендемични и субендемични форми. Такива са *Ephedra distachya*, *Astragalus glaucus*, *A. spruneri*, *A. vesicarius* subsp. *albidus*, *Goniolimon besseranum*, *Hedysarum tauricum*, *Matthiola odoratissima*, *Convolvulus lineatus*, *Nepeta parviflora*, *Alyssum caliacrae*, *Linum tauricum* subsp. *tauricum*.

Налице са различни нарушения, част от които са в периода след 2007 г. Такива са част от ветрогенераторите; нарушения вследствие на изземване на скални материали от Голф комплекс Тракийски скали; изграден път от Голф комплекс Лайтхаус в посока крайбрежието; нарушения в толям степен полигон в землището на с.Божурец, поради раздаването на територията за строежи и др.

Северно от с.Камен бряг, в границите на местообитанието е наблюдавано сметище за битови отпадъци.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 62C0* в защитена зона BG 0000573 “Комплекс Калиакра” - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **7220 Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)**

Местообитанията от този тип са разпространени както в планински терени с широколистни гористи, така и в равнинни тревисти или обрасли с храсти райони. Срещат се във всички карстови райони на страната. Северно Черноморско крайбрежие (района на север от гр. Балчик). Образуват се в райони с карстообразуващи скали – варовик или мрамор, с активно отлагане на бигор. Заемат сравнително малки площи.

Доминанти сред висшите растения са листнати мъхове от родовете *Cratoneuron* и *Palustriella*, които са привързани към варовикови субстрати. Растителността се отнася към съюза *Cratoneurion commutati*. В резултат на постоянното обливане с твърда вода, мъховете чимове и “завеси”, спускащи се по скалистите склонове или отвеси и по ерозираните брегове, се пропиват с варовик, оформяйки твърди туфи и шуплести варовити конуси. Хабитатът образува и комплекси с тревни съобщества на варовити терени (разред *Festuco-Brometalia*).

Висши растения: *Phyllitis scolopendrium*, *Carex flacca*, *Eupatorium cannabinum*, *Silene pusilla*, *Saxifraga aizoides*, *Equisetum telmateia*, *Palustriella commutata*, *Palustriella falcata*, *Palustriella decipiens*, *Cratoneuron filicinum*, *Eucladium verticillatum*, *Philonotis calcarea*, *Hygrohypnum luridum*.

Местообитанието се намира на отвесен мергелен брят в местността Зеленка. По самият отвес има извори, зони с просмукване на вода, с формиране на бигор, обрасли с мъхове. В подножието на отвеса има зона с изобилие на твърда вода и със характерното съобщество на едър хвоц (*Equisetum telmateia*).

Местообитанието е локализирано по брега в местността Зеленка и представлява една относително хомогенна площ, която не е фрагментирана.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 7220 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Благоприятно състояние.

➤ **8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове**

Местообитанието представлява отвесни (над 70°) варовикови скални склонове и отвесни варовикови стени. Характеризира се с бедна растителност (от мъхове, лишеи до многогодишни треви и единични храсти и дори дървета). Особеностите на растителността зависят от наличието на скални цепнатини, от географското положение на скалния масив и от надморската височина на която се намира. Този тип местообитание се среща главно в планините, но и в карстовите по-ниски части на България. Характеризира се с голямо локално разнообразие.

По отвесните скални стени в ниските части на страната, Дунавската равнина (вкл. Лудогорието) се формират много разнообразни хазмофитни ценози: *Alyssum saxatile*, *Parietaria lusitanica*, *Galium lucidum*, *Galium flavescens*, *Centaurea affinis*, *Celtis glabrata*, *Seseli rigidum*, *Seseli degenii*, *Minuratia setacea*, *Centaurea orielnatlis*, *Celtis glabrata*, *Rhamnus saxatillis*.

Типични видове са: *Achillea ageratifolia*, *Alchemilla flabellata*, *Alyssum cuneifolium* subsp. *pirinicum*, *A. saxatile*, *Androsace villosa*, *Arenaria pirinica*, *A. rhodopaea*, *Armeria alpina*, *Artemisia eriantha*, *Asplenium fissum*, *A. ruta-muraria*, *A. trichomanes*, *A. viride*, *Campanula cochlearifolia* var. *pirinica*, *Carex kitaibeliana*, *Carum rigidulum* subsp. *bulgaricum*, *Cerastium lanatum*, *Ceterach officinarum*, *Chondrilla urumoffii*, *Cystopteris fragilis*, *Dianthus petraeus*, *Euphrasia salisburgensis*, *Festuca pirinica*, *Galium anisophyllum*, *G. demissum* subsp. *stojanovii*, *Globularia aphyllanthes*, *G. cordifolia*,

Местообитание 8210 в ЗЗ „Комплекс Калиакра“ представлява отвесни скални участъци в зоната на геоложки пропадания на основната Добруджанска тераса. Скалните комплекси са предимно в местата, където има геоложки пропадания на крайбрежни части от Добруджанската тераса на едно по-ниско ниво (при местността Яйлата, района на КК „Русалка“, мест. Тауклиман) и по Болата дере.

Част от антропогената фрагментация е от исторически времена (дооформяните от времето на тракийските племена пещери, отделни пътеки и черни пътища на подходящи места).

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 8210 в ЗЗ BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Благоприятно състояние

➤ **8310 Неблагоустроени пещери**

Карстови – най-разпространения тип пещери, които се образуват в окарстени варовици, доломити или мрамори. В този тип пещери могат да се образуват типични пещерни образувания и форми.

Пещери, които не са благоустроени, включително техните водни тела, обитавани от тясно специализирани ендемични видове. Хабитатът се характеризира с липса на фотосинтезиращи растения.

Това е тринадесетата по богатство на пещери защитена зона в България. Регистрирани са над 70 обекта, но почти всички са с незначителна дължина.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 8310 в зоната - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **91Н0 Панонски гори с *Quercus pubescens***

Местообитанието е развито основно в границите на ловното стопанство „Зеленка“ (т.н. муфлоново стопанство) м/у Болата дере и Тауклиман. Малък полигон е картиран и в мест. Яйлата.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91Н0 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Нелюбоприятно-лошо.

➤ **91Н0* Евро сибирски степни гори с *Quercus spp.***

Ксеротермни дъбови гори, доминирани от *Quercus cerris*, а на Добруджанското плато - от *Quercus pedunculiflora*. Разпространени са основно върху льосовите повърхнини на Дунавската равнина (асоциация Cotino-Quercetum cerris) и Североизточна България върху деградирани черноземни почви.

Към лесостепните гори от цер (*Quercus cerris*) се отнасят монодоминантни церови гори върху лъсовите възвишения на северните части на Дунавската равнина и Лудогорието, от 100 до около 400 m надм. вис. Церовите гори заемат билната, заравнена част на тези хълмове или склоновете предимно с южно, югозападно и югоизточно изложение. Обикновено по източните и северните склонове те прехождаат в ценози на сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), а в Лудогорието - и на обикновен габър (*Carpinus betulus*) и планински ясен (*Fraxinus excelsior*). На най-ерозирани места, тези гори преминават в гори и храсталаци на келяв габър (*Carpinus orientalis*).

В дървесния етаж, освен *Quercus cerris*, участват сравнително често още *Q. pubescens*, *Q. virgiliana*, *Q. dalechampii*, *Q. pedunculiflora*, *Sorbus domestica*, *Pyrus pyraeaster*, *Ulmus minor*, *Acer campestre*. В Лудогорието, на по-влажни места (в доловете) се появяват и видове като *Tilia tomentosa*, *Carpinus betulus*, *Sorbus torminalis*. В храстовия етаж доминира глогът (*Crataegus monogyna*), Други храстови видове, които сравнително често участват са: *Chamaecytisus hirsutus*, *Cornus mas*, *C. sanguinea*, *Euonymus europaeus*, *E. verrucosus*, *Prunus spinosa*, *Rhamnus cathartica*, *Rosa gallica*, *Viburnum lantana*. В тревния етаж участват предимно видове, широко разпространени в дъбовите гори в България: *Allium fuscum*, *Betonica officinalis* (= *Stachys officinalis*), *Brachypodium sylvaticum*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Bupleurum praealtum*, *Clinopodium vulgare*, *Crocus flavus*, *Dactylis glomerata*, *Doronicum hungaricum*, *Festuca heterophylla*, *Fragaria vesca*, *Galium pseudaristatum*, *Geum urbanum*, *Glechoma hirsuta*, *Helleborus odoratus*, *Iris sintenisii*, *I. variegata*, *Laser trilobum*, *Lathyrus niger*, *L. pannonicus*, *Lychnis coronaria*, *Muscari tenuiflorum*, *Peucedanum alsaticum*, *Sedum maximum*, *Serratula tinctoria*, *Tanacetum corymbosum*, *Teucrium chamaedrys*, *Verbascum phoeniceum*, *Viola odorata*, *Viscaria vulgaris*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 9110 в зона BG 0000573 „Комплекс Калиакра“ - Неблагоприятно-лошо.

- **Растителни видове** – Об. пърчовка (*Himantoglossum carpium*)

19. Защитена зона BG 0000621 „Езеро Шабла - Езерец“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 11 природни местообитания.

Тип местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	309.31	С	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	5.90	В	А	А
1150	* Крайбрежни лагуни	24.50	С	В	В
1160	Обширни плиткови заливи	77.82	С	В	В
1170*	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)				

Тип местообитания – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опазване	Обща оценка
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	1.9	В	В	В
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	2.17	В	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	12.28	В	В	А
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	41.75	А	В	А
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	120.3	С	В	В
6110	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alysson Sedion albi</i>	0.56	С	В	В
62СО	* Понто-Сарматски степи	194.03	В	В	А

*Забележка: В съществуващия Стандартен Натура формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Данни от проучванията в района, направени през 2007 г. от специалисти на ИБЕИ-БАН, показват наличието му в зоната около н. Сивриборун – Дуранкулак (Тодорова и кол 2012).

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1210 *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси*

Местообитание 1210 в защитена зона „Езеро Шабла - Езерец“ обхваща тясна ивица в прибойната зона на Черноморския бряг. Върху състоянието на местообитанието неблагоприятно въздействие оказва постоянната абразивна дейност на морето, която води до разрушаване на крайбрежната ивица, но това е естествена динамика свързана с това местообитание.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в защитена зона BG 0000621 „Езеро Шабла - Езерец“ - *Благоприятно състояние*

➤ 2110 *Зараждащи се подвижни дюни*

Природното местообитание 2110 „Зараждащи се подвижни дюни“ в защитена зона „Езеро Шабла - Езерец“ (BG0000621) заема крайбрежната пясъчна ивица, където пясъчният плаж граничи с дюнни комплекси.

Не е наблюдавано наличие на антропогенно създадени структури в полигоните на разпространение на природно местообитание 2110. Няма фрагментация на местообитанието.

В площите на полигоните заети от природно местообитание 2110 има следи от активно използване на пясъчната ивица за рекреация.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2110 в защитена зона BG 0000621 „Езеро Шабла - Езерец“ - *Неблагоприятно-лошо състояние*

➤ **2120** *Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни)*

Наблюдавано е наличие на антропогенно създадени структури между полигоните на разпространение на природно местообитание 2120. Приблизителната оценка на фрагментацията е около 25% от площта на местообитанието.

В рамките на полигона са установени пешеходни пътечки на площ по-малко от 5% от картираните полигони.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG0000621 „Езеро Шабла - Езерец“ - Неблагоприятно – незадоволително състояние.

➤ **3150** *Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition**

В 33 "Езеро Шабла – Езерец" е наблюдавано наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитание 3150. Има фрагментации на местообитанието. Конкретен пример за това е наличие на сгради (резиденция) непосредствено до южната част на местообитанието. Те обаче са неголеми и не оказват съществено въздействие по този параметър.

Липса на строителство и слабо развита инфраструктура във вид на път до резиденцията.

Следи от туристическа дейност има навсякъде в зоната, но са незначителни за типа местообитание.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в зона BG 0000621 „Езеро Шабла – Езерец“ - Неблагоприятно-незадоволително състояние

➤ **6110** *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **62C0*** *Понто-Сарматски степи*

В защитената зона е представен Подтип 2 „Западно-Понтийски коилови и мащеркови степи“ (*Raemonia tenuifoliae-Koelerietum brevis*) на местообитание 62C0*. Местообитанието се среща на заравнени терени с плитко разположена варовикова основа и на места в него има излази, на които се развива местообитание 6110.

В картираните полигони е наблюдавана фрагментация между 5 и 25 %, главно от черни пътища, електропроводи и нерегламентирано сметище.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 62C0* в защитена зона BG 0000621 „Езеро Шабла - Езерец“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

- *Растителни видове* – не се опазват в зоната

20. Защитена зона BG 0000154 „Езеро Дуранкулак“

Съгласно данните от Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа на Натура 2000 на МОСВ (<http://natura2000.moew.government.bg>) предмет на опазване в 33 са 13*

природни местообитания.

Тип местообитание – Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС		Цялостна оценка			
код	Тип природно обитание	Площ (ха)	Относит. площ	Опаз-ване	Обща оценка
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	526.8	С	В	В
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода	8.68	В	А	А
1160	Обширни плитчици заливи	21.18	С	В	В
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)				
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	1.68	В	А	А
1410	Средиземноморски солени ливади	0.53	С	В	В
2110	Зараждащи се подвижни дюни	36.02	В	В	В
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	80.14	А	А	А
2130	*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	4.79	С	А	А
2190	Влажни понижения между дюните	1.01	В	В	С
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	283.89	С	В	В
6110	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alysson Sedion albi</i>	0.54	С	В	В
62С0	* Понто-Сарматски степи	312.9	В	В	В
8330	Подводни или частично подводни морски пещери	1.0	С	С	С

*Забележка: В съществуващия Стандартен Натура формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Данни от проучванията в района, направени през 2007 г. от специалисти на ИБЕИ-БАН, показват наличието му в зоната около н. Сивриборун – Дуранкулак (Тодорова и кол 2012).

Типове природни местообитания и растителни видове, предмет на опазване в зоната

➤ 1210 *Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси*

Местообитанието се установява на малка площ в североизточната крайбрежна част на зоната. Местообитанието е развито предимно на север от къмпинг Дуранкулак, като най-представителните участъци са в близост до границата с Румъния.

В рамките на местообитанието съвсем ограничено има битово замърсяване, от донесени от морското течение предмети. Спрямо общата площ на полигона, замърсяването е на площ по-малка от 1%.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1210 в зона BG 0000154 „Езеро Дуранкулак“ - Благоприятно състояние

➤ **1410 Средиземноморски солени ливади**

Местообитанието е в участък на плажната ивица, който е много слабо натоварен. Близко до границата му преминава трасе, използвано от високопроходими автомобили, но в рамките на местообитанието.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1410 в зона BG0000154 „Езеро Дуранкулак“ - Неблагоприятно-лошо състояние.

➤ **2110 Зараждащи се подвижни дюни**

Широко разпространено по крайбрежието на морето местообитание, но зоната има основно значение за опазването му в неговата сравнително запазена и слабо антропогенно повлияна структура.

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни)**

В защитена зона “Езеро Дуранкулак” местообитание 2120 заема ивица западно от подвижните дюни (2110) и опира или в ектонови съобщества към езерото или в скатове с льосови субстрати. Само в малък участък в северната част от зоната, подвижните дюни граничат с неподвижните (сиви) дюни – местообитание 2130. Дюнните са предимно ниски, единствено в южната част има високи до 3 m. Характерно за част от тях е високото покритие на *Leymus racemosus*, което ги прави силно закрепени.

Природното местообитание 2120 в защитена зона BG 0000154 “Езеро Дуранкулак” е фрагментирано от изградени в миналото къмпинг и почивна станция в южната част на зоната, където върху дюните са извършени и залесявания. Също от преминаващо трасе и „диво“ къмпирание в южната част на зоната.

Площта се ползва за свободно плажуване. В южната част има „диво“ къмпирание, като паркират и автомобили.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2120 в защитена зона BG 0000154 “Езеро Дуранкулак” - Неблагоприятно-незадоволително състояние.

➤ **2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)**

В защитена зона “Езеро Дуранкулак” местообитание 2130 заема малка ивица в северната част на зоната.

В ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ местообитанието се намира в северната част на зоната, сравнително недалеч от границата с Румъния. Това е причина местообитанието да е много слабо фрагментирано. През него преминава широка пътека, но тя се вписва в границите на естествената фрагментираност на дюнните местообитания.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 2130* в защитена зона BG 0000154 „Езеро Дуранкулак” – Благоприятно

➤ **2190 Влажни понижения между дюните**

Не е извършено картиране на състоянието на това местообитание в ЗЗ.

➤ **3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition***

Дуранкулашкото езеро е най-големият водоем от този тип по цялото Черноморие, който е сравнително слабо засегнат от антропогенна дейност – замърсяване, промени в хидрологичния режим и др.

В ЗЗ „Езеро Дуранкулак” е наблюдавано наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитанието. Има фрагментации. Конкретен пример за това е наличие на сгради и хотел непосредствено до северозападната част на местообитанието. Подобни сгради има и на острова в езерото. Непосредствено до северната част на местообитанието е разположен къмпинг. До западната и южните граници на местообитанието има ниви, оказващи негативен ефект чрез втичащите се дъждовни води. Те отмиват както торове, така и почвени частици.

Битовото замърсяване се изразява чрез вливане на отпадъчни води от сградите в района или филтриране през бреговата зона, а също и изхвърляне в езерото на битови отпадъци. Те са в значителни количества в северозападната и южната части на местообитанието.

Наличие на новопостроени сгради и път до тях.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3150 в зона BG 0000154 „Езеро Дуранкулак“ - Неблагоприятно-незадоволително.

➤ **6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi***

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

➤ **62C0* Понто-Сарматски степи**

Местообитанието е извън териториалния обхват на МППРБ.

- **Растителни видове** – не се опазват в зоната.

5.а.2 Морски местообитания

1. Защитена зона BG0001007 “Странджа”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 24.5% от площта ѝ (37617.59 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (2835.81 ha), 1130 Естуари (20.3347 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.5664 ha), 1160 Обширни плитки заливи (591.12514 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени

водорасли по скалисти морски дъна (35009.05), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (6.6206 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната отсъства подтип „Подводни морски ливади” на местообитание 1110 (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Има сведения за наличието на подтип „Сублиторални мидени банки върху седимент” с площ от 8% от националната площ на този подтип. Предвид благоприятните екологични условия и много добро общо екологично състояние на екосистемите, по експертна оценка мидените банки се намират най-малко в добро състояние на съхранение. Освен мидените банки върху седимент, зоната съдържа почти пълния комплекс от подтипове на местообитание 1170 с висока природозащитна ценност като обраствания на многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*, асоциация на червени сциофилни водорасли *Phyllophora crispa*, остраци, мидени обраствания и други животински обраствания (Тодорова и кол. 2012). Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове “Асоциация на *Cystoseira barbata*”, “Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, “Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)”, “Меки скали с *Pholas dactylus*”. Липсват данни за картиране на разпределението на отделните подтипове.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието заради наличието на сгради, къмпинги, път, ресторанти и други туристически съоръжения в южната част на зоната; фитопланктонни цъфтежи, които през лятото са постоянни; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с битово-отпадни води на местообитанието в централната част на зоната и замърсяване с битови отпадъци; мезотрофно състояние; наличие на съдове за риболов; наличие на воден транспорт във вид на различни по размери туристически и риболовни съдове, преминаващи редовно през местообитанието; следи от интензивен туризъм.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от

морска вода. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради внос на значителни количества биомаса и наноси от вливащите се в морето реки, които често променят цвета на водата в прилежащите им заливи, особено при интензивни валежи или снеготопене; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на точкови източници на замърсяване от туристи и плажуващи по брега и използване на някои от полигоните на местообитанието за пладнуване на селскостопански животни, което води до еутрофикация на крайбрежните участъци; недостатъчен капацитет на съществуващите ПСОВ; пренос на битово и промишлено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието; строителство, което нарушава естествения характер на местообитанието; интензивен риболов и добив на биологични ресурси от дъното - тралене, улов на рапани, миди и др.; засилен трафик от риболовни съдове в крайбрежните води, също наличие на таляни; застрояване и наличие на курортни селища или туристически съсредоточия.

1160 Обширни плитски заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието и на непосредствено разположените около него територии (наличие на сгради, къмпинги, заведения за хранене, ресторанти и други туристически съоръжения в северната, централна и южна части на типа местообитание в зоната); цъфтежни концентрации на фитопланктона, особено в централната част на зоната; значителни количества битови отпадъци; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради внасяне на замърсени с органична материя води от разположените в близост до полигоните на местообитанието хотели, ресторанти и други туристически обекти; наличие на новопостроени сгради и такива, които се строят, непосредствено до местообитанието, особено в централната част в районите около с. Синеморец, плаж Бутамята и др.; организиране на паркинги за автомобили непосредствено до полигоните на местообитанието, оказващи негативен ефект върху него; застрояване с хотели на около 10-20 м от местообитанието в централната част в района на с. Синеморец.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Странджа“ попада в обхвата на 2 зони със специален режим на ползване (Зср 30 и 31), и на 1 зона със забрана за ползване (Ззп 16). Припокрива се със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми, както и с район с висока концентрация на недвижимо културно наследство. Част от ЗЗ попада в зона с разрешение за търсене и проучвания на нефт и природен газ „Силистар“.

2. Защитена зона ВГ 0001001 „Ропотамо“

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 89.9% от площта ѝ (88191.68 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (4749.1 ha), 1130 Естуари (10.12449 ha), 1140 Тинесто-песъчливи

крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.1769 ha), 1160 Обширни плитки заливи (131.36215 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (61360.45), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.7305 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната се намира обширна територия, заета от подтип „Подводни морски ливади“ на местообитание 1110 (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla* и *Callianassa candida*“, „Чисти пясъци с *Arenicolla marina* и *Callianassa spp.*“, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*“, но липсват данни за разпределението и площите им. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради голямото количество изхвърляни от водата твърди отпадъци северно от устието на р.Ропотамо; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на точкови битови източници на замърсяване, наличие на хотели и почивни бази по брега, наличие на интензивен транспорт през летния сезон, наличие на курорти, почивни бази и места за интензивен туризъм и водни спортове по бреговете и във водата в непосредствена близост до местообитанието.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за картиране на разпределението и площите на типичните подтипове. Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *Cystoseira barbata*, *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове „Асоциация на *Cystoseira barbata*“, „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*“, „Биогенни рифове, изградени от *Ostrea edulis* (острак)“. Върху скалните рифове в района е открит и проучен уникален по биоразнообразие, състояние и обхват за българската акватория на Черно море биотоп на сциофилни макроводорасли подтип „Долен инфралиторал със сциофилна асоциация на *Phyllophora crispa*“. Това е рядък биотоп, срещащ се само в чисти и прозрачни води на дълбочина, по-голяма от -10 m, и поради това е с високо природозащитно значение в национален и регионален мащаб (Тодорова и кол. 2012). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 8330 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на интензивен воден транспорт – моторни лодки, обслужващи туристи; интензивен туризъм през летния сезон.

1150 Крайбрежни лагуни. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 1. Площ в границите на зоната – поради загуба на местообитания поради изплитняване и обрастване с хигрофитна растителност; критерий 2. Структура и функции – фрагментация от пътища, диги, застрояване; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди отпадъци по бреговете, вероятно и по дъното във всички полигони с изключение на ез. Аркутино; замърсяване с битови отпадъчни води на Дяволското блато и ез. Стомоплу; изливане на канал с мръсна вода в периферията на ез. Аркутино; напреднала еутрофикация; пътища, диги и помпена станция, строителство в близост; изплитняване и запълване с тиня в резултат на променен хидрологичен режим; интензивен туризъм в близост и по бреговете.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Ропотамо“ попада в обхвата на 4 зони със специален режим на ползване (Зср 25, 26, 27 и 28). Припокрива се със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за развъждане на черупкови организми, както и с два района с висока концентрация на недвижимо културно наследство.

3. Защитена зона BG 0000146 „Плаж Градина - Златна рибка”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната:

Морската част на зоната обхваща 82.95% от площта ѝ (1033.43 ha). Обект на опазване в морската част на ЗЗ са следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (933.65 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (4.49 ha), 1160 Обширни плитски заливи (258.32 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (95.92 ha). Липсват данни от подробно картиране, описание на съществуващите подтипове, и оценка на природозащитното състояние на тези местообитания.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. В зоната има установени находища на подтип „Подводни ливади от морски треви”; липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове (Първоначална оценка по РДМС 2013). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Инфра- и циркалиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание.

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваното силно замърсяване на бреговете с твърди отпадъци, изхвърлени от водата или на място; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване от курортни комплекси в близост до брега и липса на пречиствателни съоръжения на къмпингите; пренос на битово замърсяване с морските течения от силно урбанизираната брегова ивица (Созопол, Черноморец, хотелски комплекси и къмпинги); интензивно застрояване на бреговата ивица в южната част на залива; риболов и добив на биологични ресурси от дъното; интензивен воден транспорт, особено през летния сезон; наличие на даляни и съоръжения за развъждане на миди в рамките на зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Плаж Градина-Златна рибка“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 23) и 1 зона със забрана за ползване (Ззп 15 - обхваща о. Св. Иван). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби.

4. Защитена зона BG 0001502 „Отманли”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Предмет на опазване в ЗЗ е 1 природно местообитание – 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (8.83 ha - територията на цялата зона).

Зоната е изцяло морска, с площ 8.83 ha. Залив Отманли се намира в южната част на Бургаски залив, в непосредствена близост до Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, и се характеризира със смесени съобщества на морски тревии от родовете *Zostera* и *Zannichellia* върху пясъчно-черупчест субстрат. Обрастванията се простират в дълбочинния диапазон 1 - 5.5 (6) m, като на места разпространението им е петнисто. През летния сезон прозрачността на водата е 2-3 m, максимум 4 m, а солеността - около 15‰. Районът се характеризира с еутрофни условия на водната среда, поради близостта на град Бургас. *Zostera marina* присъства в Червената Книга на Република България като застрашен вид (EN) по IUCN категоризация, също и в листата на Бернската конвенция. Отбелязано е присъствието на *Urogebla pusilla* - застрашен вид, включен в Червената книга на Черно море. Подводните ливади са структуроопределящо местообитание за морската част на зоната и все още се намират в сравнително добро състояние. Защитената акватория обхваща припл. 30% от подводните ливади на морски тревии по Южното черноморско крайбрежие на Р. България. Съществуването им е застрашено поради близостта на силно антропогенно повлиян район.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. В зоната е представен само подтип „Подводни ливади с морски тревии” на местообитание 1110, който заема цялата

площ на зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Отманли“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 23). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби.

5. Защитена зона BG0000242 „Залив Ченгене скеле“

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 52.2% от площта ѝ (99.18 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1160 Обширни плитки заливи (102.21308 ha). Въпреки че в съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1110, за него има литературни данни (Годорова и кол. 2012).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип “Подводни ливади от морски тревни”; липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове, както и за общата площ на местообитанието в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно - незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради замърсяване с твърди отпадъци, изхвърлени от водата или на място; критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на замърсяване по брега в непосредствена близост, южно и северно от местообитанието, от рибарски селища и вилни зони, пренос на битово замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието; строежи и временни постройки в северната част на местообитанието; интензивен риболов, вероятно и добив на биологични ресурси от дъното; наличие на нефтопровод; застрояване южно и северно от местообитанието.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценката по критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на замърсяване с твърди битови отпадъци в резултат на интензивен автомобилен трафик и наличие на незаконни сметища; напреднала еутрофикация и обрастване с хигрофити; хидрологични изменения; инфраструктура - старо шосе и път.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на замърсяване по брега в непосредствена близост, южно и северно от

местообитанието, от рибарски селища и вилни зони; пренос на битово и промишлено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието; строежи и временни постройки в северната част на местообитанието; наличие на нефтопровод; застрояване южно и северно от местообитанието.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 24). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби.

6. Защитена зона BG 0000271 „Мандра-Пода“

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част обхваща 3.4% от площта на ЗЗ (208.73 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (166 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (3.1 ha), 1160 Обширни плитчки заливи (202.09 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип „Подводни ливади от морски треви“, липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове (Първоначална оценка по РДМС 2013). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Мандра-Пода“ е неблагоприятно - незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради силно замърсяване с твърди отпадъци, изхвърлени от морето по бреговете; замърсяване с отпадъчни води и нефтопродукти; много висока мътност на водата; мирис на водата на разлагащи се морски треви и водорасли; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване в непосредствена близост до местообитанието (в северно направление се намира индустриалната зона на Бургас и пристанище Бургас, а на юг рибарско селище); пренос на битово и промишлено-нефтено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието и от плавателните съдове, които преминават; наличие на интензивен воден транспорт в близост до обекта, наличие на нефтопровод и таляни в близост до местообитанието.

1160 Обширни плитчки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Мандра-Пода“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради силно замърсяване с твърди отпадъци, изхвърлени от морето по бреговете; замърсяване с отпадъчни води и нефтопродукти; много висока мътност на водата; мирис на водата на разлагащи се морски треви и водорасли; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване в непосредствена близост до местообитанието (в северно

направление се намира индустриалната зона на Бургас и пристанище Бургас, а на юг рибарско селище); пренос на битово и промишлено-нефтено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието и от плавателните съдове, които преминават; интензивен риболов, вероятно и добив на биологични ресурси от дъното; наличие на нефтопровод и таляни; застрояване южно и северно от местообитанието.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Мандра-Пода“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради наличието на фитопланктонни цъфтежи по периферията на зоната; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на замърсяване с нефтени продукти от намиращите се в съседство басейни, свързани с нефтопреработвателната промишленост в района, замърсяване с твърди битови отпадъци по бреговете в следствие на антропогенна дейност, замърсяване чрез морска вода от Бургаския залив с нефт и нефтопродукти, замърсяване от интензивния автомобилен трафик; напреднала еутрофикация и обрастване на местообитанието с хигрофити; хидрологични изменения в резултат на разположения над местообитанието язовир Мандра и регулиран отток на вливащите се реки в местообитанието; силна урбанизация, магистрален път и диги по бреговете.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Мандра-Пода“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 24). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби.

7. Защитена зона BG0000620 „Поморие“

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 54.1% от площта ѝ (1128.07 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (851.78377 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (8.89942 ha), 1160 Обширни плитки заливи (317.15131 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (8.96614), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.00087 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. Липсват данни за разпределението и площите на подтипове на местообитанието в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1150 Крайбрежни лагуни. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация от асфалтово шосе с

интензивен трафик; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди отпадъци по бреговете, вероятно и по дъното, в съседство на пътя; еутрофикация; строителство и пътища в близост; промяна на характера на дъното.

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради пренос на битови отпадъчни води с морските течения от Поморие, Бургас и курортите в близост до местообитанието; наличие на интензивен воден транспорт.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове, както и на съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Поморие“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 20). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. В района се развиват дейности по добив на морска сол, луга и кал. В непосредствена близост до зоната са разположени пристанище (Поморие), зони за къпане, както и концесии за добив на инертни материали. Плажните ивици в обхвата на зоната предоставят условия за плажуване, водни спортове и атракции.

Плажовете в ЗЗ „Поморие“ са много популярни през летния сезон, поради което може да се очаква средно въздействие в резултат на туризъм и свързани дейности по изграждане на нова инфраструктура, включително брегозащитни съоръжения. Това се отнася особено за местообитания 1110, 1140, 1150, 1160, 1170 (загуба и фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, замърсяване). Незначителни въздействия се очакват върху тези местообитания и в резултат на стопански риболов. Незначителни краткотрайни въздействия от замърсяване се очакват върху всички местообитания в резултат на морски транспорт и изграждане/модернизация на ПСОВ, като последните се очаква да доведат до дългосрочно подобряване на природозащитното състояние на местообитанията вследствие на намаленото замърсяване на морската среда.

Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитания 1110, 1140, 1170 и 8330 в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср20 според сценарий D.

Местообитания 1150 и 1160 са в неблагоприятно-незадоволително състояние според проведеното картиране. Очаква се постепенно подобряване на състоянието на

местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср20 според сценарий D.

8. Защитена зона BG0000574 „Ахелой - Равда – Несебър”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 81.1% от площта ѝ (3185.92 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (1884.44388 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.69962 ha), 1160 Обширни плитчи заливи (1188.64922 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (3.21734 ha), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.98209 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. При първоначалното проучване в зоната не е установено присъствието на подтип „Подводни ливади с морски треви” (Тодорова и кол. 2012). Съвременни изследвания показват присъствието му пред кк „Св. Влас“, при Несебър и Равда (Нинева 2020, ИБЕИ, непубликувани данни). Липсват данни за разпределението и площите на останлите подтипове на това местообитание в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличие на антропогенни структури в и в непосредствена близост до местообитанието и фрагментация (сгради в южната и северната част на зоната); критерий 3. Бъдещи перспективи - поради замърсяване с битови отпадъци и битови отпадни води; повишена еутрофизация; хидрологични изменения поради изградени подпорни стени и насипни диги; интензивно строителство непосредствено до местообитанието; следи от туристическа дейност.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитчи заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличие на антропогенни структури в рамките на местообитанието и фрагментация (сгради в южната и северната част на зоната), значително замърсяване с твърди битови отпадъци; ниска биомаса на типичните видове; критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на отпадни води и замърсяване с битови отпадъци; мезотрофно състояние на местообитанието; интензивно строителство непосредствено до и в рамките на местообитанието, вкл. хотели на самата брегова ивица при Ахелой; наличие на пътища в рамките на местообитанието и до него; значително въздействие от туристическа дейност.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове, както и на съпътстващи видове като *Cystoseira barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 20). В района има висока концентрация на недвижимо културно наследство. ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. В обхвата на зоната влизат едни от най-посещаваните от туристи плажове и зони за къпане. В зоната има находища на минерални води. В зоната са разположени 3 пристанища (Марина „Диневи“, Св. Влас, Несебър, Равда) и 2 мидени ферми.

Плажовете и зоните за къпане в ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ са много популярни през летния сезон, поради което може да се очаква средно въздействие в резултат на туризъм и свързани дейности по изграждане на нова инфраструктура, включително брегозащитни съоръжения. Това се отнася особено за местообитания 1110, 1130, 1140, 1160, 1170 (загуба и фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, замърсяване). Незначителни въздействия се очакват върху тези местообитания и в резултат на стопански риболов и аквакултури. Незначителни краткотрайни въздействия от замърсяване се очакват върху всички местообитания в резултат на морски транспорт и изграждане/модернизация на ПСОВ, като последните се очаква да доведат до дългосрочно подобряване на природозащитното състояние на местообитанията вследствие на намаленото замърсяване на морската среда.

Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитания 1110, 1140, 1170 и 8330 в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср20 според сценарий Д. Местообитания 1130 и 1160 са в неблагоприятно-лошо състояние според проведеното картиране. Очаква се постепенно подобряване на състоянието на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср20 според сценарий Д.

9. Защитена зона BG0001004 „Емине - Иракли”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 45.7% от площта ѝ (7675.13 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (4846.01 ha), 1130 Естуари (0.11282 ha), 1140 Тинесто-песъчливи

крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (9.80474 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (745.39 ha), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.63183 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. Според стандартния формуляр в тази зона не е представен подтип „Подводни ливади с морски треви” (Годорова и кол. 2012; Първоначална оценка по РДМС 2013). Съвременни изследвания показват присъствието му пред кк „Елените“ (Hineva 2020, ИБЕИ, непубликувани данни). Има косвени данни за наличието на подтиповете „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*”, „Чисти пясъци с *Arenicola marina* и *Callianassa spp.*”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове. Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *Cystoseira barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове „Асоциация на *Cystoseira barbata*”, „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, „Биогенни рифове, изградени от *Ostrea edulis* (острак)”, „Меки скали с *Pholas dactylus*”. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на 33 „Емине-Иракли“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличие на фитопланктонни цъфтежи през туристическия сезон; намален воден отток, както и по-висока температура на водата и силно антропогенно влияние; критерий 3. Бъдещи перспективи - поради замърсяване с битови отпадъци вследствие на масово бивакуване в близост до местообитанието; замърсяване с битови отпадъчни води на бреговете и коритото поради функционирането на комплекс от бунгала, почивни станции и засилено бивакуване в близост до местообитанието; повишена еутрофизация (фитопланктонни цъфтежи) по време на туристическия сезон; хидрологични изменения поради корекции, андигиране и обезлесяване на бреговете; строителство, съсредоточено в непосредствена близост до устието, в северната част на плажната ивица са построени комплекс с бунгала и почивна база, андигиране и изправяне на бреговете в долното течение на реката; през летния сезон - масово бивакуване в териториите около местообитанието и по протежение на цялата плажна ивица, използване на частта от плажната ивица в района на устието като охраняем плаж.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличие на фитопланктонни цъфтежи през туристическия сезон, намален воден отток; силно замърсяване на бреговете с твърди отпадъци, изхвърлени от водата или на място; силна мътност и кафяв цвят на водата през туристическия сезон, силна миризма на разлагаща се органична материя и водорасли през туристическия сезон; критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на замърсяване по брега, липса на пречиствателни съоръжения в района на местообитанието, незаконни сметища за строителни и битови отпадъци; пренос на битово замърсяване с морските течения от хотели, заведения, почивни бази и комплекси от бунгала в близост до местообитанието; застрояване в северната част на бреговата ивица и инвестиционни намерения за построяване на хотелски комплекси.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Емине-Иракли“ попада в обхвата на 2 зони със специален режим на ползване (Зср 20 и 21). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. През част от зоната преминава транспортен коридор от системата за разделно движение. В района има издадени концесии за добив на инертни материали. Зоната влиза в обхвата на зони за къпане и водни спортове и плажни атракции. В нея са разположени 2 мидени ферми. В непосредствена близост се намира пристанище Марина „Диневи“ (Св. Влас).

Плажовете и зоните за къпане в ЗЗ „Емине-Иракли“ са много популярни през летния сезон, поради което може да се очаква средно въздействие в резултат на туризъм и свързани дейности по изграждане на нова инфраструктура, включително брегозащитни съоръжения. Това се отнася особено за местообитания 1110, 1130, 1140, 1160, 1170 (загуба и фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, замърсяване). Незначителни въздействия се очакват върху тези местообитания и в резултат на стопански риболов и аквакултури. Незначителни краткотрайни въздействия от замърсяване се очакват върху всички местообитания в резултат на морски транспорт и изграждане/модернизация на ПСОВ, като последните се очаква да доведат до дългосрочно подобряване на природозащитното състояние на местообитанията вследствие на намаленото замърсяване на морската среда.

Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитания 1110, 1140, 1170 и 8330 в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср20 и 21 според сценарий D.

Местообитания 1130 и 1160 са съответно в неблагоприятно-лошо и неблагоприятно-незадоволително състояние според проведеното картиране. Очаква се постепенно подобряване на състоянието на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср20 и 21 според сценарий D.

10. Защитена зона BG0001501 „Емона”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Зоната има изцяло морски обхват с дълбочина на дъното 30-75 м. Дънните субстрати са сивочерни, сиви и сивозелени мекопластични теригенни тини с прослойки от черупчест детрит. Предмет на опазване в зоната е 1 природно местообитание. Районът е един от най-представителните от българското Черноморие по отношение на биотопа „Сублиторални мидени банки върху седимент”, който, в качеството си на биогенен риф, се явява подтип на местообитание 1170. Средообразуващият вид е черната мида *Mytilus galloprovincialis*, чиито индивиди се прикрепват един за друг чрез бисусни нишки и така изграждат биогенни рифове – мидени банки.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). В зоната е представен подтип „Сублиторални мидени банки на *Mytilus galloprovincialis* върху седимент”, на базата на точкови данни и без оценка на площите му (Първоначална оценка по РДМС 2013). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Емона“ попада в обхвата на 3 зони със специален режим на ползване (Зср 17 – по-голямата част, Зср 15 и 16), както и на 2 зони със забрана за ползване (Ззп 10 и Ззп 11). През част от зоната преминава подводен оптичен кабел (КАFOS). В района има недвижимо културно наследство (потънали кораби). Част от ЗЗ попада в зона с разрешение за търсене и проучвания на нефт и природен газ „Галата”.

Върху местообитание 1170 в зоната могат да се очакват средни неблагоприятни въздействия в резултат на дейности, свързани със стопански риболов (загуба и фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, замърсяване), тъй като подтип „Сублиторални мидени банки на *Mytilus galloprovincialis* върху седимент” е особено уязвим по отношение на този тип дейности; тази оценка отразява най-песимистичните тенденции и очаквания. Могат да се очакват и незначителни въздействия в резултат на замърсяване от морски транспорт във връзка с преминаващия през зоната основен морски транспортен коридор.

Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитанието в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанието в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср15, 16 и 17 според сценарий D.

11. Защитена зона BG0000116 „Камчия”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 5.8% от площта ѝ (749.36 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести

плитчини (220.93 ha), 1130 Естуари (1.39 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (4.9 ha), 1160 Обширни плитки заливи (2.66 ha). В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова et al., 2012).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. Няма информация за подтиповете на местообитание 1110, налични в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (сгради, път, ресторант и други туристически обекти) в непосредствена близост до местообитанието, което води до фрагментация, както и фитопланктонни цъфтежи през летните месеци; липса на типични зообентосни видове поради анаеробните условия в седиментите; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на промишлено замърсяване с отпадни води с различен произход, както и битово замърсяване с твърди отпадъци и битово-отпадни води; еутрофизация на местообитанието в цялата зона; наличие на строителство и инфраструктура (път) непосредствено до местообитанието; наличие на браконьерски риболовни мрежи; интензивен воден транспорт – рекреационни плавателни съдове с различни размери; следи от интензивна туристическа дейност.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (сгради, път, ресторант и други туристически обекти) в рамките на местообитанието, което води до фрагментация; значително замърсяване с битови отпадъци; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради втока на замърсени с органична материя води от течението на р. Камчия и замърсяването с битови отпадъци по бреговата ивица; наличие на строителство и инфраструктура (пътища) в рамките на местообитанието; следи от интензивна туристическа дейност, напр. каране на АТВ в рамките на местообитанието.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Няма информация за подтиповете на местообитание 1170, налични в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Камчия“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 14). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. В района има издадени концесии за добив на инертни

материали. Плажната ивица влиза в обхвата на зони за къпане и водни спортове и плажни атракции.

Върху местообитания 1110, 1130, 1140 и 1160 в зоната се очакват незначителни до средни въздействия в резултат на крайбрежния и морски туризъм през летния сезон (по-сериозни за 1130 и 1160, които се намират в неблагоприятно-незадоволително състояние). Свързаните с туризъм, водни спортове и плажуване дейности могат да доведат до обратима загуба на местообитания, фрагментация и смъртност на индивиди, както и до по-значимо замърсяване с твърди отпадъци и непречистени отпадни води. Евентуални дейности по изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ могат да доведат до сходни незначителни и обратими въздействия по време на извършването на дейностите, с последващо подобряване на природозащитното състояние в резултат на намаляване на замърсяването на морската среда.

Върху местообитание 1170 се очакват незначителни въздействия в резултат на крайбрежния и морски туризъм през летния сезон, който може да доведе до замърсяване с твърди отпадъци и непречистени отпадни води.

Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитания 1110, 1140 и 1170 в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср14 според сценарий D.

Местообитания 1130 и 1160 са в неблагоприятно-незадоволително състояние според проведеното картиране. Очаква се постепенно подобряване на състоянието на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср14 според сценарий D.

12. Защитена зона BG0000100 „Плаж Шкорпиловци”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 21.8% от площта ѝ (1117.39 ha). Обект на опазване в морската част на ЗЗ са следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (900.0646 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (6.09952 ha), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.9995 ha). Липсват данни от подробно картиране, описание на съществуващите подтипове, и оценка на природозащитното състояние на тези местообитания.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини Не са налични данни за подтиповете на местообитанието в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1130 Естуари. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (бунгала и къщи) в и в непосредствена близост до

местообитанието, което води до фрагментация; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване с битови отпадни води, както и изхвърлени битови отпадъци; еутрофизация на местообитанието; намаление на водните количества и промяна на хидрологичния режим; строителство непосредствено до местообитанието; следи от интензивен туризъм.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (бунгала и къщи, научно съоръжение – естакада в северната част), което води до известна фрагментация на местообитанието.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ попада в обхвата на I зона със специален режим на ползване (Зср 14). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. В района има недвижимо културно наследство. В района на Шкорпиловци е разположен полигон за научни изследвания и мониторинг (ИО-БАН). В района има издадени концесии за добив на инертни материали.

Плаж Шкорпиловци влиза в обхвата на зони за къпане и водни спортове и плажни атракции.

Върху местообитания 1110, 1130, 1140 и 1160 в зоната се очакват незначителни до средни въздействия в резултат на крайбрежния и морски туризъм през летния сезон (по-сериозни за 1130 и 1160, които се намират в неблагоприятно-незадоволително състояние). Свързаните с туризъм, водни спортове и плажуване дейности могат да доведат до обратима загуба на местообитания, фрагментация и смъртност на индивиди, както и до по-значимо замърсяване с твърди отпадъци и непречистени отпадни води. Евентуални дейности по изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ могат да доведат до сходни незначителни и обратими въздействия по време на извършването на дейностите, с последващо подобряване на природозащитното състояние в резултат на намаляване на замърсяването на морската среда.

Върху местообитание 8330 се очакват незначителни въздействия в резултат на крайбрежния и морски туризъм през летния сезон, който може да доведе до замърсяване с твърди отпадъци и непречистени отпадни води. Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитания 1110, 1140 и 8330 в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср14 според сценарий D. Местообитания 1130 и 1160 са в неблагоприятно-незадоволително състояние според проведеното картиране. Очаква се

постепенно подобряване на състоянието на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср14 според сценарий D.

13. Защитена зона BG0000103 „Галата”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Съгласно стандартния формуляр морската част на зоната обхваща 79% от площта ѝ (1455.95 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (1014.11 ha), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (5.6018 ha), 1160 Обширни плитки заливи (5.35827 ha), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (201.61 ha).

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини, с подтипове пясъчни биотопи: „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*”, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, „Чисти пясъци с *Callianassa candida* и *Arenicola marina*”, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*”. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание и подтиповете му в зоната;

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната;

1160 Обширни плитки заливи. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Галата“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (сгради, ресторанти и къмпинги) в рамките на местообитанието, което води до фрагментация;

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна. В зоната присъства консервационно ценният биотоп – подтип на местообитание 1170 „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*”. Присъстват биогенни рифове на *Ostrea edulis*, но липсват живи индивиди на стридата. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Информацията е допълнена и с данни от проведеното „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - Фаза I“. Качеството на данните е определено като „средно“ (M-moderate), основаващи се на частични данни и екстраполацията им. Не е извършено подробно картиране на подтиповете в зоната. Консервационният статус на съобществата е определен като „добър“.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Галата“ попада в обхвата на 1 зона със специален режим на ползване (Зср 10) и на 1 зона със забрана за ползване (Ззп 9). ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. Според

стандартния формуляр на зоната, основни въздействия върху местообитанията със средна или висока степен са: урбанизацията, екстракция на материали и биоресурси от морската среда, морски транспорт и свързани съоръжения, дифузно замърсяване на повърхностните води (външно и вътрешно за зоната), а със слабо- сондиране на дъното, подводни кабели, водомоторни спортове, сухоземни пътища, пасивен риболов, къмпирание.

Върху местообитания 1110, 1140 и 1160 в зоната се очакват незначителни до средни въздействия в резултат на крайбрежния и морски туризъм през летния сезон (по-сериозни за 1160, което се намира в неблагоприятно-незадоволително състояние). Свързаните с туризъм, водни спортове и плажуване дейности могат да доведат до обратима загуба на местообитания, фрагментация и смъртност на индивиди, както и до по-значимо замърсяване с твърди отпадъци и непречистени отпадни води. Тъй като липсват данни за площта и състоянието на местообитания 1110, 1140 и 1170 в зоната, тези въздействия не могат да бъдат количествено оценени. Очаква се постепенно постигане и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията в резултат на прилагане на заложените в МППРБ режими на управление на дейностите в Зср14 според сценарий D.

14. Защитена зона 001500 „Аладжа банка“

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Съгласно стандартния формуляр зоната е изцяло морска (100% от площта). Със своята абсолютна площ от 522 ha, относителната площ на банката съставлява над 3% от националното покритие на скалните рифове, което определя банката като една от най-големите за българското Черноморие. Миденото обрастване има 100% покритие, като преобладават едроразмерни (≥ 7 cm) екземпляри на голямата черна мида, свидетелство за добро състояние на мидената популация. Съпътстващата прикрепена и подвижна безгръбначна фауна се отличава с високо разнообразие. В зоната са представени следните природни морски местообитания:

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. Липсват подробни данни от картиране и присъствие на другите подтипове. В тази зона не е представен подтип „Подводни ливади с морски треви“ (Тодорова и кол. 2012; Първоначална оценка по РДМС 2013). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). В зоната е представен подтип „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*“, на базата на точкови данни и без оценка на площите му (Първоначална оценка по РДМС 2013). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Аладжа банка“ попада в обхвата на зона със специален режим на ползване (Зср 7). В близост са разположени друга зона със специален режим на опазване (Зср

б) и зона със забрана за ползване (Ззп 4). Зз частично се припокрива със зона за опазване на ценни видове риби, води, подходящи за отглеждане на черупкови организми, както и с район с висока концентрация на недвижимо културно наследство.

Според стандартния формуляр на зоната, основни въздействия върху местообитанията със висока степен са: дифузно замърсяване на повърхностните води поради битови отпадъчни води и други отпадъчни води чрез натоварване с биогенни елементи- неорганични форми на Р и N (външни за зоната), както и прекъснатия тип на урбанизация, а със средно- изхвърляне на отпадъци от битови/ развлекателни съоръжения, инвазивни неместни видове, водомоторни спортове.

15. Защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Според стандартния формуляр, морската част на зоната обхваща 90.5% от площта ѝ (39591.76 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания, всички с посочено добро качество на данните:

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (3205.89 ha). В зоната има установени находища на подтипове „Подводни ливади от морски треви”, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*“ (Първоначална оценка по РДМС 2013). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (0.19857 ha). Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1150 Крайбрежни лагуни. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции – поради наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитанието, фрагментации на местообитанието; критерий 3. Бъдещи перспективи - поради силно замърсяване на басейна и около него с битови отпадъци; строителна дейност и път до новопостроените сгради; силно изплитняване на басейните и пресъхване на част от местообитанието през летните месеци; следи от интензивна туристическа дейност.

1160 Обширни плитчици заливи (67.20734 ha). Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по: критерий 1. Площ в границите на зоната - поради намаляване на площта на местообитанието с 14%; критерий 2. Структура и функции – поради наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитанието, фрагментации на местообитанието, изменение в максималната дълбочина поради изграждането вълноломни стени, способстващи за изплитняване на залива; критерий 3. Бъдещи перспективи - поради точково замърсяване на природното местообитание с битови

отпадъци, строителна дейност на територията, наличие на рибарски лодки зад вълноломните стени и използването им като пристан и пирс за риболовни и спортни съдове, значителни въздействия от туристическа дейност през летния сезон върху местообитанието.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове) (12067.06 ha). В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Асоциация на *Phyllophora crispa* в долния инфролиторал“, „Инфра- и циркалиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в зоната. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери (3.53026 ha). Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 8330 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради регистрирането само на един вид от типичните за това местообитание видове животни и критерий 3. Бъдещи перспективи - поради големия брой лодки, преминаващи през летния сезон покрай пещерите, и нарастващата тенденция за развитието на туризма в района.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Комплекс Калиакра“ попада в обхвата на 4 зони със специален режим на ползване (Зсп 2, 3, 4 и 5) и на 2 зони със забрана за ползване (Зсп 2 и 3) и граничи със Зсп 1. Частично се застъпва с 2 зони за военни учения, район с недвижимо културно наследство (потънали кораби), зона за опазване на ценни видове риби, води, подходящи за отглеждане на черупкови организми. Част от ЗЗ попада и в зона с разрешение за търсене и проучвания на нефт и природен газ „Галата“.

Съгласно стандартният формуляр на зоната, натиските с висока степен на въздействие в морската среда са: пелагично тралене, заплахи и натиск извън страната- натоварване с неорганичен фосфор, професионален пасивен риболов, а със средно: пристанища/ туристически пристанища или кейове за отдих, предизвикани от човека промени в хидравличните условия, дифузно замърсяване на повърхностните води поради битови отпадъчни води и отпадъчни води, военни маневри, шумово замърсяване, инвазивни неместни видове, нефтени разливи в морето, прекъсната урбанизация, риболовни пристанища, морски пътища.

16. Защитена зона BG0000621 „Езеро Шабла - Езерец”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 65.0% от площта ѝ (1705.29 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (309.31418 ha); 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (5.90294 ha); 1150 Крайбрежни лагуни (24.55 ha);

1160 Обширни плитки заливи (77.82 ha); 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.99388 ha). В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова и кол 2012). Липсва подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. В зоната не е установен подтипът на местообитание 1110 „Подводни ливади на морски тревя“. За останалите подтипове липсват данни за картиране и оценка на площите. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1150 Крайбрежни лагуни. Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по: критерий 1. Площ в границите на зоната – поради намаляване на площта на местообитанието спрямо референтната от СФ; критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието от антропогенни структури – бунгала на два етажа в северната част, малка дълбочина и пресъхване на по-голямата част от басейна през лятото; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради значително количество изхвърлени в и около басейна битови отпадъци; ново строителство и път до сградите; силно изплитняване и пресъхване през лятото; следи от интензивен туризъм.

1160 Обширни плитки заливи. Картата на разпространение на природно местообитанието в границите на защитената зона е създадена след топологична проверка и обединяване на графичните полигони, изчертани след верифициране на полигоните по дедуктивен модел по време на теренната работа. Съобразно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ е Благоприятно (също по всички критерии).

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Езеро Шабла-Езерец“ попада в обхвата на зона със забрана за ползване (Ззп 1), която включва зона за военни учения (зона със забрана за заставане на котва, риболов с придънни средства, подводни и драгажни работи, придънно тралене и взривове) и район с недвижимо културно наследство (потънали кораби). Част от ЗЗ „Езеро Шабла-Езерец“ влиза и в обхвата на зоната със специален режим на ползване Зср 1. ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и води, подходящи за отглеждане на черупкови организми.

В Ззп режимите на ползване се определят съобразно международното морско право, действащото национално законодателство, целите за дългосрочно устойчиво развитие и интегрирано опазване на морската околна среда.

В Зср се забранява: добив на пясък, чакъл или камък; добив на миди, рапани и риболов чрез дънно тралене; драгиране и депониране на драгажни маси; пребаластирането на кораби в морските пространства в зоната; изграждане на изкуствени подводни рифове и острови върху местообитанията, предмет на опазване; търсене и проучването на полезни изкопаеми. Важат също забраните, определени в Плановете за управление на съответната защитена територия или защитена зона, а при липса на такъв, от заповедите за обявяване, обнародвани в Държавен вестник, или съгласно Стандартния формуляр.

Съгласно стандартният формуляр на зоната, натиските с висока степен на въздействие върху морската среда са: военни маневри и къмпирание в зоната, а със средно: изхвърляне на битови / рекреационни отпадъци, риболов и събиране на водни ресурси, изхвърляне на инертни материали, прекъсната урбанизация.

17. Защитена зона BG0000154 „Езеро Дуранкулак”

Текущо състояние на морските местообитания в зоната

Морската част на зоната обхваща 74.5% от площта ѝ (3762.84 ha). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (526.8 ha); 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (8.68736 ha); 1160 Обширни плитчки заливи (21.18 ha); 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.00005 ha). В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района, направени през 2007 г. от специалисти на ИБЕИ-БАН, показаха наличието му в зоната около н. Сивриборун - Дуранкулак. Липсват данни за площта, подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини. Не е извършено подробно картиране на състоянието за това местообитание в ЗЗ.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода. Не е извършено подробно картиране на състоянието за това местообитание в ЗЗ.

1160 Обширни плитчки заливи. Съгласно специфичната информация получена в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", местообитание 1160 в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ е представено с относително малка площ (0.42% от общата площ на защитената зона от 5050 ha) и проявява своите основни характеристики. Общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ е Неблагоприятно незадоволително, съгласно оценките по: критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация на местообитанието заради наличието на антропогенни структури (сгради и къмпинг) в рамките на полигоните; критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на значително битово замърсяване; строителство и инфраструктура.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове). Площта на местообитание 1170 в границите на зоната не е определяна. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в

зоната. Липсват данни за присъствие на подтип Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*. Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери. Не е извършено подробно картиране на състоянието за това местообитание в ЗЗ.

Очаквани въздействия:

Съгласно МППРБ, ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ попада в обхвата на зона със специфичен режим на опазване (Зср 1), която включва и район с висока концентрация на недвижимо културно наследство. ЗЗ частично се застъпва със зона за опазване на ценни видове риби и с район с води, подходящи за отглеждане на черупкови организми.

В тези зони се забранява: добив на пясък, чакъл или камък; добив на миди, рапани и риболов чрез дънно тралене; драгиране и депониране на драгажни маси; пребаластирането на кораби в морските пространства в зоната; изграждане на изкуствени подводни рифове и острови върху местообитанията, предмет на опазване; търсене и проучването на полезни изкопаеми. Важат също забраните, определени в Плановете за управление на съответната защитена територия или защитена зона, а при липса на такъв, от заповедите за обявяване, обнародвани в Държавен вестник, или съгласно Стандартния формуляр.

Съгласно стандартният формуляр на зоната, натиските с висока степен на въздействие върху морската среда са: външни за зоната къмпинг и каравани, дифузно замърсяване на повърхностните води поради транспорт и инфраструктура без връзка с канализация, а със средно: външни за зоната изхвърляне на битови/рекреационни отпадъци, къмпиране и каравани, модификация на хидрографското функциониране, общо.

5.а.3 Местообитания на животински видове (без птици)

В ДОСВ се оценяват целеви видове, които са свързани с морската среда като местообитание, хранителна база или жизнената им дейност протича изцяло в нея.

Сухоземни видове (основно прилепи), чиито местообитания са свързани частично подводни морски пещери (местообитание 8330) и прибрежни скални местообитания.

В тези местообитания прилепите не зимуват, но активно ги използват през летния сезон като укрития. Установени са следните видове:

1310 Пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersii*)

Национална оценка – Според резултатите от проект “Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, потенциалните местообитания на вида заемат 4333 km² от територията на страната. От тях, в ЗЗ от Натура 2000 попадат 2690 km² (62.1%), а извън са 1642 km² (37.9%). Осреднената обща национална численост е около 108500 индивида.

Биология и екология на вида – Формира размножителни колонии с численост от 500 до 10 000

екземпляра, често смесени с *Myotis capaccinii*. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Зимува само в подземни убежища. Денонощните хранителни (до ок. 20 km) и сезонни миграции между убежищата са от 50 до 150 km.

Местообитания – Типичен обитател на карста. Разпространен е на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 600 m н.в.

1307 Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Национална оценка – Според резултатите от проект “Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” потенциалните местообитания на вида са оценени на 7 648 km² от територията на страната. От тях, в ЗЗ от Натура 2000 попадат 3913 km² (51.2%), а извън са 3734 km² (48.8%). Осреднената обща национална численост е около 15400 индивида.

Биология и екология на вида – Пещерен вид. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани, но е установено, че над 60% от хранителния спектър са едри дългопипалести скакалци. У нас извършва редовни сезонни миграции между зимните и летни убежища в рамките на 50 до 80 km.

Местообитания – Целогодишно обитава подземни убежища – карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии. Ловува над открити пространства.

1324 Голям нощник (*Myotis myotis*)

Национална оценка – Според резултатите от проект “Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, потенциалните местообитания на вида заемат 7 080 km² от територията на страната. От тях, в ЗЗ от Натура 2000 попадат 3 755 km² (53%), а извън са 3 325 km² (47%). Осреднената обща национална численост е около 16500 индивида. km

Биология и екология на вида – Пещерен вид, формиращ смесени колонии с остроухия нощник. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 46% от храната му се състои от едри бръмбари-бегачи. По данни от Западна Европа големият нощник най-често ловува в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори. Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 km, максимум до 15 km от убежището.

Местообитания – Целогодишно обитава подземни убежища – карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии.

1316 Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

Национална оценка – Според резултатите от проект “Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, потенциалните местообитания на вида са оценени на 3317 km² от територията на страната. От тях, в ЗЗ от Натура 2000 попадат 1873 km² (56.5%), а извън са 1445 km² (43.5%). Осреднената обща национална численост възлиза на 21000 индивида.

Биология и екология на вида – Фрмира размножителни колонии с численост от няколко десетки до няколко хиляди (50 до 3000, най-често 200-500, винаги смесени с *Miniopterus schreibersii*). Максимумът на ражданията е през периода 20-25 май. Зимува само в подземни убежища. Извършва редовни сезонни миграции от 50 до 150 km. Миграцията към местата за размножаване вероятно става след 10-20 април.

Местообитания – Обитава целогодишно само подземни убежища по изключение влажни мазета на необитаеми сгради. Ловува често над водни площи.

1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Национална оценка – Според резултатите от проект “Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” потенциалните местообитания на вида заемат 4830 km² от територията на страната. От тях, в мрежата защитени зони Натура 2000 попадат 3027 km² (62,7%), а извън са 1803 km² (37,3%). Осреднената обща национална численост възлиза на 22100 индивида.

Биология и екология на вида

Пещерен вид, формиращ понякога многохилядни зимни и размножителни колонии. Местен вид, като най-дългите миграции рядко надхвърлят 100 km.

Местообитания – Предпочита гористи карстови райони. За убежища използва предимно пещери.

Сухоземни видове свързани с морската среда

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Национална оценка – Числеността е оценена между 1300–1500 индивида, от които 800–1000 размножаващи се при средна дължина на индивидуалната речна територия – 5–15 km и 2–5 km на бреговите ивици на затворени водоеми и Черно море. Най-плътна е популацията в Югоизточна България.

Биология и екология на вида – Предимно нощно активен вид. Прави постоянна подводна бърлога и временни убежища в брега и под корените на дърветата. В Югоизточна България основна част от диетата е риба (до 93%) В хранителния спектър влизат и раци, жаби, гръбначни, мекотели (Георгиев, 2004). Понякога видрата прави големи преходи към други водни тела, изминавайки десетки километри.

Местообитания

Присъствие на видра (преки наблюдения, и следи от жизнената ѝ дейност) е потвърдено почти по цялото Черноморското крайбрежие (фиг.5.а.3.1) във:

- Скалисти участъци по крайбрежието. Според Kluuk (1992), наличието на животни резиденти е силно обвързано с наличието на не повече от 3-4 km от сладководни източници (по бреговата ивица на бившия резерват “Морски Пелин”; скалисти брегове до р. Велека), Видът е регистриран в този биотоп в околностите на гр. Царево, Южно

Черноморие (Georgiev, 2005).

- Пясъчни плажни ивици. Те предоставят достъп до хранителна база в морето. Регистрирано е и ползването на местообитанието за игра (непубл. Спасов, Georgiev, 2005). Видрата е срещана повсеместно край Варненския плаж, до кв .Аспарухово, на плажната ивица в курортен комплекс "Слънчев бряг" (непубл. Бешков, 2015).

- Пясъчни дюни и пясъчни коси. Използват се за преминаване от един воден басейн в друг, за игра и за маркиране границата на индивидуалния участък. (Георгиев, непубл.).

- Всички крайморски езера, лагуни, блата и солници. При този вид местообитания обикновено липсва храстова и дървесна растителност по брега, но има наличие на гъста водолюбива литорална растителност. Често временно са обитавани съседни хабитати, като разливи и канали с почвен бряг, водещи към морето. Видът е регистриран в районите на Шабла и Дуранкулак, Поморийско, Атанасовско езеро, ез. Пода, Бургаски езера (Андреев, непубл.; БДЗП, непубл.; Gerogiev, 2005).

- Устия на реки. Изследвания доказват висока численост и постоянно присъствие по крайбрежията в най-долните течения на реките в близост до морето при р. Велека, Резовска, Караагач и Ропотамо (Спасов, непубликуван доклад; БДЗП, непубликувани). Видра е установена при устието на р. Силистар.

- Антропогенни местообитания. Установено е използването като маркировъчни места на части от пристанищни брегове и кейове (Георгиев, непубликувани; БДЗП, непубликувани).

Фиг.5.а.3.1 Регистрирано присъствие на видра в прибрежната зона на Черно море

Морски бозайници

В Българската акватория на Черно море, както и в цялостния Черноморски басейн обитават три вида китоподобни. Те са с различна численост и консервационен статус. Поради полузатворения и изолиран характер на нашето море, те са еволюирали като ендемични подвидове – черноморска афала (*Tursiops truncatus ponticus*), реликтен муткур (*Phocoena phocoena relictus*) и черноморски обикновен делфин (*Delphinus delphis ponticus*). Трите вида са защитени от Закона за биологичното разнообразие на Република България и множество международни споразумения.

Наблюдения през периода 2006 – 2010 г. на акваторията с дълбочина от 20 до 100 m (шелфова зона), приблизително до 30 мили от брега показват, че и трите вида китоподобни са еднакво добре представени през всички сезони (Raykov, Panayotova 2012). Общата численост на наблюденията през този период е 933 екземпляра, като с най-висока е числеността на афалата (*T. truncatus*) – 486 екз., следвана от тази на обикновения делфин (*D. delphis*) – 288 екз. и най-ниска на муткура (*Ph. Phocoena*) – 159 екз.

Популационната биология на трите вида морски бозайници не е добре изучена. Няма достатъчно данни за числеността, плътността на популациите и тенденциите в тяхното изменение. В българската акватория на Черно море за периода 2006-2013 г. са наблюдавани общо 289 морски бозайници (Panayotova, Todorova, 2015), от които афалата - 618 индивида, регистрирани при 120 наблюдения, следван от обикновения делфин - 554 индивида при 101 наблюдения и 251 муткура при 68 наблюдения. Общата честота на срещане е 3.18 наблюдения/100 морски мили.

Достатъчността и разнообразието на хранителната база на муткура, обикновения делфин и афалата, се нуждаят от специални изследвания.

Въздействия и Заплахи

Основните заплахи са свързани с влошаване на местообитанията, безпокойството и случайните приулови в риболовните уреди. Последните са и главният източник на смъртност с антропогенен произход за китоподобните в Черно море.

Негативно въздействие на морския трафик търговският флот и морският риболов:

- влошаване на местообитанията – генерирано от отпадни води, нефтено и шумово замърсяване. Хроничното излагане на шум може да увреди трайно важни биологични функции на китоподобните и да предизвика отрицателни последствия в тяхното състояние. Други специфични негативни въздействия се причиняват от изхвърлени рибарски уреди (Birku et al., 2009). Многото фиксирани и плаващи риболовни уреди в някои крайбрежни райони водят до ограничаване на площта на местообитанията, представляват бариера за миграционните пътища, особено за муткура и афалата и са потенциален риск за случаен приулов (Birkun, 2002);

- промяна в хранителния ресурс – според Годишни отчети на ИРР -1993-2014; (Shlyakhov and Daskalov, 2008) популациите на хамсията, тризоната и другите основни видове риби започват да се възстановяват, но съпътстващото повишаване на

риболовното усилие (включително ННН риболова) е рисково и може да доведе до нова рецесия на запасите на основните рибни видове, главен трофичен ресурс за китоподобните (IUCN 2019).

- дънно (придънно) и пелагично тралиране; пелагичните тралове са неселективни уреди с малко око на мрежата. Употребата им елиминира не само възрастните, но и младите риби. Тралирането по морското дъно предизвиква множество екологични проблеми - разбърква и разнася тинята от дъното, като не позволява на светлината да достигне дълбоките слоеве и така погребва съседните бентосни съобщества. Дънното тралене с бийм трал в Черно море е разрешено с промяна в закона през 2012 г. (ЗРА, чл. 35 ал. 3). Бийм тралът, поради голямата си тежест потъва в грунта, разравя дъното и оказва негативно влияние на черната мида и на другите дънни организми (Петрова, непубл.). Освобождават се затрупаните в седимента биогенни елементи, допринасящи за засилена еутрофикация. Това замърсяване на морската среда има пряко неблагоприятно въздействие върху физиологията на китоподобните и е предпоставка за разпространение на различни болести и податливост на китоподобните към бактериални инфекции. Величината на въздействието от дънното тралиране не е оценена, но се предполага, че муткура и афалата се влияят много повече отколкото обикновения делфин и предизвиква:

- поведенчески промени, нарушения в разпространението, миграционните схеми и възпроизводителната способност;

- инцидентна смъртност при оплитане в риболовни мрежи. Приуловите на китоподобните се срещат практически по цялото крайбрежие (BLASDOL, 1999; Михайлов, 2009; Mihaylov, 2011). Повечето случаи на приулови са регистрирани за периода 2008- 2011 г. в плитката зона над континенталния шелф при дълбочини от няколко метра до 80 m. Резултати от директна наблюдателска програма проведена през 2010-2011 г. показват, че броят на приуловените индивиди морска свиня възлиза на 19 индивида (90%), а този на афалата е 2 (10%). Дънно-прикрепените хрилни мрежи и риболовния сезон за калкан между април и юли са основните риболовни уреди и сезон, рискови за афалата и особено за морската свиня. От инспектирани 982 калканови мрежи с обща дължина 88.4 km са регистрирани 21 приуловени китоподобни - 19 муткура (90%) и 2 афали (10%) (Mihaylov, 2011). Индексът на приулов е 22 муткура и 2 афали на 100 km мрежа или общо 24 китоподобни за 100 km калканова мрежа. Относно уловения прицелен вид - калкана, индексът на приулов е 9 муткура и 1 афала за 1000 калкана;

- навлизане на чуждоземни/инвазивни морски видове в Черноморската екосистема (напр. ктенофорите *Beroe ovata* и *Mnemiopsis leidyi*), които се явяват в конкурентни трофични взаимоотношения с планктоноядните риби – основен трофичен ресурс на китоподобните;

- естествена смъртност - болестите по китоподобните имат лимитираща роля за прираста на популациите им в Черно море;

- строителство на ПОСВ може да окаже известно увреждане на местообитанията на

китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ; безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби – основен трофичен ресурс). В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфиноподобните, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на еутрофикацията и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

Целеви за оценка животински видове са:

1349 Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*, Varabasch-Nikiforov, 1940)

Национална оценка – Данните за числеността са недостатъчни. През 90-те години в района на Варненския залив са преброявани до около 40 индивида. През 2004 г. единични афали са забелязани край Калиакра, Балчик и Бялата лагуна. При изпълнение на дейностите по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза“ Дейност 6: „Теренни наблюдения на китоподобните: *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena* и *Delphinus delphis* в българската изключителна икономическа зона (ИИЗ) в Черно море“, 2015 г., (<http://eea.government.bg/bg/bio/opros/docs>) в българската акватория на Черно море за вида са определени национални референтни стойности за ареал от 3130 ha, с численост между 545 – 1333 екземпляра. Цялостното природозащитно състояние на вида е оценено като „неблагоприятно – лошо“ (U2).

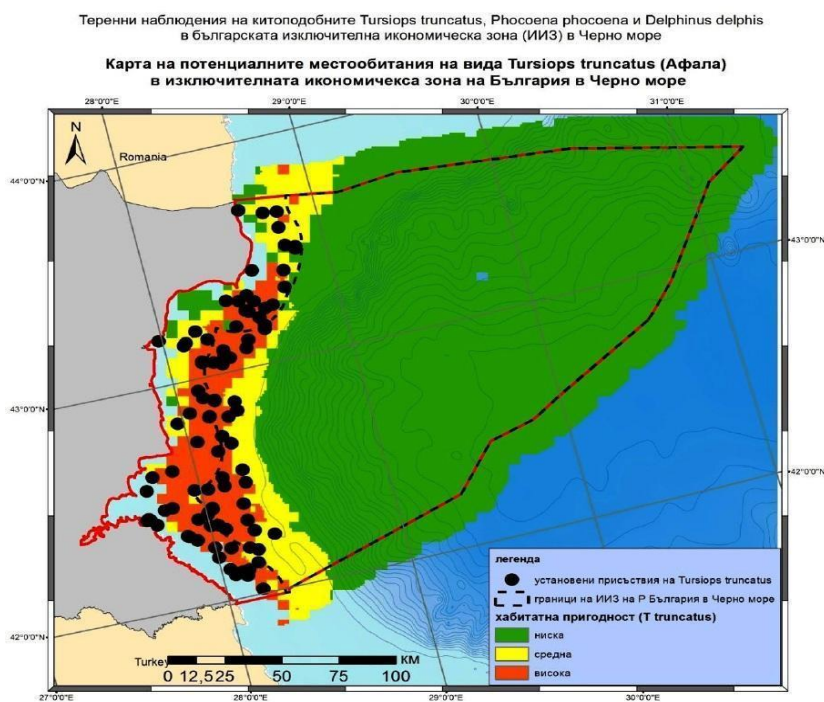
Биология и екология на вида – Хищник от най-висок порядък. Освен с бентосни видове, по време на сезонните рибни миграции, се храни и с пелагични риби. Това е най-малобройният черноморски делфин, което се дължи на крайбрежния му начин на живот, големите размери и слабата плодовитост. Най-често е наблюдаван на 5-7 мили от брега (Станев, 1997). Повече индивиди са наблюдавани пред устието на р. Камчия и н. Емине (Panayotova, Todorova, 2012). Данните показват предпочитание към райони с умерен и интензивен морски риболов. Често следват рибарските кораби и се хранят с изплъзналата се от мрежите риба. Афалите мигрират в българските води ежегодно от югоизток и североизток през пролетта (Birkun, et al., 2014). Миграционните пътища, зоните за размножаване и хранене съвпадат с местата за риболов, където калканът се експлоатира интензивно чрез хрилни мрежи.

В Червения списък на Международния Съюз за Опазване на природата (IUCN Red List) реликтният муткур е включен в категория „Застрашен“ (EN).

Местообитания – Афалата е бентосноядна и затова обитава крайбрежни води (фиг.5.а.3.2).

Разпространение в България – През последните години видът е наблюдаван предимно по Северното Черноморие. Две до пет стада от по 5 до 12 животни са наблюдавани на 10 -17 мили от нос Галата.

Фиг.5.а.3.2 Потенциални местообитания на афала по черноморското крайбрежие на България

1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena ssp. relicta*, Abel, 1905)

Национална оценка – Данните са оскъдни. Числеността не е добре проучена, но е с тенденция към намаляване. За периода 1992–1995 г. от Галата до Емине ежегодно са преброявани около 320 индивида. При изпълнение на дейностите по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6: „Теренни наблюдения на китоподобните: *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena* и *Delphinus delphis* в българската изключителна икономическа зона (ИИЗ) в Черно море“, 2015 г., в българската акватория на Черно море за вида са определени национални референтни стойности за ареал от 3230 ha, с численост между 116 – 8850 екземпляра. Цялостното природозащитно състояние на вида е оценено като „неблагоприятно-незадоволително“ (U1).

Биология и екология на вида – Муткурът достига на дължина до 1.7 m и тежи 55 – 65 kg. Не скача над водата, поради което е трудно да се установи присъствието му, дори при спокойна вода. Живее на малки групи до 10 екземпляра. По-големи групи се образуват само при масови струпвания на риба. Тя е основна част от хранителния му спектър, но освен това консумира раци, мекотели, дори водорасли.

В Червения списък на Международния Съюз за Опазване на природата (IUCN Red List) реликтният муткур е включен в категория „Застрашен“ (EN).

Местообитания – Муткурът обитава литорала, над континенталния шелф. Видът е наблюдаван предимно в крайбрежната зона, на 2-3 мили от брега и на дълбочина 30–35 m (Станев, 1997), където са най-пригодните местообитания и корелира с най-многобройни наблюдения. Често се среща и в откритата морска зона в зависимост от разпределението на хранителния ресурс –

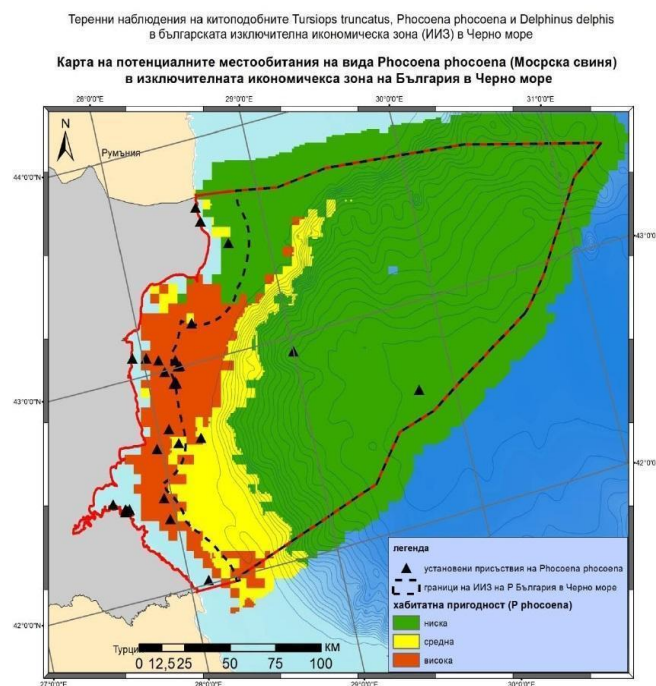
пелагични и дънни видове риби (Birkun, 2008). Повече индивиди са наблюдавани около Варна, н. Емине н. Маслен нос южно от Бургас (Panayotova, Todorova, 2012). Муткурът показва предпочитание към райони с умерен и интензивен морски риболов. Често следва рибарските кораби и се храни с изплъзналата се от мрежите риба (фиг.5.а.3.4).

Миграции – През зимните месеци муткурите обитават местата, където зимува най-многочисления вид риба, хамсията (*Engraulis encrasicolus*) - източните турски и южните грузински териториални води (Birkun et al. 2006).

През месеците март-април техният миграционният път започва първоначално от южните райони на България (р Резовска, на границата с Турция) преминава покрай Маслен нос (Николов 1963) и върви на север.

През есента миграцията е в обратна посока, като муткурите се завръщат по същия път и в същите близки до брега зони към районите на зимуване. Това ги прави широко разпространени по цялото българско черноморско крайбрежие по време на пролетните и есенните миграции и лятното им разпределение.

Разпространение в България - Крайбрежните черноморски води.

Фиг.5.а.3.3 Потенциални местообитания на муткур по черноморското крайбрежие на България

Риби, свързани с морската среда

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Национална оценка – Данните за числеността на вида са недостатъчни, оценките са базират на данни от стопанските улови, които обаче се характеризират със значителни флукуации. В р. Дунав българските улови зависят както от природните условия, оказващи влияние върху

сроковете и интензивността на миграциите, така и от риболовния натиск в румънския участък от реката. Видът е докладван в два биогеографски региона – Черноморски и Континентален, като природозащитното състояние е оценено като „Благоприятно”.

Биология и екология на вида – Представител на разред Селдоподобни (Clupeiformes), семейство Селдови (Clupeidae). Проходен вид, който живее в морски води до достигане на полова зрялост (2-3 години). Среща се в Черно и Азовско море. Стадна риба. Размножава се пролетно време в сладки води, като извършва миграции в по-големите притоци – Дунав, Днепър, Днестър Буг, Дон и др. По време на размножителната миграция рибите не се хранят и след хвърлянето на хайвера умират. Хайверът батипелагичен и се развива докато се носи по течението на реките. Личинките и малките рибки остават в реката няколко месеца, докато достигнат до морето. Малките рибки се хранят с дребни безгръбначни, а по-големите (в морето) – с ракообразни и дребни риби (хамсия, трицона, атерина). Обект на стопански риболов.

Местообитания – Постоянни местообитания са открити и крайбрежни морски води, а размножителни – големи реки.

Разпространение в България – През март и април видът се среща в българските крайбрежни води на Черно море от района на р.Резовска до района на нос Шабла, включително, Варненски залив и Варненско езеро. По време на размножителния период, през май се появява в българския участък от р.Дунав до устието на р.Тимок. През тези периоди видът е обект на стопански риболов.

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica* = *Alosa caspia nordmani*)

Национална оценка – Данните за числеността на вида са оскъдни, оценките са базират на данни от стопанските улови, които обаче се характеризират със значителни флуктуации. Освен това, много често в уловите видът се отчита заедно с карагъоза, което значително намалява степента на достоверност на информацията. В р. Дунав българските улови зависят както от природните условия, оказващи влияние върху сроковете и интензивността на миграциите, така и от риболовния натиск в румънския участък от реката. Видът е докладван в два биогеографски региона – Черноморски и Континентален, като природозащитното състояние е оценено като „Благоприятно”.

Биология и екология на вида – Представител на разред Селдоподобни (Clupeiformes), семейство Селдови (Clupeidae). Проходен вид, който живее в морски води до достигане на полова зрялост (2 години). Среща се в Черно и Азовско море. Стадна риба. Както и карагъоза, се размножава пролетно време в сладки води, като извършва миграции в по-големите притоци – Дунав, Днепър, Днестър Буг, Дон и др., но миграциите са значително къси. По време на размножителната миграция рибите не се хранят и след хвърлянето на хайвера умират. Хайверът батипелагичен и се развива докато се носи по течението на реките. Личинките и малките рибки остават в реката няколко месеца, докато достигнат до морето. Малките рибки се хранят с дребни безгръбначни, а по-големите (в морето) – с ракообразни и дребни риби (хамсия, трицона, атерина). Обект на стопански риболов.

Местообитания – Постоянни местообитания са открити и крайбрежни морски води, а

размножителни – големи и средни реки.

Разпространение в България – През март и април видът се среща в българските крайбрежни води на Черно море от района на р.Резовска до района на нос Шабла, включително, Варненски залив, Варненско езеро, р.Резовска, р.Ропотамо, р.Камчия и др.. В българския участък от р.Дунав се появява също през май, но не всяка година, като достига до района на Тутракан. През тези периоди видът е обект на стопански риболов.

Защитени зони по смисъла на ЗБР за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Животински свят

1. Защитена зона BG0001007 “Странджа”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 140 и 150 индивида. *Потенциални местообитания* (проект Картиране) са установени в долните течения на р.Караагач и след сливането ѝ с р.Узунджовска и всички крайбрежни територии както и Дяволска река, реките Ропотамо, Велека и Резовска.

Ефективно заети са всички големи и средни реки в района, както и крайбрежни територии, поради наличие на достатъчна хранителна база (риба, едри ракообразни и земноводни), места за бърлоги и скалисти участъци по брега на Черно море. Местообитанията на видрата са многобройни с разнообразни екологични условия, като около 50% от морския бряг и до 100% от бреговете на реките са подходящи за бърлоги и места за укрития.

Относителната численост на видрата в ЗЗ “Странджа” се оценява на 0.3 инд./км, като в ЗЗ площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата възлизат на 5393.61 ha. Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата се определят на 55.81 km, а площта на бреговете им е 279.05 ha.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

41.980907 28.014034

41.980902 28.014628

42.107895 27.918104

42.11094 27.912644

42.111993 27.913143

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.1.

Таблица 5.а.3.1. Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР
Изчисленият капацитет за видрата в зоната е 150 индивида.

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изгр. на нови, реконстр. и модерниз.
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Природозащитното състояние по този параметър е благоприятно, То се определя от водните площи на водоемите на отстояние 50 m от брега и нефрагментирана и незастроена сухоземна ивица до 200 m от бреговете).

Очакваните въздействия върху видрата, които могат да се очакват от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно е свързано с присъствието на хора през летния сезон в района на плажовете и може да се оцени като временно отрицателно. В останалото време е то много слабо отрицателно и не оказва съществено въздействие върху видрата. За оптимален параметър се приема потенциалната индивидуална територия, която да обхваща минимум 70% от брега, като средната плътност на човешко присъствие да е до 10 брой хора/ha за 1 час.

Фрагментация на местообитанията не е установена. Непреодолими линейни инфраструктури или изкуствени бариери, които да възпрепятстват миграция на индивиди на вида в 200 метровия буфер около бреговете на водоема или морето липсват.

При прилагането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на вида, както и безпокойство, но в много малка част от потенциалните му местообитания в зоната. В дългосрочен план въздействието върху местообитанията и

хранителната база на вида е положително.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за числеността.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.2.

Таблица 5.а.3.2 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модерниз.
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – временно отрицателно въздействие	1 - много слабо отрицателно	2 –временни отрицателни въздействия	3 – временно отрицателно въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – временно отрицателно въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – временно отрицателно въздействие	3 – временно отрицателно въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – временно отрицателно въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – временно отрицателно въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

В крайбрежната част на ЗЗ има разположени 9 даляна. Приулови в ЗЗ са установени около Варвара, Ахтопол, Синеморец

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R), без данни за числеността.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на

състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г. Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.3.

Таблица 5.а.3.3 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модерниз.
Загуба на местообитания	2 – слабо отрицателно въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – слабо отрицателно въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – слабо отрицателно въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – слабо отрицателно въздействие	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Набезите на делфините върху даляните са ежеседмични. Най-често щетите са причинени от морската свиня. В крайбрежната част на 33 има разположени 9 даляна. Приулови в 33 са установени около Варвара, Ахтопол и Синеморец.

Може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в 33. Може да се очаква безпокойство от подводен шум, промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби - трофичен ресурс на делфините) при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

Кумулативно въздействие. Повечето населени места в 33 „Странджа“ нямат изградена канализация или последната се нуждае от ремонт и модернизация. В повечето населени места липсват също така ПСОВ с достатъчен капацитет, за да могат да се справят с големия туристически поток през летния сезон. По-голямата част от битовите отпадъчни води се заустват директно в крайбрежната зона или индиректно, чрез вливащите се в нея реки. В рамките на зоната съществуват депа за битови и строителни отпадъци.

Основните антропогенни заплахи върху морската част от зоната са урбанизацията и туризма и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, повишени количества твърди отпадъци от домакинства и туристическите комплекси, основно през летния сезон. Тогава е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани от туристите. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е оценен като „Рядък”, като е отбелязана само референтната площ на местообитанията на вида 48380 ha.

Потенциални местообитания (проект Картиране) са установени в долните течения на реките Резовска, Силистар и Велека, но видът не е регистриран в тях. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени. Присъствието на вида в морската част на ЗЗ, но без количествени данни, се потвърждава само от наличието му в регистрираните стопански улови.

Природозащитното състояние на вида е оценено само в сладководните местообитания като „Неблагоприятно-незадоволително” по критерий „Популация в границите на зоната” и „Благоприятно” – по всички останали критерии. Няма данни за природозащитното състояние на вида в морските води.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.4.

Таблица 5.а.3.4 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 - кумулативни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 - кумулативни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 - кумулативни отрицателни въздействия	5 - кумулативни отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е оценен като „Рядък”, а неговата численост е определена на 48 индивида.

Потенциални местообитания (проект Картиране) са установени в долните течения на реките Резовска, Силистар и Велека, но видът не е регистриран в тях. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени. Присъствието на вида в морската част на ЗЗ, но без количествени данни, се потвърждава само от наличието му в регистрираните стопански улови. Данните обаче са с ниска достоверност, тъй като в регистрираните улови видът често се отчита заедно с карагъоза.

Природозащитното състояние на вида е оценено само в сладководните местообитания като „Неблагоприятно-незадоволително” по критерий „Популация в границите на зоната” и „Благоприятно” – по всички останали критерии. Няма данни за природозащитното състояние на вида в морските води.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.5.

Таблица 5.а.3.5 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2. Защитена зона BG0000143 “Караагач”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 1 и 2 индивида.

Потенциални местообитания (проект Картиране). Потенциално и ефективно заето местообитание на видрата в ЗЗ основно се намират по брега на блато Караагач с площ от 64.09 ha, което, предоставя достатъчни места за укрития, бърлоги и богата хранителна база. То е и пряк коридор до Черно море. Дължината на бреговете, подходящи за обитаване от видрата е 2.62 km, с площ 0.27 ha. ЗЗ няма морска територия, но е в непосредствена близост до нея.

Относителната численост на видрата в ЗЗ е 0,3 инд./км.

Капацитетът на зоната е 1 индивид. ЗЗ е част от по-широк обхват на разпространение и няма

капацитет да поддържа собствена популация, поради което и числеността на целевия вид в нея е ниска.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.6.

Таблица 5.а.3.6 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Не се очаква фрагментация на местообитанията. В източната част на зоната човешкото присъствие през курортния сезон е от голямо. В останалата част на зоната е малко и не оказва значимо влияние върху видрата.

Риб

Не се очаква въздействие върху целеви видове риби от реализирането на МППРБ.

3. Защитена зона BG0000208 “Босна”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 2 и 3 индивида.

Потенциални местообитания (проект Картиране). Относителната численост на видрата в тази зона е 0.16 инд./km.

Изчисленият капацитет за видрата в зоната е 3 индивида. По експертна преценка

действителният запас в тази зона е по-голям.

Числеността на видрата в тази зона е твърде малка за съществуване на обособена популация, но териториите са част от широк обхват на разпространение. Зоната няма капацитет да поддържа собствена популация и числеността на целевия вид в нея е ниска.

Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 465.81 ha. Дължината на речните участъци подходящи за обитаване от видрата е 16,61 km, а площта на бреговете им е 240.25 ha.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

42.143998 27.842655

42.144053 27.842501

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.7.

Таблица 5.а.3.7 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Фрагментация на местообитанията няма.

Присъствието на хора е от малко, предимно пастири и риболовци-любители. Това не оказва значимо влияние на видрата.

Риб

Не се очаква въздействие върху целеви видове риби от реализирането на МППРБ.

4. Защитена зона BG0001001 „Ропотамо”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост от 27 индивида.

Потенциални местообитания (проект Картиране). Относителната численост на видрата в тази зона е 0.3 инд./km.

По експертна преценка действителният капацитет в тази зона е по-голям.

В ЗЗ “Ропотамо” дължината на речните участъци и изкуствените канали в зоната, подходящи за обитаване от видрата е 57.31 km, а площта на бреговете им е 4522.38 ha. Подходящите обитания за видрата се оценяват на 100%, поради наличието на достатъчно места за укрытия и бърлоги, и до 50% от бреговете на морето, поради наличието на достатъчно скалисти брегове, подходящи за укрытия и бърлоги.

В ЗЗ “Ропотамо” площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 1345.77 ha. В ЗЗ “Ропотамо” дължина на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата са 10.12 km, а площта на бреговете им е 8,4 ha.

Регистрации на вида по следи от жизнена дейност:

42.327848 27.740465

42.33061 27.735577

42.330907 27.735239

42.367398 27.708978

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.8.

Таблица 5.а.3.8 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

В ЗЗ “Ропотамо” не е установена фрагментация на местообитанията. Последните са свързани със съседни биотопи чрез подходящи за видрата миграционни коридори. Присъствието на хора в зоната през летния сезон в районите на плажове е голямо; в останалото време е средно, предимно туристи и местни жители, и не оказва значимо влияние на видрата.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видрата в ЗЗ. Не се очаква, безпокойство, промени в числеността, хранителната база и структурата на популациите на видрата. Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на вида в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопочиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; Подобряването на състоянието на водите ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за видрата.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за числеността.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.9.

Таблица 5.а.3.9 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят на места на даляни в ЗЗ е между 8 и 9.

Броят на места на даляни извън ЗЗ, но около Созопол е между 2 и 3.

Приулови в ЗЗ са установени около Приморско, Китен, Каваците, Аркутино, Лозенец.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R), без данни за неговата численост.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.10.

Таблица 5.а.3.10 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят на места на даляни в ЗЗ е между 8 и 9. Броят на места на даляни извън ЗЗ, но около Созопол е между 2 и 3. Приулови в ЗЗ са установени около Приморско, Китен, Каваците, Аркутино, Лозенец.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на тези видове в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; по този начин ще се намалят концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

В зоната е регистрирана само 1 пещера, която отговаря на критериите за **местообитание 8330**.

Съгласно данни от проведено картиране, ПС на местообитание 8330 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

Установени са 5 вида прилепи, които обитават пещерата от средата на април до края на септември - пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersii*) (250-1000 екз.), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), (100-500 екз), голям нощник (*Myotis myotis*) и остроух нощник (*Myotis blythii*), (смесена колония 2000-3000 екз.), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) (50-100 екз.).

Безпокойство - В пещерата се влиза много рядко, защото е трудно достъпна. Маслен нос става все по-посещаван от туристи и гмуркачи и е възможно посещенията в пещерата да зачестят.

Замърсяване - Подобно на други морски пещери, крайт на пещерата е силно замърсен със стотици пластмасови и дървени отпадъци, които са вкарани от прибоа.

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост до 2000 индивида.

В зоната не са установени находища за зимуване на вида. В известните летни находища в зоната са били установени общо 1251 екземпляра. По проект „Картиране“, потенциални оптимални местообитания на вида са регистриране по цялата брегова ивица на ЗЗ. Видът е пещерен неговите местообитания са свързани с местообитание 8330. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 508 ha (4% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 2723 ha (21,2% от площта на защитената зона).

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското

пространство върху дългокрилия прилеп са представена на табл.5.а.3.11.

Таблица 5.а.3.11 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост от до 2000 индивида.

В известните летни находища в зоната са били установени общо 1500 екземпляра. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 612.3 ha (4.8% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 8484 ha (66,2% от площта на защитената зона).

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППБР в морското пространство върху остроухия нощник са представена на табл.5.а.3.12.

Таблица 5.а.3.12 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С) с численост на размножителната популация до 500 индивида. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 709.7 ha (5.5% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 2723 ha (21,2% от площта на защитената зона).

По по-стари съобщения видът е установяван в „Южна абразионна пещера“ на Маслен нос.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху дългопръстия нощник са представена на табл.5.а.3.13.

Таблица 5.а.3.13 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Дългопръст нощник (<i>Myotis caraccinii</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С) с численост между 501 до 1000 размножаващи се индивида.

Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 810 ha (6.3 % от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-подходящите ловни местообитания е оценена на 6576 ha (51.3 % от площта на защитената зона).

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху трицветния нощник са представена на табл.5.а.3.14.

Таблица 5.а.3.14 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Голям нощник (*Myotis myotis*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 1001 до 2000 размножаващи се индивида.

По по-стари съобщения видът е установяван в „Южна абразионна пещера“ на Маслен нос. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 583.8 ha (4.6% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 8484 ha (66,2% от площта на защитената зона).

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху големия нощник са представена на табл.5.а.3.15.

Таблица 5.а.3.15 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С) с численост между 501 до 1000 индивида.

По по-стари съобщения видът е установяван в „Южна абразионна пещера“ на Маслен нос. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 298.5 ha (2.3% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 1086 ha (8,5% от площта на защитената зона).

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППБР в морското пространство върху южния подковонос са представена на табл.5.а.3.16.

Таблица 5.а.3.16 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр е отбелязано, че видът е обикновен в зоната, без количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) са установени в долното течение на р. Ропотамо, но видът не е регистриран. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени. Присъствието на вида в морската част на ЗЗ, но без количествени данни, се потвърждава само от наличието му в регистрираните стопански улови.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради отсъствието му в проучените сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.17.

Таблица 5.а.3.17 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр е отбелязано, че видът е оценен като „Рядък” в зоната, без количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма доклад за вида в зоната, поради което няма данни за потенциални сладководни местообитания. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация за природозащитното състояние на вида в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.18.

Таблица 5.а.3.18 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

5. Защитена зона BG0000146 „Плаж Градина - Златна рибка”

Бозайници

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R) с численост между 1 до 3 индивида.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.19.

Таблица 5.а.3.19 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 –временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 –временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят на места на даляни в 33 е между 5 и 6. Приулови в 33 са установени около Черноморец и Созопол.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.20.

Таблица 5.а.3.20 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – слабо отрицателно въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят на места на даляни в ЗЗ е между 5 и 6. Приулови в ЗЗ са установени около Черноморец и Созопол.

Не се очаква значително отрицателно въздействие на местообитанията - унищожаване, увреждане или изменение на естествения им характер, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите, фрагментиране на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху делфиноподобните ще е непряко, изразяващо се в завишени нива на шум, концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряване състоянието на местообитанията в крайбрежната зона, както на китоподобните, така и на рибите – може да се очаква след реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е определен като „Присъстващ” в зоната, без количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – не са установени потенциални сладководни местообитания в зоната. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.21.

Таблица 5.а.3.21 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е определе като „Рядък” в зоната, без количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма доклад за вида в зоната, поради което няма данни за потенциални сладководни местообитания. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация за природозащитното състояние на вида в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППБР в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППБР, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл5.а.3.22.

Таблица 5.а.3.22 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Харип, Малък карагъоз, (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

6. Защитена зона BG0001502 „Отманли”

Бозайници

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППБР в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.23.

Таблица 5.а.3.23 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят на места на даляни са извън ЗЗ, около Бургас и са между 2 и 3. Приулови в ЗЗ са установени около Черноморец и Созопол.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.24.

Таблица 5.а.3.24 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят на места на даляни извън ЗЗ, но около Бургас е между 2и 3.

В непосредствена близост до територията на ЗЗ „Отманли” се намира нефтопристанище „Росенец“ на Пристанище Бургас. Зоната е под влиянието на постоянен морски трафик към и от Пристанище Бургас. В непосредствена близост до ЗЗ е разположено и рибарско селище. През летния туристически сезон се усилва туристическия поток в района, което е възможно да доведе до допълнително замърсяване на крайбрежната зона и водите вследствие на недостатъчно изградената канализационна система на вилните и рибарски селища и липсата на ПСОВ. Възможно е допълнително въздействие чрез натрупване на битови отпадъци в крайбрежната зона. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е определен като „Обикновен” в зоната, но няма доклад за вида в зоната.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма информация за потенциални сладководни местообитания в зоната. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.25.

Таблица 5.а.3.25 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: Няма доклад за вида в зоната. В СФ видът е определен като „Обикновен” в зоната.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма данни за потенциални сладководни местообитания. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация за природозащитното състояние на вида в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППБР в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППБР, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.26.

Таблица 5.а.3.26 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Харип, Малък карагъоз, (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

7. Защитена зона BG0000242 „Залив Ченгене скеле”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост от 1 индивид.

Потенциални местообитания - ЗЗ е благоприятно за вида съчетание на сладководно и морско обитания, достатъчни места за бърлоги и укрития, богата хранителна база. ЗЗ е твърде малка за обособена местна популация и се обитава от единични индивиди, но като част от биотопа Черно море зоната има важен природозащитен статус. Относителната численост на видрата в тази зона е 0,3 инд./km. Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 62.57 ha. Тази площ е недостатъчна за индивидуална територия. Дължината на речните участъци в зоната, подходящи за обитаване от видрата е 0.59 km, а площта на бреговете им е 14.35 ha, което недостатъчно за индивидуален участък на видрата.

Състоянието на хранителната база по експертна оценка е оценена е като “богата” и достатъчна за видрата.

Дължината на скалистата част от морското й крайбрежие е около 2 km, а площта е 6.22 ha. Около 50% от бреговете на реката и от морското крайбрежие са подходящи за обитания на

видрата поради съществуването на крайбрежна дървесна растителност, скали и места, подходящи за укрытия и бърлози.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

42.429659 27.516967

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.27.

Таблица 5.а.3.27 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Местообитанията на видрата в ЗЗ са фрагментирани от огради на дворове и постройки, което е неблагоприятно. Скалиста част е застроена от Рибарско селище, а останалото крайбрежие е пясъчна ивица, част от нея е плаж.

Човешкото присъствие през курортния сезон е от голямо до средно. Брегът на Черно море е плаж, а южната му част е застроена от Рибарско селище. Оказва значимо влияние върху видрата. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида.

Риб: Няма целеви видове риби в зоната.

8. Защитена зона BG0000271 „Мандра-Пода ”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R) с численост между 26 и 27 индивида. Относителната численост на видрата в тази зона е 0.3 инд./km.

Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 4297.94 ha. Има достатъчно места за бърлоги и укрития. Изчисленият запас на видрата в зоната е 15 индивида.

Дължина на скалисти морски крайбрежия и площта на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата 1.8 km, а площта им е 5.4 ha. Има достатъчно места за бърлоги и укрития.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

42.451382 27.475164

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.28.

Таблица 5.а.3.28 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Не е установена фрагментация на местообитанията. Между различните биотопи има миграционни коридори, което е благоприятно за живот на видрата.

Антропогенно въздействие - Присъствието на хора е от малко до средно, предимно пастири и риболовци и не оказва значимо влияние на видрата.

Налице е замърсяване на морските води от: точкови източници на заустване на промишлени отпадъчни води на Бургаски корабостроителници; депо за битови отпадъци в близост до територията на ЗЗ; две предприятия с висок рисков потенциал - „Складова база за съхранение на пропан-бутан и дизелово гориво“, гр.Бургас (в непосредствена близост до зоната) и „Склад

за съхранение на взривни материали“, кв. Горно Езерово, гр. Бургас, както и зона на изливане на промишлени отпадъчни води. Посочените източници на замърсяване са постоянни и с кумулативно въздействие с дълготраен и отрицателен ефект върху екологичното състояние на крайбрежните води,

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е отбелязан като „Присъстващ“ в зоната, но няма друга информация и няма доклад за него.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма информация. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние на вида – няма информация

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.29.

Таблица 5.а.3.29 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

9. Защитена зона BG0000270 „Атанасовско езеро”

Бозайници

Няма целеви видове, предмет на оценяване.

Риб: Няма целеви видове риби в зоната.

10. Защитена зона BG0000273 „Бургаско езеро”

Защитената зона няма морска акватория.

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр единствено с численост от 11 индивида.

Площта на Бургаско езеро и на бреговете му, подходящи за обитаване от видрата е 2771.43 ha. Дължината на речните участъци подходящи за обитаване от видрата е 1.43 km, периметърът на езерото е 39.76 km, а площта на бреговете им е 98.92 ha.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.30.

Таблица 5.а.3.30 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Не се очаква отрицателно въздействие върху вида в ЗЗ. Не е установена фрагментация на местообитанията. Регистрирано е постоянно присъствие на хора в южната част на езерото. В

останалите части присъствието на хора е от малко до средно и не оказва значимо влияние на видрата.

Рибни: Не се очаква въздействие върху видове риби (няма морски видове).

11. Защитена зона BG0000620 „Поморие”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с численост от 1 индивид. Относителната численост на видрата в тази зона е 0.02 инд./km.

В ЗЗ “Поморие” дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата са 0.42 km, а площта на бреговете им е 8.4 ha. Крайбрежието е пясъчно (плаж и дюни) и недостатъчно за поддържане на индивидуална територия на видрата. Плътноста на вида в района на Поморийско езеро е 2.6 индивида/10 km брегова ивица.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

42.587932 27.625555

42.591961 27.62615

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.3а.3.31.

Таблица 5.а.3.31 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Потенциалното местообитание на вида в зоната е относително малко, не се очаква значителна степен на въздействие върху популацията и местообитанията на видрата.

В ЗЗ Поморие присъствието на хора през летния сезон в района на плажа и солниците е голямо; в останалото време е малко до средно, но оказва негативно влияние на видрата. Основните антропогенни заплахи върху зоната са силната, продължаваща и в момента урбанизация, туризмът, с произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници (изключително гъсто разположени на територията на ЗЗ и в непосредствена близост до нея), а също и повишените количества твърди отпадъци. В морето, в близост до границите на зоната се намира заустването на ПСОВ Равда-Несебър-Слънчев бряг, която вероятно няма достатъчен капацитет, за да се справи с нарастващия туристическия поток през лятото; поради това въздействието чрез замърсяване върху местообитанията и видовете в крайбрежната зона вероятно се засилва значително, предвид посоката на преобладаващите течения в района. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В видът е определен като „Присъстващ”, но няма данни за популацията.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Няма потенциални сладководни местообитания в зоната. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.32.

Таблица 5.а.3.32 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е определен като „Рядък” в зоната, но няма количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма доклад за вида в зоната. Както и за карагъза, няма потенциални сладководни местообитания за харипа. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация за природозащитното състояние на вида в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/действи на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.33.

Таблица 5.а.3.33 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъз (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

12. Защитена зона BG0000574 „Ахелой - Равда - Несебър”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост от 5 индивида. Относителната численост на видрата в тази зона е 0.16 инд./km. В 33 площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 296.70 ha. Реките са подходящи за обитания на видрата по цялата си дължина - 100%. Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата е 17.22 km, а площта на бреговете им е 250.73 ha. До 50% от бреговете на морето са подходящи за обитания, поради наличието на достатъчно скалисти брегове.

Хранителната база за видрата е оценена като “богата” до “средна”.и достатъчна за видрата.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

42.642856 27.645124

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.34.

Таблица 5.а.3.34 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

В 33 не е установена фрагментация на местообитанията.

Присъствието на хора през летния сезон в района на плажовете е голямо; в останалото време е малко до средно; по реките е малко и не оказва значимо влияние на видрата.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.35.

Таблица 5.а.3.35 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят и места на даляни в ЗЗ е 9. Приулови в ЗЗ не са съобщени.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (Р) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/действи на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.36.

Таблица 5.а.3.36 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – средно по степен въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е определен като „Присъстващ” в зоната, но няма количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Няма потенциални сладководни местообитания в зоната. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.37.

Таблица 5.а.3.37 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е определен като „Рядък” в зоната, но няма количествени данни за популацията.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – няма доклад за вида в зоната. Както и за карагъза, няма потенциални сладководни местообитания за харипа. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация за природозащитното състояние на вида в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.38.

Таблица 5.а.3.38 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъз (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят и места на даляни в ЗЗ е 9. Набезите на делфините върху даляните са постоянни. Най-често щетите са причинени от морската свиня. Приулови в ЗЗ не са съобщени.

13. Защитена зона VG0001004 „Емине - Иракли”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 7 и 8 индивида.

В ЗЗ има наличие на малки реки, скалист морски бряг, достатъчни места за бърлоги и укрития, богата хранителна база. Числеността на видрата е в тази зона е твърде малка за съществуване

на обособена популация - е 0.16 инд./km. Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 260.26 ha. Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата са 37,08 км, а площта на бреговете им е 85,40 ha.

Дължината на речните участъци и изкуствените канали в зоната, подходящи за обитаване от видрата е 9,87 km, а площта на бреговете им е 819,33 ha. Покритие с дървесно-храстова растителност на бреговата ивица на сладководните водоеми е незначително и те не са подходящи за обитания на видрите в зоната.

До 90% от бреговете на морето са подходящи, поради наличието на достатъчно скалисти брегове, подходящи за укрития и бърлоги.

Регистрации на видра:

42.801855 27.890028

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.39.

Таблица 5.а.3.39 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Фрагментация на местообитанията в ЗЗ не е установена.

Присъствието на хора през летния сезон по плажовете в района на защитената зона е голямо; в останалото време е малко до средно. Оказва значимо влияние на видрата.

Може да се очаква евентуално слабо временно безпокойство при извършване на строителните дейности, но тъй като те са предвидени извън територията на ЗЗ, то няма да бъде значително. Изграждането на дълбоководно заустване на ПСОВ ще има общо положително въздействие в дългосрочен план, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.40.

Таблица 5.а.3.40 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в 33 са съобщени около Иракли.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.41.

Таблица 5.а.3.41 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в ЗЗ са установени около Иракли.

Възможно известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби-трофичен ресурс на китоподобните) при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ. В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма в крайбрежните зони (ВС „Елените“, ВС „Свети Влас“) и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници на пречистени и непречистени битови отпадъчни води, а също и повишените количества твърди отпадъци. Терените в северната част на зоната, се използват активно за къмпингуване през летния сезон, в резултат на което се наблюдава изхвърляне на голямо количество битови отпадъци и непречистени замърсени води, а съответно и влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ е отбелязано, че видът е „Обикновен” в зоната, но няма количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Няма потенциални сладководни местообитания в зоната. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.42.

Таблица 5.а.3.42 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр е посочено, че видът е „Рядък” в зоната, но няма количествени данни.

Потенциални местообитания (проект Картиране). Както и за карагъоза, няма потенциални сладководни местообитания за харипа. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – поради липсата на подходящи местообитания, няма информация за природозащитното състояние на вида в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.43.

Таблица 5.а.3.43 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

14. Защитена зона BG0001501 „Емона”

Бозайници

Акваторията е постоянно местообитание и за двата целеви вида китоподобни афала и муткур. Като местообитание ЗЗ осигурява миграционен път към местата за размножаване, свързаност със съседните защитени зони, предлага подходящи условия за отхранване и нарастване на индивидите и е отдалечена от традиционно използваните места за улов на карагьоз в крайбрежието.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Акваторията опазва около 5% от националната популация, изчислено на базата на потенциалните местообитания на вида в продуктивната шелфовата зона).

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.44.

Таблица 5.а.3.44 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Акваторията опазва около 6.6% от националната популация на муткура, изчислено на базата на потенциалните местообитания на вида в продуктивната шелфовата зона.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.45.

Таблица 5.а.3.45 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база.

ЗЗ „Емона“ е разположена на достатъчно голямо разстояние от основните източници на антропогенно въздействие в крайбрежната зона. Възможно е слабо и непряко кумулативно въздействие в резултат на замърсяване на по-плитките крайбрежни води от различни дифузни и точкови източници. През летните месеци интензивният морски трафик, влошеното качество на водите в зоните за къпане в резултат на туристическата активност и увеличеното количество отпадъци в крайбрежната зона биха могли да окажат отрицателно въздействие върху крайбрежните води. Поради отдалечеността на територията на ЗЗ от източниците на антропогенен натиск това влияние ще е по-слабо, отколкото в по-плитките райони.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е определен като „Обикновен“ в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Зоната обхваща само морски местообитания, в които не са правени проучвания по проект „Картиране...”

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.46.

Таблица 5.а.3.46 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е определен като „Рядък” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Зоната обхваща само морски местообитания, в които не са правени проучвания по проект „Картиране...”

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.47.

Таблица 5.а.3.47 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

14. Защитена зона BG0000116 „Камчия”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 10 и 15 индивиди.

По проект “Картиране ...” относителната численост на видрата в ЗЗ е оценено на 0.02 инд./km. Изчисленият капацитет за видрата в зоната е 2 индивиди. Тази численост е твърде ниска за обитание с подходящи за видрата екологични условия.

Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 1655.58 ha. Дължината на речните участъци и изкуствените канали, подходящи за обитаване от видрата е 107,79 km, а площта на бреговете им е 1046,76 ha. в различните участъци на реката подходящите местообитания варират от 50% до 100%.

Дължина на скалисти и/или гористи морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата е около 5 km, а площта – 100 ha. До 50% северната част на морското крайбрежие са подходящи за обитания на видрата поради съществуването на крайбрежна дървесна растителност.

В морската част на зоната хранителната база е задоволителна. В останалата част на зоната е малка и оказва значимо негативно влияние върху числеността на видрата. Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/действи на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.48.

Таблица 5.а.3.48 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

През летния сезон по морското крайбрежие на зоната е интензивно; в останалата част, в зависимост от стопанската дейност, е от средно до малко и не оказва значимо влияние върху видрата.

Не се очаква значителна степен на въздействие върху популацията и местообитанията на видрата. Може да се очаква непряко положително въздействие върху местообитанието на вида чрез подобряване на условията на средата и съответно хранителната му база в резултат на намаляването на замърсяването.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.49.

Таблица 5.а.3.49 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в 33 са установени около река Камчия.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (Р) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.50.

Таблица 5.а.3.50 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в 33 са установени около река Камчия, без да е известен техния брой. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху делфините ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда, и подобряване състоянието на местообитанията в крайбрежната зона, както на китоподобните, така и на рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е определен като присъстващ, с численост 66 индивида.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Потенциално сладководно местообитание е долното течение на р.Камчия до бента между селата Венелин и Дъбравино. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние в сладководните местообитания е оценено като „Благоприятно” по всички критерии. В морските местообитания природозащитното състояние не е оценявано.

Очакваните въздействия върху карагъза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.51.

Таблица 5.а.51 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е определен като „Обикновен” с численост 91 индивида.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Потенциално сладководно местообитание е долното течение на р.Камчия до бента между селата Венелин и Дъбравино. Потенциално местообитание на вида са и крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние в сладководните местообитания е оценено като „Благоприятно” по всички критерии. В морските местообитания природозащитното състояние не е оценявано.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.52.

Таблица 5.а.3.52 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

16. Защитена зона BG0000100 „Плаж Шкорпиловци”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан единствено с неговата численост от 1 до 2 индивида.

Видът е установен и в два вида обитания река Фъндъклийска и по брега на Черно море. В ЗЗ съществува благоприятно съчетание на море и река, богата хранителна база, но сравнително малко места за бърлози, урбанизация на района, и засилено човешко присъствие през летния сезон. Относителната численост на видрата в тази зона е 0.16 инд./km. Изчисленият запас на вида в зоната е 2 индивида.

Територията е твърде малка за съществуване на обособена популация, но зоната е на брега на Черно море и популацията е в широк обхват на разпространение.

Площта на водоемите и на бреговете им в ЗЗ, подходящи за обитаване от видрата, е 252 ha. Дължината на бреговете на речните участъци, подходящи за обитаване от видрата е 9.478 km, а площта на бреговете им е 114 ha.

Около 10% от бреговете на реката и 25% южната част на морското крайбрежие са подходящи за обитания на вида. Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата са 0.42 km, а площта на бреговете им е 8.4 ha. Тези размери са малки за индивидуална територия на видрата, но територията е част от по-широко разпространение на вида, Покритието в крайбрежните зони с ширина 20 m е около 10%, има достатъчно подходящи места за бърлоги. Хранителната база за видрата е оценена като “богата” и достатъчна за видрата.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

42.928361 27.905859

42.952506 27.899865

42.952506 27.899865

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.53.

Таблица 5.а.3.53 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Фрагментация на местообитанията в ЗЗ не е установена. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, бариерен ефект или промяна на хранителната база.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (Р) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.54.

Таблица 5.а.3.54 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Приулови в 33 са установени около Шкорпиловци, без да е известен техния брой.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (Р) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.55.

Таблица 5.а.3.55 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Приулови в ЗЗ са установени около Шкорпиловци, без да е известен техния брой. Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху делфините ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда, и подобряване състоянието на местообитанията в крайбрежната зона, както на китоподобните, така и на рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

ЗЗ „Плаж Шкорпиловци” е подложена на кумулативно въздействие в зоните за къпане, от точкови източника на отпадъчни води от канализационни системи на курортно селище и почивни станции в границите на зоната. През летния сезон в резултат от интензивния туристически натиск е възможно влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона, както и на интензивно въздействие чрез натрупване на битови отпадъци. Замърсяването се очаква да има локален и краткосрочен характер.

Риби

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В видът е определен като „Присъстващ”, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.56.

Таблица 5.а.3.56 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Карагъз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е определен като „Обикновен”, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.57.

Таблица 5.а.3.57 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

17. Защитена зона BG0000103 „Галата ”

Бозайници

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната.: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за неговата численост

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.58.

Таблица 5.а.3.58 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Брой и места на даляни в 33 е 2. Извън 33, около Варна има налични още 6 – 7 даляна.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R), без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.59.

Таблица 5.а.3.59 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Брой и места на даляни в 33 е 2. Извън 33, около Варна има налични още 6 – 7 даляна.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в 33. Не се очаква безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Обикновен” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППБР в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани

със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.60.

Таблица 5.а.3.60 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е оценен като „Рядък” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със

замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.61.

Таблица 5.а.3.61 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

18. Защитена зона BG0001500 „Аладжа банка”

Бозайници

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.62.

Таблица 5.а.3.62 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Приулови в ЗЗ са установени срещу к.к. Златни пясъци. Броят и места на даляни в ЗЗ е 2.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.63.

Таблица 5.а.3.63 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие

Приулови в ЗЗ са установени срещу к.к. Златни пясъци. Броят и места на даляни в ЗЗ е 2.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е отбелязан като „Присъстващ” в зоната, но няма количествени данни. Видът е регистриран в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Зоната обхваща само морски местообитания, в които не са правени проучвания по проект „Картиране...”

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.64.

Таблица 5.а.3.64 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъз, Резовски карагъз (*Alosa tanaica* = *Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е отбелязан като „Присъстващ” в зоната, но няма количествени данни. Видът е регистриран в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Зоната обхваща само морски местообитания, в които не са правени проучвания по проект „Картиране...”

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/действието на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.65.

Таблица 5.а.3.65 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

19. Защитена зона BG0000118 „Златни пясъци”

Бозайници

Няма целеви видове, подлежащи на оценка.

Риби: В зоната няма целеви видове риби.

20. Защитена зона BG0000102 „Долината на река Батова”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с численост между 3 и 6 индивида.

Площта обхваща водното огледало на всички водоеми в зоната и ивицата от 20 m в страни от границата на водата върху брега. Общата площ на потенциалните нефрагментирани местообитания е 708,38116 ha. На територията на зоната всички водоеми са свързани чрез биокоридори, отговарящи на изискванията на вида. Естествения характер на коритото, касаещ видрата е близък до 100%.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

43.353157 28.058956

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.66.

Таблица 5.а.3.66 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризъм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

В зоната не е регистрирана непреодолима фрагментация на местообитанията на вида.

На базата на теренни наблюдения интензивността на човешкото присъствие може да се определи като ниска до средна. При посещението са установени по-малко от 10 човека за час в направените трансекти.

Нерегламентираните сметища за битови отпадъци са източник на замърсители (особено когато са в близост до водоеми), които с повърхностния отток постъпват във водоемите. В ЗЗ има съществуващи натоварвания от депо за отпадъци, водоползвания, зауствания от фабрики.

Риб: Не се очаква въздействие върху целеви видове риби от реализирането на МППРБ.

21. Защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост от 7 до 8 индивида.

В ЗЗ “Комплекс Калиакра” няма сладководни водоеми. Площта на брегове, подходящи за обитаване от видрата е 505.35 ha. Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата са 25,29 km., а площта на бреговете им е 3013,16 ha. 25% от бреговете

са подходящите за обитания на видрата, поради наличието на достатъчно места за укрития и бърлоги в крайбрежните зони. Проблемът се дължи на бреговата ерозия.

Състоянието на хранителната база за видрата е установено по експертна оценка, като е отчетено наличието на риба, едри ракообразни и земноводни. Оценена е като “богата” и достатъчна за видрата.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

43.398193 28.18259

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.67.

Таблица 5.а.3.67 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризъм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

В ЗЗ “Комплекс Калиакра” няма фрагментация на местообитанията.

През летния сезон в крайбрежната част на зоната присъствието на туристи е интензивно; през другите сезони е от средно до ниско и няма негативно влияние върху видрите в зоната.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за неговата численост.

Регистрации на афала в ЗЗ Комплекс Калиакра

2007 юни 43,392933 28,73995 и 43,474817 28,834533

2009 октомври 43,484617 28,837333

2010 юни 43,500533 28,784283

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.68.

Таблица 5.а.3.68 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят и места на даляни в ЗЗ е 13. Извън ЗЗ, около Балчик има още 4 даляна.

Приулови в ЗЗ са установени около Балчик, Каварна, Тюленово, около нос Калиакра.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R), без данни за неговата численост.

Регистрации на муткур в ЗЗ Комплекс Калиакра

2007 декември 43.493333 28.731783

Видът не е картиран по проект проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.69.

Таблица 5.а.3.69 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Броят и места на даляни в ЗЗ е 13. Извън ЗЗ, около Балчик има още 4 даляна.

Приулови в ЗЗ са установени около Балчик, Каварна, Тюленово, около нос Калиакра.

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма (голям брой вилни селища, курортни комплекси, населени места в и непосредствено до границите на зоната) и произтичащите от тях повишен вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци. Близо до северната граница на зоната се намират няколко зауствания на отпадъчни води от петролно находище Тюленово. На територията на ЗЗ има множество зони за къпане. През летния сезон е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона, в резултат на засиления натиск. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани активно от туристите. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В зоната е регистрирано **местообитание 8330** „Подводни или частично подводни морски пещери“. Морските пещери са единствените подходящи подземни убежища за размножаването на големи колонии от пещеролюбиви видове прилепи по цялото българско Черноморие. В тях липсват характерните пещерни образувания. Достъпът до всички пещери е само откъм морето. Броят им засега не е точно установен.

Общото ПС на местообитанието в рамките на ЗЗ е неблагоприятно-незадоволително. Поради липса на съвременни данни от картирането им, ПС на повечето пещери в зоната е неизвестен.

В рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на видове и местообитания“ картиране на пещери от този тип не е било извършено.

Теренни проучвания, осъществени през 2014 г., както и в предходни периоди от 2010 до 2013 г. включително (Пандурски, 2017) потвърждава рядкостта на видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Установени са общо 4 вида прилепи, които обитават пещерите от средата на април до края на септември - пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersi*) основно в Тюленовата пещера (вер. около 1000 екземпляра), остроух нощник (*Myotis blythii*), голям нощник (*Myotis myotis*) и дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*).

Безпокойство - Постоянното присъствие на хора несъмнено причинява безпокойство през летните месеци, когато е размножителният сезон на прилепите и скалолюбивите видове птици вкл. гнездящият в зоната среден корморан.

Замърсяване - В почти всички обекти поради прибоа в дъното на пещерите се натрупват огромни количества пластмасови отпадъци и дървени отломки (т.е. косвено битово замърсяване) (Петров 2013).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) с численост между 251 и 500 индивида.

Сведения за вида дава Venda et al. (2003): размножителна колония от около 1000 индивида е наблюдавана в Тюленовата пещера край нос Калиакра. Отделни индивиди са регистрирани в пещерите край с. Камен бряг и с. Тюленово. Видът е регистриран с относително постоянна и висока летателна активност в цялата зона.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху дългокрилия прилеп са представена на табл.5.а.3.70.

Таблица 5.а.3.70 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
-------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като обикновен (С), без данни за неговата численост. Venda et al. (2003) установява вида в малки пещери в района на с. Камен бряг и Каварна.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху остроухия нощник са представена на табл.5.а.3.71.

Таблица 5.а.3.71 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като рядък (R).

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху дългопръстия нощник са представена на табл.5.а.3.72.

Таблица 5.а.3.72 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Голям нощник (*Myotis myotis*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 11 до 50 размножаващи се индивида.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху големия нощник са представена на табл.5.а.3.73.

Таблица 5.а.3.73 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	1 - слабо отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Рибѝ

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Обикновен” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.74.

Таблица 5.а.3.74 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Рядък” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.75.

Таблица 5.а.3.75 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

22. Защитена зона BG0000621 „Езеро Шабла - Езерец”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с численост между 4 и 7 индивида.

ЗЗ предоставя подходящи местообитания по бреговете на езерото и на Черно море. Относителната численост на видрата в тази зона е 0.3 инд./km. Изчисленият капацитет за видрата в зоната е 4 индивида.

Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 319.92 ha, а периметърът на бреговете в зоната, подходящи за обитаване от видрата е 20.73 km, а площта им е 239.28 ha. Има достатъчно места за бърлоги и укрития.

Хранителната база е оценена като “богата” и достатъчна за видрата.

Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата са 0.42 km, а площта на бреговете им е 8.4 ha. 20% от брега на езерото са подходящи за обитания на видрата, а по бреговете на морето има единични места.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

43.588342 28.552106

43.588342 28.552106

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.76.

Таблица 5.а.3.76 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Не се очаква значителна степен на въздействие върху популацията и местообитанията на видрата. Не е установена фрагментация на местообитанията. Присъствието на хора през летния сезон в района на плажа е средно; в останалото време е малко до средно и не оказва значимо влияние на видрата.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.77.

Таблица 5.а.3.77 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткосрочни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткосрочни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синергично въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в ЗЗ са установени около Шабла.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (Р) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.78.

Таблица 5.а.3.78 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткосрочни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткосрочни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синергично въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в 33 са установени около Шабла.

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма. Населените места в и непосредствено до границите на зоната са без изградена канализационна система и ПСОВ, или с неотговарящи на изискванията такива. Вследствие на изграждането на дълбоководно заустване на ПСОВ може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в 33. Вследствие на строителството може да се очаква въздействие чрез безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби-трофичен ресурс на китоподобните) В дългосрочен план след

доизграждането и модернизацията на канализационните системи на населените места, може да се очаква цялостно положително въздействие върху китоподобните, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания. Близо до южната граница на зоната се намират няколко води от петролно находище Тюленово, както и заустването на канализационната система на гр. Шабла, които оказват негативно въздействие върху качеството на крайбрежните води и могат да повлияят и на местообитанията и видовете в ЗЗ в зависимост от посоката и силата на крайбрежните течения. На територията на ЗЗ има обширна зона за къпане по цялото протежение на плажната ивица. През летния сезон е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона, в резултат на големия туристически поток. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани активно от туристите. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Присъстващ” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.79.

Таблица 5.а.3.79 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Обикновен” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – Няма доклад за вида. В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за харипа, както и за карагъоза. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – няма информация.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.80.

Таблица 5.а.3.80 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително

Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

23. Защитена зона BG0000154 „Езеро Дуранкулак”

Бозайници

1355. Видра (*Lutra lutra*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан само с неговата численост между 2 и 3 индивида.

Видът обитава както брега на блато Дуранкулак, така и по брега на Черно море. Зоната е на брега на Черно море и популацията е част от широк обхват на разпространение. Относителната численост на видрата в тази зона е 0,3 инд./км. Изчисленият запас на видрата в зоната е 12 индивида.

Площта на водоемите и на бреговете им, подходящи за обитаване от видрата е 579.89 ха. Дължината на речните участъци и изкуствените канали, подходящи за обитаване от видрата е 0.07 km, а площта на бреговете им е 120.08 ха. Подходящите брегове за обитания на видрата поради наличието на места за укрития и бърлоги са до 50% в крайбрежните зони на проучените водоеми. Дължината на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата поради наличие на места за почивка и укрития е около 3 км, а площта на бреговете им е около 500 ха.

Регистрация на вида по следи от жизнена дейност:

43.588342 28.552106

43.588342 28.552106

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху видрата са представена на табл.5.а.3.81.

Таблица 5.а.3.81 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Видра (<i>Lutra lutra</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временно отрицателно	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие

Не е установена фрагментация на местообитанията на видрата.

Присъствието на хора през летния сезон в района на плажа е голямо, но е само по плажната ивица, която не се обитава от видрите; в останалото време е малко до средно и не оказва значимо влияние на видрата.

1349. Афала (*Tursiops truncatus ssp. ponticus*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (P), без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху афалата са представена на табл.5.а.3.82.

Таблица 5.а.3.82 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Афала (<i>Tursiops truncatus ssp. ponticus</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Приулови в ЗЗ са установени около Дуранкулак и Крапец.

1351. Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena relicta*)

Оценка на популацията в зоната: В стандартния формуляр видът е отбелязан като наличен (Р) без данни за неговата численост.

Видът не е картиран по проект „Теренни проучвания на разпространение на видове/оценка на състоянието на видове и хабитати на територията на цялата страна – I фаза “Дейност 6, 2015 г.

Очакваните въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху муткура са представена на табл.5.а.3.83.

Таблица 5.а.3.83 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Муткур (Морска свиня) (<i>Phocoena phocoena relicta</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Шум	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	0 – без въздействие
Безпокойство	2 – временни отрицателни въздействия	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	6 – синерг. въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	1 - много слабо отрицателно	1 - много слабо отрицателно	2 – временни отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	0 – без въздействие

Набезите на делфините върху даляните са ежеседмични. Най-често щетите са причинени от морската свиня. Приулови в ЗЗ са установени около Дуранкулак и Крапец.

Повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения им хидрологичен режим се очаква да има цялостно непряко положително въздействие върху китоподобните, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

На територията на ЗЗ „Езеро Дуранкулак” се намират 4 зони за къпане. През летния сезон е възможно слабо кумулативно въздействие, породено от замърсяването на крайбрежните води от засиления туристически поток и морски трафик. Възможно е засилено антропогенно въздействие и върху местообитанията на крайбрежните дюни в резултат на къмпингуването чрез отъпкване и фрагментиране, както и чрез натрупването на битови отпадъци. В района на зоната в близост до езеро Дуранкулак се намира заустване на отпадъчни води от канализационната система на етноселище „Градина“, което вероятно оказва неблагоприятно влияние върху екологичното състояние на намиращите се в близост водни тела, и особено по време на интензивния летен туристически сезон. Езеро Дуранкулак е в много лошо екологично състояние по хидробиологични параметри; по химически параметри състоянието му е неизвестно (БДЧР).

Риб

2491 Карагъоз, дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Присъстващ” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитното състояние на вида не е оценено поради липсата на потенциални сладководни местообитания в зоната.

Очакваните въздействия върху карагъоза от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство на зоната основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.84.

Таблица 5.а.3.84 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППРБ

Карагъоз (<i>Alosa immaculata</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Бариерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

2491 Харип, Малък карагъоз, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica = Alosa caspia nordmani*)

Оценка на популацията в зоната: В СФ видът е оценен като „Обикновен” в зоната, но няма количествени данни. Видът присъства в стопанските улови, но няма данни за конкретния район.

Потенциални местообитания (проект Картиране) – В зоната липсват потенциални сладководни местообитания за вида. Потенциално местообитание на вида са крайбрежните морски води, но проучвания в тях не са правени.

Природозащитно състояние – не е оценявано поради липса на потенциални местообитания.

Очакваните въздействия върху харипа от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство основно са свързани с активизиране на риболова, който е свързан с безпокойство и със смъртност на индивиди. Слаби до умерени въздействия свързани със замърсяване на водата и безпокойство могат да бъдат очаквани при морски добив на минерали, нефт и газ и при драгиране и депониране на драгажни маси в крайбрежната морска зона.

При изграждане, реконструкция и модернизация на ПСОВ, като елемент от изпълнението на МППРБ, може да се очаква положително въздействие върху морските местообитания и хранителната база на вида.

Бална оценката на въздействията е представена на табл.5.а.3.85.

Таблица 5.а.3.85 Бална оценка на въздействията от прилагането на МППБР

Харип, Малък карагъоз (<i>Alosa tanaica</i> = <i>Alosa caspia nordmani</i>)							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни /пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ – изгр. на нови, реконстр. и модернизация
Загуба на местообитания	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Фрагментация	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Барьерен ефект	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Замърсяване	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	4 – вторични отрицателни въздействия	4 – вторични отрицателни въздействия	положително
Шум	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Безпокойство	0 – без въздействие	2 – временни отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	3 – краткоср. отрицателни въздействия	3 – краткоср. отрицателни въздействия	0 – без въздействие
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие	0 – без въздействие
Кумулативни	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие	0 – без въздействие	5 – кумулат. отрицателни въздействия	5 – кумулат. отрицателни въздействия	0 – без въздействие

5.а.4 Птици

В ДОСВ се оценяват целеви видове, които са свързани с морската среда като местообитание, хранителна база или жизнената им дейност протича изцяло в нея.

Морските птици използват сушата и крайбрежните влажни зони за гнездене, хранене или за почивка в определени периоди, а пелагичните видове (първични морски птици) до голяма степен са независими от земята, с изключение на периодите на гнездене. Само два вида птици са изцяло зависещи от морето през периодите на гнездене, миграция и зимуване в разглежданата акватория на Черно море. Това са Средиземноморският буревестник (*Puffinus yelkouan*) и Средният (качулат) корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*). По Черноморското крайбрежие са обявени 19 защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Средният корморан и средиземноморският буревестник са предмет на опазване в 11 от тях. И двата вида са включени в приложение I от Директива за опазване на дивите птици 2009/147/ЕО и Приложение II от Бернската конвенция. Средиземноморският буревестник е мигриращ вид, включен в Червената книга на Р. България като „застрашен“, но със сравнително висока численост, особено по Северното Черноморие. Средният корморан е постоянен вид с повишаваща се численост през последните години. Видът е включен в Червената Книга на България в категорията „уязвим“. И двата вида са подходящи индикатори за състоянието на морската околна среда, поради което са включени в програмата за

мониторинг по РДМС.

Среден (качулат) корморан е постоянен вид у нас, който гнезди по скалистото крайбрежие от н. Шабла до н. Калиакра, а през последните години и на остров Свети Петър край Созопол. Към 1985 г. числеността на гнездовата популация е около 25–30 двойки, през 1992 г. – 50, през 1993 г. – 62, 1995 г. – повече от 80 двойки; към 1997 г. оценката е 10–50 двойки, а през последните години – около 130–170 двойки, дори 180–250 двойки. При проучването през 2015–2016 г. размерът на колонията е около 200 – 250 двойки по северното Черноморие и около 20 гнездящи двойки на остров Св. Петър край Созопол. Налице е бавно увеличение на числеността на популацията.

Съгласно изготвените през 2019 г. *„Анализи и проучвания на видове и природни местообитания, предмет на докладване по чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците“*, средният корморан е с гнездова численост по Черноморието между 110 и 250 двойки. През зимата остава в същия район или слиза по-южно почти по цялото българско крайбрежие. Средната численост на зимуващите птици за периода 1977–1996 г. е 28 индивиди, с максимум 74 през 1990 г. По-голямата част индивидите (75%) остават по крайбрежието на Южна Добруджа. Макар че гнездовата популация се смята за постоянна, зимните миграции не са изяснени достатъчно добре. Извън гнездовия период големи струпвания се наблюдават на значително отстояние от гнездовите места. Местообитания на вида са отвесните крайбрежни скали с дупки и пещери, крайбрежните езера и устията на реки. Гнезди поединично или на малки групи в крайбрежни пещери и скални ниши. Храни се основно с дребна риба (главно попчета), дънни риби, които лови на дълбочина дори до 60 m и ракообразни.

Средиземноморски обикновен буревестник

Липсват данни за сигурно гнездене на вида на българска територия. Твърде вероятно е да се размножава по скалисти участъци от Черноморското крайбрежие както в северната, така и в южната му част (особено между нос Емине и Маслен нос), включително по островите. Навлиза в Черно море през Босфора от местата за размножаване - основните размножителните колонии са съсредоточени в централната и източната част на басейна на Средиземно море, от Корсика и Сардиния през центъра на Средиземно море, Адриатическо и Егейско море. В България е рядък гнездящ и многоброен скитащ вид. Гнезди през 1938 г. на о. Свети Иван и през 1963 и 1964 г. – на о. Свети Тома и между реките Велека и Силистар. В Българските крайбрежни води, средиземноморският буревестник се наблюдава целогодишно, като най-големи числености са регистрирани през месеците април-юни. Наблюдавани са ята от няколко до 10 200 птици по цялото крайбрежие. В този период птиците извършват миграции на север, вероятно следвайки пасажите от дребна риба. Видът не е установен като гнездящ в България след 1985 г. През зимата ята са наблюдавани в Атанасовско езеро и до Ахтопол. Видът обитава скалисти морски брегове (включително острови). Колониален вид, чийто гнезда са в подземни кухни, често изравяни от самите птици или в скални цепнатини. Рибояден и нощно активен вид, който прекарва по-голямата част от времето в открито море в търсене на храна. Съгласно изготвените през 2019 г. *„Анализи и проучвания на видове и природни местообитания, предмет на докладване по чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от*

Директивата за птиците“, средиземноморският буревестник е с мигрираща численост по Черноморието между 5 000 и 25 000 птици.

По данни на ИАОС през 2017 г. са регистрирани 544 зимуващи индивида качулат корморан като няма регистрирани наблюдения на средиземноморски буревестник. За 2018 г. са регистрирани 197 зимуващи индивида качулат корморан и 40 индивида средиземноморски буревестник. Също така през 2018 г. е изпълнен проект на СНЦ “Зелени Балкани” „Мониторинг на избрани видове морски птици за 2018 г. съгласно програмата за мониторинг по Дескриптор 1 – Биоразнообразие на Рамкова директива за морска стратегия 2008/56/ЕО”. По проекта е проведено проучване на двата целеви вида морски птици – мигриращия вид Средиземноморски буревестник и качулат корморан. Отчетени са максималните числености на качулати корморани, на избраните за наблюдение места през летния и есенния сезон. Получените резултатите са използвани за подобряване на програмата за мониторинг по Д1 (морски птици).

Освен разгледаните два целеви вида морски птици, по Българското Черноморско крайбрежие се срещат (по време на гнездовия период, по време на миграция и зимуване) и други видове птици зависещи от морската среда. Те са представени в таблица 5.а.4.1. Това са видовете птици (48 вида), върху които ще бъде разгледано вероятното въздействие на МПП на Р България. От тези видове 17 гнездат в страната, докато останалите се срещат само по време на миграция и зимуване. Само два вида са с намаляваща гнездова популация – червенврат и черноврат гмурец. От зимуващите видове също само два вида са с намаляваща численост – голямата белочела гъска и червеногушата гъска. Повечето от видовете се характеризират с вариращи/флукутиращи популации.

Съгласно МПП на Р. България в него не са разписани конкретни нови проекти попадащи в конкретни защитени зони. Поради тази причина се оценява въздействието общо в резултат на описаните в плана предвидени дейности/ползвания за развитие.

Таблица 5.а.4.1 Видове птици срещащи се в крайбрежните морски води и заливи през различни периоди от годината (със * са двата целеви вида морски птици), численост и състояние на популациите съгласно Докладване по чл. 12 от Директивата за птиците, 2013-2018 г.

Българско име на вида	Латинско име на вида	Численост съгласно Докладване по чл. 12 от Директивата за птиците, 2013-2018	Състояние на популацията в страната съгласно Докладване по чл. 12 от Директивата за птиците, 2013-2018
Разред Гмуркачоподобни (Gaviiformes)			
Сем. Гмуркачови (Gaviidae)			
черногуш гмуркач	<i>Gavia arctica</i>	Зимуване 50-650 инд. Миграция 200-900 инд.	увеличаваща се -

червеногуш гмуркач	<i>Gavia stellata</i>	Зимуване 5-15 инд.	варираща
северен гмуркач	<i>Gavia immer</i>	Рядък зимен посетител	-
жълтоклюн гмуркач	<i>Gavia adamsii</i>	Рядък зимен посетител	-
Разред Гмурцепоподобни (Podicipediformes)			
Сем. Гмурцеви (Podicipedidae)			
голям гмурец	<i>Podiceps cristatus</i>	Гнездене 550-1500 дв.	стабилна
черноврат гмурец	<i>Podiceps grisegena</i>	Гнездене 30-80 дв. Зимуване 10-50 инд. Миграция 30-150 инд.	намаляваща варираща -
ушат гмурец	<i>Podiceps auritus</i>	Зимуване 10-50 инд.	стабилна
черноврат гмурец	<i>Podiceps nigricollis</i>	Гнездене 20-60 дв. Миграция 100-500 инд.	намаляваща -
малък гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Гнездене 500-1500 дв.	-
Разред Буревестникоподобни (Procellariiformes)			
Сем. Буревестникови (Procellariidae)			
жълтоклюн буревестник	<i>Calonectris diomedea</i>	Рядък посетител	-
обикновен буревестник*	<i>Puffinus yelkouan*</i>	Миграция 5000-25000 инд.	-
атлантически буревестник	<i>Puffinus puffinus</i>	Рядък посетител	-
Разред Пеликаноподобни (Pelecaniformes)			
Сем. Рибоядови (Sulidae)			
бял рибояд	<i>Morus bassanus</i>	Рядък посетител	-
Сем. Корморанови (Phalacrocoracidae)			
обикновен корморан	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Гнездене 2600-4800 дв. Миграция 5000-16000 инд. Зимуване 7800-24000 инд.	увеличаваща се - варираща
качулат корморан*	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii*</i>	Гнездене 170-250 дв.	варираща
малък корморан	<i>Microcarbo pygmeus</i>	Гнездене 340-900 дв. Миграция 6000-15000 инд. Зимуване 2000-12000 инд.	увеличаваща се - варираща

Разред Гъскоподобни (Anseriformes)			
Сем. Патицови (Anatidae)			
ням лебед	<i>Cygnus olor</i>	Гнездене 20-50 дв. Миграция 500-1200 инд. Зимуване 1000-4100 инд.	увеличаваща се - варираща
поен лебед	<i>Cygnus cygnus</i>	Миграция 200-700 инд.	-
малък лебед	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	Миграция 50-350 инд.	-
голяма белочела гъска	<i>Anser albifrons albifrons</i>	Миграция 5400-400000 инд. Зимуване 20000-450000 инд.	- намаляваща
малка белочела гъска	<i>Anser erythropus</i>	Зимуване 15-275 инд.	варираща
червеногуша гъска	<i>Branta ruficollis</i>	Зимуване 2500-50000 инд.	намаляваща
зеленоглава патица	<i>Anas platyrhynchos</i>	Миграция 5000-10000 инд. Зимуване 30000-80000 инд.	- стабилна
кафявоглава потапница	<i>Aythya ferina</i>	Гнездене 80-250 дв.	варираща
белоока потапница	<i>Aythya nyroca</i>	Гнездене 120-400 дв. Миграция 320-4000 инд. Зимуване 2-40 инд.	варираща - варираща
качулата потапница	<i>Aythya fuligula</i>	Миграция 1000-25000 инд. Зимуване 1079-5628 инд.	- варираща
обикновена гага	<i>Somateria mollissima</i>	Зимуване 1-5 инд.	варираща
малък нирец	<i>Mergus albellus</i>	зимен посетител	-
Разред Жеравоподобни (Gruiformes)			
Сем. Дърдавцови (Rallidae)			
лиска	<i>Fulica atra</i>	Гнездене 1700-3000 дв. Миграция 10000-50000 инд. Зимуване 30000-82000 инд.	стабилна - увеличаваща се
Разред Дъждосвирицоподобни (Charadriiformes)			
Сем. Морелетникови (Stercorariidae)			
голям морелетник	<i>Stercorarius skua</i>	случаен посетител	-
тъпоопашат морелетник	<i>Stercorarius pomarinus</i>	случаен посетител	-
остроопашат морелетник	<i>Stercorarius parasiticus</i>	мигриращ посетител (Migrant and passage visitor)	-

дългоопашат морелетник	<i>Stercorarius longicaudus</i>	случаен посетител	-
Сем. Чайкови (Laridae)			
чайка буревестница	<i>Larus canus</i>	Миграция 50-600 инд. Зимуване 70-1400 инд.	- варираща
средиземноморска жълтокрака чайка	<i>Larus michahellis</i>	Гнездене 8000-20000 дв.	увеличаваща се
каспийска жълтонога чайка	<i>Larus cachinnans</i>	Зимуване 10-120 инд.	неизвестно
малка черноглава чайка	<i>Larus melanocephalus</i>	Гнездене 2-6 дв. Миграция 2000-4000 инд. Зимуване 20-300 инд.	варираща - варираща
речна чайка	<i>Larus ridibundus</i>	Гнездене 180-300 дв. Миграция 1000-2000 инд. Зимуване 2000-6500 инд.	варираща - увеличаваща се
дългоклюна чайка	<i>Larus genei</i>	Гнездене 0-6 дв. Зимуване 70-130 инд. Миграция 350-1200 инд.	варираща варираща -
малка черногърба чайка	<i>Larus fuscus fuscus</i>	Миграция 0-10 инд. Зимуване 1-100 инд.	- варираща
малка чайка	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Миграция 500-2400 инд. Зимуване 10-250 инд.	- варираща
дебелоклюна рибарка	<i>Gelochelidon nilotica</i>	Гнездене 0-110 дв.	варираща
каспийска рибарка	<i>Hydroprogne caspia</i>	Миграция 20-80 инд.	-
гривеста рибарка	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	Гнездене 1100-2600 дв.	варираща
Сем. Гагаркови (Alcidae)			
тънноклюна кайра	<i>Uria aalge</i>	случаен посетител	-

Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО и смисъла на ЗБР за опазване на дивите птици

1. Защитена зона BG0002040 „Странджа”

Странджа е едно от най-важните места в България за голямата пъструшка (1-9 гнездящи двойки), средиземноморския буревестник (до 547 мигриращи инд.) и др. водолюбиви видове птици. По време на зимуване в района могат да се наблюдават лиски (до 1700 инд.), кафавоглава потапница (до 129 инд.), голяма белочела гъска (до 112 инд.) и др.

Тук са разположени курортните селища Ахтопол, Синеморец и Резово.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.2 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	0	4	2	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	4	0	4	0	0
Шум	1	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Прието 0 – без въздействие

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето.

Таблица 5.а.4.3 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния кormоран**

Среден (качулат) кormоран, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	4	0	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	0	2
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3		0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия кormоран в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.a.4.4. Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3		3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.a.4.5 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2

Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намалване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболова може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морския добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии.

Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

2. Защитена зона BG0002041 „Комплекс Ропотамо”

Комплекс Ропотамо поддържа значителни зимуващи популации на черногушия гмуркач (до 33 зимуващи инд.), зимно бърне (до 217 зимуващи инд.), лятно бърне (до 100 зимуващи инд.), червеноклюната потапница, *Netta rufina* (до 12 зимуващи инд.). През размножителния период, по време на миграция или зимуване са установени застрашени видове като малкият корморан, къдроглавият пеликан, мраморната патица (*Marmaronetta angustirostris*), белооката потапница, морският орел. Комплекс Ропотамо е едно от най-важните места в страната като гнездовище на група от видове, силно привързани към разнообразните типове местообитания на територията му – средиземноморския буревестник, голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средната пъструшка (*Porzana parva*), червената чапла, гривестата чапла (*Ardeola ralloides*) и полубеловратата мухоловка.

Тази защитена зона е в обхвата на Община Приморско. В нея се развива туризъм, аквакултури и пътнически морски и крайбрежен транспорт.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолубиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.6 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.6 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	0	4	2	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	4	0	4	0	0
Шум	1	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето.

Таблица 5.а.4.7 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания,	0	3	4	0	0	2	2

в това число хранителни							
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	0	2
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.a.4.8 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху гмуркачови, гмурцевои, рибоядови, корморанови, гагаркови птици

Гмуркачови, Гмурцевои, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект		0	0	0	0		0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)		3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.9 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанския риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаление на запасите от риба с определен размер в резултат на свръхулов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболова може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежния туризм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене

на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

3. Защитена зона BG0000242 „Залив Ченгене скеле”

През зимата и по време на миграция в крайбрежните морски води се концентрират значими количества от ням лебед (до 100 индивида), кафявоглава потапница (до 250 индивида), зеленоглава патица (до 300 индивида), качулата потапница (до 200 индивида), лиска (до 3500 индивида), голям корморан (до 170 индивида), мигриращи дъждосвирици и други водолюбиви птици. Ченгене скеле е от международно значение за гнездящите тук малък корморан и блестящ ибис. Тук няколко пъти е бил наблюдаван световно застрашеният и изключително рядък тънкоклюн свирец (*Numenius tenuirostris*). Двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан не се срещат в тази зона.

Тази защитена зона е в пространствения обхват на Община Бургас. В нея присъстват всички морски сектори, в т.ч. риболов и аквакултура, корабостроене и кораборемонт, морски

транспорт, пристанищни дейности, преработка и консервиране на риба, туризъм, производство на спортни стоки.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.10 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризъм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4		4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.11 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанския риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболова може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбивии видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежния туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци. В тази защитена зона този тип въздействие не е много голямо, тъй като основния туристопоток се намира в по-южните части на Черноморското крайбрежие.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морския добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез

изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитанията за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване на местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

4. Защитена зона BG0000271 „Мандра - Пода”

През зимата и по време на миграция в крайбрежните морски води, езерото и другите влажни зони се концентрират значими количества от поен лебед (до 605 зимуващи индивиди), кафявоглава потапница (до 3800 зимуващи индивиди и до 3100 мигриращи инд.), червеногуша гъска (до 162 зимуващи инд.), зеленоглава патица (до 11900 зимуващи инд.), качулата потапница (до 2500 зимуващи инд.), голяма белочела гъска (до 53800 зимуващи инд.), лиска (до 17700 зимуващи инд.), голям корморан (до 7000 зимуващи инд.) и други водолюбиви птици.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху средния корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.12 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	4	5	0	3	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	3	0	3
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	5	2	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	4	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.13 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурецови, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурецови, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	3	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	6	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.14 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	0	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0

Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	5	0	0	0	0

Стопанския риболов може да доведе до промени в хранителната база (намалване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболова може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежния туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морския добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близко до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

Степените на въздействие в таблиците са увеличени с една единица, тъй като в Община Бургас има „струпване“ на морски икономически дейности, които се извършват в близост до защитената зона и биха увеличили натоварването върху върху целевите видове птици и техните местообитания.

5. Защитена зона BG0000270 „Атанасовско езеро”

Атанасовското езеро е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбиви птици по българското черноморско крайбрежие, въпреки че зоната няма морска част. Тъй като не замръзва през зимата, езерото е място с международно значение за концентриране на зимуващи водолюбиви птици, сред които къдроглавият пеликан, голямата белочела гъска *Anser albifrons*/, червеногушата гъска *Branta ruficollis*/, белият ангъч *Tadorna tadorna*/, саблеклюнът и др. В езерото гнезди преобладаващата част от българска популация на саблеклюна *Recurvirostra avosetta*/, гривестата рибарка *Sterna sandvicensis*/ и на морския дъждосвирец *Charadrius alexandrinus*/, поради което е най-важно място за тези видове.

Община Бургас също има голям принос към развитието на морската икономика, но по-малък отколкото на Община Варна. Секторната структура на двете общини е сходна и в нея присъстват всички морски сектори, в т.ч. риболов и аквакултура, корабостроене и кораборемонт, морски транспорт, пристанищни дейности, преработка и консервиране на риба, туризъм, производство на спортни стоки.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху средиземноморски буревестник както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.15 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху обикновения буревестник

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	0	3	3	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	5	0	3	0	3
Шум	2	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	5	2	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	4	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето.

Таблица 5.а.4.16 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания,	0	3	6	4	3	3	3

в това число хранителни							
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	6	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.17 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови** птици

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристаннични съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	0	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	5	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръхулов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много

летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морския добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близко до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

Степените на въздействие в таблиците са увеличени с една единица, тъй като в Община Бургас има „струпване“ на морски икономически дейности, които се извършват в близост до защитената зона и биха увеличили натоварването върху целевите видове птици и техните местообитания.

6. Защитена зона BG0002077 „Бакърлъка”

Мястото е типично за срещания се тук средиземноморския буревестник. На островите Свети Иван и Петър гнезди най-голямата в страната колония на каспийската жълтонога чайка (*Larus cachinans*). През зимата морските заливи предоставят убежище и храна на значителни количества водолюбиви птици, включително черногуш гмуркач (до 50 индивида), кафявоглава потапница (120 индивида), ням лебед (90 индивида), до 1900 лиски, речна чайка (до 90 индивида), качулат корморан (до 160 индивида), голям корморан (до 390 индивида), черноврат гмурец (до 60 индивида).

Дейностите, свързани с туризма, формират основния дял от морската икономика на Община Созопол, където се намира защитената зона. Други дейности, които се развиват в общината са аквакултури, производство на риба и рибни продукти, практикуване на водни спортове и дейност на пътническия морски и крайбрежен транспорт.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.18 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху обикновения буревестник

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	0	4	2	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	4	0	4	0	0
Шум	1	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.19. Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	4	0	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	0	2
Шум		0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.20 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.21 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0

Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

7. Защитена зона BG0000273 „Бургаско езеро”

Бургаското езеро е един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбиви птици по българското черноморско крайбрежие, въпреки че зоната няма морска част. Бургаското езеро е от международно значение за зимуването на значителен брой водолюбиви птици, главно на малкия корморан (до 6100 зимуващи индивида), големия корморан (до 5500 зимуващи индивида), голямата белочела гъска (до 200 000 зимуващи индивид), кафявоглавата потапница (до 52100 зимуващи индивиди), и качулатата потапница (до 386 зимуващи индивид), речна чайка (до 2250 зимуващи индивиди) и др. Двата целеви вида морски птици не се срещат в защитената зона.

Община Бургас също има голям принос към развитието на морската икономика, но по-малко отколкото Община Варна. Секторната структура на двете общини е сходна и в нея присъстват всички морски сектори, в т.ч. риболов и аквакултура, корабостроене и кораборемонт, морски транспорт, пристанищни дейности, преработка и консервиране на риба, туризъм, производство на спортни стоки.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.22 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурецови, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурецови, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	3	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	6	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.23 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	0	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0

Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	5	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбивви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбивви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбивви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в

популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

Степените на въздействие в таблиците са увеличени с една единица, тъй като в Община Бургас има „струпване“ на икономически морски дейности, които се извършват в близост до защитената зона и биха увеличили въздействието върху целевите видове птици и техните местообитания.

8. Защитена зона BG0000152 „Поморийско езеро”

През зимата и по време на миграция в крайбрежните морски води, езерото и солниците се концентрират значими количества от ням лебед (до 200 индивида), кафявоглава потапница (до 1500 индивида), червеногуша гъска (до 500 индивида), зеленоглава патица (до 500 индивида), качулата потапница (до 100 индивида), голяма белочела гъска (до 120 индивида), поен лебед (до 70 индивида), лиска (до 9000 индивида), голям корморан (до 800 индивида), малък гмурец (до 200 индивида) и други водолюбиви птици. В Поморийско езеро се среща само единият от двата целеви вида морски птици – средния корморан.

Дейностите, свързани с туризма, формират основния дял от морската икономика на Община Поморие. Освен туризма в общината се развиват още следните дейности: аквакултури, преработка на риба и производство на рибни продукти, пътническият морски и крайбрежен транспорт, производство на уреди и апарати за измерване, изпитване и навигация, производство на спортни стоки.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху средния корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.24 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	4	0	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	0	2
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.25 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.26 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0

Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени големи площи гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близко до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

9. Защитена зона BG0002043 „Емине”

Крайбрежните скали и акваторията на Емине са едни от малкото в България, където постоянно се среща средиземноморския буревестник. През зимата в крайбрежните морски води се концентрират значими количества водолюбиви видове птици: черногуш гмуркач, *Gavia arctica* (до 150 индивиди), кафявоглава потапница, *Aythya ferina* (до 100 индивиди), зимно бърне, *Anas crecca* (до 370 зимуващи индивиди), зеленоглава патица (до 1000 индивида), голяма белочела гъска (до 1000 индивида), поен лебед (до 70 индивида), лиска (до 2500 индивида), голям корморан (до 800 индивиди) и други водолюбиви птици.

С най-висок принос към приходите от крайбрежен туризъм през 2018 г. се оценяват община Несебър (39%). Тук са разположени курортните селища Несебър, Слънчев бряг, Свети Влас, Равда. В тази община се развиват следните дейности свързани с морската среда: аквакултури, преработка на риба и пътнически морски и крайбрежен транспорт.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.a.4.27 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	0	3	3	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	5	0	3	0	3
Шум	2	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	5	2	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	4	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.a.4.28 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания,	0	4	5	0	3	3	3

в това число хранителни							
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	3	0	3
Шум		0	0	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	5	2	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	4	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.29 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	4	6	4	3	3	3
Фрагментация	0	0	0		0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	3	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	4	4	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.30 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	6	3	0	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	3	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	3	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	4	4	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене

на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

Степените на въздействие в таблиците са увеличени с една единица, тъй като в разглежданите общини има „струпване“ на морски икономически дейности, които се извършват в или в близост до защитената зона и биха увеличили натоварването върху целевите видове птици и техните местообитания. При дейност „Морски добив от минерали, нефт и газ“ степените на въздействие не са увеличени, тъй като в прилежащата морска акватория не се добиват нефт, газ и минерали.

10. Защитена зона BG0002044 „Камчийска планина”

В зоната се наблюдават минимални числености морски и водолюбиви видове птици. Основната част от местообитанията са горски широколистни гори. Зоната е важна за гнезденето и миграцията на различни видове грабливи птици (орел рибар, осояд, малък креслив орел, малък орел, ловен сокол), а също и за горски врабчоподобни видове птици като

полубеловратата мухоловка, горската чучулига, няколко вида кълвачи и др.). Единствено язовир Цонево, които е в границите на защитената зона привлича зимуващи и мигриращи водолюбиви видове птици.

Община Бяла, която се намира в границите на защитената зона, отбелязва сравнително скромнен принос в морската икономика. В нея са отчетени дейности свързани с туризма, риболова и преработката и консервирането на риба.

Очаквани въздействия:

Двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан не се срещат в ЗЗ „Камчийска планина“. Въздействията върху другите водолюбивы видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.31 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/ пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	4	2	2	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	3	1
Шум	0	0	2	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	4	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	2	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.32. Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	2	0	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	3	1
Шум	0	0	2	0	0	0	0
Безпокойство	1	1	4	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	2	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци. В тази защитена зона този тип въздействие не е много голямо, тъй като основния туристопоток се намира в по-южните части на Черноморското крайбрежие.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

Степените на въздействие в таблиците са намалени с една единица, тъй като в защитената зона се наблюдават минимални числености морски и водолюбиви видове птици, които присъстват в крайбрежните морски територии, а и община Бяла има скромнен принос в морската икономика.

11. Защитена зона BG0002045 „Комплекс Камчия”

По-голяма част от зимуващите видове птици се съсредоточават в разливите на реката. Видове птици, които могат да бъдат наблюдавани и в крайбрежната морска част са поен лебед (до 330 зимуващи индивида), голяма белочела гъска (до 38 зимуващи индивида), кафявоглава

потапница (до 3200 зимуващи индивиди), качулата потапница (до 900 зимуващи индивид), чайка буревестница (до 2000 зимуващи индивид), среден нирец (до 100 зимуващи индивиди) и др.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.a.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.a.4.33 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	2	0	3	1	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	0	0	2	0	3	0	0
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	1	0	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръх улов при промишлен риболов; гибел от кучички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.34 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	3	0	0	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	0	1
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	3	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколкото то се отразява на числеността на популацията. Степените на въздействие в таблицата са намалени с една единица, тъй като средния корморан в тази защитена зона само зимува и то в много ниска численост – 1 инд.

Таблица 5.а.4.35 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристаннищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.36 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристаннищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2

Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбивы видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбивы птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбивы видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

12. Защитена зона BG0002060 „Галата”

Галата обхваща най-дългата не повлияна от човека крайбрежна ивица по българското Черноморие, поради което е едно от най-важните места в страната за средиземноморския буревестник, за който се счита, че гнезди тук. През гнездовия период и по време на миграция крайбрежните морски води осигуряват значителен хранителен ресурс за рибарките и чайките (2500-3000 зимуващи индивиди), включително тънноклюната чайка (*Larus genei*), гривестата рибарка (*Thalasseus sandvicensis*) и речната рибарка (*Sterna hirundo*). Тези видове се струпват в значителни количества, следвайки рибните пасажи. Към зимуващите в крайбрежната морска част можем да причислим още следните видове птици: зеленоглава патица, голяма белочела гъска (171 зимуващи индивиди), лиска (до 920 зимуващи инд.), кафявоглава потапница, звънарка, поен и ням лебед, черногуш гмуркач, голям корморан (до 66 зимуващи индивиди), гмурци, среден нирец.

В района на нос Галата има концесия за добив на природен газ.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.37 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	0	4	2	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	4	0	4	0	0
Шум	1	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.38 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания,	0	3	4	0	0	2	2

в това число хранителни							
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	0	2
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръх улов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.39 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху гмуркачови, гмурцевои, рибоядови, корморанови, гагаркови птици

Гмуркачови, Гмурцевои, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.40 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/ пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбивии видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез

изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитанията за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване на местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

13. Защитена зона 33 BG0000191 „Варненско-Белославско езеро”

Защитена зона „Варненско-Белославско езеро“ няма морска акватория, но самата зона включва две езера, които привличат големи числености мигриращи и зимуващи водолюбиви видове птици. Двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан не се срещат в тази зона. Езерата са важно място за зимуване на различни видове патици, потапници, корморани и други водолюбиви птици. Зоната е важна за гнезденето на саблеклюна и кокилобегача.

Община Варна е с най-голям принос към развитието на морската икономика в сравнение с останалите градове по Черноморието. Също така Община Варна има един от най-високите

приноси (29%) към приходите от крайбрежен туризъм през 2018 г. Във Варненското езеро има концесия за добив на пясък. В Община Варна е разположен товарен пристанищен терминал с национално и регионално значение.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.1 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризъм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	3	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	6	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.42 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащит ни/приста- нищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструк- ция и модерниза- ция
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	6	4	0	3	3
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	3	0	5	0	4	4	3
Шум	0	0	4	0	0	0	0
Безпокойство	3	0	6	3	0	3	3
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	4	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	5	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене

на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

Степените на въздействие в таблиците са увеличени с една единица, тъй като в Община Варна има „струпване“ на морски икономически дейности, които се извършват в близост до защитената зона и биха увеличили натоварването върху целевите видове птици и техните местообитания.

14. Защитена зона BG0002082 „Батова”

Крайбрежните части на зоната са от ключово значение за миграциите на значителни количества каспийска жълтонога чайка, *Larus cachinnans* (1495 инд.) и голям корморан (1026 инд.). Големи количества голяма белочела гъска (*Anser albifrons*) презимуват в района на Батова (662 инд.), които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района, за да се хранят в нивите във вътрешността. Към зимуващите водолюбиви видове може да причислим още: черногуш гмуркач – до 2 зимуващи индивида, лиска – до 150

индивида, черноврат гмурец – до 150 зимуващи индивиди, поен лебед – до 17 зимуващи индивиди и други по-малочислени видове. Двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан не се срещат в зоната.

В крайбрежните части на тази зона се намират такива големи курортни комплекси като „Златни Пясъци“ и „Албена“, а също и туристическото градче Кранево, които през летните месеци приемат големи количества туристи.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.3 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурецови, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурецови, Рибоядови, Корморанови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.44 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене

на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

15. Защитена зона BG0002061 „Балчик”

Защитена зона „Балчик“ няма морска акватория и в зоната се срещат само 10 водолюбиви вида птици, които присъстват в зона основно по време на миграция. Двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан не се срещат в тази зона. Зоната е от значение за реещите се мигриращи птици, черногърбото каменарче и бухалът. **Реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство няма да окажат неблагоприятни въздействия върху птиците и техните местообитания в ЗЗ „Балчик“.**

16. Защитена зона BG0002097 „Белите скали“

В зоната се наблюдават минимални числености морски и водолюбиви видове птици. Районът е важен за миграцията на щъркели и грабливи птици, които спират да пренощуват в района. Сухоzemните части на зоната са важни за опазването на полска бърбрия (*Anthus campestris*), късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), ястребогушо коприварче, черногърбото каменарче, дебелоклюнатата чучулига (*Melanocorypha calandra*), черночелата сврачка (*Lanius minor*) и ястребогушото коприварче.

В община Балчик е развит риболова, туризмът, морския транспорт, съществува пристанищна инфраструктура.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.45 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху обикновения буревестник

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	3	0	4	2	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	4	0	0
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	2	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.46. Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i> – зимуват 4 инд.							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	3	0	0	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	0	1
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	3	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръхулов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколкото то се отразява на числеността на популацията. Степените на въздействие в таблицата са намалени с една единица, тъй като средния корморан в тази защитена зона само зимува и то в много ниска численост – 4 инд.

Таблица 5.а.4.47 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурецови, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурецови, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.48 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0

Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

17. Защитена зона BG0002051 „Калиакра”

В района на Калиакра зимуват значителни количества водолюбиви птици, основно гъски, които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района, за да се хранят в нивите във вътрешността. Към зимуващите в крайбрежната морска част можем да причислим следните видове птици: голяма белочела гъска (до 30000 зимуващи индивиди), червеногуша гъска (до 11000 зимуващи индивиди), гмуркачи, лиска (до 1500 зимуващи индивиди), кафявоглава потапница (до 860 зимуващи индивиди), корморани (до 500 зимуващи индивиди), чайка буревестница (до 11000 зимуващи индивиди), поен лебед (до 50 зимуващи индивиди) и др. По крайбрежните скали е разположена първата и най-голяма колония на средния корморан по Черноморското крайбрежие.

На територията на крайморските общини Шабла и Каварна попада “БЛОК 1-11 Вранино”, за който е издадено разрешение за търсене и проучване на нефт и природен газ. В землището на с. Българево е изграден един от големите ветроенергийни паркове по крайбрежието, където с помощта на специализиран радар и учени-орнитолози се извършва мониторинг на мигриращите птици и се оценява риска за тях при преминаването през ветропарка. В община Каварна приходите са от туризъм, риболов и аквакултура, търговия, преработка и консервиране на риба, строителство.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолюбиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.49 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	0	4	2	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	4	0	4	0	0
Шум	1	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.50 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	4	0	0	2	2

Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	0	2
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	4	1	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръхулов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.a.4.51 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	3	5	3	3	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	0	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.52 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	5	3	0	2	2
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	2	0	4	0	4	4	2
Шум	0	0	3	0	0	0	0
Безпокойство	2	2	5	2	0	2	2
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	3	3	0	3	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене

на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

18. Защитена зона BG0000156 „Шабленски езерен комплекс”

Зимуващите ята от гъски (голяма и малка белочела и червеногуша), които ползват в повечето случаи езерото за почивка и пренощуване, понякога могат да се наблюдават и в крайбрежните морски води (при по-силна ловна преса в езерото). Други видове, които могат да бъдат наблюдавани в крайбрежната морска част са поен лебед, тръноопашата потапница, белоока потапница, голям гмурец, качулата потапница, малък корморан и др.

На територията на крайморските общини Шабла и Каварна попада “БЛОК 1-11 Вранино”, за който е издадено разрешение за търсене и проучване на нефт и природен газ. Община Шабла има сравнително скромнен принос в морската икономика. Освен туризъм в нея се отчитат дейности свързани с риболов.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолубиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.53 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	3	0	3	1	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	0	0
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	3	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.54 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния корморан**

Среден (качулат) корморан, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	3	0	0	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	0	1
Шум		0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	3	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия корморан в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръхулов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.55. Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	4	2	2	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	3	1
Шум	0	0	2	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	4	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	2	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.56 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	2	0	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	3	1

Шум	0	0	2	0	0	0	0
Безпокойство	1	1	4	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	2	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръх улов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци. В тази защитена зона този тип въздействие не е много голямо, тъй като основния туристопоток се намира в по-южните части на Черноморското крайбрежие.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни

въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местообитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.

19. Защитена зона BG0002050 „Дуранкулашко езеро”

Средиземноморският буревестник ползва крайбрежните морски води пред езерото като място за хранене. Зимуващите ята от гъски (голяма белочела и червеногуша), които ползват в повечето случаи езерото за почивка и пренощуване, понякога могат да се наблюдават и в крайбрежните морски води (при по-силна ловна преса в езерото). Други видове, които могат да бъдат наблюдавани в крайбрежната морска част са поен лебед, тръноопашата потапница, белоока потапница, голям гмурец, качулата потапница, малък корморан и др.

На територията на крайморските общини Шабла и Каварна попада “БЛОК 1-11 Вранино”, за който е издадено разрешение за търсене и проучване на нефт и природен газ. Община Шабла, на чиято територия се намира ЗЗ „Дуранкулашко езеро“ има сравнително скромнен принос в морската икономика. Освен туризъм в нея се отчитат дейности свързани с риболов.

Очаквани въздействия:

Очакваните въздействия върху двата целеви вида морски птици – средиземноморски буревестник и среден корморан както и върху другите водолубиви видове птици посочени в таблица 5.а.4.1 ще бъдат представени в табличен вид и описание след таблиците.

Таблица 5.а.4.57 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **обикновения буревестник**

Средиземноморски обикновен буревестник, <i>Puffinus yelkouan</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	3	0	3	1	0
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	0	0
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	3	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за обикновения буревестник в резултат на дейности в МПП обхващат: свръхулов при промишлен риболов; гибел от кукички или попадане в мрежи; интензивно застрояване на крайбрежната ивица на Черно море; осветяване на възможни гнездови места; разливи на нефтопродукти и други замърсявания на морето и др. посочени в таблицата.

Таблица 5.а.4.58. Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **средния кormоран**

Среден (качулат) кormоран, <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери – Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	3	0	0	1	1
Фрагментация							
Бариерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	0	1
Шум	0	0	0	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	3	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	0	0	0	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Възможните заплахи за качулатия кormоран в резултат на дейности в МПП обхващат: безпокойство в резултат от интензифицирането на туризма и засиленото присъствие на любители рибари и туристи; замърсявания и безпокойство от морския транспорт; намаляване на подходящата риба за храна в резултат на свръхулов; безпокойство при брегозащитни/пристанищни съоръжения и изграждане и реконструкция на ПСОВ, които обаче птиците активно избягват. Към момента липсват данни за количеството на случайно улавяните птици в местните даляни и доколко то се отразява на числеността на популацията.

Таблица 5.а.4.59 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **гмуркачови, гмурцеви, рибоядови, корморанови, гагаркови птици**

Гмуркачови, Гмурцеви, Рибоядови, Корморанови, Гагаркови							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	2	4	2	2	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	3	1
Шум	0	0	2	0	0	0	0
Безпокойство	1	0	4	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	2	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Таблица 5.а.4.60 Очаквани въздействия от реализирането на ползвания/дейности на МППРБ в морското пространство върху **Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови птици**

Патицови, Чайкови, Буревестникови, Морелетникови, Дърдавцови,							
Очаквани въздействия	Характер на въздействието						
	Морски транспорт - Пасажери - Товари	Рибарство - Стопански риболов	Туризм - Крайбрежен - Морски	Брегозащитни/пристанищни съоръжения	Морски добив от минерали, нефт и газ	Драгиране и депониране на драгажни маси	ПСОВ - изграждане на нови, реконструкция и модернизация
Загуба или изменение на местообитания, в това число хранителни	0	0	4	2	0	1	1
Фрагментация	0	0	0	0	0	0	0
Барьерен ефект	0	0	0	0	0	0	0
Замърсяване	1	0	3	0	3	3	1

Шум	0	0	2	0	0	0	0
Безпокойство	1	1	4	1	0	1	1
Унищожаване на индивиди (Смъртност)	0	2	2	0	2	0	0
Кумулативни	0	0	0	0	0	0	0

Стопанският риболов може да доведе до промени в хранителната база (намаляване на запасите от риба с определен размер в резултат на свръхулов) на тези групи птици, които се хранят с риба. Също така риболовът може да доведе и до гибел на индивиди от кукички или попадане в мрежи (приулов), което води до смъртност не само на двата целеви вида, а и на други водолюбиви видове, които се струпват по крайбрежието по време на миграция, зимуване и хранене.

Крайбрежният туризъм и замърсяването на крайбрежието и морската вода в резултат на туризма могат да доведат и водят до отнемане и замърсяване на подходящи местообитания за гнездене на морски и крайбрежни птици, а също и безпокойство при струпване на много летовници в близост до гнездовища. Крайбрежните отпадъци, а също и тези в крайбрежните влажни зони са свързани с вероятни смъртни случаи на птици от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци. В тази защитена зона този тип въздействие не е много голямо, тъй като основния туристопоток се намира в по-южните части на Черноморското крайбрежие.

Брегозащитните и пристанищни съоръжения и дейности имат малко въздействие върху птиците и то е свързано главно с изменение на определени местообитания и безпокойство при извършване на този тип дейности. Тези въздействия обаче са краткотрайни.

Морският добив от минерали, нефт и газ могат да окажат негативно въздействие чрез изпускане/разливане на нефт и замърсяващи вещества в морето, които водят пряко до унищожаване на отделни индивиди и унищожаване и изменение на местообитания за търсене на храна на морските и водолюбиви птици. Пластмасови микрочастици и други отпадъци от платформите за добив биха довели до замърсяване местообитанията на морските птици и до вероятни смъртни случаи на индивиди от акумулация на отпадъци в храносмилателната им система и заплитане на птици в отпадъци.

Драгирането и депонирането на драгажни маси и поддържането на канали могат да доведат до повишена мътност на водата, а от там и затруднено търсене и намиране на храна (риби) от птиците в зоните на прилагане на тези дейности. Предвидените дейности може да доведат и до промени в местообитанията на някои крайбрежни видове птици, предмет на опазване в определени защитени зони (крайбрежни или морски). За това при определянето на нови зони за драгиране и депониране на драгажни маси, трябва да се избягват защитените морски зони и зоните често обитавани от морски птици, а също и от зимуващи и мигриращи видове водолюбиви видове птици.

Изграждането на ПСОВ или тяхната реконструкция на всички населени места и курортни обекти по черноморското крайбрежие са дейности, които могат да окажат краткотрайни негативни въздействия по време на тяхното строителство, дълготрайни положителни

въздействия за ограничаване на замърсяването в крайбрежната зона и по-дълготрайни негативни последици при настъпване на пробиви и аварии на съответните съоръжения.

Описаните въздействия са временни или краткосрочни и не могат да доведат до промени в популациите на целевите видове, освен ако в резултат на крайбрежно строителство не бъдат унищожени гнездови местобитания, които не са включени в защитени зони и защитени територии. Не се очаква фрагментация и бариерен ефект, тъй като птиците са най-мобилната група животни и активно избягва всякакви безпокойства и неблагоприятни условия. Степените на въздействие в таблиците са по-ниски с една единица, в сравнение с други зони, тъй като дейностите от морската икономика не са силно развити в рамките на общините Каварна и Шабла.

Пространственият обхват на въздействието върху морските птици включва както морска акватория, в/близо до която ще се извършват дейности по нови проекти свързани с построяване на нови пристанища, нови хидротехнически съоръжения по крайбрежието, безпокойство в зони за военни учения и др., така и загуба на местообитания и безпокойство в сухоземната част в резултат на нови проекти в защитени зони.